Regels Bestemmingsplan Buitengebied 2014

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	**INLEIDENDE REGELS**	4
Artikel 1	Begrippen	4
Artikel 2	Wijze van meten	17
Hoofdstuk 2	**BESTEMMINGSREGELS**	19
Artikel 3	Agrarisch	19
Artikel 4	Agrarisch - Paardenbedrijf	33
Artikel 5	Bedrijf	37
Artikel 6	Bedrijf - Agrarisch aanverwant bedrijf	41
Artikel 7	Bedrijf - Nutsbedrijf	44
Artikel 8	Bedrijf - Zandwinning	46
Artikel 9	Detailhandel	48
Artikel 10	Dienstverlening - Dierenkliniek	52
Artikel 11	Horeca	55
Artikel 12	Maatschappelijk	58
Artikel 13	Maatschappelijk - Zorgboerderij	62
Artikel 14	Natuur	65
Artikel 15	Recreatie - Dagrecreatie	69
Artikel 16	Recreatie - Jachthaven	72
Artikel 17	Recreatie - Molen	75
Artikel 18	Recreatie - Verblijfsrecreatie 1	78
Artikel 19	Recreatie - Verblijfsrecreatie 2	83
Artikel 20	Sport	86
Artikel 21	Sport - Manege	88
Artikel 22	Verkeer - Railverkeer	91
Artikel 23	Verkeer - Wegverkeer	92
Artikel 24	Water	94
Artikel 25	Wonen	97
Artikel 26	Wonen - Voormalige boerderijpanden	102
Artikel 27	Leiding - Gas	107
Artikel 28	Leiding - Hoogspanningsverbinding	109
Artikel 29	Waarde - Archeologie	110
Artikel 30	Waarde - Cultuurhistorie 1	112
Artikel 31	Waarde - Cultuurhistorie 2	115
Hoofdstuk 3	**ALGEMENE REGELS**	117
Artikel 32	Anti-dubbeltelregel	117
Artikel 33	Algemene bouwregels	118
Artikel 34	Algemene gebruiksregels	120
Artikel 35	Algemene aanduidingsregels	124
Artikel 36	Algemene afwijkingsregels	130
Artikel 37	Algemene wijzigingsregels	131

Hoofdstuk 4 OVERGANGS- EN SLOTREGELS 133
Artikel 38 Overgangsrecht 133
Artikel 39 Slotregel 134

Bijlagen

Hoofdstuk 1
INLEIDENDE REGELS

Artikel 1
Begrippen

In deze regels wordt verstaan onder:

1.1 plan:
het bestemmingsplan Buitengebied 2014 van de gemeente Weststellingwerf met identificatiecode NL.IMRO.0098.NL.IMRO.0098.BPBuitengebied-OW02;

1.2 bestemmingsplan:
de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen;

1.3 aanduiding:
een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels, regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden;

1.4 aanduidingsgrens:
de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft;

1.5 aan huis verbonden beroep:
een dienstverlenend beroep, dat in of bij een woning wordt uitgeoefend, waarbij de woning in overwegende mate de woonfunctie behoudt en dat een ruimtelijke uitwerking of uitstraling heeft die met de woonfunctie in overeenstemming is;

1.6 aan- of uitbouw:
een toevoeging dan wel een vergroting van een ruimte aan een hoofdgebouw, die in directe verbinding staat met het hoofdgebouw en qua afmetingen ondergeschikt is aan dat hoofdgebouw;

1.7 aanlegplaats:
een ruimte voor het tijdelijk afmeren van een vaartuig;

1.8 achtergevel:
de gevel aan de achterzijde van een (hoofd)gebouw;

1.9 agrarisch aanverwant bedrijf:
een niet-industrieelbedrijf, dat is gericht op het verlenen van diensten, het leveren van dieren of goederen aan agrarische bedrijven of dat is gericht op het verwerken of het opslaan van dieren of producten, die afkomstig zijn van agrarische bedrijven;

1.10 agrarisch bedrijf:
een bedrijf dat is gericht op het voortbrengen van producten (door middel van het telen van gewassen en/of het houden van dieren) waaronder tevens is begrepen een bedrijf dat uitsluitend is gericht op het houden van rundvee;

1.11 agrarisch medegebruik:
een agrarisch gebruik van gronden dat ondergeschikt is aan de functie van de bestemming waarbinnen dit agrarische gebruik is toegestaan;

1.12 archeologische waarden:
waarden van in de bodem aanwezige voorwerpen of bewoningssporen van vroegere samenlevingen, die door hun schoonheid, hun betekenis voor de wetenschap of hun cultuurhistorische betekenis van algemeen belang zijn;

1.13 bebouwing:
één of meer gebouwen en/of bouwwerken, geen gebouwen zijnde;

1.14 bedrijfsgebouw:
een gebouw, dat dient voor de uitoefening van een bedrijf;

1.15 bed and breakfast:
het bieden door de bewoner van recreatief nachtverblijf in de vorm van logies en ontbijt in of bij een woning, waarbij in de ruimte die gebruikt wordt voor bed and breakfast geen zelfstandige kookgelegenheid aanwezig is;

1.16 bedrijfswoning:
een woning in of bij een gebouw of op een terrein, kennelijk slechts bedoeld voor (het huishouden van) een persoon, wiens huisvesting daar gelet op de bestemming van het gebouw of het terrein noodzakelijk is;

1.17 beeldbepalend gebouw:
Een bouwwerk met bijzondere waarde met betrekking tot karakteristiek, gaafheid/herkenbaarheid (materie en concept), ouderdom en samenhang;

1.18 beroeps- c.q. bedrijfsvloeroppervlakte:
de totale vloeroppervlakte van de ruimte binnen een bouwwerk die wordt gebruikt voor een aan huis verbonden beroep c.q. een (dienstverlenend) bedrijf of een dienstverlenende instelling, inclusief opslag- en administratieruimten en dergelijke;

1.19 beperkt kwetsbaar object:
een object waarvoor ingevolge het Besluit externe veiligheid inrichtingen een richtwaarde voor het risico c.q. een risicoafstand is bepaald, waarmee rekening moet worden gehouden;

1.20 bestaand:
het legale gebruik dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig is en/of bebouwing die op dat tijdstip aanwezig of in uitvoering is, krachtens een bouwvergunning (vóór 1 oktober 2010)/omgevingsvergunning voor het bouwen (ná 1 oktober 2010);

1.21 bestemmingsgrens:
de grens van een bestemmingsvlak;

1.22 bestemmingsvlak:
een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming;

1.23 bevoegd gezag:
bestuursorgaan dat bevoegd is tot het nemen van een besluit ten aanzien van een aanvraag om een omgevingsvergunning of ten aanzien van een al verleende omgevingsvergunning;

1.24 bijgebouw:
een opzichzelfstaand, al dan niet vrijstaand, gebouw behorende bij een op hetzelfde bouwperceel gelegen hoofdgebouw dat qua afmetingen ondergeschikt is aan dat hoofdgebouw;

1.25 bouwen:
het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk;

1.26 bouwgrens:
de grens van een bouwvlak;

1.27 bouwlaag:
een doorlopend gedeelte van een gebouw dat door op gelijke of bij benadering gelijke bouwhoogte liggende vloeren of balklagen is begrensd, zulks met inbegrip van de begane grond en met uitsluiting van onderbouw en kapverdieping;

1.28 bouwperceel:
een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten;

1.29 bouwperceelgrens:
een grens van een bouwperceel;

1.30 bouwvlak:
een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn toegelaten;

1.31 bouwwerk:
een bouwkundige constructie van enige omvang, geen pand zijnde die direct en duurzaam met de aarde is verbonden;

1.32 café:
een horecabedrijf waar de bedrijfsuitoefening hoofdzakelijk is gericht op het tegen vergoeding verstrekken van dranken, met een in het algemeen gespreide bezoekersfrequentie gedurende de dag en een hoge bezoekersfrequentie gedurende de avond, waarbij de bedrijvigheid zich voornamelijk binnen de lokaliteit voltrekt;

1.33 cultuurgrond:
grasland, akkerbouw- en tuinbouwgronden;

1.34 cultuurhistorische waarden:
waarden van een gebied en/of de daarin voorkomende bebouwing, elementen en structuren, die uitdrukking geven aan de beschavingsgeschiedenis en/of het gebruik door de mens in de loop van die geschiedenis;

1.35 dagrecreatief (mede)gebruik:
een recreatief (mede)gebruik van gronden dat ondergeschikt is aan de functie van de bestemming waarbinnen dit recreatieve gebruik is toegestaan, zoals wandelen, fietsen, paardrijden, kanoën, vissen en picknicken of een naar de aard daarmee gelijk te stellen medegebruik en waarbij geen sprake is van nachtverblijf;

1.36 detailhandel:
het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen de uitstalling ten verkoop, het verkopen en/of leveren van goederen aan personen die die goederen kopen voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit;

1.37 detailhandel in tuininrichtingsartikelen:
detailhandelsbedrijven die producten aanbieden als boomkwekerijproducten, bloemen en planten, bloembollen, zaden, meststoffen en tuingereedschap;

1.38 dienstboot:
een woning bijhorende bij een molen of een horecabedrijf met het bijbehorende terrein ter plaatse van de aanduiding “relatie”, kennelijk slechts bedoeld voor (het huishouden van) een persoon, wiens huisvesting daar gelet op de binding met een molen en het bijbehorende perceel noodzakelijk is;

1.39 dienstverlening:
met detailhandel vergelijkbare activiteiten voor het bedrijfsmatig verlenen van diensten aan of ten gerieve van het publiek, zoals een wasserette, kapsalon, makelaarskantoor of reisbureau, zulks met uitzondering van horecabedrijven;

1.40 erker:
een hoek- of rondvormig uitgebouwd deel van een hoofdgebouw, bouwkundig bestaande uit een "lichte" constructie met een overwegend transparante uitstraling;

1.41 erotisch getinte vermaaksfunctie:
een vermaaksfunctie, die is gericht op het doen plaatsvinden van voorstellingen en/of vertoningen van porno-erotische aard, waaronder begrepen een seksbioscoop, een seksclub en een seksautomatenhal;

1.42 gebouw:
elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

1.43 gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden:
de mogelijkheden om gronden en bouwwerken overeenkomstig de daaraan toegekende bestemming te gebruiken;

1.44 geluidsbelasting:
de geluidsbelasting vanwege een weg, een industrieterrein en/of een spoorweg;

1.45 geluidsgevoelige functies:
in een gebouw of op een terrein aanwezige functies die maken dat een gebouw of terrein als geluidsgevoelig object wordt aangemerkt;

1.46 geluidsgevoelige objecten:
gebouwen die dienen ter bewoning of andere geluidsgevoelige gebouwen of terreinen, zoals bedoeld in de Wet geluidhinder en/of het Besluit geluidhinder;

1.47 geluidzoneringsplichtige inrichting:
een inrichting, waarbij ingevolge de Wet geluidhinder rondom het terrein van vestiging in een bestemmingsplan een geluidszone moet worden vastgesteld;

1.48 goede landschappelijke inpassing:
Van een goede landschappelijke inpassing is sprake als:
a. de aanwijzingen uit bijlage 1 Handleiding Schaalvergroting Agrarische Sector Gemeente Weststellingwerf (2011) zijn gevolgd;
b. de uitvoering van de landschappelijke inpassing in het kader van het verlenen van de omgevingsvergunning middels het stellen van voorschriften of het stellen van andere voorwaarden wordt gegarandeerd, waarbij in ieder geval voorschriften of andere voorwaarden worden gesteld omtrent:
    1. de termijn waarbinnen de landschappelijke inpassing is gerealiseerd;
    2. de verplichting tot instandhouding van de goede landschappelijke inpassing;

1.49 groepsaccommodatie:
een (gedeelte van) een gebouw dat is ingericht voor het verlenen van tijdelijk recreatief nachtverblijf aan steeds wisselende groepen van personen;

1.50 grondgebonden agrarisch bedrijf:
een agrarisch bedrijf, waarvan de productie geheel of overwegend afhankelijk is van het voortbrengend vermogen van onbebouwde/open grond in de directe omgeving van het bedrijf, zoals: akkerbouwbedrijven, fruitteeltbedrijven, vollegrondstuinbouwbedrijven, vollegrondsbomen/- sierteeltbedrijven, melkvee- en/of weideveebedrijven;

1.51 hertenhouderij:
een bedrijf voor het opfokken en houden van herten;

1.52 hogere grenswaarde:
een bij een bestemmingsplan in acht te nemen maximale waarde voor de geluidsbelasting van geluidsgevoelige objecten, die hoger is dan de voorkeurgrenswaarde en die in een concreet geval kan worden vastgesteld op grond van de Wet geluidhinder en/of het Besluit geluidhinder;

1.53 hoofdgebouw:
een of meer gebouwen, of een gedeelte daarvan, dat noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de geldende of toekomstige bestemming van een perceel en, indien meer gebouwen op het perceel aanwezig zijn, gelet op de bestemming het belangrijkste is;

1.54 horecabedrijf:
een bedrijf waar bedrijfsmatig dranken en/of etenswaren voor gebruik ter plaatse worden verstrekt en/of waarin bedrijfsmatig logies wordt verstrekt, één en ander al dan niet in combinatie met een vermaaksfunctie, met uitzondering van een erotisch getinte vermaaksfunctie;

1.55 horecabedrijf categorie 1:
een horecabedrijf, dat in hoofdzaak is gericht op het tegen vergoeding verstrekken van logies, zoals een hotel, motel, pension en/of een naar de aard en invloed op de omgeving daarmee gelijk te stellen bedrijf, al dan niet in combinatie met een restaurant of een café-restaurant;

1.56 horecabedrijf categorie 2:
een horecabedrijf met een in het algemeen hoge bezoekersfrequentie gedurende de avond, dat voornamelijk is gericht op het verstrekken van maaltijden en/of (alcoholische) dranken, zoals een bar, (grand)café, eetcafé, restaurant, café-restaurant en/of een naar de aard en invloed op de omgeving daarmee gelijk te stellen horecabedrijf, al dan niet in combinatie met logiesvertrekking of een zalencentrum;

1.57 inrichtingsplan:
een inrichtingstekening, al dan niet voorzien van een beschrijving, waarbij ten minste aandacht dient te worden besteed aan de begrenzing van het (beoogde) bouwperceel, de ligging van erfverhardingen, de plaatsing van bouwwerken, de erfbeplanting en de mate waarin lichthinder voor omwonenden wordt beperkt en waarbij de aanwijzingen uit bijlage 1 Handleiding Schaalvergroting Agrarische Sector Gemeente Weststellingwerf (2011) zijn gevolgd;

1.58 intensieve veehouderij:
agrarisch bedrijf met een bedrijfsvoering die geheel of in overwegende mate in gebouwen plaatsvindt, waarvan de productie geheel of overwegend onafhankelijk is van het voortbrengend vermogen van onbebouwde/open grond in de directe omgeving van het bedrijf en gericht is op het houden van dieren, zoals rundveemesterij, varkens-, vleeskalver-, pluimvee-, pelsdier-, geiten- of schapenhouderij of een combinatie van deze bedrijfsvormen, met uitzondering van grondgebonden melkrundveehouderij;

1.59 internetwinkel:
een winkel voor de verkoop van goederen via internet, waarbij:
1. er geen fysiek klantencontact plaatsvindt;
2. er geen afhaal van goederen plaatsvindt;
3. er ter plaatse geen uitstalling van de koopwaar plaatsvindt;
4. er geen reclame-uitingen zijn toegestaan;
5. het noodzakelijk transport van goederen gebeurt in de dagperiode (07:00 - 19:00 uur);

1.60 jaarstandplaats:
Standplaats bestemd voor het plaatsen van een kampeermiddel dat gedurende het gehele jaar aldaar aanwezig mag zijn ten behoeve van recreatief nachtverblijf;

1.61 kampeermiddel:
een mobiel en/of demontabel kampeermiddel en/of vast kampeermiddel dan wel enig ander onderkomen of enig ander voertuig of gewezen voertuig of gedeelte daarvan, een en ander voor zover deze onderkomens of voertuigen geheel of ten dele blijvend zijn bestemd of opgericht dan wel worden of kunnen worden gebruikt voor recreatief nachtverblijf;

1.62 kampeerplaats:
een al dan niet afgescheiden gedeelte van een kampeerterrein, bedoeld voor de plaatsing van een kampeermiddel al dan niet met een bijzettentje;

1.63 kampeerterrein:
een terrein ter beschikking gesteld voor het plaatsen dan wel geplaatst houden van kampeermiddelen;

1.64 kantine:
een restauratieve voorziening ten dienste van een bedrijf of instelling, gericht op het verstrekken van etenswaren, eenvoudige maaltijden en/of dranken aan de reguliere gebruikers van dat bedrijf of die instelling;

1.65 kantoor:
een gebouw dat door indeling en inrichting kennelijk is bestemd te worden gebruikt voor administratieve werkzaamheden;

1.66 kap:
een dakafdekking van een gebouw met een geheel of gedeeltelijk hellend dakvlak;

1.67 kas:
een gebouw, waarvan de wanden en het dak geheel of grotendeels bestaan uit glas of ander lichtdoorlatend materiaal, dienend tot het kweken van vruchten, groenten, bloemen of planten;

1.68 kleinschalige bedrijfsmatige activiteit:
de in de bijlage 2 onder categorie 1 genoemde bedrijvigheid, dan wel naar de aard en de invloed op de omgeving daarmee gelijk te stellen bedrijvigheid, die door zijn beperkte omvang in of bij een woning met behoud van de woonfunctie kan worden uitgeoefend;

1.69 kleinschalig kampeerterrein:
een kampeerterrein waar maximaal 25 kampeerplaatsen voor mobiele kampeermiddelen worden verhuurd als toeristische standplaatsen uitsluitend tijdens het toeristische seizoen van 15 maart tot 1 november;

1.70 kwetsbaar object:
een object waarvoor ingevolge het Besluit externe veiligheid inrichtingen een grenswaarde voor het risico c.q. een risicoafstand tot een risicovolle inrichting is bepaald, die in acht genomen moet worden;

1.71 landschappelijke waarden:
de cultuurhistorische en visuele waarden van het landschap;

1.72 ligplaats:
een ruimte voor het afmeren en doen of laten liggen van een vaartuig;

1.73 logiesverstrekking:
een horecabedrijfsactiviteit, die enkel of in hoofdzaak is gericht op het tegen vergoeding verstrekken van logies en waarbij de logieseenheden zijn ingericht als nachtverblijf, zoals een hotel, pension of kampeerboerderij;

1.74 maatschappelijke voorzieningen:
educatieve, medische, religieuze, sociale en culturele voorzieningen en voorzieningen op het gebied van openbare dienstverlening;

1.75 maatvoering:
de regels met betrekking tot de toegestane goothoogte en/of bouwhoogte en/of dakhelling en/of het bebouwingspercentage;

1.76 manege:
een bedrijf gericht op het al dan niet in de openlucht uitoefenen van de paardensport, niet zijnde een paardenbedrijf;

1.77 mantelzorg:
zorgdienstverlening ten dienste van een persoon die vanwege zijn gezondheidstoestand is aangewezen op de niet-bedrijfsmatige zorg van een bewoner van de woning;

1.78 meetverschil:
een door de feitelijke terreininrichting aanwezig verschil tussen het beloop van lijnen in het veld en een op de kaart aangegeven bestemmings- of bouwgrens;

1.79 milieusituatie:
de waarde van een gebied in milieuhygiënische zin die wordt bepaald door de mate van scheiding tussen milieugevoelige en milieubelastende functies, daarbij in het bijzonder gelet op het voorkómen dan wel beperken van hinder door geur, stof, geluid, gevaar, licht en/of trilling;

1.80 mobiel kampeermiddel:
een tent, tentwagen, kampeerauto, toercaravan of enig ander onderkomen met de bedoeling deze te plaatsen op een kampeerterrein gedurende ten hoogste drie aansluitende maanden;

1.81 natuurtoets:
een toets waarbij is onderzocht of op voorhand redelijkerwijs te verwachten is dat een ontheffing op grond van de Flora- en faunawet en/ of een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998, indien vereist, kan worden verleend;

1.82 niet-permanente bewoning:
bewoning van een verblijf voor recreatieve bewoning en/of huisvesting van seizoenarbeiders;

1.83 ondergeschikte horeca-activiteiten:
horeca die qua oppervlakte en qua gebruik ondergeschikt is aan de hoofdactiviteit van een niet-horecabedrijf en/of instelling;

1.84 onzelfstandige bewoning:
bewoning van een woonruimte die onderdeel uitmaakt van een woning, waarbij de woonruimte geen eigen voordeur heeft en waarin geen zelfstandig huishouden ontstaat;

1.85 oorspronkelijk boerderijgebouw:
een gebouw dat oorspronkelijk als agrarisch bedrijfsgebouw en als agrarische bedrijfswoning heeft gefunctioneerd en dat van het type kop-hals-romp, kop-romp of stelp is;

1.86 overkapping:
elk bouwwerk, geen gebouw zijnde, dat een overdekte ruimte vormt zonder dan wel met ten hoogste één wand;

1.87 paardenbak:
niet-overdekte rijbaan voorzien van natuurlijk bodemmateriaal ten behoeve van (hobbymatig) paardrijden;

1.88 paardenbedrijf:
een paardenfokkerij of een paardenhouderij, of een combinatie van beide bedrijven;

1.89 peil:
het peil overeenkomstig het bouwbesluit, dan wel indien geen peil overeenkomstig het bouwbesluit is vast te stellen, de bouwhoogte van het afgewerkte bouwterrein;

1.90 pension:
een horecabedrijf dat als hoofddoel heeft het verstrekken van logies voor langere of kortere tijd met als nevenactiviteiten het verstrekken van maaltijden en/of dranken aan de logerende gasten, een en ander zonder vermaaksfunctie;

1.91 permanente bewoning:
bewoning van een verblijf als hoofdverblijf;

1.92 plattelandswoning:
een woning, voorheen als bedrijfswoning behorend tot een agrarisch bedrijf, die niet meer wordt bewoond door (het huishouden van) een persoon wiens huisvesting daar gelet op de bestemming van het gebouw of het terrein noodzakelijk is, en die voor de toepassing van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en de daarop rustende bepalingen wordt beschouwd als onderdeel van dat agrarisch bedrijf. De woonfunctie behoort daarmee expliciet tot de betrokken gronden en opstallen;

1.93 productiegebonden detailhandel:
detailhandel in goederen die ter plaatse worden vervaardigd, gerepareerd en/of toegepast in het productieproces, waarbij de detailhandelsfunctie ondergeschikt is aan de productiefunctie;

1.94 prostitutie:
het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding;

1.95 recreatief appartement:
appartement voor recreatieve bewoning;

1.96 recreatieve bewoning:
de bewoning die plaatsvindt in het kader van de verblijfsrecreatie door recreanten die hun hoofdverblijf elders hebben;

1.97 recreatiewoning:
een gebouw dat naar de aard en inrichting bedoeld is voor recreatieve bewoning;

1.98 restauratieve voorziening:
voorziening ten dienste van een bedrijf of instelling, gericht op het verstrekken van (eenvoudige) spijzen en dranken aan de reguliere gebruikers van dat bedrijf of die instelling, zoals een kantine of mensa;

1.99 risicovolle inrichting:
een inrichting, waarbij ingevolge het Besluit externe veiligheid inrichtingen een grenswaarde, richtwaarde voor het risico c.q. een risicoafstand moet worden aangehouden bij het in het bestemmingsplan toelaten van kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten;

1.100 risicogevoelig bouwwerk c.q. object:
een bouwwerk c.q. object als bedoeld in het Besluit externe veiligheid inrichtingen, dat kan worden aangemerkt in de zin van dat besluit als een kwetsbaar of beperkt kwetsbaar object;

1.101 schiphuis:
een overdekte lig- of opslagplaats voor één of meer vaartuigen;

1.102 seizoenstandplaats:
Standplaats waar gedurende meerdere aaneengesloten maanden eenzelfde kampeermiddel wordt geplaatst;

1.103 seksinrichting:
een voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig, of in de omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van erotisch/ pornografische aard plaatsvinden. Onder seksinrichting wordt in ieder geval verstaan: een prostitutiebedrijf, waaronder begrepen een erotische massagesalon, een seksbioscoop, seksautomatenhal, sekstheater of een parenclub, al dan niet in combinatie met elkaar;

1.104 solitair agrarische opstal:
een gebouw ten behoeve van een agrarisch bedrijf;

1.105 stacaravan:
een gebouw, gebouwd, ingericht en bestemd voor recreatief nachtverblijf, dat de kenmerken heeft van een mobiele verblijfseenheid, dat in verband met de afmetingen, samenstelling, inrichting en uiterlijk aanzien en gelet op de mate van mobiliteit niet kan worden aangemerkt als een mobiel kampeermiddel om achter een personenauto deel te nemen aan het verkeer;

1.106 statische goederen:
goederen die geen regelmatige verplaatsing behoeven;

1.107 straat- en bebouwingsbeeld:
de waarde van een gebied in stedenbouwkundige zin die wordt bepaald door de mate van samenhang in aanwezige bebouwing, daarbij in het bijzonder gelet op een goede verhouding tussen bouwmassa en open ruimte, een goede bouwhoogte- en breedteverhouding tussen de bebouwing onderling en de samenhang in bouwvorm en ligging tussen bebouwing die ruimtelijk op elkaar georiënteerd is;

1.108 tenthuisje:
een verblijf, respectievelijk een onderkomen, bestaande uit een lichte constructie en lichte materialen, waaronder in ieder geval tentdoek, niet zijnde een stacaravan, dat naar de aard en de inrichting is bedoeld voor recreatief dag- en/of nachtverblijf en dat geschikt is om periodiek gedemonteerd te worden;

1.109 theetuin:
het verlenen van diensten in de vorm van het verstrekken van niet-alcoholische dranken en de daarbij behorende versnaperingen op de daartoe bestemde gronden in de openlucht, met inachtneming van gestelde voorwaarden, waarbij het verstrekken van eenvoudige etenswaren daaronder is begrepen;

1.110 toeristische standplaats:
standplaats waar slechts gedurende een beperkte periode van ten hoogste enige weken een mobiel kampeermiddel wordt geplaatst;

1.111 trekkershut:
een klein gebouw, zonder eigen sanitaire voorzieningen, bestemd voor verblijfsrecreatie;

1.112 uitponden:
het opdelen van een terrein in kavels, waarbij de opgedeelde kavels afzonderlijk worden verkocht;

1.113 vast kampeermiddel:
een stacaravan of ander recreatief verblijf op een kampeerterrein, dat naar aard en inrichting bestemd is om duurzaam ter plaatse te blijven en niet direct steun vindt in of op de grond en daardoor als bouwwerk is aan te merken;

1.114 verbredingsactiviteiten:
aan het agrarisch bedrijf verbonden activiteiten die uitsluitend uitgeoefend kunnen worden naast een feitelijk aanwezige hoofdfunctie en binnen bestaande bebouwing, en ruimtelijk en wat inkomingsvorming ondergeschikt zijn aan de hoofdfunctie, waaronder wordt verstaan:
a. zorg;
b. recreatie;
c. agrarische kinderopvang;
d. boerderijeducatie;
e. productie en verkoop van streekproducten;
f. maatschappelijke diensten;
g. productie van duurzame energie;
h. opslag van statische goederen;

1.115 verkeersveiligheid:
de waarde van een gebied voor de veiligheid van het verkeer die wordt bepaald door de mate van overzichtelijkheid en vrij uitzicht (met name bij kruisingen van wegen en uitritten) en de (mogelijke) effecten van bebouwing en overige inrichtingselementen op de gedragingen van verkeersdeelnemers;

1.116 verkoopvloeroppervlakte:
de voor het publiek zichtbare en toegankelijke (besloten) winkelruimte ten behoeve van de detailhandel;

1.117 voorkeursgrenswaarde:
de bij een bestemmingsplan in acht te nemen maximale waarde voor de geluidsbelasting van geluidsgevoelige objecten, zoals deze rechtstreeks kan worden afgeleid uit de Wet geluidhinder en/of het Besluit geluidhinder;

1.118 winkel:
een gebouw, dat een ruimte omvat, dat door zijn indeling kennelijk bedoeld is te worden gebruikt voor detailhandel;

1.119 woning:
een complex van ruimten, uitsluitend bedoeld voor de huisvesting van één afzonderlijk huishouden;

1.120 woonboerderij:
een gebouw, zijnde een voormalig agrarisch bedrijf, met één woning, dat qua uiterlijke verschijningsvorm als een eenheid beschouwd kan worden;

1.121 woonhuis:
een gebouw van ten hoogste drie bouwlagen met in beginsel één woning (of meerdere woningen met een eigen toegang op de verdiepingsvloer(en)), dat qua uiterlijke verschijningsvorm als een eenheid beschouwd kan worden;

1.122 woonschip:
elk vaartuig of drijvend voorwerp dat uitsluitend of hoofdzakelijk wordt gebruikt als woning;

1.123 woonsituatie:
de waarde van een gebied voor de woonfunctie die wordt bepaald door de situering van om die woonfunctie liggende functies en bebouwing, daarbij in het bijzonder gelet op de daglichttoetreding, het uitzicht, de mate van privacy en het voorkómen of beperken van hinder;

1.124 zorgboerderij:
voormalig agrarisch bedrijf met bedrijfsmatige dagbesteding voor mensen met een verstandelijke en/of lichamelijke handicap, personen met een psychische of sociale hulpvraag en/of zorgbehoevende ouderen.

Artikel 2
Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 de bouwhoogte van een bouwwerk:
vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een overig bouwwerk met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen;

2.2 de bebouwde oppervlakte:
van een bouwperceel, bebouwingsstrook, bebouwingsvlak of ander terrein wordt gemeten buitenwerks en 1 m boven peil, met dien verstande dat de grondoppervlakten van alle op een terrein gelegen gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden opgeteld;

2.3 de breedte van een gebouw:
tussen (de lijnen, getrokken door) de buitenzijde van de gevels;

2.4 de dakhelling:
langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak;

2.5 de goothoogte van een bouwwerk:
vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel;

2.6 de inhoud van een bouwwerk:
tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen;

2.7 de oppervlakte van een bouwwerk:
tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk;

2.8 de bouwhoogte van een windturbine:
vanaf het peil tot aan de as van de windturbine.

Meetverschillen
Bij de toepassing van het bepaalde in het plan ten aanzien van het bouwen binnen bouwvlakken of bestemmingsvlakken worden afwijkingen ten gevolge van meetverschillen buiten beschouwing gelaten, mits dat meetverschil, mede gelet op de aard en omvang van hierdoor toegelaten of toe te laten (bouw)werken of werkzaamheden, als van zeer beperkte betekenis moet worden aangemerkt.

Uitzonderingsregel

Bij de toepassing van het bepaalde ten aanzien van de oppervlakte en de inhoud van een bouwwerk worden ten aanzien van de plaatsing ondergeschikte bouwdelen als plinten, pilasters, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen, schoorstenen, gevel- en kroonlijsten, luifels, erkers, balkons en overstekende daken buiten beschouwing gelaten, mits deze bouwdelen niet meer dan 1 m buiten het gevel- of dakvlak uitsteken.

Hoofdstuk 2
BESTEMMINGSREGELS

Artikel 3
Agrarisch

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Agrarisch' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. grondgebonden agrarische bedrijven al dan niet met een bestaande ondergeschikte tak van niet-grondgebonden bedrijfsactiviteiten;
b. intensieve veehouderijen, uitsluitend op de gronden ter plaatse van de aanduiding "intensieve veehouderij";
c. een hertenhouderijbedrijf, uitsluitend op de gronden ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - hertenhouderij";
d. uitsluitend een plantenkwekerij, op de gronden ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - kwekerij";
e. uitsluitend een solitair agrarische opstal, op de gronden ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - solitair agrarische opstal";
f. agrarische cultuurgrond met daarbij behorende paden en sloten;
g. bedrijfswonen;
h. plattelandswonen, uitsluitend op de gronden ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - plattelandswoning";
i. een natuurijsbaan, uitsluitend op de gronden ter plaatse van de aanduiding "ijsbaan";
j. een zend-/ontvangstinstallatie, uitsluitend op de gronden ter plaatse van de aanduiding "zend-/ontvangstinstallatie";
k. dagrecreatief medegebruik;
l. een kleinschalig kampeerterrein, voor zover bestaand,

en tevens voor:

m. de instandhouding en het herstel van de landschappelijke waarden van het landschapstype beekdalen ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - beekdalen";
n. de instandhouding en het herstel van de landschappelijke waarden van het landschapstype essenlandschap ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - essenlandschap";
o. de instandhouding en het herstel van de landschappelijke waarden van het landschapstype heideontginningen ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - heideontginningen";
p. de instandhouding en het herstel van de landschappelijke waarden van het landschapstype hoogveenontginningen ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - hoogveenontginningen";

q. de instandhouding en het herstel van de landschappelijke waarden van het landschapstype veenpolders ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - veenpolders";
r. de instandhouding en het herstel van de landschappelijke waarden van het landschapstype woudontginningen ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - woudontginningen",
waarvan de waarden zijn gespecificeerd in bijlage 3 behorende bij deze regels,

maar ook voor de daarbij behorende:
s. voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer;
t. parkeervoorzieningen;
u. openbare nutsvoorzieningen;
v. groenvoorzieningen;
w. verkeers- en verblijfsvoorzieningen;
x. tuinen, erven en terreinen.

3.2 Bouwregels

3.2.1 Gebouwen

a. Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende regels:
    1. gebouwen mogen uitsluitend binnen een denkbeeldige rechthoek van 1,5 hectare worden gebouwd, met dien verstande dat de denkbeeldige rechthoek binnen een bouwvlak ligt, dan wel dat er sprake is van een samenstel van denkbeeldige rechthoeken met een gezamenlijke oppervlakte van 1,5 ha die binnen even zovele bouwvlakken liggen, uitsluitend indien deze bouwvlakken door de aanduiding "relatie" met elkaar zijn verbonden;
    2. in afwijking van het gestelde in sub 1, mag ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - solitair agrarische opstal" uitsluitend een solitair agrarische opstal worden gebouwd;
    3. in afwijking van het gestelde in sub 1, mogen ter plaatse van de aanduiding "ijsbaan" gebouwen ten behoeve van een ijsbaan buiten de denkbeeldige rechthoek, dan wel een samenstel van denkbeeldige rechthoeken, worden gebouwd;
    4. in afwijking van het gestelde in sub 1, mag een zend-/ontvangstinstallatie ter plaatse van de aanduiding "zend-/ontvangstinstallatie", buiten de denkbeeldige rechthoek, dan wel een samenstel van denkbeeldige rechthoeken, worden gebouwd;
    5. in afwijking van het gestelde in sub a, mogen gebouwen ten behoeve openbare nutsvoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer buiten een bouwvlak worden gebouwd.

b. Voor het bouwen van bedrijfsgebouwen gelden de volgende regels:
   1. per denkbeeldige rechthoek of samenstel van denkbeeldige rechthoeken mogen uitsluitend bedrijfsgebouwen ten behoeve van 1 agrarisch bedrijf worden gebouwd;
   2. op de gronden ter plaatse van de aanduiding “intensieve veehouderij” mag uitsluitend de bestaande gezamenlijke oppervlakte aan stalruimte ten behoeve van intensieve veehouderij worden gebouwd;
   3. voor de bestaande ondergeschikte tak van intensieve veehouderij mag uitsluitend de bestaande gezamenlijke oppervlakte aan stalruimte worden gebouwd;
   4. kassen mogen uitsluitend worden gebouwd ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - kwekerij, met dien verstande dat de totale oppervlakte van kassen per denkbeeldige rechthoek mag niet meer bedragen dan 1.500 m²;
   5. de goot- en bouwhoogte van een bedrijfsgebouw mogen niet meer bedragen dan respectievelijk 4,5 m en 14 m;
   6. de goot- en bouwhoogte van kassen mogen niet meer bedragen dan respectievelijk 4,5 m en 6 m;
   7. bedrijfsgebouwen dienen met een kap te worden afgedekt waarvan de dakhelling niet minder mag bedragen dan 15°.

c. Voor het bouwen van een solitair agrarische opstal gelden de volgende regels:
   1. per aanduidingsvlak ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - solitair agrarische opstal" mag 1 solitair agrarische opstal worden gebouwd;
   2. de goot- en bouwhoogte van een solitair agrarische opstal mogen niet meer bedragen dan respectievelijk 4,5 m en 14 m.

d. Voor het bouwen van bedrijfswoningen en plattelandswoningen en aan- en uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen en vrijstaande bijgebouwen bij bedrijfswoningen en plattelandswoningen gelden de volgende regels:
   1. er mag niet meer dan 1 bedrijfswoning per agrarisch bedrijf worden gebouwd, dan wel maximaal het bestaande aantal indien dit meer bedraagt;
   2. een plattelandswoning mag uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - plattelandswoning" worden gebouwd, met dien verstande dat per aanduidingsvlak niet meer dan 1 plattelandswoning mag worden gebouwd;
   3. de oppervlakte van een bedrijfswoning en/of plattelandswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, mag niet meer bedragen dan 150 m² per bedrijfswoning en/of plattelandswoning;
   4. de goot- en bouwhoogte van bedrijfswoningen en/of plattelandswoningen mogen niet meer bedragen dan respectievelijk 4,5 m en 10 m;
   5. de totale oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per bedrijfswoning en/of plattelandswoning mag niet meer bedragen dan 100 m²;
   6. de goothoogte van vrijstaande bijgebouwen mag niet meer bedragen dan 3 m;
   7. de bouwhoogte van aan- en uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen en vrijstaande bijgebouwen mag niet meer bedragen dan 5,5 m, met dien verstande dat de bouwhoogte van een aan- of uitbouw, aangebouwd bijgebouw of vrijstaand bijgebouw niet meer mag bedragen dan de bouwhoogte van de bedrijfswoning en/of plattelandswoning.

e. Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve een ijsbaan gelden de volgende regels:
   1. de totale oppervlakte van gebouwen per aanduidingsvlak mag niet meer bedragen dan 50 m²;
   2. de goot- en bouwhoogte van gebouwen mogen niet meer bedragen dan respectievelijk 3 m en 4,5 m.

f. Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve openbare nutsvoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding en waterkering gelden de algemene bouwregels opgenomen in lid 33.4.

3.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

a. Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:
   1. bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mogen uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "specifieke bouwaanduiding uitgesloten - gebouwen" en/of binnen een denkbeeldige rechthoek van 1,5 hectare worden gebouwd, met dien verstande dat de denkbeeldige rechthoek binnen een bouwvlak ligt, dan wel dat er sprake is van een samenstel van denkbeeldige rechthoeken met een gezamenlijke oppervlakte van 1,5 ha die binnen even zovele bouwvlakken liggen, uitsluitend indien deze bouwvlakken door de aanduiding "relatie" met elkaar zijn verbonden;
   2. de totale oppervlakte van overkappingen per denkbeeldige rechthoek of samenstel van denkbeeldige rechthoeken mag niet meer bedragen dan 30 m²;
   3. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer bedragen dan 2 m, met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen voor (het verlengde van) de voorgevel van de bedrijfswoning niet meer mag bedragen dan 1 m;
   4. de bouwhoogte van palen en masten mag niet meer bedragen dan 8 m;
   5. de bouwhoogte van torensilo's mag niet meer bedragen dan 25 m;
   6. de bouwhoogte van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, ten behoeve van mestopslag mag niet meer bedragen dan 7,50 m, inclusief afdekking;
   7. de bouwhoogte van een werk, geen gebouw zijnde, ten behoeve van mestopslag mag niet meer bedragen dan 2,50 m, inclusief afdekking;
   8. de bouwhoogte van een zend-/ontvangstinstallatie mag niet meer bedragen dan de bestaande bouwhoogte;
   9. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van de waterhuishouding en waterkering, openbare nutsvoorzieningen en de geleiding, beveiliging of regeling van het verkeer mag niet meer bedragen dan 10 m;
   10. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 5 m;
   11. het bouwen van windturbines is niet toegestaan, met uitzondering van bestaande windturbines;
   12. het bouwen van mestvergistingsinstallaties is niet toegestaan, met uitzondering van bestaande mestvergistingsinstallaties.

b. In afwijking van lid 3.2.2 sub a, mogen de volgende bouwwerken, geen gebouwen zijnde buiten de denkbeeldige rechthoek, dan wel een samenstel van denkbeeldige rechthoeken, worden gebouwd, hiervoor gelden de volgende regels:
   1. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer bedragen dan 1,5 m.

3.3 Afwijken van de bouwregels

3.3.1

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

a. lid 3.2.1, sub a, onder 1 voor het bouwen van gebouwen ten behoeve van bedrijfsmatige agrarische activiteiten van ondergeschikte aard, zoals schuilstallen, buiten een bouwvlak, met dien verstande dat:
   1. per agrarisch bedrijf maximaal 1 gebouw mag worden gebouwd;
   2. de oppervlakte per gebouw niet meer mag bedragen dan 40 m²;
   3. de goot- en bouwhoogte van gebouwen niet meer mag bedragen dan respectievelijk 3 m en 4,50 m;
   4. het bouwen buiten het bouwvlak noodzakelijk is in verband met dierenwelzijn; en/of
   5. het bouwen binnen de denkbeeldige rechthoek of samenstel van denkbeeldige rechthoeken niet wenselijk is in verband met de afstand of situering van bij het bedrijf behorende cultuurgrond ten opzichte van de denkbeeldige rechthoek of samenstel van denkbeeldige rechthoeken;

b. lid 3.2.1, sub b, onder 2 en onder 3 voor het uitbreiden van de oppervlakte van stalruimte ten behoeve van intensieve veehouderij ter plaatse van de aanduiding "intensieve veehouderij" of ten behoeve van een bestaande ondergeschikte tak van intensieve veehouderij, mits:
   1. dit noodzakelijk is in verband met de wettelijke eisen op het gebied van dierenwelzijn;
   2. uit een m.e.r.-beoordeling blijkt dat ten behoeve van de ontwikkeling geen m.e.r. noodzakelijk is;
   3. deze uitbreiding wordt gebouwd binnen de denkbeeldige rechthoek of samenstel van denkbeeldige rechthoeken;
   4. indien sprake is van een ondergeschikte tak van intensieve veehouderij, deze tak ook ondergeschikt blijft na uitbreiding van de stalruimte;
   5. voor het overige de bouwregels van lid 3.2 van overeenkomstige toepassing zijn;

c. lid 3.2.1, sub b, onder 5 voor een hogere goothoogte van bedrijfsgebouwen, met dien verstande dat de goothoogte niet meer mag bedragen dan 6 m;

d. lid 3.2.1, sub b, onder 7 voor een gedeeltelijk platte afdekking van bedrijfsgebouwen tot een maximum van 50 m² indien hierdoor een betere architectonische samenhang met de overige bedrijfsgebouwen ontstaat;

e. lid 3.2.1, sub d, onder 5 voor een groter oppervlak van vrijstaande bijgebouwen per bedrijfswoning en/of plattelandswoning, met dien verstande dat:
   1. de totale oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per bedrijfswoning en/of plattelandswoning niet meer mag bedragen dan 150 m²;
   2. er sprake is van een goede landschappelijke inpassing;

f. lid 3.2.2, sub a, onder 1 in die zin dat bouwwerken, geen gebouwen zijnde en werken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van mestopslag buiten de denkbeeldige rechthoek of samenstel van denkbeeldige rechthoeken worden gebouwd of aangelegd, met dien verstande dat:
   1. de bouwwerken, geen gebouwen zijnde en werken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van mestopslag binnen een bouwvlak worden gebouwd of aangelegd;
   2. de totale oppervlakte van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, en een werk, geen gebouw zijnde, niet meer mag bedragen dan 1.500 m² per bouwvlak, met dien verstande dat mestopslag binnen de denkbeeldige rechthoek niet wordt meegeteld in deze oppervlakte;
   3. de bouwhoogte van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, niet meer mag bedragen dan 7,50 m, inclusief afdekking;
   4. de bouwhoogte van een werk, geen gebouw zijnde, niet meer mag bedragen dan 2,50 m, inclusief afdekking;
   5. de mestopslag wordt gevuld met mest die afkomstig is van het eigen bedrijf;
   6. er sprake is van een goede landschappelijke inpassing;

g. lid 3.2.2, sub a, onder 1 in die zin dat bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van fruitteelt buiten de denkbeeldige rechthoek of samenstel van denkbeeldige rechthoeken en buiten een bouwvlak worden gebouwd, met dien verstande dat:
   1. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, niet meer mag bedragen dan 3,00 m;

h. lid 3.2.2, sub a, onder 8 voor een hogere bouwhoogte van zend- en ontvangstinstallaties, met dien verstande dat de bouwhoogte niet meer mag bedragen dan 53 m;

i. lid 3.2.2, sub a, onder 10 voor een hogere bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, met dien verstande dat de bouwhoogte niet meer mag bedragen dan 10 m;

j. lid 3.2.2, sub a, onder 12 voor het bouwen van mestvergistingsinstallaties, met dien verstande dat:
   1. de installatie wordt gevuld met mest die afkomstig is van het eigen bedrijf;
   2. de installatie binnen de denkbeeldige rechthoek of samenstel van denkbeeldige rechthoeken wordt gebouwd;
   3. de PR 10^{-6}-contour binnen het bouwvlak moet vallen, dan wel binnen de PR 10^{-6}-contour geen kwetsbare dan wel beperkt kwetsbare objecten zijn gelegen;
   4. de bebouwing ondergeschikt is aan de bedrijfsgebouwen;
   5. er sprake is van een goede landschappelijke inpassing.

3.3.2

De in lid 3.3.1 genoemde omgevingsvergunning kan slechts worden verleend, mits geen afbreuk wordt gedaan aan:

a. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
b. de milieusituatie;
c. het straat- en bebouwingsbeeld;
d. de verkeersveiligheid;
e. het waterbeheer;
f. de (openlucht) recreatiemogelijkheden;
g. de landschappelijke waarden, ter plaatse van de aanduiding:
    1. "specifieke vorm van agrarisch - beekdalen";
    2. "specifieke vorm van agrarisch - essenlandschap";
    3. "specifieke vorm van agrarisch - heideontginningen";
    4. "specifieke vorm van agrarisch - hoogveenontginningen";
    5. "specifieke vorm van agrarisch - veenpolders";
    6. "specifieke vorm van agrarisch - woudontginningen",

waarvan de waarden zijn gespecificeerd in bijlage 3 behorende bij deze regels.

3.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gronden als standplaats voor kampeermiddelen, met uitzondering van de bestaande terreinen voor kleinschalig kamperen;
b. het gebruik van gronden en bouwwerken voor verbredingsactiviteiten, met uitzondering van de bestaande verbredingsactiviteiten;
c. het gebruik van andere gebouwen dan bedrijfswoningen en/of plattelandswoningen voor bewoning;
d. het gebruik van vrijstaande bijgebouwen voor bewoning;
e. het gebruik van gronden voor mestopslag buiten een denkbeeldige rechthoek of samenstel van denkbeeldige rechthoeken, met uitzondering van de bestaande vormen van mestopslag buiten de denkbeeldige rechthoek of samenstel van denkbeeldige rechthoeken en indien een omgevingsvergunning als bedoeld in lid 3.3, sub e of sub f is verleend;
f. het gebruik van gronden ten behoeve van boomteelt, houtteelt en boomfruitteelt, met uitzondering van de gronden ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - kwekerij";
g. het gebruik van gebouwen voor het houden van dieren op meer dan één bouwlaag.

3.5 Afwijken van de gebruiksregels

3.5.*1*

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

a. lid 3.4, sub a en toestaan dat nieuwe kleinschalige kampeerterreinen worden opgericht of bestaande kleinschalige kampeerterreinen worden uitgebreid, mits:
   1. in het gebied westelijk van de Van Helomavaart kleinschalig kamperen alleen mogelijk is bij functionerende agrarische bedrijven waar beplanting aanwezig is;
   2. de minimale afstand tot een ecologische verbindingszone en/of de Ecologische Hoofdstructuur 100 m is en de minimale afstand tot de bestemming 'Natuur' 50 m is;
   3. het maximale aantal nieuwe terreinen voor kleinschalig kamperen voor het gebied westelijk van De Helomavaart 2 is en voor het gebied ten oosten van de Van Helomavaart 6 is;
   4. op een kleinschalig kampeerterrein een tenthuisje niet is toegestaan in de periode tussen 1 november en 15 maart van elk kalenderjaar;
   5. een tenthuisje een maximale vloeroppervlakte heeft van 40 m²;
   6. het maximale aantal standplaatsen per kleinschalig kampeerterrein 25 bedraagt;
   7. het kleinschalig kampeerterrein grenst aan het erf van de betreffende beheerder/exploitant en de afstand van het erf tot de verst gelegen standplaats maximaal 150 m bedraagt;
   8. er bij het kleinschalig kamperen wordt uitgegaan van 5 standplaatsen per 1.250 m² bruto kampeerterrein;
   9. het kleinschalige kampeerterrein niet in gebruik is tussen 1 november en 15 maart van elk kalenderjaar;
   10. stacaravans en trekkershutten niet zijn toegestaan;
   11. er sprake is van een goede landschappelijke inpassing;
   12. voormalige agrarische bebouwing bij een kleinschalig kampeerterrein uitsluitend wordt gebruikt voor kleinschalige recreatiedoeleinden voor de eigen kampeergasten.

b. lid 3.4, sub b voor het toestaan van verbredingsactiviteiten, mits:
   1. de verbredingsactiviteit ruimtelijk ondergeschikt is aan de agrarische bedrijfsfunctie, hetgeen betekent dat de totale bebouwde oppervlakte gebruikt voor de verbredingsactiviteit niet meer mag bedragen dan 25% van de agrarische bebouwing;
   2. geen sprake mag zijn van een onevenredige verkeersaantrekkende werking;
   3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   4. geen afbreuk wordt gedaan aan de ontwikkelingsmogelijkheden van naastgelegen agrarische bedrijven;
   5. buitenopslag niet is toegestaan.

3.5.2

De in lid 3.5.1 genoemde omgevingsvergunning kan slechts worden verleend, mits geen afbreuk wordt gedaan aan:

a. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
b. de milieusituatie;
c. het straat- en bebouwingsbeeld;

d. de verkeersveiligheid;
e. het waterbeheer;
f. de (openlucht) recreatiemogelijkheden;
g. de landschappelijke waarden, ter plaatse van de aanduiding:
    1. "specifieke vorm van agrarisch - beekdalen";
    2. "specifieke vorm van agrarisch - essenlandschap";
    3. "specifieke vorm van agrarisch - heideontginningen";
    4. "specifieke vorm van agrarisch - hoogveenontginningen";
    5. "specifieke vorm van agrarisch - veenpolders";
    6. "specifieke vorm van agrarisch - woudontginningen",

waarvan de waarden zijn gespecificeerd in bijlage 3 behorende bij deze regels.

3.6 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

3.6.1 Vergunningplicht

Het is verboden zonder een vergunning van het bevoegd gezag (omgevingsvergunning) of anders dan in zo'n vergunning is vastgelegd, de volgende werken (geen bouwwerken zijnde) of werkzaamheden uit te voeren of te laten uitvoeren:

a. voor de gronden ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - beekdalen" en "specifieke vorm van agrarisch - veenpolders":
    1. het graven, vergraven, verbreden of dempen van sloten, poelen, petgaten en andere watergangen;
    2. het planten van bomen en/of houtgewas met uitzondering van erfbeplantingen;
    3. het kappen/rooien van bomen en/of houtgewas voor zover deel uitmakende van een landschapsstructuur en voor zover niet geregeld volgens de Boswet of krachtens een op grond van de Boswet vastgestelde verordening;
    4. het egaliseren van gronden;
    5. het aanleggen en verharden van dwars op de verkavelingsstructuur gelegen wegen, paden of parkeergelegenheden en het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen met een grotere plaatselijke oppervlakte dan 200 m^2;

b. voor de gronden ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - essenlandschap", "specifieke vorm van agrarisch - heideontginningen", "specifieke vorm van agrarisch - hoogveenontginningen" en "specifieke vorm van agrarisch - woudontginningen":
    1. het graven, vergraven, verbreden of dempen van sloten, poelen, petgaten en andere watergangen;
    2. het kappen/rooien van bomen en/of houtgewas voor zover deel uitmakende van een landschapsstructuur en voor zover niet geregeld volgens de Boswet of krachtens een op grond van de Boswet vastgestelde verordening;
    3. het afgraven of ophogen van gronden met meer dan 0,20 m over een grotere oppervlakte dan 20 m^2;

4. het egaliseren, frezen en diepploegen van gronden;
5. het aanleggen en verharden van dwars op de verkavelingsstructuur gelegen wegen, paden of parkeergelegenheden en het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen met een grotere plaatselijke oppervlakte dan 200 m^2.

3.6.2 Uitzondering vergunningplicht

Lid 3.6.1 geldt niet voor het uitvoeren van werken of werkzaamheden die:

a. plaatsvinden in het kader van het normale onderhoud en normale agrarische exploitatiewerkzaamheden;
b. al in uitvoering waren op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan;
c. gelet op de in bijlage 3, behorende bij deze regels, omschreven landschappelijke waarden van deze gronden, van geringe betekenis moeten worden geacht. Als zijnde van geringe betekenis worden in ieder geval de navolgende werken en werkzaamheden aangemerkt:
    1. het graven en dempen van lengtesloten (ten opzichte van de slagenverkaveling) indien hierdoor geen percelen met een grotere breedte dan 100 m ontstaan en het dempen van dwarssloten;
    2. werken en werkzaamheden binnen de denkbeeldige rechthoek van een agrarisch bedrijf, met uitzonering van het vellen, rooien of beschadigen van houtwallen;
    3. het verharden van kavelpaden voor zover smaller dan 3m;
    4. het dunnen van boswallen en bossingels in het kader van (agrarisch) natuurbeheer.

3.6.3 Beoordelingscriteria

Een vergunning als bedoeld in lid 3.6.1, sub a tot en b, kan alleen worden verleend als geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:

a. de landschappelijke waarden, ter plaatse van de aanduiding:
    1. "specifieke vorm van agrarisch - beekdalen";
    2. "specifieke vorm van agrarisch - essenlandschap";
    3. "specifieke vorm van agrarisch - heideontginningen";
    4. "specifieke vorm van agrarisch - hoogveenontginningen";
    5. "specifieke vorm van agrarisch - veenpolders";
    6. "specifieke vorm van agrarisch - woudontginningen",

waarvan de waarden zijn gespecificeerd in bijlage 3 behorende bij deze regels**.**

3.7 Wijzigingsbevoegdheid

3.7.1

Burgemeester en wethouders kunnen het bestemmingsplan wijzigen door:

a. de bestemming te wijzigen ten behoeve van een denkbeeldige rechthoek of samenstel van denkbeeldige rechthoeken, van maximaal 3 ha voor een grondgebonden agrarisch bedrijf, met dien verstande dat:

1. deze wijzigingsbevoegdheid niet geldt voor de functies intensieve veehouderij, hertenhouderij en de solitaire agrarische opstallen op de gronden ter plaatse van de aanduidingen "intensieve veehouderij", "specifieke vorm van agrarisch - hertenhouderij" en "specifieke vorm van agrarisch - solitair agrarische opstal";
2. de denkbeeldige rechthoek binnen een bouwvlak ligt, dan wel dat er sprake is van een samenstel van denkbeeldige rechthoeken die binnen even zovele bouwvlakken liggen, uitsluitend indien deze bouwvlakken door de aanduiding "relatie" met elkaar zijn verbonden;
3. het agrarisch bedrijf qua ontsluiting en milieusituatie zorgvuldig is ingepast;
4. de ondergeschikte tak van niet-grondgebonden agrarische bedrijfsactiviteiten niet mag uitbreiden;
5. er sprake is van een goede landschappelijke inpassing binnen de denkbeeldige rechthoek of samenspel van denkbeeldige rechthoeken;
6. voor het overige de regels van Artikel 3 Agrarisch van overeenkomstige toepassing zijn;

b. de bestemming te wijzigen ten behoeve van de functiewijziging van een bestaande bedrijfswoning in een plattelandswoning, met dien verstande dat:
   1. de wijzigingsbevoegdheid uitsluitend wordt toegepast indien de bedrijfswoning in gebruik wordt genomen als burgerwoning en het bedrijf waartoe de bedrijfswoning behoort de bedrijfsactiviteiten niet heeft beëindigd;
   2. er geen nieuwe bedrijfswoning mag worden gebouwd zoals genoemd in lid 3.2.1,sub d, onder 1;
   3. de agrarische functie van de bedrijfswoning niet langer noodzakelijk is;
   4. de plattelandswoning wordt aangeduid als "specifieke vorm van agrarisch - plattelandswoning";
   5. voor het overige de regels van Artikel 3 Agrarisch van overeenkomstige toepassing zijn;

c. de bestemming te wijzigen ten behoeve van de bouw van een tweede bedrijfswoning, met dien verstande dat:
   1. na wijziging het totale aantal bedrijfswoningen per agrarisch bedrijf niet meer mag bedragen dan 2;
   2. de tweede bedrijfswoning binnen de denkbeeldige rechthoek of samenstel van denkbeeldige rechthoeken wordt gesitueerd;
   3. de bedrijfsvoering van het agrarisch bedrijf ten miste 2 volledige arbeidsplaatsen biedt;
   4. de tweede bedrijfswoning voor de bedrijfsvoering van het agrarische bedrijf noodzakelijk is en beheer op afstand niet mogelijk is;
   5. er sprake is van een goede landschappelijke inpassing;
   6. voor het overige de regels van Artikel 3 Agrarisch van overeenkomstige toepassing zijn;

d. de bestemming te wijzigen ten behoeve van het wegnemen van bouwmogelijkheden van gronden die zijn gelegen binnen de denkbeeldige rechthoek of samenstel van denkbeeldige rechthoeken en/of het bouwvlak, met dien verstande dat:
   1. het bouwvlak ter plaatse van deze wijziging wordt verwijderd van de verbeelding;
   2. de gronden, na wijziging, worden ingericht als cultuurgrond;

e. de bestemming te wijzigen ten behoeve van het wegnemen van de aanduidingen "intensieve veehouderij", "specifieke vorm van agrarisch - hertenhouderij" en "specifieke vorm van agrarisch - solitair agrarische opstal", met dien verstande dat:
   1. het aanduidingsvlak ter plaatse van deze wijziging wordt verwijderd van de verbeelding;

f. de bestemming te wijzigen in de bestemming 'Bedrijf' ten behoeve van bedrijfsactiviteiten, die zijn genoemd in de als bijlage 2 bij deze regels opgenomen Staat van bedrijven onder categorie 1 en 2, met dien verstande dat:
   1. de agrarische bedrijfsactiviteiten volledig zijn beëindigd;
   2. per bestemmingsvlak maximaal één bedrijfswoning is toegestaan, indien bij het voormalige agrarische bedrijf ook een bedrijfswoning aanwezig was;
   3. de bedrijfsactiviteiten in de bestaande agrarische bedrijfsbebouwing dienen te worden gerealiseerd;
   4. geen sprake mag zijn van opslag buiten gebouwen;
   5. er sprake is van een goede landschappelijke inpassing;
   6. geen sprake mag zijn van een onevenredige verkeersaantrekkende werking;
   7. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   8. geen afbreuk wordt gedaan aan de ontwikkelingsmogelijkheden van naastgelegen agrarische bedrijven;
   9. voor het overige de regels van Artikel 5 Bedrijf van overeenkomstige toepassing zijn;

g. de bestemming te wijzigen in de bestemming 'Horeca' met dien verstande dat:
   1. de agrarische bedrijfsactiviteiten volledig zijn beëindigd;
   2. per bestemmingsvlak maximaal één bedrijfswoning is toegestaan, indien bij het voormalige agrarische bedrijf ook een bedrijfswoning aanwezig was;
   3. de horecafunctie in de bestaande agrarische bedrijfsbebouwing dient te worden gerealiseerd, met uitzondering van terrassen;
   4. wordt voorzien in een goede landschappelijke inpassing;
   5. geen sprake mag zijn van een onevenredige verkeersaantrekkende werking;
   6. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   7. geen afbreuk wordt gedaan aan de ontwikkelingsmogelijkheden van naastgelegen agrarische bedrijven;
   8. voor het overige de regels van Artikel 11 Horeca van overeenkomstige toepassing zijn;

h. de bestemming te wijzigen in de bestemming 'Maatschappelijk', uitsluitend ten behoeve van kunst, cultuur en educatie, met dien verstande dat:
   1. de agrarische bedrijfsactiviteiten volledig zijn beëindigd;

2. per bestemmingsvlak maximaal één bedrijfswoning is toegestaan, indien bij het voormalige agrarische bedrijf ook een bedrijfswoning aanwezig was;
3. de maatschappelijke functie in de bestaande agrarische bedrijfsbebouwing dient te worden gerealiseerd;
4. wordt voorzien in een goede landschappelijke inpassing;
5. geen sprake mag zijn van een onevenredige verkeersaantrekkende werking;
6. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
7. geen afbreuk wordt gedaan aan de ontwikkelingsmogelijkheden van naastgelegen agrarische bedrijven;
8. voor het overige de regels van Artikel 12 Maatschappelijk van overeenkomstige toepassing zijn;

i. de bestemming te wijzigen in de bestemming 'Natuur' ten behoeve van de realisering van natuur, met dien verstande dat:
   1. de regels van artikel 14 Natuur na de wijziging van overeenkomstige toepassing zijn;

j. de bestemming te wijzigen in de bestemming 'Recreatie - Verblijfsrecreatie 1' met dien verstande dat:
   1. de agrarische bedrijfsactiviteiten volledig zijn beëindigd;
   2. per bestemmingsvlak maximaal één bedrijfswoning is toegestaan, indien bij het voormalige agrarische bedrijf ook een bedrijfswoning aanwezig was;
   3. de recreatieve functie in de bestaande agrarische bedrijfsbebouwing dient te worden gerealiseerd;
   4. wordt voorzien in een goede landschappelijke inpassing;
   5. geen sprake mag zijn van een onevenredige verkeersaantrekkende werking;
   6. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   7. geen afbreuk wordt gedaan aan de ontwikkelingsmogelijkheden van naastgelegen agrarische bedrijven;
   8. voor het overige de regels van Artikel 18 Recreatie - Verblijfsrecreatie 1 van overeenkomstige toepassing zijn;

k. de bestemming te wijzigen in de bestemming 'Wonen - Voormalige boerderijpanden', met dien verstande dat:
   1. de agrarische bedrijfsactiviteiten volledig zijn beëindigd;
   2. de woningen in de oorspronkelijke boerderijgebouwen of de voormalige bedrijfswoning dienen te worden gerealiseerd;
   3. meerdere woningen mogen worden gerealiseerd, met dien verstande dat de oppervlakte van een woning niet minder mag bedragen dan 150 m²;
   4. het aantal woningen past binnen het woonplan waarover met Gedeputeerde Staten overeenstemming bestaat;
   5. bij de woning nieuwe aan- en uitbouwen en bijgebouwen mogen worden gebouwd, mits:
      - daarvoor bestaande bedrijfsbebouwing is gesloopt, waarbij beeldbepalende gebouwen behouden dienen te blijven; en

- de gezamenlijke oppervlakte van de nieuw te bouwen gebouwen maximaal 50% bedraagt van de oppervlakte van de gesloopte gebouwen, dan wel maximaal de oppervlakte die is toegestaan in de bestemming die de gronden na wijziging krijgen, met dien verstande dat de oppervlakte nooit meer mag bedragen dan 500 m²;

6. wordt voorzien in een goede landschappelijke inpassing;
7. geen sprake mag zijn van een onevenredige verkeersaantrekkende werking;
8. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
9. geen afbreuk wordt gedaan aan de ontwikkelingsmogelijkheden van naastgelegen agrarische bedrijven;
10. voor het overige de regels van Artikel 26 Wonen - Voormalige boerderijpanden van overeenkomstige toepassing zijn.

3.7.2

Een wijziging als bedoeld in lid 3.7.1 kan alleen worden uitgevoerd als hierdoor geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:

a. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
b. de milieusituatie;
c. het straat- en bebouwingsbeeld;
d. de verkeersveiligheid;
e. het waterbeheer;
f. de (openlucht) recreatiemogelijkheden;
g. de landschappelijke waarden, ter plaatse van de aanduiding:
    1. "specifieke vorm van agrarisch - beekdalen";
    2. "specifieke vorm van agrarisch - essenlandschap";
    3. "specifieke vorm van agrarisch - heideontginningen";
    4. "specifieke vorm van agrarisch - hoogveenontginningen";
    5. "specifieke vorm van agrarisch - veenpolders";
    6. "specifieke vorm van agrarisch - woudontginningen",

    waarvan de waarden zijn gespecificeerd in bijlage 3 behorende bij deze regels.

Artikel 4
Agrarisch – Paardenbedrijf

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Agrarisch - Paardenbedrijf' aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. bedrijfsactiviteiten van paardenbedrijven;
b. bedrijfswonen;
c. plattelandswonen, uitsluitend op de gronden ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - plattelandswoning",

maar ook voor de daarbij behorende:
d. trainingsmolens en paddocks;
e. voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer;
f. parkeervoorzieningen;
g. openbare nutsvoorzieningen;
h. groenvoorzieningen;
i. verkeers- en verblijfsvoorzieningen;
j. tuinen, erven en terreinen.

4.2 Bouwregels

4.2.1 Gebouwen

a. Voor het bouwen van bedrijfsgebouwen gelden de volgende regels:
   1. bedrijfsgebouwen mogen uitsluitend binnen een bouwvlak worden gebouwd;
   2. bedrijfsgebouwen moeten achter de achtergevel van de bedrijfswoning worden gebouwd, dan wel:
      - op de bestaande plaats indien dit voor de achtergevel is;
      - op minimaal 15 m van de naar de weg gekeerde bestemmingsgrens indien geen bedrijfswoning aanwezig is;
   3. de oppervlakte van bedrijfsgebouwen mag niet meer bedragen dan 2.000 m²;
   4. de goot- en bouwhoogte van bedrijfsgebouwen mogen niet meer bedragen dan respectievelijk 4,5 m en 10 m;
   5. de dakhelling van bedrijfsgebouwen mag niet minder bedragen dan 35°.

b. Voor het bouwen van bedrijfswoningen en plattelandswoningen en aan- en uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen en vrijstaande bijgebouwen bij bedrijfswoningen en plattelandswoningen gelden de volgende regels:
   1. bedrijfswoningen en/of plattelandswoningen en aan- en uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen en vrijstaande bijgebouwen bij bedrijfswoningen en/of plattelandswoningen mogen uitsluitend binnen een bouwvlak worden gebouwd;
   2. de afstand van bedrijfswoningen en/of plattelandswoningen tot een weg mag niet minder bedragen dan de bestaande afstand;
   3. per bedrijf is maximaal het bestaande aantal bedrijfswoningen toegestaan;

4. een plattelandswoning mag uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - plattelandswoning" worden gebouwd, met dien verstande dat per aanduidingsvlak niet meer dan 1 plattelandswoning mag worden gebouwd;
5. de oppervlakte van een bedrijfswoning en/of plattelandswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, mag niet meer bedragen dan 150 m² per bedrijfswoning en/of plattelandswoning;
6. de goot- en bouwhoogte van bedrijfswoningen en/of plattelandswoningen mogen niet meer bedragen dan respectievelijk 4,5 m en 10 m;
7. de totale oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per bedrijfswoning en/of plattelandswoning mag niet meer bedragen dan 100 m²;
8. de goothoogte van vrijstaande bijgebouwen mag niet meer bedragen dan 3 m;
9. de bouwhoogte van aan- en uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen en vrijstaande bijgebouwen mag niet meer bedragen dan 5,5 m, met dien verstande dat de bouwhoogte van een aan- of uitbouw, aangebouwd bijgebouw of vrijstaand bijgebouw niet meer mag bedragen dan de bouwhoogte van de bedrijfswoning en/of plattelandswoning.

c. Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve openbare nutsvoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer gelden de algemene bouwregels opgenomen in lid 33.4.

4.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mogen uitsluitend binnen een bouwvlak worden gebouwd;
b. de totale oppervlakte van overkappingen per bouwvlak mag niet meer bedragen dan 30 m²;
c. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer bedragen dan 2 m, met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen voor (het verlengde van) de voorgevel van de bedrijfswoning en of plattelandswoning niet meer mag bedragen dan 1 m;
d. de bouwhoogte van palen en masten mag niet meer bedragen dan 8 m;
e. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 5 m.

4.3 Afwijken van de bouwregels

4.3.1

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

a. lid 4.2.1, sub a, onder 2 en toestaan dat bedrijfsgebouwen voor de achtergevel van de bedrijfswoning worden gebouwd;

b. lid 4.2.1, sub a, onder 3 en toestaan dat de oppervlakte van bedrijfsgebouwen wordt vergroot tot maximaal 3.000 m²;

c. lid 4.2.1, sub a, onder 5 en toestaan dat dat een bedrijfsgebouw met kap met een dakhelling van minimaal 20° wordt afgedekt of dat een bedrijfsgebouw geheel of gedeeltelijk plat wordt afgedekt;

d. lid 4.2.1, sub b, onder 2 en toestaan dat een bedrijfswoning en/of plattelandswoning dichter bij een weg wordt gebouwd, mits wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde dan wel een vastgestelde hogere waarde;

e. lid 4.2.1, sub b, onder 7 en toestaan dat de oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per bedrijfswoning en/of plattelandswoning wordt vergroot, met dien verstande dat:
   1. de totale oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per bedrijfswoning en/of plattelandswoning niet meer mag bedragen dan 150 m²;
   2. er sprake is van een goede landschappelijke inpassing.

4.3.2

Een omgevingsvergunning als bedoeld in lid 4.3.1 kan alleen worden verleend als hierdoor geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:

a. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
b. de milieusituatie;
c. het straat- en bebouwingsbeeld;
d. de verkeersveiligheid;
e. het waterbeheer;
f. de (openlucht) recreatiemogelijkheden;
g. de landschappelijke waarden.

4.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gronden en bouwwerken voor meer dan het bestaande aantal bedrijven per bestemmingsvlak;
b. het gebruik van gronden en bouwwerken voor detailhandel anders dan productiegebonden detailhandel;
c. het gebruik van andere gebouwen dan bedrijfswoningen en/of plattelandswoning voor bewoning;
d. het gebruik van vrijstaande bijgebouwen voor bewoning.

4.5 Wijzigingsbevoegdheid

4.5.1

Burgemeester en wethouders kunnen het bestemmingsplan wijzigen door de bestemming te wijzigen in de bestemming 'Wonen - Voormalige boerderijpanden', met dien verstande dat:

a. de agrarische bedrijfsactiviteiten volledig zijn beëindigd;
b. de woningen in de oorspronkelijke boerderijgebouwen of de voormalige bedrijfswoning dienen te worden gerealiseerd;
c. meerdere woningen mogen worden gerealiseerd, met dien verstande dat de oppervlakte van een woning niet minder mag bedragen dan 150 m²;
d. het aantal woningen past binnen het woonplan waarover met Gedeputeerde Staten overeenstemming bestaat;
e. bij de woning nieuwe aan- en uitbouwen en bijgebouwen mogen worden gebouwd, mits:
    1. daarvoor bestaande bedrijfsbebouwing is gesloopt, waarbij beeldbepalende gebouwen behouden dienen te blijven;
    2. de gezamenlijke oppervlakte van de nieuw te bouwen gebouwen maximaal 50% bedraagt van de oppervlakte van de gesloopte gebouwen, dan wel maximaal de oppervlakte die is toegestaan in de bestemming die de gronden na wijziging krijgen;
f. wordt voorzien in een goede landschappelijke inpassing;
g. geen sprake mag zijn van een onevenredige verkeersaantrekkende werking;
h. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
i. geen afbreuk wordt gedaan aan de ontwikkelingsmogelijkheden van naastgelegen agrarische bedrijven;
j. voor het overige de regels van Artikel 26 Wonen - Voormalige boerderijpanden van overeenkomstige toepassing zijn.

4.5.2

Een wijziging als bedoeld in lid 4.5.1 kan alleen worden uitgevoerd als hierdoor geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:

a. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
b. de milieusituatie;
c. het straat- en bebouwingsbeeld;
d. de verkeersveiligheid;
e. het waterbeheer;
f. de (openlucht) recreatiemogelijkheden;
g. de landschappelijke waarden.

Artikel 5
Bedrijf

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Bedrijf' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. bedrijfsactiviteiten, die zijn genoemd in bijlage 2 behorende bij deze regels, onder categorie 1 en 2;
b. een bouw- en aannemersbedrijf, uitsluitend op de gronden ter plaatse van de aanduiding “specifieke vorm van bedrijf – aannemersbedrijf”;
c. een autosloperij, uitsluitend op de gronden ter plaatse van de aanduiding “specifieke vorm van bedrijf – autosloperij”;
d. een bouwbedrijf, uitsluitend op de gronden ter plaatse van de aanduiding “specifieke vorm van bedrijf – bouwbedrijf”;
e. de handel in ijzer en constructiewerken, uitsluitend op de gronden ter plaatse van de aanduiding “specifieke vorm van bedrijf – ijzerhandel en constructiewerken”;
f. een installatiebedrijf, uitsluitend op de gronden ter plaatse van de aanduiding “specifieke vorm van bedrijf – installatiebedrijf”;
g. een machinehandel, uitsluitend op de gronden ter plaatse van de aanduiding “specifieke vorm van bedrijf – machinehandel”;
h. een bedrijf in de verhuur van machines en de handel in silo's, uitsluitend op de gronden ter plaatse van de aanduiding “specifieke vorm van bedrijf – machineverhuur en silohandel”;
i. een meubelfabriek, uitsluitend op de gronden ter plaatse van de aanduiding “specifieke vorm van bedrijf – meubelfabriek”;
j. een rietdekkersbedrijf, uitsluitend op de gronden ter plaatse van de aanduiding “specifieke vorm van bedrijf – rietdekkersbedrijf”;
k. een siersmederij, uitsluitend op de gronden ter plaatse van de aanduiding “specifieke vorm van bedrijf – siersmederij”;
l. een smederij, uitsluitend op de gronden ter plaatse van de aanduiding “specifieke vorm van bedrijf – smederij”;
m. een tank- en apparatenbouwbedrijf, uitsluitend op de gronden ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van bedrijf - tank- en apparatenbouwbedrijf;
n. de handel in tractoren, uitsluitend op de gronden ter plaatse van de aanduiding “specifieke vorm van bedrijf –tractorhandel”;
o. een transportbedrijf, uitsluitend op de gronden ter plaatse van de aanduiding “transportbedrijf”;
p. een zadel- en tuigmakerij, uitsluitend op de gronden ter plaatse van de aanduiding “specifieke vorm van bedrijf – zadel- en tuigmakerij”;
q. een garagebedrijf met verkooppunt voor motorbrandstoffen zonder lpg, uitsluitend op de gronden ter plaatse van de aanduiding "verkooppunt motorbrandstoffen zonder lpg";
r. bedrijfswonen,

maar ook voor de daarbij behorende:

s. voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer;

t. parkeervoorzieningen;
u. openbare nutsvoorzieningen;
v. groenvoorzieningen;
w. verkeers- en verblijfsvoorzieningen;
x. tuinen, erven en terreinen.

5.2 Bouwregels

5.2.1 Gebouwen

a. Voor het bouwen van bedrijfsgebouwen gelden de volgende regels:
   1. de afstand van een bedrijfsgebouw tot de zijdelingse perceelgrens mag niet minder bedragen dan 5 m, dan wel de bestaande afstand indien deze minder bedraagt;
   2. bedrijfsgebouwen moeten achter de achtergevel van de bedrijfswoning worden gebouwd, dan wel:
      - op de bestaande plaats indien dit voor de achtergevel is;
      - op minimaal 15 m van de naar de weg gekeerde bestemmingsgrens indien geen bedrijfswoning aanwezig is;
   3. de totale oppervlakte van bedrijfsgebouwen per bestemmingsvlak mag niet meer bedragen dan 500 m²;
   4. de goot- en bouwhoogte van bedrijfsgebouwen mogen niet meer bedragen dan respectievelijk 4,5 m en 10 m;
   5. de dakhelling van bedrijfsgebouwen mag niet minder bedragen dan 35°.

b. Voor het bouwen van bedrijfswoningen en aan- en uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen en vrijstaande bijgebouwen bij bedrijfswoningen gelden de volgende regels:
   1. de afstand van een bedrijfswoning tot de zijdelingse perceelgrens mag niet minder bedragen dan 5 m, dan wel de bestaande afstand indien deze minder bedraagt;
   2. de afstand van bedrijfswoningen tot een weg mag niet minder bedragen dan de bestaande afstand;
   3. per bedrijf is maximaal het bestaande aantal bedrijfswoningen toegestaan;
   4. de oppervlakte van een bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, mag niet meer bedragen dan 150 m² per bedrijfswoning;
   5. de goot- en bouwhoogte van bedrijfswoningen mogen niet meer bedragen dan respectievelijk 4,5 m en 10 m;
   6. de totale oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per bedrijfswoning mag niet meer bedragen dan 100 m²;
   7. de goothoogte van vrijstaande bijgebouwen mag niet meer bedragen dan 3 m;
   8. de bouwhoogte van aan- en uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen en vrijstaande bijgebouwen mag niet meer bedragen dan 5,5 m, met dien verstande dat de bouwhoogte van een aan- of uitbouw, aangebouwd bijgebouw of vrijstaand bijgebouw niet meer mag bedragen dan de bouwhoogte van de bedrijfswoning.

c. Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve openbare nutsvoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer gelden de algemene bouwregels opgenomen in lid 33.4.

5.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de totale oppervlakte van overkappingen per bouwperceel mag niet meer bedragen dan 30 m²;
b. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer bedragen dan 2 m, met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen voor (het verlengde van) de voorgevel van de bedrijfswoning niet meer mag bedragen dan 1 m;
c. de bouwhoogte van palen en masten mag niet meer bedragen dan 8 m;
d. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 5 m.

5.3 Afwijken van de bouwregels

5.3.1

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

a. lid 5.2.1, sub a, onder 1 en sub b, onder 1 en toestaan dat de afstand van bedrijfsgebouwen en bedrijfswoningen tot de zijdelingse perceelgrens minder bedraagt dan 5 m;

b. lid 5.2.1, sub a, onder 2 en toestaan dat bedrijfsgebouwen voor de achtergevel van de bedrijfswoning worden gebouwd;

c. lid 5.2.1, sub a, onder 3 en toestaan dat de totale oppervlakte van bedrijfsgebouwen per bestemmingsvlak wordt vergroot tot maximaal 1.000 m²;

d. lid 5.2.1, sub a, onder 5, en toestaan dat dat een gebouw met kap met een dakhelling van minimaal 20° wordt afgedekt of dat een gebouw geheel of gedeeltelijk plat wordt afgedekt;

e. lid 5.2.1, sub b, onder 2 en toestaan dat een bedrijfswoning dichter bij een weg wordt gebouwd, mits wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde dan wel een vastgestelde hogere waarde;

f. lid 5.2.1, sub b, onder 6 en toestaan dat de oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per bedrijfswoning wordt vergroot, met dien verstande dat:
    1. de totale oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per bedrijfswoning niet meer mag bedragen dan 150 m²;
    2. er sprake is van een goede landschappelijke inpassing.

5.3.2
Een omgevingsvergunning als bedoeld in lid 5.3.1 kan alleen worden verleend als hierdoor geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:
a. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
b. de milieusituatie;
c. het straat- en bebouwingsbeeld;
d. de verkeersveiligheid;
e. het waterbeheer;
f. de (openlucht) recreatiemogelijkheden;
g. de landschappelijke waarden.

5.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:
a. het gebruik van gronden en bouwwerken voor meer dan het bestaande aantal bedrijven per bestemmingsvlak;
b. het gebruik van gronden en bouwwerken voor detailhandel anders dan productiegebonden detailhandel;
c. het gebruik van andere gebouwen dan bedrijfswoningen voor bewoning.

5.5 Afwijken van de gebruiksregels

5.5.1
Het bevoegd gezag kan bij omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 5.1, sub a, en toestaan dat ook bedrijven worden gevestigd die naar de aard en de invloed op de omgeving gelijk te stellen zijn met bedrijven genoemd in bijlage 2, behorende bij deze regels, onder de categorieën 1 en 2, op voorwaarde dat het geen geluidzoneringsplichtige inrichtingen, risicovolle inrichtingen en vuurwerkbedrijven betreffen.

5.5.2
Een omgevingsvergunning als bedoeld in lid 5.5.1 kan alleen worden verleend als hierdoor geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:
a. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
b. de milieusituatie;
c. het straat- en bebouwingsbeeld;
d. de verkeersveiligheid;
e. het waterbeheer;
f. de (openlucht) recreatiemogelijkheden;
g. de landschappelijke waarden.

Artikel 6
Bedrijf - Agrarisch aanverwant bedrijf

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Bedrijf - Agrarisch aanverwant bedrijf' aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. bedrijfsactiviteiten van agrarisch aanverwante bedrijven;
b. bedrijfswonen,

maar ook voor de daarbij behorende:
c. voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer;
d. parkeervoorzieningen;
e. openbare nutsvoorzieningen;
f. groenvoorzieningen;
g. verkeers- en verblijfsvoorzieningen;
h. tuinen, erven en terreinen.

6.2 Bouwregels

6.2.1 Gebouwen

a. Voor het bouwen van bedrijfsgebouwen gelden de volgende regels:
   1. de afstand van een bedrijfsgebouw tot de zijdelingse perceelgrens mag niet minder bedragen dan 5 m, dan wel de bestaande afstand indien deze minder bedraagt;
   2. bedrijfsgebouwen moeten achter de achtergevel van de bedrijfswoning worden gebouwd, dan wel:
      - op de bestaande plaats indien dit voor de achtergevel is;
      - op minimaal 15 m van de naar de weg gekeerde bestemmingsgrens indien geen bedrijfswoning aanwezig is;
   3. de totale oppervlakte van bedrijfsgebouwen per bestemmingsvlak mag niet meer bedragen dan 2.000 m²;
   4. de goot- en bouwhoogte van bedrijfsgebouwen mogen niet meer bedragen dan respectievelijk 4,5 m en 10 m;
   5. de dakhelling van bedrijfsgebouwen mag niet minder bedragen dan 35°.

b. Voor het bouwen van bedrijfswoningen en aan- en uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen en vrijstaande bijgebouwen bij bedrijfswoningen gelden de volgende regels:
   1. de afstand van een bedrijfswoning tot de zijdelingse perceelgrens mag niet minder bedragen dan 5 m, dan wel de bestaande afstand indien deze minder bedraagt;
   2. de afstand van bedrijfswoningen tot een weg mag niet minder bedragen dan de bestaande afstand;
   3. per bedrijf is maximaal het bestaande aantal bedrijfswoningen toegestaan;
   4. de oppervlakte van een bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, mag niet meer bedragen dan 150 m² per bedrijfswoning;

5. de goot- en bouwhoogte van bedrijfswoningen mogen niet meer bedragen dan respectievelijk 4,5 m en 10 m;
6. de totale oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per bedrijfswoning mag niet meer bedragen dan 100 m²;
7. de goothoogte van vrijstaande bijgebouwen mag niet meer bedragen dan 3 m;
8. de bouwhoogte van aan- en uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen en vrijstaande bijgebouwen mag niet meer bedragen dan 5,5 m, met dien verstande dat de bouwhoogte van een aan- of uitbouw, aangebouwd bijgebouw of vrijstaand bijgebouw niet meer mag bedragen dan de bouwhoogte van de bedrijfswoning.

c. Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve openbare nutsvoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer gelden de algemene bouwregels opgenomen in lid 33.4.

6.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de totale oppervlakte van overkappingen per bouwperceel mag niet meer bedragen dan 30 m²;
b. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer bedragen dan 2 m, met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen voor (het verlengde van) de voorgevel van de bedrijfswoning niet meer mag bedragen dan 1 m;
c. de bouwhoogte van palen en masten mag niet meer bedragen dan 8 m;
d. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 5 m.

6.3 Afwijken van de bouwregels

6.3.1

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

a. lid 6.2.1, sub a, onder 1 en sub b, onder 1 en toestaan dat de afstand van bedrijfsgebouwen en bedrijfswoningen tot de zijdelingse perceelgrens minder bedraagt dan 5 m;

b. lid 6.2.1, sub a, onder 2 en toestaan dat bedrijfsgebouwen voor de achtergevel van de bedrijfswoning worden gebouwd;

c. lid 6.2.1, sub a, onder 3 en toestaan dat de totale oppervlakte van bedrijfsgebouwen per bestemmingsvlak wordt vergroot tot maximaal 2.500 m²;

d. lid 6.2.1, sub a, onder 5 en toestaan dat dat een gebouw met kap met een dakhelling van minimaal 20° wordt afgedekt of dat een gebouw geheel of gedeeltelijk plat wordt afgedekt;

e. lid 6.2.1, sub b, onder 2 en toestaan dat een bedrijfswoning dichter bij een weg wordt gebouwd, mits wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde dan wel een vastgestelde hogere waarde;

f. lid 6.2.1, sub b, onder 6 en toestaan dat de oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per bedrijfswoning wordt vergroot, met dien verstande dat:
   1. de totale oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per bedrijfswoning niet meer mag bedragen dan 150 m²;
   2. er sprake is van een goede landschappelijke inpassing.

6.3.2

Een omgevingsvergunning als bedoeld in lid 6.3.1 kan alleen worden verleend als hierdoor geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:

a. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
b. de milieusituatie;
c. het straat- en bebouwingsbeeld;
d. de verkeersveiligheid;
e. het waterbeheer;
f. de (openlucht) recreatiemogelijkheden;
g. de landschappelijke waarden.

6.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gronden en bouwwerken voor meer dan het bestaande aantal bedrijven per bestemmingsvlak;
b. het gebruik van gronden en bouwwerken voor detailhandel anders dan productiegebonden detailhandel;
c. het gebruik van andere gebouwen dan bedrijfswoningen voor bewoning.

Artikel 7
Bedrijf - Nutsbedrijf

7.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Bedrijf - Nutsbedrijf' aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. openbare nutsvoorzieningen,

maar ook voor de daarbij behorende:
b. voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer;
c. parkeervoorzieningen;
d. openbare nutsvoorzieningen;
e. groenvoorzieningen;
f. verkeers- en verblijfsvoorzieningen.

7.2 Bouwregels

7.2.1 Gebouwen

a. Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende regels:
   1. de oppervlakte per gebouw mag niet meer bedragen dan 150 m²;
   2. in afwijking van sub 1 mag de oppervlakte van gebouwen ten behoeve van de waterzuiveringsinstallatie niet meer bedragen dan 2.750 m²;
   3. de bouwhoogte van gebouwen mag niet meer bedragen dan 5 m.

b. Voor het bouwen van bedrijfswoningen en aan- en uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen en vrijstaande bijgebouwen bij bedrijfswoningen gelden de volgende regels:
   1. de afstand van een bedrijfswoning tot de zijdelingse perceelgrens mag niet minder bedragen dan 2 m, dan wel de bestaande afstand indien deze minder bedraagt;
   2. de afstand van bedrijfswoningen tot een weg mag niet minder bedragen dan de bestaande afstand;
   3. per bedrijf is maximaal het bestaande aantal bedrijfswoningen toegestaan;
   4. de oppervlakte van een bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, mag niet meer bedragen dan 150 m² per bedrijfswoning;
   5. de goot- en bouwhoogte van bedrijfswoningen mogen niet meer bedragen dan respectievelijk 4,5 m en 10 m;
   6. de totale oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per bedrijfswoning mag niet meer bedragen dan 100 m²;
   7. de goothoogte van vrijstaande bijgebouwen mag niet meer bedragen dan 3 m;
   8. de bouwhoogte van aan- en uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen en vrijstaande bijgebouwen mag niet meer bedragen dan 5,5 m, met dien verstande dat de bouwhoogte van een aan- of uitbouw, aangebouwd bijgebouw of vrijstaand bijgebouw niet meer mag bedragen dan de bouwhoogte van de bedrijfswoning.

7.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de totale oppervlakte van overkappingen per bouwperceel mag niet meer bedragen dan 30 m²;
b. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer bedragen dan 2 m;
c. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 5 m.

7.3 Afwijken van de bouwregels

7.3.1

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

a. lid 7.2.1, sub b, onder 2 en toestaan dat een bedrijfswoning dichter bij een weg wordt gebouwd, mits wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde dan wel een vastgestelde hogere waarde;

b. lid 7.2.1, sub b, onder 6 en toestaan dat de oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per bedrijfswoning wordt vergroot, met dien verstande dat:
    1. de totale oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per bedrijfswoning niet meer mag bedragen dan 150 m²;
    2. er sprake is van een goede landschappelijke inpassing.

7.3.2

Een omgevingsvergunning als bedoeld in lid 7.3.1 kan alleen worden verleend als hierdoor geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:

a. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
b. de milieusituatie;
c. het straat- en bebouwingsbeeld;
d. de verkeersveiligheid;
e. het waterbeheer;
f. de (openlucht) recreatiemogelijkheden;
g. de landschappelijke waarden.

Artikel 8
Bedrijf - Zandwinning

8.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Bedrijf - Zandwinning' aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. winning van zand;
b. het tijdelijk bergen van overtollig boezemwater (waterretentie),

maar ook voor de daarbij behorende:
c. voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer;
d. parkeervoorzieningen;
e. openbare nutsvoorzieningen;
f. groenvoorzieningen;
g. verkeers- en verblijfsvoorzieningen;
h. tuinen, erven en terreinen.

8.2 Bouwregels

8.2.1 Gebouwen
a. Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende regels:
   1. de oppervlakte per gebouw mag niet meer bedragen dan 30 m²;
   2. de bouwhoogte van een gebouw mag niet meer bedragen dan 3 m.

b. Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve openbare nutsvoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer gelden de algemene bouwregels opgenomen in lid 33.4.

8.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde
Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:
a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer bedragen dan 2 m;
b. de bouwhoogte van palen en masten mag niet meer bedragen dan 8 m;
c. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 5 m.

8.3 Wijzigingsbevoegdheid

8.3.1
Burgemeester en wethouders kunnen het bestemmingsplan, wijzigen door de bestemming te wijzigen in de bestemming 'Natuur' ten behoeve van de realisering van natuur, met dien verstande dat:
- de regels van Artikel 14 Natuur na de wijziging van overeenkomstige toepassing zijn.

8.3.2

Wijzigingen als bedoeld in lid 8.3.1 kunnen alleen worden verleend als hierdoor geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:

a. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
b. de milieusituatie;
c. het straat- en bebouwingsbeeld;
d. de verkeersveiligheid;
e. het waterbeheer;
f. de (openlucht) recreatiemogelijkheden;
g. de landschappelijke waarden.

Artikel 9
Detailhandel

9.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Detailhandel' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. bestaande detailhandelsbedrijven op de adressen:
   1. Markeweg 155, Blesdijke;
   2. Pieter Stuyvesantweg 40, Sonnega;
   3. Oppers 103, Sonnega;
   4. Slingerweg 13, Ter Idzard;
   5. Hoofdweg 48a, Oldeholtpade;

b. bedrijfswonen;

c. wonen,

maar ook voor de daarbij behorende:

d. voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer;

e. parkeervoorzieningen;

f. openbare nutsvoorzieningen;

g. groenvoorzieningen;

h. verkeers- en verblijfsvoorzieningen;

i. tuinen, erven en terreinen.

9.2 Bouwregels

9.2.1 Gebouwen

a. Voor het bouwen van bedrijfsgebouwen gelden de volgende regels:
   1. de afstand van een bedrijfsgebouw tot de zijdelingse perceelgrens mag niet minder bedragen dan 2 m, dan wel de bestaande afstand indien deze minder bedraagt;
   2. bedrijfsgebouwen moeten achter de achtergevel van de bedrijfswoning worden gebouwd, dan wel:
      - op de bestaande plaats indien dit voor de achtergevel is;
      - op minimaal 15 m van de naar de weg gekeerde bestemmingsgrens indien geen bedrijfswoning aanwezig is;
   3. de totale oppervlakte van bedrijfsgebouwen per bestemmingsvlak mag niet meer bedragen dan de bestaande oppervlakte, met dien verstande dat een oppervlakte van 500 m² in ieder geval is toegestaan;
   4. de goot- en bouwhoogte van bedrijfsgebouwen mogen niet meer bedragen dan respectievelijk 4,5 m en 10 m;
   5. de dakhelling van bedrijfsgebouwen mag niet minder bedragen dan 35°.

b. Voor het bouwen van (bedrijfs)woningen en aan- en uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen en vrijstaande bijgebouwen bij (bedrijfs)woningen gelden de volgende regels:
   1. de afstand van een (bedrijfs)woning tot de zijdelingse perceelgrens mag niet minder bedragen dan 2 m, dan wel de bestaande afstand indien deze minder bedraagt;
   2. de afstand van (bedrijfs)woningen tot een weg mag niet minder bedragen dan de bestaande afstand;
   3. per bedrijf en per bestemminsvlak is maximaal het bestaande aantal (bedrijfs)woningen toegestaan;
   4. de oppervlakte van een (bedrijfs)woning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, mag niet meer bedragen dan 150 m² per (bedrijfs)woning;
   5. de goot- en bouwhoogte van (bedrijfs)woningen mogen niet meer bedragen dan respectievelijk 4,5 m en 10 m;
   6. de totale oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per (bedrijfs)woning mag niet meer bedragen dan 100 m²;
   7. de goothoogte van vrijstaande bijgebouwen mag niet meer bedragen dan 3 m;
   8. de bouwhoogte van aan- en uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen en vrijstaande bijgebouwen mag niet meer bedragen dan 5,5 m, met dien verstande dat de bouwhoogte van een aan- of uitbouw, aangebouwd bijgebouw of vrijstaand bijgebouw niet meer mag bedragen dan de bouwhoogte van de (bedrijfs)woning.

c. Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve openbare nutsvoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer gelden de algemene bouwregels opgenomen in lid 33.4.

9.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de totale oppervlakte van overkappingen per bouwperceel mag niet meer bedragen dan 30 m²;
b. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer bedragen dan 2 m, met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen voor (het verlengde van) de voorgevel van de (bedrijfs)woning niet meer mag bedragen dan 1 m;
c. de bouwhoogte van palen en masten mag niet meer bedragen dan 8 m;
d. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 5 m.

9.3 Afwijken van de bouwregels

9.3.1

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

a. lid 9.2.1, sub a, onder 1 en sub b, onder 1 en toestaan dat de afstand van bedrijfsgebouwen en (bedrijfs)woningen tot de zijdelingse perceelgrens minder bedraagt dan 2 m;

b. lid 9.2.1, sub a, onder 2 en toestaan dat bedrijfsgebouwen voor de achtergevel van de bedrijfswoning worden gebouwd;

c. lid 9.2.1, sub a, onder 3 en toestaan dat de totale oppervlakte van bedrijfsgebouwen per bestemmingsvlak wordt vergroot tot maximaal 750 m²;

d. lid 9.2.1, sub a, onder 5 en toestaan dat dat een gebouw met kap met een dakhelling van minimaal 20° wordt afgedekt of dat een gebouw geheel of gedeeltelijk plat wordt afgedekt;

e. lid 9.2.1, sub b, onder 2 en toestaan dat een (bedrijfs)woning dichter bij een weg wordt gebouwd, mits wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde dan wel een vastgestelde hogere waarde;

f. lid 9.2.1, sub b, onder 6 en toestaan dat de oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per (bedrijfs)woning wordt vergroot, met dien verstande dat:
   1. de totale oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per (bedrijfs)woning niet meer mag bedragen dan 150 m²;
   2. er sprake is van een goede landschappelijke inpassing.

9.3.2

Een omgevingsvergunning als bedoeld in lid 9.3.1 kan alleen worden verleend als hierdoor geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:

a. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
b. de milieusituatie;
c. het straat- en bebouwingsbeeld;
d. de verkeersveiligheid;
e. het waterbeheer;
f. de (openlucht) recreatiemogelijkheden;
g. de landschappelijke waarden.

9.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gronden en bouwwerken voor meer dan het bestaande aantal detailhandelsbedrijven per bestemmingsvlak;
b. het gebruik van andere gebouwen dan (bedrijfs)woningen voor bewoning.

9.5 Wijzigingsbevoegdheid

9.5.1

Burgemeester en wethouders kunnen het bestemmingsplan wijzigen door de bestemming te wijzigen in de bestemming 'Wonen', met dien verstande dat:

a. de detailhandelsactiviteiten volledig zijn beëindigd;
b. het aantal woningen past binnen het woonplan waarover met Gedeputeerde Staten overeenstemming bestaat;
c. wordt voorzien in een goede landschappelijke inpassing;
d. geen sprake mag zijn van een onevenredige verkeersaantrekkende werking;
e. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
f. geen afbreuk wordt gedaan aan de ontwikkelingsmogelijkheden van naastgelegen agrarische bedrijven;
g. voor het overige de regels van Artikel 25 Wonen van overeenkomstige toepassing zijn.

9.5.2

Een wijziging als bedoeld in lid 9.5.1 kan alleen worden uitgevoerd als hierdoor geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:

a. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
b. de milieusituatie;
c. het straat- en bebouwingsbeeld;
d. de verkeersveiligheid;
e. het waterbeheer;
f. de (openlucht) recreatiemogelijkheden;
g. de landschappelijke waarden.

Artikel 10
Dienstverlening - Dierenkliniek

10.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Dienstverlening - Dierenkliniek' aangewezen gronden zijn bestemd voor
a. dierenklinieken;
b. bedrijfswonen,

maar ook voor de daarbij behorende:
c. voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer;
d. parkeervoorzieningen;
e. openbare nutsvoorzieningen;
f. groenvoorzieningen;
g. verkeers- en verblijfsvoorzieningen;
h. tuinen, erven en terreinen.

10.2 Bouwregels

10.2.1 Gebouwen

a. Voor het bouwen van bedrijfsgebouwen gelden de volgende regels:
   1. de afstand van een bedrijfsgebouw tot de zijdelingse perceelgrens mag niet minder bedragen dan 2 m, dan wel de bestaande afstand indien deze minder bedraagt;
   2. bedrijfsgebouwen moeten achter de achtergevel van de bedrijfswoning worden gebouwd, dan wel:
      - op de bestaande plaats indien dit voor de achtergevel is;
      - op minimaal 15 m van de naar de weg gekeerde bestemmingsgrens indien geen bedrijfswoning aanwezig is;
   3. de totale oppervlakte van bedrijfsgebouwen per bestemmingsvlak mag niet meer bedragen dan 2.000 m²;
   4. de goot- en bouwhoogte van bedrijfsgebouwen mogen niet meer bedragen dan respectievelijk 4,5 m en 10 m;
   5. de dakhelling van bedrijfsgebouwen mag niet minder bedragen dan 35°.

b. Voor het bouwen van bedrijfswoningen en aan- en uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen en vrijstaande bijgebouwen bij bedrijfswoningen gelden de volgende regels:
   1. de afstand van een bedrijfswoning tot de zijdelingse perceelgrens mag niet minder bedragen dan 2 m, dan wel de bestaande afstand indien deze minder bedraagt;
   2. de afstand van bedrijfswoningen tot een weg mag niet minder bedragen dan de bestaande afstand;
   3. per bedrijf is maximaal het bestaande aantal bedrijfswoningen toegestaan;
   4. de oppervlakte van een bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, mag niet meer bedragen dan 150 m² per bedrijfswoning;

5. de goot- en bouwhoogte van bedrijfswoningen mogen niet meer bedragen dan respectievelijk 4,5 m en 10 m;
6. de totale oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per bedrijfswoning mag niet meer bedragen dan 100 m²;
7. de goothoogte van vrijstaande bijgebouwen mag niet meer bedragen dan 3 m;
8. de bouwhoogte van aan- en uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen en vrijstaande bijgebouwen mag niet meer bedragen dan 5,5 m, met dien verstande dat de bouwhoogte van een aan- of uitbouw, aangebouwd bijgebouw of vrijstaand bijgebouw niet meer mag bedragen dan de bouwhoogte van de bedrijfswoning.

c. Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve openbare nutsvoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer gelden de algemene bouwregels opgenomen in lid 33.4.

10.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de totale oppervlakte van overkappingen per bouwperceel mag niet meer bedragen dan 30 m²;
b. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer bedragen dan 2 m, met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen voor (het verlengde van) de voorgevel van de bedrijfswoning niet meer mag bedragen dan 1 m;
c. de bouwhoogte van palen en masten mag niet meer bedragen dan 8 m;
d. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 5 m.

10.3 Afwijken van de bouwregels

10.3.1

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

a. lid 10.2.1, sub a, onder 1 en sub b, onder 1 en toestaan dat de afstand van bedrijfsgebouwen en bedrijfswoningen tot de zijdelingse perceelgrens minder bedraagt dan 2 m;

b. lid 10.2.1, sub a, onder 2 en toestaan dat bedrijfsgebouwen voor de achtergevel van de bedrijfswoning worden gebouwd;

c. lid 10.2.1, sub a, onder 3 en toestaan dat de totale oppervlakte van bedrijfsgebouwen per bestemmingsvlak wordt vergroot tot maximaal 2.500 m²;

d. lid 10.2.1, sub a, onder 5 en toestaan dat dat een gebouw met kap met een dakhelling van minimaal 20° wordt afgedekt of dat een gebouw geheel of gedeeltelijk plat wordt afgedekt;

e. lid 10.2.1, sub b, onder 2 en toestaan dat een bedrijfswoning dichter bij een weg wordt gebouwd, mits wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde dan wel een vastgestelde hogere waarde;

f. lid 10.2.1, sub b, onder 6 en toestaan dat de oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per bedrijfswoning wordt vergroot, met dien verstande dat:
   1. de totale oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per bedrijfswoning niet meer mag bedragen dan 150 m²;
   2. er sprake is van een goede landschappelijke inpassing.

10.3.2

Een omgevingsvergunning als bedoeld in lid 10.3.1 kan alleen worden verleend als hierdoor geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:

a. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
b. de milieusituatie;
c. het straat- en bebouwingsbeeld;
d. de verkeersveiligheid;
e. het waterbeheer;
f. de (openlucht) recreatiemogelijkheden;
g. de landschappelijke waarden.

10.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gronden en bouwwerken voor meer dan het bestaande aantal dienstverlenende bedrijven per bestemmingsvlak;
b. het gebruik van andere gebouwen dan bedrijfswoningen voor bewoning.

Artikel 11
Horeca

11.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Horeca' aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. horecabedrijven categorie 1;
b. horeca bedrijven categorie 2, met dien verstande dat uitsluitend de bestaande horecabedrijven categorie 2 zijn toegestaan;
c. bedrijfswonen,

maar ook voor de daarbij behorende:
d. voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer;
e. parkeervoorzieningen;
f. openbare nutsvoorzieningen;
g. groenvoorzieningen;
h. verkeers- en verblijfsvoorzieningen;
i. tuinen, erven en terreinen.

11.2 Bouwregels

11.2.1 Gebouwen

a. Voor het bouwen van bedrijfsgebouwen gelden de volgende regels:
   1. op de gronden ter plaatse van de aanduiding "specifieke bouwaanduiding uitgesloten - bebouwing" mogen geen bedrijfsgebouwen worden gebouwd,
   2. de afstand van een bedrijfsgebouw tot de zijdelingse perceelgrens mag niet minder bedragen dan 2 m, dan wel de bestaande afstand indien deze minder bedraagt;
   3. bedrijfsgebouwen moeten achter de achtergevel van de bedrijfswoning worden gebouwd, dan wel:
      - op de bestaande plaats indien dit voor de achtergevel is;
      - op minimaal 15 m van de naar de weg gekeerde bestemmingsgrens indien geen bedrijfswoning aanwezig is;
   4. de totale oppervlakte van bedrijfsgebouwen per bestemmingsvlak mag niet meer bedragen dan de bestaande oppervlakte, met dien verstande dat een oppervlakte van 300 m² in ieder geval is toegestaan;
   5. de goot- en bouwhoogte van bedrijfsgebouwen mogen niet meer bedragen dan respectievelijk 4,5 m en 10 m;
   6. de dakhelling van bedrijfsgebouwen mag niet minder bedragen dan 35°.

b. Voor het bouwen van bedrijfswoningen en aan- en uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen en vrijstaande bijgebouwen bij bedrijfswoningen gelden de volgende regels:
   1. op de gronden ter plaatse van de aanduiding "specifieke bouwaanduiding uitgesloten - bebouwing" mogen geen bedrijfswoningen en aan- en uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen en vrijstaande bijgebouwen bij bedrijfswoningen worden gebouwd;

2. de afstand van een bedrijfswoning tot de zijdelingse perceelgrens mag niet minder bedragen dan 2 m, dan wel de bestaande afstand indien deze minder bedraagt;
3. de afstand van bedrijfswoningen tot een weg mag niet minder bedragen dan de bestaande afstand;
4. per bedrijf is maximaal het bestaande aantal bedrijfswoningen toegestaan;
5. de oppervlakte van een bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, mag niet meer bedragen dan 150 m² per bedrijfswoning;
6. de goot- en bouwhoogte van bedrijfswoningen mogen niet meer bedragen dan respectievelijk 4,5 m en 10 m;
7. de totale oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per bedrijfswoning mag niet meer bedragen dan 100 m²;
8. de goothoogte van vrijstaande bijgebouwen mag niet meer bedragen dan 3 m;
9. de bouwhoogte van aan- en uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen en vrijstaande bijgebouwen mag niet meer bedragen dan 5,5 m, met dien verstande dat de bouwhoogte van een aan- of uitbouw, aangebouwd bijgebouw of vrijstaand bijgebouw niet meer mag bedragen dan de bouwhoogte van de bedrijfswoning.

c. Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve openbare nutsvoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer gelden de algemene bouwregels opgenomen in lid 33.4.

11.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de totale oppervlakte van overkappingen per bouwperceel mag niet meer bedragen dan 30 m²;
b. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer bedragen dan 2 m, met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen voor (het verlengde van) de voorgevel van de bedrijfswoning niet meer mag bedragen dan 1 m;
c. de bouwhoogte van palen en masten mag niet meer bedragen dan 8 m;
d. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 5 m.

11.3 Afwijken van de bouwregels

11.3.1

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

a. lid 11.2.1, sub a, onder 2 en sub b, onder 2 en toestaan dat de afstand van bedrijfsgebouwen en bedrijfswoningen tot de zijdelingse perceelgrens minder bedraagt dan 2 m;

b. lid 11.2.1, sub a, onder 3 en toestaan dat bedrijfsgebouwen voor de achtergevel van de bedrijfswoning worden gebouwd;

c. lid 11.2.1, sub a, onder 4 en toestaan dat de totale oppervlakte van bedrijfsgebouwen per bestemmingsvlak wordt vergroot tot maximaal 350 m²;

d. lid 11.2.1, sub a, onder 6 en toestaan dat dat een gebouw met kap met een dakhelling van minimaal 20° wordt afgedekt of dat een gebouw geheel of gedeeltelijk plat wordt afgedekt;

e. lid 11.2.1, sub b, onder 3 en toestaan dat een bedrijfswoning dichter bij een weg wordt gebouwd, mits wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde dan wel een vastgestelde hogere waarde;

f. lid 11.2.1, sub b, onder 7 en toestaan dat de oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per bedrijfswoning wordt vergroot, met dien verstande dat:
   1. de totale oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per bedrijfswoning niet meer mag bedragen dan 150 m²;
   2. er sprake is van een goede landschappelijke inpassing.

11.3.2
Een omgevingsvergunning als bedoeld in lid 11.3.1 kan alleen worden verleend als hierdoor geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:
a. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
b. de milieusituatie;
c. het straat- en bebouwingsbeeld;
d. de verkeersveiligheid;
e. het waterbeheer;
f. de (openlucht) recreatiemogelijkheden;
g. de landschappelijke waarden.

11.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:
a. het gebruik van gronden en bouwwerken voor meer dan het bestaande aantal horeca bedrijven per bestemmingsvlak;
b. het gebruik van gronden en bouwwerken voor detailhandel anders dan detailhandel in ondergeschikte, aan de horecafunctie gerelateerde producten;
c. het gebruik van andere gebouwen dan bedrijfswoningen voor bewoning.

Artikel 12
Maatschappelijk

12.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Maatschappelijk' aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. maatschappelijke voorzieningen;
b. een scoutingclub, uitsluiten op de gronden ter plaatse van de aanduiding "scouting";
c. een molen, uitsluitend op de gronden ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van maatschappelijk - molen";
d. een begraafplaats, uitsluitend op de gronden ter plaatse van de aanduiding "begraafplaats";
e. bedrijfswonen,

maar ook voor de daarbij behorende:
f. voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer;
g. parkeervoorzieningen;
h. openbare nutsvoorzieningen;
i. groenvoorzieningen;
j. verkeers- en verblijfsvoorzieningen;
k. tuinen, erven en terreinen.

12.2 Bouwregels

12.2.1 Gebouwen

a. Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve van de in lid 12.1, sub a en b genoemde functies gelden de volgende regels:
    1. de afstand van een gebouw tot de zijdelingse perceelgrens mag niet minder bedragen dan 2 m, dan wel de bestaande afstand indien deze minder bedraagt;
    2. gebouwen moeten achter de achtergevel van de bedrijfswoning worden gebouwd, dan wel:
        - op de bestaande plaats indien dit voor de achtergevel is;
        - op minimaal 15 m van de naar de weg gekeerde bestemmingsgrens indien geen bedrijfswoning aanwezig is;
    3. de totale oppervlakte van bedrijfsgebouwen per bestemmingsvlak mag niet meer bedragen dan de bestaande oppervlakte, met dien verstande dat een oppervlakte van 300 m² in ieder geval is toegestaan;
    4. de bouwhoogte van een kerktoren mag niet meer bedragen dan 40 m;
    5. de bouwhoogte van een molen mag niet meer bedragen dan de bestaande bouwhoogte;
    6. de bouwhoogte van overige gebouwen mag niet meer bedragen dan 11 m;
    7. de dakhelling van gebouwen mag niet minder bedragen dan 35°.

b. Voor het bouwen van bedrijfswoningen en aan- en uitbouwen en bijgebouwen bij bedrijfswoningen gelden de volgende regels:
   1. de afstand van een bedrijfswoning tot de zijdelingse perceelgrens mag niet minder bedragen dan 2 m, dan wel de bestaande afstand indien deze minder bedraagt;
   2. de afstand van bedrijfswoningen tot een weg mag niet minder bedragen dan de bestaande afstand;
   3. per bedrijf is maximaal het bestaande aantal bedrijfswoningen toegestaan;
   4. de oppervlakte van een bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, mag niet meer bedragen dan 150 m² per bedrijfswoning;
   5. de goot- en bouwhoogte van bedrijfswoningen mogen niet meer bedragen dan respectievelijk 4,5 m en 10 m;
   6. de totale oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per bedrijfswoning mag niet meer bedragen dan 100 m²;
   7. de bouwhoogte van aan- en uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen en vrijstaande bijgebouwen mag niet meer bedragen dan 5,5 m, met dien verstande dat de bouwhoogte van een aan- of uitbouw, aangebouwd bijgebouw of vrijstaand bijgebouw niet meer mag bedragen dan de bouwhoogte van de bedrijfswoning.

c. Voor het bouwen van gebouwen op de gronden ter plaatse van de aanduiding "begraafplaats" gelden de volgden regels:
   1. de afstand van gebouwen tot de zijdelingse perceelgrens mag niet minder bedragen dan 5 m;
   2. de oppervlakte van gebouwen mag niet meer bedragen dan 50 m² per aanduidingsvlak;
   3. de bouwhoogte van gebouwen met een platte afdekking mag niet meer bedragen dan 4 m;
   4. de bouwhoogte van gebouwen met een kap als afdekking mag niet meer bedragen dan 5,5 m.

d. Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve openbare nutsvoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer gelden de algemene bouwregels opgenomen in lid 33.4.

12.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de totale oppervlakte van overkappingen per bouwperceel mag niet meer bedragen dan 30 m²;
b. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer bedragen dan 2 m, met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen voor (het verlengde van) de voorgevel van de bedrijfswoning niet meer mag bedragen dan 1 m;
c. de bouwhoogte van palen en masten mag niet meer bedragen dan 8 m;
d. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 5 m.

12.3 Afwijken van de bouwregels

12.3.1

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

a. lid 12.2.1, sub a, onder 1 en sub b, onder 1 en toestaan dat de afstand van gebouwen en bedrijfswoningen tot de zijdelingse perceelgrens minder bedraagt dan 2 m;

b. lid 12.2.1, sub a, onder 2 en toestaan dat gebouwen voor de achtergevel van de bedrijfswoning worden gebouwd;

c. lid 12.2.1, sub a, onder 3 en toestaan dat de totale oppervlakte van bedrijfsgebouwen per bestemmingsvlak wordt vergroot tot maximaal 350 m²;

d. lid 12.2.1, sub a, onder 5 en toestaan dat dat een gebouw met kap met een dakhelling van minimaal 20° wordt afgedekt of dat een gebouw geheel of gedeeltelijk plat wordt afgedekt;

e. lid 12.2.1, sub b, onder 2 en toestaan dat een bedrijfswoning dichter bij een weg wordt gebouwd, mits wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde dan wel een vastgestelde hogere waarde;

f. lid 12.2.1, sub b, onder 6 en toestaan dat de oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per bedrijfswoning wordt vergroot, met dien verstande dat:
   1. de totale oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per bedrijfswoning niet meer mag bedragen dan 150 m²;
   2. er sprake is van een goede landschappelijke inpassing.

12.3.2

Een omgevingsvergunning als bedoeld in lid 12.3.1 kan alleen worden verleend als hierdoor geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:

a. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
b. de milieusituatie;
c. het straat- en bebouwingsbeeld;
d. de verkeersveiligheid;
e. het waterbeheer;
f. de (openlucht) recreatiemogelijkheden;
g. de landschappelijke waarden.

12.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gronden en bouwwerken voor meer dan het bestaande aantal maatschappelijke voorzieningen per bestemmingsvlak;

b. het gebruik van de gronden en bouwwerken voor horecadoeleinden anders dan ondergeschikte horeca ten dienste van de maatschappelijke functie;
c. het gebruik van gronden en bouwwerken voor detailhandel anders dan detailhandel in ondergeschikte, aan de maatschappelijke functie gerelateerde producten;
d. het gebruik van andere gebouwen dan bedrijfswoningen voor bewoning.

Artikel 13
Maatschappelijk - Zorgboerderij

13.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Maatschappelijk - Zorgboerderij' aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. zorgboerderijen;
b. bedrijfswonen;
c. agrarisch medegebruik;
d. ondergeschikte verblijfsrecreatie,

maar ook voor de daarbij behorende:
e. voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer;
f. parkeervoorzieningen;
g. openbare nutsvoorzieningen;
h. groenvoorzieningen;
i. verkeers- en verblijfsvoorzieningen;
j. tuinen en erven.

13.2 Bouwregels

13.2.1 Gebouwen

a. Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve van een zorgboerderij gelden de volgende regels:
    1. de afstand van gebouwen tot de zijdelingse perceelgrens mag niet minder bedragen dan 2 m, dan wel de bestaande afstand indien deze minder bedraagt;
    2. gebouwen moeten achter de achtergevel van de bedrijfswoning worden gebouwd, dan wel:
        - op de bestaande plaats indien dit voor de achtergevel is;
        - op minimaal 15 m van de naar de weg gekeerde bestemmingsgrens indien geen bedrijfswoning aanwezig is;
    3. de totale oppervlakte van gebouwen per bestemmingsvlak mag niet meer bedragen dan de bestaande oppervlakte;
    4. de goot- en bouwhoogte van gebouwen mogen niet meer bedragen dan de bestaande goot- en bouwhoogte;
    5. de dakhelling van gebouwen mag niet minder bedragen dan 35°.

b. Voor het bouwen van bedrijfswoningen en aan- en uitbouwen en bijgebouwen bij bedrijfswoningen gelden de volgende regels:
    1. de afstand van een bedrijfswoning tot de zijdelingse perceelgrens mag niet minder bedragen dan 2 m, dan wel de bestaande afstand indien deze minder bedraagt;
    2. de afstand van bedrijfswoningen tot een weg mag niet minder bedragen dan de bestaande afstand;
    3. per bedrijf is maximaal het bestaande aantal bedrijfswoningen toegestaan;

4. de oppervlakte van een bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, mag niet meer bedragen dan 150 m² per bedrijfswoning;
5. de goot- en bouwhoogte van bedrijfswoningen mogen niet meer bedragen dan respectievelijk 4,5 m en 10 m;
6. de totale oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per bedrijfswoning mag niet meer bedragen dan 100 m²;
7. de bouwhoogte van aan- en uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen en vrijstaande bijgebouwen mag niet meer bedragen dan 5,5 m, met dien verstande dat de bouwhoogte van een aan- of uitbouw, aangebouwd bijgebouw of vrijstaand bijgebouw niet meer mag bedragen dan de bouwhoogte van de bedrijfswoning.

c. Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve openbare nutsvoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer gelden de algemene bouwregels opgenomen in lid 33.4.

13.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de totale oppervlakte van overkappingen per bouwperceel mag niet meer bedragen dan 30 m²;
b. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer bedragen dan 2 m, met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen voor (het verlengde van) de voorgevel van de bedrijfswoning niet meer mag bedragen dan 1 m;
c. de bouwhoogte van palen en masten mag niet meer bedragen dan 8 m;
d. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 5 m.

13.3 Afwijken van de bouwregels

13.3.1

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

a. lid 13.2.1, sub a, onder 1 en sub b, onder 1 en toestaan dat de afstand van gebouwen en bedrijfswoningen tot de zijdelingse perceelgrens minder bedraagt dan 2 m;

b. lid 13.2.1, sub a, onder 2 en toestaan dat gebouwen voor de achtergevel van de bedrijfswoning worden gebouwd;

c. lid 13.2.1, sub a, onder 3 en toestaan dat de bestaande totale oppervlakte van bedrijfsgebouwen per bestemmingsvlak wordt vergroot met maximaal 50%, tot een maximum van 1.000 m²;

d. lid 13.2.1, sub a, onder 5 en toestaan dat dat een gebouw met kap met een dakhelling van minimaal 20° wordt afgedekt of dat een gebouw geheel of gedeeltelijk plat wordt afgedekt;
e. lid 13.2.1, sub b, onder 2 en toestaan dat een bedrijfswoning dichter bij een weg wordt

gebouwd, mits wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde dan wel een vastgestelde hogere waarde;

f. lid 13.2.1, sub b, onder 6 en toestaan dat de oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per bedrijfswoning wordt vergroot, met dien verstande dat:
   1. de totale oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per bedrijfswoning niet meer mag bedragen dan 150 m²;
   2. er sprake is van een goede landschappelijke inpassing.

13.3.2

Een omgevingsvergunning als bedoeld in lid 13.3.1 kan alleen worden verleend als hierdoor geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:

a. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
b. de milieusituatie;
c. het straat- en bebouwingsbeeld;
d. de verkeersveiligheid;
e. het waterbeheer;
f. de (openlucht) recreatiemogelijkheden;
g. de landschappelijke waarden.

13.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gronden en bouwwerken voor meer dan het bestaande aantal zorgboerderijen per bestemmingsvlak;
b. het gebruik van de gronden en bouwwerken voor overnachtingsmogelijkheden ten behoeve van een zorgboerderij, met uitzondering van de gronden ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van maatschappelijk - overnachten", waar het aantal overnachtingsplaatsen ten behoeve van een zorgboerderij niet meer mag bedragen dan 12;
c. het gebruik van de gronden en bouwwerken voor horecadoeleinden anders dan ondergeschikte horeca ten dienste van de maatschappelijke functie;
d. het gebruik van gronden en bouwwerken voor detailhandel anders dan productiegebonden detailhandel;
e. het gebruik van andere gebouwen dan bedrijfswoningen voor bewoning.

Artikel 14
Natuur

14.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Natuur' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. de bescherming, instandhouding en ontwikkeling van landschappelijke en natuurlijke waarden van de gronden;
b. dagrecreatief medegebruik;
c. agrarisch medegebruik;
d. het behoud en herstel van een eendenkooi, uitsluitend op de gronden ter plaatse van de aanduiding "eendenkooi";
e. verblijfsrecreatie, in de vorm van vaste en mobiele kampeermiddelen, met dien verstande dat:
    1. vaste kampeermiddelen uitsluitend zijn toegestaan op de gronden ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van natuur - verblijfsrecreatie - vast kampeermiddel" en per aanduidingsvlak het aantal vaste kampeermiddelen maximaal 1 mag zijn;
    2. mobiele kampeermiddelen uitsluitend zijn toegestaan op de gronden ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van natuur - verblijfsrecreatie - mobiel kampeermiddel" en per aanduidingsvlak het aantal mobiele kampeermiddelen maximaal 1 mag zijn;
f. een molen, uitsluitend op de gronden ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van natuur - molen";
g. een zend-/ontvangstinstallatie, uitsluitend op de gronden ter plaatse van de aanduiding "zend-/ontvangstinstallatie",

met de daarbij behorende:

h. voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer, zoals windwatermolens;
i. parkeervoorzieningen;
j. openbare nutsvoorzieningen;
k. groenvoorzieningen;
l. voet-, fiets- en ruiterpaden en ontsluitingswegen.

14.2 Bouwregels

14.2.1 Gebouwen

a. Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve van het beheer van natuur gelden de volgende regels:
    1. gebouwen mogen uitsluitend binnen een bouwvlak worden gebouwd;
    2. de goot- en bouwhoogte van gebouwen mag niet meer bedragen dan de bestaande goot- en bouwhoogte.

b. Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve van een eendenkooi gelden de volgende regels:
   1. de totale oppervlakte van gebouwen mag per aanduidingsvlak niet meer bedragen dan 50 m²;
   2. de bouwhoogte van een gebouw mag niet meer bedragen dan 3 m.

c. Voor het bouwen van vaste kampeermiddelen gelden de volgende regels:
   1. de oppervlakte van vaste kampeermiddelen mag niet meer bedragen dan 40 m²;
   2. de bouwhoogte van vaste kampeermiddelen mag niet meer bedragen dan 3,8 m;
   3. per vast kampeermiddel mag niet meer dan 25 m² aan verharding, vlonders en steigers worden gebouwd in of aansluitend aan het aanduidingsvlak.

d. Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve openbare nutsvoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer gelden de algemene bouwregels opgenomen in lid 33.4.

14.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. er mogen geen overkappingen worden gebouwd buiten het bouwvlak;
b. de bouwhoogte van een molen mag niet meer bedragen dan 15 m;
c. de bouwhoogte van windwatermolens mag niet meer bedragen dan 7 m;
d. de bouwhoogte van een zend-/ontvangstinstallatie mag niet meer bedragen dan de bestaande bouwhoogte;
e. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 2 m.

14.3 Afwijken van de bouwregels

14.3.1 Afwijkingsbevoegdheden

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

a. lid 14.2.2, sub b tot een bouwhoogte van maximaal 20 m;

b. lid 14.2.2, sub e tot een bouwhoogte van maximaal 10 m, met dien verstande dat deze afwijkingsmogelijkheid niet wordt toegepast voor terrein- en erfafscheidingen.

14.3.2 Beoordelingscriteria

Een omgevingsvergunning als bedoeld in lid 14.3.1 kan alleen worden verleend als hierdoor geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:

a. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
b. de milieusituatie;
c. het straat- en bebouwingsbeeld;
d. de verkeersveiligheid;
e. het waterbeheer;

f. de (openlucht) recreatiemogelijkheden;
g. de landschappelijke waarden.

14.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:
a. het gebruik van de gronden als ligplaats voor woonschepen, woonarken of casco's (caissons), die tot woonschip of woonark kunnen worden omgebouwd;
b. het gebruik van de gronden voor agrarische doeleinden, behoudens het gebruik als bouw- of grasland en de uitoefening van de griend-, riet- en biezencultuur, met uitzondering van het bestaande gebruik;
c. het gebruik van de gronden als sport-, wedstrijd- of speelterrein, parkeerterreinen, vliegvelden en landingsplaatsen, dagcampings, lig- en speelstranden, lig- of speelweiden, zwemgelegenheden;
d. het gebruik van de gronden voor het beproeven van voertuigen, voor het beoefenen van de motorsport en modelvliegtuigsport, voor het houden van wedstrijden met motorrijtuigen of bromfietsen.

14.5 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

14.5.1 Vergunningplicht
Het is verboden zonder een vergunning van het bevoegd gezag (omgevingsvergunning) of anders dan in zo'n vergunning is vastgelegd, de volgende werken, geen bouwwerk zijnde, of werkzaamheden uit te voeren of te laten uitvoeren:
a. het ontgronden, egaliseren en ophogen van gronden;
b. het diepploegen en scheuren en frezen van grasland;
c. het bemalen of draineren van de grond alsmede het winnen, toevoeren, afdammen of stuwen van water;
d. het graven, dempen, verleggen of verbreden van sloten en andere watergangen;
e. het vellen, rooien of snoeien van houtgewas;
f. het planten van bomen en/of houtgewas met uitzondering van erfbeplantingen;
g. het aanleggen of verharden van wegen, paden, banen of parkeergelegenheden en aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen met een oppervlakte van meer dan 50 m²;
h. het aanbrengen van ondergrondse of bovengrondse transport-, energie of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur.

14.5.2 Uitzondering vergunningplicht
Lid 14.5.1 geldt niet voor het uitvoeren van werken of werkzaamheden die:
a. plaatsvinden in het kader van het normale onderhoud;
b. al in uitvoering waren op het tijdstipt van inwerkingtreding van het plan.

14.5.3 Beoordelingscriteria

Een vergunning als bedoeld in lid 14.5.1 kan alleen worden verleend als geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:

- de landschappelijke en/of natuurlijke waarden.

Artikel 15
Recreatie - Dagrecreatie

15.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Recreatie - Dagrecreatie' aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. een visvijver;
b. een zwemplas;
c. dagrecreatief gebruik,

maar ook voor de daarbij behorende:
d. restauratieve voorzieningen en detailhandelsvoorzieningen uitsluitend bij de zwemplas, met dien verstande dat de totale bedrijfsvloeroppervlakte van horeca- en detailhandelsvoorzieningen maximaal 150 m² mag zijn;
e. voorzieningen ten behoeve van het (sport)vissen;
f. voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer;
g. parkeervoorzieningen;
h. openbare nutsvoorzieningen;
i. groenvoorzieningen;
j. verkeers- en verblijfsvoorzieningen;
k. tuinen en erven.

15.2 Bouwregels

15.2.1 Gebouwen

a. Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve van een visvijver gelden de volgende regels:
    1. de afstand van een gebouw tot de zijdelingse perceelgrens mag niet minder bedragen dan 2 m, dan wel de bestaande afstand indien deze minder bedraagt;
    2. de totale oppervlakte van gebouwen per bestemmingsvlak mag niet meer bedragen dan de bestaande oppervlakte;
    3. de goot- en bouwhoogte van bedrijfsgebouwen mogen niet meer bedragen dan respectievelijk 4 m en 9 m.

b. Voor het bouwen van bedrijfswoningen en aan- en uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen en vrijstaande bijgebouwen bij bedrijfswoningen gelden de volgende regels:
    1. de afstand van een bedrijfswoning tot de zijdelingse perceelgrens mag niet minder bedragen dan 2 m, dan wel de bestaande afstand indien deze minder bedraagt;
    2. de afstand van bedrijfswoningen tot een weg mag niet minder bedragen dan de bestaande afstand;
    3. per bedrijf is maximaal het bestaande aantal bedrijfswoningen toegestaan;
    4. de oppervlakte van een bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, mag niet meer bedragen dan 150 m² per bedrijfswoning;

5. de goot- en bouwhoogte van bedrijfswoningen mogen niet meer bedragen dan respectievelijk 4,5 m en 10 m;
6. de totale oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per bedrijfswoning mag niet meer bedragen dan 100 m²;
7. de goothoogte van vrijstaande bijgebouwen mag niet meer bedragen dan 3 m;
8. de bouwhoogte van aan- en uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen en vrijstaande bijgebouwen mag niet meer bedragen dan 5,5 m, met dien verstande dat de bouwhoogte van een aan- of uitbouw, aangebouwd bijgebouw of vrijstaand bijgebouw niet meer mag bedragen dan de bouwhoogte van de bedrijfswoning.

c. Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve openbare nutsvoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer gelden de algemene bouwregels opgenomen in lid 33.4.

15.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de totale oppervlakte van overkappingen per bouwperceel mag niet meer bedragen dan 30 m²;
b. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer bedragen dan 2 m, met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen voor (het verlengde van) de voorgevel van gebouwen niet meer mag bedragen dan 1 m;
c. de bouwhoogte van palen en masten mag niet meer bedragen dan 8 m;
d. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 5 m.

15.3 Afwijken van de bouwregels

15.3.1 Afwijkingsbevoegdheden

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

a. lid 15.2.1, sub a, onder 1 en sub b, onder 1 en toestaan dat de afstand van gebouwen tot de zijdelingse perceelgrens minder bedraagt dan 2 m;

b. lid 15.2.1, sub b, onder 2 en toestaan dat een bedrijfswoning dichter bij een weg wordt gebouwd, mits wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde dan wel een vastgestelde hogere waarde;

c. lid 15.2.1, sub b, onder 6 en toestaan dat de oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per bedrijfswoning wordt vergroot, met dien verstande dat:
   1. de totale oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per bedrijfswoning niet meer mag bedragen dan 150 m²;
   2. er sprake is van een goede landschappelijke inpassing.

15.3.2 Beoordelingscriteria

Een omgevingsvergunning als bedoeld in lid 15.3.1 kan alleen worden verleend als hierdoor geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:

a. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
b. de milieusituatie;
c. het straat- en bebouwingsbeeld;
d. de verkeersveiligheid;
e. het water beheer;
f. de (openlucht) recreatiemogelijkheden;
g. de landschappelijke waarden.

15.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gronden en bouwwerken voor meer dan het bestaande aantal recreatiebedrijven per bestemmingsvlak;
b. het gebruik van gronden en bouwwerken voor bewoning;
c. het gebruik van gronden en bouwwerken voor verblijfsrecreatieve doeleinden.

Artikel 16
Recreatie - Jachthaven

16.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Recreatie - Jachthaven' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. een jachthaven met maximaal 50 ligplaatsen en een ligoever,

maar ook voor de daarbij behorende:

b. restauratieve voorzieningen en detailhandelsvoorzieningen, met dien verstande dat de totale bedrijfsvloeroppervlakte van horeca- en detailhandelsvoorzieningen maximaal 50 m² mag zijn;
c. voorzieningen ten behoeve van de watersport;
d. voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer;
e. parkeervoorzieningen;
f. openbare nutsvoorzieningen;
g. groenvoorzieningen;
h. verkeers- en verblijfsvoorzieningen;
i. tuinen en erven.

16.2 Bouwregels

16.2.1 Gebouwen

a. Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve van een jachthaven gelden de volgende regels:
    1. de afstand van een gebouw tot de zijdelingse perceelgrens mag niet minder bedragen dan 2 m, dan wel de bestaande afstand indien deze minder bedraagt;
    2. de totale oppervlakte van gebouwen per bestemmingsvlak mag niet meer bedragen dan de bestaande oppervlakte;
    3. de goot- en bouwhoogte van gebouwen mogen niet meer bedragen dan respectievelijk 4,5 m en 10 m;
    4. de dakhelling van gebouwen mag niet minder bedragen dan 35°;
    5. er mogen geen bedrijfswoningen worden gebouwd.

b. Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve openbare nutsvoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer gelden de algemene bouwregels opgenomen in lid 33.4.

16.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de totale oppervlakte van overkappingen per bouwperceel mag niet meer bedragen dan 30 m²;

b. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer bedragen dan 2 m, met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen voor (het verlengde van) de voorgevel van gebouwen niet meer mag bedragen dan 1 m;
c. de bouwhoogte van palen en masten mag niet meer bedragen dan 8 m;
d. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 5 m.

16.3 Afwijken van de bouwregels

16.3.1
Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van:
a. lid 16.2.1, sub a, onder 1 en toestaan dat de afstand van gebouwen tot de zijdelingse perceelgrens minder bedraagt dan 2 m;

b. lid 16.2.1, sub a, onder 2 en toestaan dat de totale oppervlakte van gebouwen per bestemmingsvlak wordt vergroot tot maximaal 150 m²;

c. het bepaalde in lid 16.2.1, sub a, onder 4 en toestaan dat dat een gebouw met kap met een dakhelling van minimaal 20° wordt afgedekt of dat een gebouw geheel of gedeeltelijk plat wordt afgedekt.

16.3.2
Een omgevingsvergunning als bedoeld in lid 16.3.1 kan alleen worden verleend als hierdoor geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:
a. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
b. de milieusituatie;
c. het straat- en bebouwingsbeeld;
d. de verkeersveiligheid;
e. het waterbeheer;
f. de (openlucht) recreatiemogelijkheden;
g. de landschappelijke waarden.

16.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:
a. het gebruik van gronden en bouwwerken voor meer dan het bestaande aantal jachthavens per bestemmingsvlak;
b. het gebruik van de gronden en bouwwerken voor horecadoeleinden anders dan ondergeschikte horeca ten dienste van de jachthaven;
c. het gebruik van gronden en bouwwerken voor detailhandel anders dan ondergeschikte detailhandel ten dienste van de jachthaven;
d. het gebruik van de gronden als ligplaats voor woonschepen, woonarken of casco's (caissons), die tot woonschip of woonark kunnen worden omgebouwd;

e. het gebruik van gronden en bouwwerken voor bewoning;
f. het gebruik van gronden als kampeerplaats voor kampeermiddelen.

Artikel 17
Recreatie - Molen

17.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Recreatie - Molen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. een molen, met dien verstande dat de molen maximaal 1200 uur per kalenderjaar zal worden opengesteld;
b. het onderhoud, het behoud, het beheer en/of het herstel van de cultuurhistorische en landschappelijke waarde van een molen,

en tevens voor:

c. een theetuin, met dien verstande dat de theetuin gemiddeld twee dagen in de week zal worden opengesteld met een maximum van 1200 uur per kalenderjaar;
d. bijgebouwen, met dien verstande dat:
    1. bijgebouwen worden gebruikt als werkplaats en berging ten behoeve van het in lid 17.1 toegestane gebruik; en
    2. als keuken en/of sanitaire voorziening ten behoeve van het in lid 17.1 onder c toegestane gebruik,

met daaraan ondergeschikt:

e. medegebruik ten behoeve van kleinschalige exposities in de molen;
f. medegebruik als bijgebouw ten behoeve van de woonfunctie;
g. medegebruik ten behoeve van het onderhoud van de molen,

met dien verstande dat ondergeschikte functies als bedoeld in lid 16.1 onder f en g uitsluitend zijn toegestaan in bijgebouwen,

maar ook voor de daarbij behorende:

h. voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer;
i. parkeervoorzieningen;
j. openbare nutsvoorzieningen;
k. groenvoorzieningen;
l. verkeers- en verblijfsvoorzieningen;
m. tuinen, erven en terreinen.

17.2 Bouwregels

17.2.1 Gebouwen

a. Voor het bouwen van een molen gelden de volgende regels:
    1. als hoofdgebouw mag uitsluitend een molen worden gebouwd;
    2. de totale oppervlakte van een molen mag uitsluitend de bestaande oppervlakte bedragen;
    3. de bouwhoogte van een molen mag uitsluitend de bestaande bouwhoogte bedragen.

b. Voor het bouwen van bijgebouwen gelden de volgende regels:
   1. bijgebouwen mogen uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "bijgebouwen" worden gebouwd;
   2. de goot- en bouwhoogte van bijgebouwen mag niet meer bedragen dan respectievelijk 3 m en 4 m bedragen;
   3. bijgebouwen mogen uitsluitend worden gebouwd voorzien van een zadeldak.

c. Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve openbare nutsvoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer gelden de algemene bouwregels opgenomen in lid 33.4.

17.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. er mogen geen overkappingen worden gebouwd;
b. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer bedragen dan 2 m, met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen voor (het verlengde van) de voorgevel van gebouwen niet meer mag bedragen dan 1 m;
c. de bouwhoogte van palen en masten mag niet meer bedragen dan 8 m;
d. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 5 m.

17.3 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gronden en bouwwerken voor meer dan het bestaande aantal recreatiebedrijven per bestemmingsvlak;
b. het gebruik van gronden en bouwwerken voor bewoning;
c. het gebruik van gronden en bouwwerken voor verblijfsrecreatieve doeleinden.

17.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde of werkzaamheden

17.4.1 Vergunningplicht

Het is verboden zonder een vergunning van het bevoegd gezag (omgevingsvergunning) of anders dan in zo'n vergunning is vastgelegd, de volgende werken (geen bouwwerken zijnde) of werkzaamheden uit te voeren of te laten uitvoeren:

a. het aanleggen of verharden van paden, bermen en het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen met een grotere plaatselijke oppervlakte dan 50 m²;
b. het aanleggen van voorzieningen ten behoeve van het dagrecreatief medegebruik;
c. het ontgronden, egaliseren en ophogen van gronden;
d. het diepploegen en het scheuren en frezen van grasland;
e. het bemalen of draineren van de grond alsmede het winnen, toevoegen, afdammen of stuwen van water;
f. het graven, dempen, verleggen of verbreden van sloten en andere watergangen;

g. het bebossen van gronden, die ten tijde van de inwerkingtreding van dit bestemmingsplan niet kunnen worden aangemerkt als bosgronden;
h. het aanbrengen van ondergrondse of bovengrondse transport-, energie-, of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur;
i. het vellen, rooien of snoeien van houtopstand, anders dan bij wijze van verzorging van de aanwezige houtopstand.

17.4.2 Uitzondering vergunningplicht

Lid 17.4.1 geldt niet voor het uitvoeren van werken of werkzaamheden die:
a. plaatsvinden in het kader van het normale onderhoud;
b. al in uitvoering waren op het tijdstipt van inwerkingtreding van het plan.

17.4.3 Beoordelingscriteria

a. Een omgevingsvergunning als bedoeld in lid 17.4.1 sub a tot en met h wordt uitsluitend verleend indien door de werken, geen bouwwerken zijnde, of van werkzaamheden, dan wel door de daarvan, hetzij direct, hetzij indirect te verwachten gevolgen, het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de natuurlijke en/of landschappelijke waarden van de gronden, niet onevenredig in gevaar wordt of kan worden gebracht, dan wel de mogelijkheden voor het herstel van die waarden niet onevenredig worden of kunnen worden verkleind.

b. Een omgevingsvergunning als bedoeld in lid 17.4.1 sub i wordt uitsluitend verleend indien het vellen, rooien en/of snoeien van houtopstand geen onevenredige afbreuk doet aan de bestemmingsomschrijving, waarbij zal worden gelet op:
    1. de ecologische waarde: de ecologische waarde van houtopstanden kan worden gemeten aan de mate van natuurlijkheid en kenmerkendheid. Daarbij is zeldzaamheid, ongestoordheid en samenhang in groter verband aan de orde;
    2. de cultuurhistorische waarde: in dit verband is de zeldzaamheid van de houtopstand van belang, alsmede de bijdrage die de houtopstanden leveren aan de functionele samenhang tussen verschillende onderdelen van het landschap;
    3. de agrarische exploitatie van het betreffende en/of aanliggende perceel: het gaat hier om de wijze van agrarisch gebruik van percelen en hoe dit gebruik zich verhoudt tot de aanwezige houtopstanden;
    4. de belevingswaarde: de belevingswaarde wordt mede bepaald door de mate waarin de houtopstanden bijdragen aan de contrastwerking.

Artikel 18
Recreatie - Verblijfsrecreatie 1

18.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Recreatie - Verblijfsrecreatie 1' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. verblijfsrecreatie, met dien verstande dat het aantal toeristische standplaatsen, seizoenstandplaatsen, trekkershutten en tenthuisjes niet meer mag bedragen dan:

Adres	**Aantal toeristische standplaatsen**	**Aantal seizoen-standplaatsen**	**Aantal jaarstand-plaatsen**	**Aantal trekkershutten/ tenthuisjes**
Camping De Appelhof Zandhuizerweg 36 8389 TC Zandhuizen		25		
Camping Bekhofschans Boekelterweg 15 8392 TT Boijl	22	2		
Camping De Boekelter Boekesterweg 13 8392 TT Boijl	17	5		
Camping Hanestede Elsweg 11 8391 KB Noordwolde	60	60	126	
Camping De Leemstobbe Leemweg 2a 8395 TK Steggerda		15	31	
Camping Klaverakker Oosterstreek 16 8388 ND Oosterstreek	10	20		
Nivon Camping De Meenthe Jokweg 2 8391 VE Noordwolde	40			
Camping Rotandorp Vallatweg 4 8391 MB Noordwolde	42	19	40	
Minicamping Oldeholtpade Hoofdweg 169a 8474 CD Oldeholtpade	15			1
Minicamping Boszicht Oostvierdeparten 60 8392 XT Boijl				

b. aan de bestemming ondergeschikte en ondersteunende horeca-activiteiten;
c. aan de bestemming ondergeschikte en ondersteunende dienstverlenende activiteiten;
d. aan de bestemming ondergeschikte en ondersteunende detailhandelsactiviteiten;
e. sanitaire voorzieningen;
f. bedrijfswonen;

g. bestaande kampeerboerderijen en groepsaccommodaties op de adressen:
   1. Binnenweg 18, Nijeholtpade;
   2. Markeweg 59, Blesdijke;
   3. Markeweg 132, Blesdijke;
   4. Noordwolderweg 77, Vinkega;
   5. Voetpad 63, Munnekeburen,

maar ook voor de daarbij behorende:

h. voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer;
i. parkeervoorzieningen;
j. openbare nutsvoorzieningen;
k. groenvoorzieningen;
l. verkeers- en verblijfsvoorzieningen;
m. tuinen, erven en terreinen.

18.2 Bouwregels

18.2.1 Gebouwen

a. Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve van de in lid 18.1 sub b, c en d genoemde ondergeschikte en ondersteunende functies en sanitaire voorzieningen, gelden de volgende regels:
   1. op de gronden ter plaatse van de aanduiding "specifieke bouwaanduiding uitgesloten - bebouwing" mogen geen gebouwen worden gebouwd;
   2. de afstand van een gebouw tot de zijdelingse perceelgrens mag niet minder bedragen dan 2 m, dan wel de bestaande afstand indien deze minder bedraagt;
   3. gebouwen moeten achter de achtergevel van de bedrijfswoning worden gebouwd, dan wel:
      - op de bestaande plaats indien dit voor de achtergevel is;
      - op minimaal 15 m van de naar de weg gekeerde bestemmingsgrens indien geen bedrijfswoning aanwezig is;
   4. de totale oppervlakte van gebouwen per bestemmingsvlak mag niet meer bedragen dan de bestaande oppervlakte, met dien verstande dat een oppervlakte van 300 m² in ieder geval is toegestaan;
   5. de goot- en bouwhoogte van gebouwen mogen niet meer bedragen dan respectievelijk 4,5 m en 10 m;
   6. de dakhelling van gebouwen mag niet minder bedragen dan 35°.

b. Voor het bouwen van bedrijfswoningen en aan- en uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen en vrijstaande bijgebouwen bij bedrijfswoningen gelden de volgende regels:
   1. op de gronden ter plaatse van de aanduiding "specifieke bouwaanduiding uitgesloten - bebouwing" mogen geen bedrijfswoningen worden gebouwd;
   2. de afstand van een bedrijfswoning tot de zijdelingse perceelgrens mag niet minder bedragen dan 2 m;

3. de afstand van bedrijfswoningen tot een weg mag niet minder bedragen dan de bestaande afstand;
4. per bedrijf is maximaal het bestaande aantal bedrijfswoningen toegestaan;
5. de oppervlakte van een bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, mag niet meer bedragen dan 150 m² per bedrijfswoning;
6. de goot- en bouwhoogte van bedrijfswoningen mogen niet meer bedragen dan respectievelijk 4,5 m en 10 m;
7. de totale oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per bedrijfswoning mag niet meer bedragen dan 100 m²;
8. de goothoogte van vrijstaande bijgebouwen mag niet meer bedragen dan 3 m;
9. de bouwhoogte van aan- en uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen en vrijstaande bijgebouwen mag niet meer bedragen dan 5,5 m, met dien verstande dat de bouwhoogte van een aan- of uitbouw, aangebouwd bijgebouw of vrijstaand bijgebouw niet meer mag bedragen dan de bouwhoogte van de bedrijfswoning.

c. Voor het bouwen van vaste kampeermiddelen, trekkershutten en tenthuisjes gelden de volgende regels:
   1. vaste kampeermiddelen en trekkershutten dienen uitsluitend vrijstaand te worden geplaatst op een kampeerplaats, waarbij de onderlinge afstand tussen de vaste kampeermiddelen en/of tenthuisjes en/of trekkershutten en/of bergingen minimaal 3 m moet bedragen;
   2. de oppervlakte van vaste kampeermiddelen, inclusief bergingen, mag niet meer bedragen dan 60 m²;
   3. de oppervlakte van tenthuisjes, inclusief bergingen, mag niet meer bedragen dan 40 m²;
   4. de oppervlakte van trekkershutten, inclusief bergingen, mag niet meer bedragen dan 30 m²;
   5. de bouwhoogte van vaste kampeermiddelen en trekkershutten mag niet meer bedragen dan 3,8 m.

d. Voor het bouwen van kampeerboerderijen en groepsaccommodaties gelden de volgende regels:
   1. de oppervlakte van kampeerboerderijen en groepsaccommodaties mag niet meer bedragen dan de bestaande oppervlakte;
   2. de goot- en bouwhoogte van kampeerboerderijen en groepsaccommodaties mogen niet meer bedragen dan de bestaande goot- en bouwhoogte.

e. Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve openbare nutsvoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer gelden de algemene bouwregels opgenomen in lid 33.4.

18.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. op de gronden ter plaatse van de aanduiding "specifieke bouwaanduiding uitgesloten - bebouwing" mogen geen overkappingen worden gebouwd;

b. de totale oppervlakte van overkappingen per bouwperceel mag niet meer bedragen dan 30 m²;
c. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer bedragen dan 2 m, met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen voor (het verlengde van) de voorgevel van de bedrijfswoning niet meer mag bedragen dan 1 m;
d. de bouwhoogte van palen en masten mag niet meer bedragen dan 8 m;
e. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 5 m.

18.3 Afwijken van de bouwregels

18.3.1
Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:
a. lid 18.2.1, sub a, onder 2 en sub b, onder 2 en toestaan dat de afstand van gebouwen en bedrijfswoningen tot de zijdelingse perceelgrens minder bedraagt dan 2 m;

b. lid 18.2.1, sub a, onder 3 en toestaan dat bedrijfsgebouwen voor de achtergevel van de bedrijfswoning worden gebouwd;

c. lid 18.2.1, sub a, onder 4 en toestaan dat de totale oppervlakte van bedrijfsgebouwen per bestemmingsvlak wordt vergroot tot maximaal 350 m²;

d. lid 18.2.1, sub a, onder 6 en toestaan dat dat een gebouw met kap met een dakhelling van minimaal 20° wordt afgedekt of dat een gebouw geheel of gedeeltelijk plat wordt afgedekt;

e. lid 18.2.1, sub b, onder 3 en toestaan dat een bedrijfswoning dichter bij een weg wordt gebouwd, mits wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde dan wel een vastgestelde hogere waarde;

f. lid 18.2.1, sub b, onder 7 en toestaan dat de oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per bedrijfswoning wordt vergroot, met dien verstande dat:
    1. de totale oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per bedrijfswoning niet meer mag bedragen dan 150 m²;
    2. er sprake is van een goede landschappelijke inpassing.

18.3.2
Een omgevingsvergunning als bedoeld in lid 18.3.1 kan alleen worden verleend als hierdoor geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:
a. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
b. de milieusituatie;
c. het straat- en bebouwingsbeeld;
d. de verkeersveiligheid;
e. het waterbeheer;

f. de (openlucht) recreatiemogelijkheden;
g. de landschappelijke waarden.

18.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:
a. het gebruik van gronden en bouwwerken voor meer dan het bestaande aantal recreatiebedrijven per bestemmingsvlak;
b. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van permanente bewoning anders dan van bedrijfswoningen;
c. het gebruik van de gronden en bouwwerken voor horecadoeleinden anders dan ondergeschikte horeca;
d. het gebruik van gronden en bouwwerken voor detailhandel anders dan ondergeschikte detailhandel;
e. het gebruik van de gronden anders dan door middel van een bedrijfsmatige exploitatie;
f. het uitponden of laten uitponden van de gronden.

Artikel 19
Recreatie - Verblijfsrecreatie 2

19.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Recreatie - Verblijfsrecreatie 2' aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. recreatiewonen;
b. aan de bestemming ondergeschikte en ondersteunende horeca-activiteiten;
c. aan de bestemming ondergeschikte en ondersteunende dienstverlenende activiteiten;
d. aan de bestemming ondergeschikte en ondersteunende detailhandelsactiviteiten;
e. een openluchtzwembad;
f. bedrijfswonen,

maar ook voor de daarbij behorende:
g. voorzieningen ten behoeve van de watersport;
h. voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer;
i. parkeervoorzieningen;
j. openbare nutsvoorzieningen;
k. groenvoorzieningen;
l. verkeers- en verblijfsvoorzieningen;
m. tuinen, erven en terreinen.

19.2 Bouwregels

19.2.1 Gebouwen

a. Voor het bouwen van recreatiewoningen, bedrijfswoningen en de daarbij behorende aan- en uitbouwen en bijgebouwen en gelden de volgende regels:
    1. per bestemmingsvlak mag het aantal recreatiewoningen niet meer bedragen dan 1, dan wel het aantal aangegeven ter plaatse van de aanduiding “maximum aantal recreatiewoningen”;
    2. per bestemmingsvlak mag het aantal bedrijfswoningen niet meer bedragen dan 1;
    3. de gezamenlijke oppervlakte van een recreatiewoning of een bedrijfswoning en de daarbij behorende aan- en uitbouwen en bijgebouwen mag niet minder bedragen dan 70 m² en mag niet meer bedragen dan 80 m², met dien verstande dat de oppervlakte minder mag bedragen dan 70 m² indien de bouwhoogte van de recreatiewoning of bedrijfswoning meer bedraagt dan 5 m en minder bedraagt dan 7 m;
    4. de goot- en bouwhoogte van recreatiewoningen en bedrijfswoningen mogen niet meer bedragen dan respectievelijk 4 m en 7 m;
    5. de dakhelling van recreatiewoningen en bedrijfswoningen mag niet minder bedragen dan 15°;
    6. de goot- en bouwhoogte van aan- en uitbouwen en bijgebouwen mogen niet meer bedragen dan respectievelijk 3 m en 6 m.

b. Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve van de in lid 19.1 sub b, c en d genoemde ondergeschikte en ondersteunende functies en sanitaire voorzieningen gelden de volgende regels:
   1. de afstand van een gebouw tot de zijdelingse perceelgrens mag niet minder bedragen dan 2 m, dan wel de bestaande afstand indien deze minder bedraagt;
   2. gebouwen moeten achter de achtergevel van de bedrijfswoning worden gebouwd, dan wel:
      - op de bestaande plaats indien dit voor de achtergevel is;
      - op minimaal 15 m van de naar de weg gekeerde bestemmingsgrens indien geen bedrijfswoning aanwezig is;
   3. de totale oppervlakte van gebouwen per bestemmingsvlak mag niet meer bedragen dan de bestaande oppervlakte, met dien verstande dat een oppervlakte van 300 m² in ieder geval is toegestaan;
   4. de goot- en bouwhoogte van gebouwen mogen niet meer bedragen dan respectievelijk 4,5 m en 10 m;
   5. de dakhelling van gebouwen mag niet minder bedragen dan 35°.

c. Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve van een openluchtzwembad gelden de volgende regels:
   1. de afstand van een gebouw tot de zijdelingse perceelgrens mag niet minder bedragen dan 2 m, dan wel de bestaande afstand indien deze minder bedraagt;
   2. de totale oppervlakte van gebouwen per bestemmingsvlak mag niet meer bedragen dan de bestaande oppervlakte;
   3. de goot- en bouwhoogte van gebouwen mogen niet meer bedragen dan de bestaande goot- en bouwhoogte;
   4. gebouwen mogen plat worden afgedekt.

d. Binnen de bestemming mogen geen bedrijfswoningen worden gebouwd.

e. Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve openbare nutsvoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer gelden de algemene bouwregels opgenomen in lid 33.4.

19.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. er mogen geen overkappingen worden gebouwd;
b. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer bedragen dan 2 m, met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen voor (het verlengde van) de voorgevel van de recreatiewoning niet meer mag bedragen dan 1 m;
c. de bouwhoogte van palen en masten mag niet meer bedragen dan 8 m;
d. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 5 m.

19.3 Afwijken van de bouwregels

19.3.1

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

a. lid 19.2.1, sub b, onder 1 en toestaan dat de afstand van gebouwen en bedrijfswoningen tot de zijdelingse perceelgrens minder bedraagt dan 2 m;

b. lid 19.2.1, sub b, onder 2 en toestaan dat bedrijfsgebouwen voor de achtergevel van de bedrijfswoning worden gebouwd;

c. lid 19.2.1, sub b, onder 3 en toestaan dat de totale oppervlakte van bedrijfsgebouwen per bestemmingsvlak wordt vergroot tot maximaal 350 m²;

d. lid 19.2.1, sub b, onder 5 en toestaan dat dat een gebouw met kap met een dakhelling van minimaal 20° wordt afgedekt of dat een gebouw geheel of gedeeltelijk plat wordt afgedekt.

19.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gronden en bouwwerken voor meer dan het bestaande aantal recreatiebedrijven per bestemmingsvlak;
b. het gebruik van recreatiewoningen ten behoeve van permanente bewoning;
c. het gebruik van bijgebouwen voor bewoning;
d. het gebruik van de gronden en bouwwerken voor horecadoeleinden anders dan ondergeschikte horeca;
e. het gebruik van gronden en bouwwerken voor detailhandel anders dan ondergeschikte detailhandel;
f. het gebruik van gronden als kampeerplaats voor kampeermiddelen.

Artikel 20
Sport

20.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Sport' aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. sportvelden;
b. sportvoorzieningen,

maar ook voor de daarbij behorende:
c. kantines, met dien verstande dat de totale bedrijfsvloeroppervlakte van een kantine maximaal 50 m² per bestemmingsvlak mag zijn;
d. voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer;
e. parkeervoorzieningen;
f. openbare nutsvoorzieningen;
g. groenvoorzieningen;
h. verkeers- en verblijfsvoorzieningen;
i. tuinen, erven en terreinen.

20.2 Bouwregels

20.2.1 Gebouwen
a. Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve van sportvelden, sportvoorzieningen en kantines gelden de volgende regels:
    1. gebouwen mogen uitsluitend binnen een bouwvlak worden gebouwd;
    2. de goot- en bouwhoogte van gebouwen mogen niet meer bedragen dan respectievelijk 4,5 m en 10 m;
    3. de dakhelling van gebouwen mag niet minder bedragen dan 35°;
    4. er mogen geen bedrijfswoningen worden gebouwd.

b. Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve openbare nutsvoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer gelden de algemene bouwregels opgenomen in lid 33.4.

20.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde
Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:
a. de totale oppervlakte van overkappingen per bouwperceel mag niet meer bedragen dan 30 m²;
b. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer bedragen dan 2 m, met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen voor (het verlengde van) de voorgevel van gebouwen niet meer mag bedragen dan 1 m;
c. de bouwhoogte van palen en masten mag niet meer bedragen dan 15 m;
d. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 5 m.

20.3 Afwijken van de bouwregels

20.3.1

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

- lid 20.2.1, sub a, onder 3 en toestaan dat dat een gebouw met kap met een dakhelling van minimaal 20° wordt afgedekt of dat een gebouw geheel of gedeeltelijk plat wordt afgedekt.

20.3.2

Een omgevingsvergunning als bedoeld in lid 20.3.1 kan alleen worden verleend als hierdoor geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:

a. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
b. de milieusituatie;
c. het straat- en bebouwingsbeeld;
d. de verkeersveiligheid;
e. het waterbeheer;
f. de (openlucht) recreatiemogelijkheden;
g. de landschappelijke waarden.

20.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gronden en bouwwerken voor meer dan het bestaande aantal sportvoorzieningen per bestemmingsvlak;
b. het gebruik van gronden en bouwwerken voor bewoning;
c. het gebruik van gronden als kampeerplaats voor kampeermiddelen.

Artikel 21
Sport - Manege

21.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Sport - Manege' aangewezen gronden zijn bestemd voor ;
a. een manege;
b. bedrijfswonen,

maar ook voor de daarbij behorende:
c. restauratieve voorzieningen en detailhandelsvoorzieningen, met dien verstande dat de totale bedrijfsvloeroppervlakte van horeca- en detailhandelsvoorzieningen maximaal 50 m² mag zijn;
d. voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer;
e. parkeervoorzieningen;
f. openbare nutsvoorzieningen;
g. groenvoorzieningen;
h. verkeers- en verblijfsvoorzieningen;
i. tuinen, erven en terreinen.

21.2 Bouwregels

21.2.1 Gebouwen

a. Voor het bouwen van bedrijfsgebouwen gelden de volgende regels:
   1. de afstand van een bedrijfsgebouw tot de zijdelingse perceelgrens mag niet minder bedragen dan 5 m, dan wel de bestaande afstand indien deze minder bedraagt;
   2. bedrijfsgebouwen moeten achter de achtergevel van de bedrijfswoning worden gebouwd, dan wel:
      - op de bestaande plaats indien dit voor de achtergevel is;
      - op minimaal 15 m van de naar de weg gekeerde bestemmingsgrens indien geen bedrijfswoning aanwezig is;
   3. de totale oppervlakte van bedrijfsgebouwen per bestemmingsvlak mag niet meer bedragen dan 2.000 m²;
   4. de goot- en bouwhoogte van bedrijfsgebouwen mogen niet meer bedragen dan respectievelijk 4,5 m en 10 m;
   5. de dakhelling van bedrijfsgebouwen mag niet minder bedragen dan 35°.

b. Voor het bouwen van bedrijfswoningen en aan- en uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen en vrijstaande bijgebouwen bij bedrijfswoningen gelden de volgende regels:
   1. de afstand van een bedrijfswoning tot de zijdelingse perceelgrens mag niet minder bedragen dan 5 m, dan wel de bestaande afstand indien deze minder bedraagt;
   2. de afstand van bedrijfswoningen tot een weg mag niet minder bedragen dan de bestaande afstand;
   3. per bedrijf is maximaal het bestaande aantal bedrijfswoningen toegestaan;

4. de oppervlakte van een bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, mag niet meer bedragen dan 150 m² per bedrijfswoning;
5. de goot- en bouwhoogte van bedrijfswoningen mogen niet meer bedragen dan respectievelijk 4,5 m en 10 m;
6. de totale oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per bedrijfswoning mag niet meer bedragen dan 100 m²;
7. de goothoogte van vrijstaande bijgebouwen mag niet meer bedragen dan 3 m;
8. de bouwhoogte van aan- en uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen en vrijstaande bijgebouwen mag niet meer bedragen dan 5,5 m, met dien verstande dat de bouwhoogte van een aan- of uitbouw, aangebouwd bijgebouw of vrijstaand bijgebouw niet meer mag bedragen dan de bouwhoogte van de bedrijfswoning.

c. Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve openbare nutsvoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer gelden de algemene bouwregels opgenomen in lid 33.4.

21.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de totale oppervlakte van overkappingen per bouwperceel mag niet meer bedragen dan 30 m²;
b. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer bedragen dan 2 m, met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen voor (het verlengde van) de voorgevel van de bedrijfswoning niet meer mag bedragen dan 1 m;
c. de bouwhoogte van palen en masten mag niet meer bedragen dan 8 m;
d. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 5 m.

21.3 Afwijken van de bouwregels

21.3.1

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

a. lid 21.2.1, sub a, onder 1 en sub b, onder 1 en toestaan dat de afstand van bedrijfsgebouwen en bedrijfswoningen tot de zijdelingse perceelgrens minder bedraagt dan 5 m;

b. lid 21.2.1, sub a, onder 2 en toestaan dat bedrijfsgebouwen voor de achtergevel van de bedrijfswoning worden gebouwd;

c. lid 21.2.1, sub a, onder 3 en toestaan dat de totale oppervlakte van bedrijfsgebouwen per bestemmingsvlak wordt vergroot tot maximaal 3.000 m²;

d. lid 21.2.1, sub a, onder 5 en toestaan dat een gebouw met kap met een dakhelling van minimaal 20° wordt afgedekt of dat een gebouw geheel of gedeeltelijk plat wordt afgedekt;

e. lid 21.2.1, sub b, onder 2 en toestaan dat een bedrijfswoning dichter bij de weg wordt gebouwd, mits wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde dan wel een vastgestelde hogere waarde;

f. lid 21.2.1, sub b, onder 6 en toestaan dat de oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per bedrijfswoning wordt vergroot, met dien verstande dat:
   1. de totale oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per bedrijfswoning niet meer mag bedragen dan 150 m²;
   2. er sprake is van een goede landschappelijke inpassing.

21.3.2

Een omgevingsvergunning als bedoeld in lid 21.3.1 kan alleen worden verleend als hierdoor geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:

a. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
b. de milieusituatie;
c. het straat- en bebouwingsbeeld;
d. de verkeersveiligheid;
e. het waterbeheer;
f. de (openlucht) recreatiemogelijkheden;
g. de landschappelijke waarden.

21.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gronden en bouwwerken voor meer dan het bestaande aantal maneges per bestemmingsvlak;
b. het gebruik van andere gebouwen dan bedrijfswoningen voor bewoning;
c. het gebruik van gronden als kampeerplaats voor kampeermiddelen.

Artikel 22
Verkeer - Railverkeer

22.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Verkeer - Railverkeer' aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. spoorwegen;
b. een zend-/ontvangstinstallatie, uitsluitend op de gronden ter plaatse van de aanduiding "zend-/ontvangstinstallatie",

maar ook voor de daarbij behorende:
c. voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer;
d. openbare nutsvoorzieningen;
e. groenvoorzieningen;
f. verkeers- en verblijfsvoorzieningen;
g. tuinen, erven en terreinen.

22.2 Bouwregels

22.2.1 Gebouwen
a. Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve van het spoorwegverkeer gelden de volgende regels:
   1. de oppervlakte per gebouw mag niet meer bedragen dan 120 m²;
   2. de bouwhoogte van een gebouw mag niet meer bedragen dan 3 m.

b. Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve openbare nutsvoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer gelden de algemene bouwregels opgenomen in lid 33.4.

22.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde
Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:
a. er mogen geen overkappingen worden gebouwd;
b. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer bedragen dan 2 m;
c. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, voor de geleiding, beveiliging en regeling van het verkeer, mag niet meer bedragen dan 10 m;
d. de bouwhoogte van een zend-/ontvangstinstallatie mag niet meer bedragen dan de bestaande bouwhoogte;
e. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 2 m.

Artikel 23
Verkeer - Wegverkeer

23.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Verkeer - Wegverkeer' aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. wegen met een doorgaande functie voor zowel het verkeer met een doorgaand karakter als de ontsluiting van aanliggende gronden;
b. een verkooppunt voor motorbrandstoffen met lpg, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding “verkooppunt motorbrandstoffen met lpg”;
c. een zend-/ontvangstinstallatie, uitsluitend op de gronden ter plaatse van de aanduiding "zend-/ontvangstinstallatie",

maar ook voor de daarbij behorende:
d. voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer;
e. openbare nutsvoorzieningen;
f. groenvoorzieningen;
g. verkeers- en verblijfsvoorzieningen;
h. verlaadplaatsen voor landbouwproducten,

met dien verstande dat:
- in de bestemming de bij het wegverkeer gebruikelijke voorzieningen, zoals bermbeplanting, bruggen, voorzieningen voor voetgangers en fietsers, bushaltes e.d. zijn begrepen;
- de bestemming, afgezien van een plaatselijke verbreding of versmalling, niet in een ingrijpende wijziging van het aantal rijstroken voorziet, behoudens het realiseren van in- en uitvoegstroken, vluchtstroken en kruispuntverbeteringen.

23.2 Bouwregels

23.2.1 Gebouwen
a. Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve van een verkooppunt voor motorbrandstoffen met lpg gelden de volgende regels:
    1. gebouwen mogen uitsluitend binnen een aanduidingsvlak "verkooppunt motorbrandstoffen met lpg" worden gebouwd;
    2. de totale oppervlakte van gebouwen per aanduidingsvlak mag niet meer bedragen dan 250 m²;
    3. de goot- en bouwhoogte mogen niet meer bedragen dan de bestaande goot- en bouwhoogte.

b. Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve openbare nutsvoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer gelden de algemene bouwregels opgenomen in lid 33.4.

23.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. overkappingen mogen uitsluitend binnen een aanduidingsvlak "verkooppunt motorbrandstoffen met lpg" worden gebouwd;
b. de totale oppervlakte van overkappingen per aanduidingsvlak mag niet meer bedragen dan 300 m²;
c. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer bedragen dan 2 m;
d. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, voor de geleiding, beveiliging en regeling van het verkeer, mag niet meer bedragen dan 10 m;
e. de bouwhoogte van een zend-/ontvangstinstallatie mag niet meer bedragen dan de bestaande bouwhoogte;
f. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, waaronder kunstwerken, mag niet meer bedragen dan 2 m.

Artikel 24
Water

24.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Water' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. water, oeverstroken en eilanden, met een functie voor het scheepvaartverkeer, de waterhuishouding en waterkering, natuur en landschap en de waterrecreatie, met dien verstande dat de bestaande indeling wat betreft de waterlijn, riet- en graslanden, kades en oevers maatgevend is;
b. ligplaatsen voor woonschepen, uitsluitend op de gronden ter plaatse van de aanduiding “woonschepenligplaats”;
c. een dienstboot, uitsluitend op de gronden ter plaatse van de aanduiding "bedrijfswoning";
d. schiphuizen, uitsluitend op de gronden ter plaatse van de aanduiding “schiphuis”;
e. bestaande aanlegplaatsen;
f. dagrecreatief medegebruik,

maar ook voor de daarbij behorende:

g. voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer;
h. openbare nutsvoorzieningen;
i. groenvoorzieningen;
j. verkeers- en verblijfsvoorzieningen.

24.2 Bouwregels

24.2.1 Gebouwen

a. Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve van woonschepen en dienstboten gelden de volgende regels:
    1. de oppervlakte van een gebouw mag niet meer bedragen dan 7 m^2;
    2. de bouwhoogte van een gebouw mag niet meer bedragen dan 3 m.

b. Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve openbare nutsvoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer gelden de algemene bouwregels opgenomen in lid 33.4.

24.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. uitsluitend de bestaande aanlegvoorzieningen, waaronder steigers, vlonders en oeverbeschoeiingen, zijn toegestaan;
b. er mogen geen overkappingen worden gebouwd;
c. de bouwhoogte van damwanden mag niet meer bedragen dan 40 cm boven het waterpeil, met dien verstande dat de oeverlengte van nieuwe damwanden niet meer mag bedragen dan 20 m, dan wel maximaal de bestaande bouwhoogte en oeverlengte;
d. de bouwhoogte van palen en masten mag niet meer bedragen dan 8 m;

e. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 5 m.

24.3 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gronden als kampeerplaats voor kampeermiddelen, met uitzondering van de gronden bij bestaande aanlegplaatsen van recreatieschap De Marrekrite, met dien verstande dat per ligplaats maximaal 3 tenten voor niet langer dan 3 aansluitende etmalen zijn toegestaan;
b. het gebruik van gronden als ligplaats voor woonschepen, met uitzondering van gronden ter plaatse van de aanduiding “woonschepenligplaats”, met dien verstande dat:
    1. het aantal woonschepen per aanduidingsvlak niet meer mag bedragen dan 1;
    2. de oppervlakte van een woonschip niet meer mag bedragen dan 100 m^2;
    3. de hoogte, gemeten vanaf de waterlijn, van een woonschip niet meer mag bedragen dan 3,5 m;
c. het gebruik van gronden als ligplaats voor (drijvende) schiphuizen, met uitzondering van het bestaande schiphuizen ter plaatse van de aanduiding “schiphuis”, met dien verstande dat:
    1. het aantal schiphuizen per aanduidingsvlak niet meer mag bedragen dan 1, dan wel het aantal aangegeven ter plaatse van de aanduiding "maximum aantal schiphuizen";
    2. de oppervlakte van schiphuizen mag niet meer bedragen dan 60 m^2 per aanduidingsvlak;
    3. de hoogte, gemeten vanaf de waterlijn, van een schiphuis niet meer mag zijn dan 4 m.

24.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

24.4.1 Vergunningplicht

Het is verboden zonder een vergunning van het bevoegd gezag (omgevingsvergunning) of anders dan in zo'n vergunning is vastgelegd, de volgende werken (geen bouwwerken zijnde) of werkzaamheden uit te voeren of te laten uitvoeren:

a. de aanleg van ligplaatsen;
b. de aanleg en/of aanpassing van oeverbeschoeiingen en damwanden, voor zover de lengte hiervan langs de oevers meer bedraagt dan 20 m;
c. de aanleg van dagrecreatieve voorzieningen in de vorm van picknickplaatsen, aanlegplaatsen, parkeervoorzieningen, visoevers, vaarwater en dergelijke;
d. het aanbrengen van oppervlakteverhardingen met een oppervlakte van meer dan 100 m²;
e. de aanleg en/of aanpassing van voet-, fiets- en ruiterpaden.

24.4.2 Uitzondering vergunningplicht

Lid 24.4.1 geldt niet voor het uitvoeren van werken of werkzaamheden die:

a. plaatsvinden in het kader van het normale onderhoud;
b. al in uitvoering waren op het moment van het van kracht worden van het plan.

24.4.3 Beoordelingscriteria

Een vergunning als bedoeld in lid 24.4.1 kan alleen worden verleend als van de waterbeheerder advies is ontvangen en als geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:

a. het gebruik van landbouwgronden voor de agrarische productie;
b. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
c. de milieusituatie;
d. het straat- en bebouwingsbeeld;
e. de verkeersveiligheid;
f. de (openlucht) recreatiemogelijkheden;
g. de landschappelijke waarden.

Artikel 25
Wonen

25.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Wonen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. wonen;
b. tuinen en erven,

alsmede voor:
c. een caravanstalling, uitsluitend op de gronden ter plaatse van de aanduiding "caravanstalling";
d. de opslag en verkoop van boten, uitsluitend op de gronden ter plaatse van de aanduiding “specifieke vorm van wonen – opslag en verkoop van boten”;
e. een theeschenkerij, uitsluitend op de gronden ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van wonen - theeschenkerij";
f. een kleinschalig kampeerterrein, voor zover bestaand,

maar ook voor de daarbij behorende:
g. voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer;
h. parkeervoorzieningen;
i. openbare nutsvoorzieningen;
j. groenvoorzieningen;
k. verkeers- en verblijfsvoorzieningen;
l. tuinen, erven en terreinen.

25.2 Bouwregels

25.2.1 Gebouwen

a. Voor het bouwen van hoofdgebouwen gelden de volgende regels:
    1. op de gronden ter plaatse van de aanduiding "specifieke bouwaanduiding uitgesloten - bebouwing" mogen geen hoofdgebouwen worden gebouwd;
    2. als hoofdgebouw mogen uitsluitend woningen worden gebouwd;
    3. de afstand van een woning tot de zijdelingse perceelgrens mag niet minder bedragen dan 2 m, dan wel de bestaande afstand indien deze minder bedraagt, met dien verstande dat deze regel niet van toepassing is op de aaneengebouwde zijden van halfvrijstaande woningen of rijenwoningen;
    4. de afstand van een woning tot een weg mag niet minder bedragen dan de bestaande afstand;
    5. het aantal woningen per bestemmingsvlak mag niet meer bedragen dan 1, dan wel het aantal aangegeven ter plaatse van de aanduiding “maximum aantal wooneenheden”;
    6. de oppervlakte van een woning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, mag niet meer bedragen dan 150 m² per woning;

7. de diepte van een woning mag niet meer bedragen dan 15 m;
8. de goot- en bouwhoogte van een woning mogen niet meer bedragen dan respectievelijk 4,5 m en 10 m;
9. de dakhelling van een woning mag niet minder bedragen dan 35°.

b. Voor het bouwen van aan- en uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen en vrijstaande bijgebouwen gelden de volgende regels:
1. op de gronden ter plaatse van de aanduiding "specifieke bouwaanduiding uitgesloten - bebouwing" mogen geen aan- en uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen en vrijstaande bijgebouwen worden gebouwd;
2. aan- en uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen en vrijstaande bijgebouwen moeten op minimaal 2 m achter de naar de weg gekeerde gevel(s) van het hoofdgebouw worden gebouwd;
3. een aan- of uitbouw, aangebouwd bijgebouw of vrijstaand bijgebouw mag op de zijdelingse perceelgrens worden gebouwd, of op een afstand van niet minder dan 1 m tot de zijdelingse perceelgrens;
4. de afstand van vrijstaande bijgebouwen tot het hoofdgebouw mag niet meer bedragen dan 30 m;
5. de totale oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per woning mag niet meer bedragen dan 100 m²;
6. de goothoogte van vrijstaande bijgebouwen mag niet meer bedragen dan 3 m;
7. de bouwhoogte van aan- en uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen en vrijstaande bijgebouwen mag niet meer bedragen dan 5,5 m, met dien verstande dat de bouwhoogte van een aan- of uitbouw, aangebouwd bijgebouw of vrijstaand bijgebouw niet meer mag bedragen dan de bouwhoogte van de bedrijfswoning.

c. In afwijking van het gestelde in sub a en sub b gelden voor het bouwen van gebouwen ten behoeve van de in lid 25.1, sub c tot en met e genoemde functies de volgende regels:
1. de oppervlakte van gebouwen mag niet meer bedragen dan de bestaande oppervlakte;
2. de bouwhoogte mag niet meer bedragen dan de bestaande bouwhoogte.

d. Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve openbare nutsvoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer gelden de algemene bouwregels opgenomen in lid 33.4.

25.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de totale oppervlakte van overkappingen per woning mag niet meer bedragen dan 30 m²;
b. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer bedragen dan 2 m, met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen voor (het verlengde van) de voorgevel van de bedrijfswoning niet meer mag bedragen dan 1 m;

c. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 2 m, maar als de overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, achter (het verlengde van) de naar de weg gekeerde gevel(s) van het hoofdgebouw wordt gebouwd of als het vlaggenmasten betreft, mag de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, niet meer bedragen dan 5 m.

25.3 Afwijken van de bouwregels

25.3.1

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

a. lid 25.2.1, sub a, onder 3 en toestaan dat de afstand van woningen tot de zijdelingse perceelgrens minder bedraagt dan 2 m;

b. lid 25.2.1, sub a, onder 4 en toestaan dat een woning dichter bij een weg wordt gebouwd, mits wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde dan wel een vastgestelde hogere waarde;

c. lid 25.2.1, sub a, onder 9, en toestaan dat dat een woning met kap met een dakhelling van minimaal 20° wordt afgedekt of dat een gebouw geheel of gedeeltelijk plat wordt afgedekt;

d. lid 25.2.1, sub b, onder 2 en toestaan dat aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen op minder dan 2 m achter de naar de weg gekeerde gevel(s) van het hoofdgebouw of voor de naar de weg gekeerde gevel(s) van het hoofdgebouw worden gebouwd;

e. lid 25.2.1, sub b, onder 5 en toestaan dat de oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per woning wordt vergroot, met dien verstande dat:
   1. de totale oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per woning niet meer mag bedragen dan 150 m²;
   2. er sprake is van een goede landschappelijke inpassing.

25.3.2

Een omgevingsvergunning als bedoeld in lid 25.3.1 kan alleen worden verleend als hierdoor geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:

a. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
b. de milieusituatie;
c. het straat- en bebouwingsbeeld;
d. de verkeersveiligheid;
e. het waterbeheer;
f. de (openlucht) recreatiemogelijkheden;
g. de landschappelijke waarden.

25.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van vrijstaande bijgebouwen voor bewoning;
b. het gebruik van de gronden en bouwwerken voor horecadoeleinden met uitzondering van de bestaande theeschenkerijen ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van wonen - theeschenkerij";
c. het gebruik van gronden als standplaats voor kampeermiddelen, met uitzondering van de bestaande terreinen voor kleinschalig kamperen.

25.5 Afwijken van de gebruiksregels

25.5.1

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

a. lid 25.4, sub b en toestaan dat nieuwe theeschenkerijen worden gerealiseerd;

b. lid 25.4, sub c en toestaan dat nieuwe kleinschalige kampeerterreinen worden opgericht of bestaande kleinschalige kampeerterreinen worden uitgebreid, mits:
    1. het nieuwe kampeerterrein niet wordt opgericht of een bestaand kampeerterrein wordt uitgebreid in het gebied westelijk van de Van Helomavaart;
    2. de minimale afstand tot een ecologische verbindingszone en/of de Ecologische Hoofdstructuur 100 m is en de minimale afstand tot de bestemming 'Natuur' 50 m is;
    3. het maximale aantal nieuwe terreinen voor kleinschalig kamperen voor het gebied ten oosten van de Van Helomavaart 6 is;
    4. op een kleinschalig kampeerterrein een tenthuisje niet is toegestaan in de periode tussen 1 november en 15 maart van elk kalenderjaar;
    5. een tenthuisje een maximale vloeroppervlakte heeft van 40 m²;
    6. het maximale aantal standplaatsen per kleinschalig kampeerterrein 25 bedraagt;
    7. het kleinschalig kampeerterrein grenst aan het erf van de betreffende beheerder/exploitant en de afstand van het erf tot de verst gelegen standplaats maximaal 150 m bedraagt;
    8. er bij het kleinschalig kamperen wordt uitgegaan van 5 standplaatsen per 1.250 m² bruto kampeerterrein;
    9. het kleinschalige kampeerterrein niet in gebruik is tussen 1 november en 15 maart van elk kalenderjaar;
    10. stacaravans en trekkershutten niet zijn toegestaan;
    11. er sprake is van een goede landschappelijke inpassing;
    12. voormalige agrarische bebouwing bij een kleinschalig kampeerterrein uitsluitend wordt gebruikt voor kleinschalige recreatiedoeleinden voor de eigen kampeergasten.

25.5.2

Een omgevingsvergunning als bedoeld in lid 25.5.1 kan alleen worden verleend als hierdoor geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:

a. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
b. de milieusituatie;
c. het straat- en bebouwingsbeeld;
d. de verkeersveiligheid;
e. het waterbeheer;
f. de (openlucht) recreatiemogelijkheden;
g. de landschappelijke waarden.

Artikel 26
Wonen - Voormalige boerderijpanden

26.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Wonen - Voormalige boerderijpanden' aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. wonen;
b. tuinen en erven,

alsmede voor:
c. mestopslag, uitsluitend op de gronden ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van wonen - mestopslag";
d. een kleinschalig kampeerterrein, voor zover bestaand,

maar ook voor de daarbij behorende:
e. voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer;
f. parkeervoorzieningen;
g. openbare nutsvoorzieningen;
h. groenvoorzieningen;
i. verkeers- en verblijfsvoorzieningen.

26.2 Bouwregels

26.2.1 Gebouwen

a. Voor het bouwen van hoofdgebouwen gelden de volgende regels:
    1. als hoofdgebouw mogen uitsluitend woonboerderijen worden gebouwd;
    2. de afstand van een woonboerderij tot de zijdelingse perceelgrens mag niet minder bedragen dan 2 m, dan wel de bestaande afstand indien deze minder bedraagt;
    3. de afstand van een woonboerderij tot een weg mag niet minder bedragen dan de bestaande afstand;
    4. het aantal hoofdgebouwen per bestemmingsvlak mag niet meer bedragen dan 1, dan wel maximaal het aantal aangegeven ter plaatse van de aanduiding “maximum aantal wooneenheden”;
    5. het aantal woningen in een hoofdgebouw mag niet meer bedragen dan 1, dan wel het bestaande aantal indien dit meer bedraagt;
    6. de oppervlakte van een woonboerderij, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, mag niet meer bedragen dan de bestaande oppervlakte, per woonboerderij;
    7. de goot- en bouwhoogte van een woonboerderij mogen niet meer bedragen dan de bestaande goot- en bouwhoogte;
    8. de dakhelling van een woonboerderij mag niet minder bedragen dan de bestaande dakhelling.

b. Voor het bouwen van aan- en uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen en vrijstaande bijgebouwen gelden de volgende regels:
   1. aan- en uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen en vrijstaande bijgebouwen moeten op minimaal 2 m achter de naar de weg gekeerde gevel(s) van het hoofdgebouw worden gebouwd;
   2. een aan- of uitbouw, aangebouwd bijgebouw of vrijstaand bijgebouw mag op de zijdelingse perceelgrens worden gebouwd, of op een afstand van niet minder dan 2 m tot de zijdelingse perceelgrens;
   3. de afstand van vrijstaande bijgebouwen tot het hoofdgebouw mag niet meer bedragen dan 30 m;
   4. de totale oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per hoofdgebouw mag niet meer bedragen dan 100 m²;
   5. de goothoogte van vrijstaande bijgebouwen mag niet meer bedragen dan 3 m;
   6. de bouwhoogte van aan- en uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen en vrijstaande bijgebouwen mag niet meer bedragen dan 5,5 m, met dien verstande dat de bouwhoogte van een aan- of uitbouw, aangebouwd bijgebouw of vrijstaand bijgebouw niet meer mag bedragen dan de bouwhoogte van het hoofdgebouw.

c. Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve openbare nutsvoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer gelden de algemene bouwregels opgenomen in lid 33.4.

26.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de totale oppervlakte van overkappingen per woonboerderij mag niet meer bedragen dan 30 m²;
b. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer bedragen dan 2 m, met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen voor (het verlengde van) de voorgevel van de bedrijfswoning niet meer mag bedragen dan 1 m;
c. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 2 m, maar als de overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, achter (het verlengde van) de naar de weg gekeerde gevel(s) van het hoofdgebouw wordt gebouwd of als het vlaggenmasten betreft, mag de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, niet meer bedragen dan 5 m.

26.3 Afwijken van de bouwregels

26.3.1

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

a. lid 26.2.1, sub a, onder 2 en toestaan dat de afstand van woonboerderijen tot de zijdelingse perceelgrens minder bedraagt dan 2 m;

b. lid 26.2.1, sub a, onder 3 en toestaan dat een woonboerderij dichter bij een weg wordt gebouwd, mits wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde dan wel een vastgestelde hogere waarde;

c. lid 26.2.1, sub a, onder 7 en toestaan dat de goot- en bouwhoogte worden vergroot tot maximaal respectievelijk 3,5 m en 12 m;

d. lid 26.2.1, sub b, onder 1 en toestaan dat aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen op minder dan 2 m achter de naar de weg gekeerde gevel(s) van het hoofdgebouw of voor de naar de weg gekeerde gevel(s) van het hoofdgebouw worden gebouwd;

e. lid 26.2.1, sub b, onder 4 en toestaan dat de oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per woning wordt vergroot, met dien verstande dat:
   1. daarvoor bestaande bebouwing is gesloopt, waarbij beeldbepalende gebouwen behouden dienen te blijven; en
   2. de gezamenlijke oppervlakte van de nieuw te bouwen vrijstaande bijgebouwen maximaal 25% bedraagt van de oppervlakte van de gesloopte gebouwen, met dien verstande dat de oppervlakte nooit meer mag bedragen dan 1.000 m²;
   3. er sprake is van een goede landschappelijke inpassing.

26.3.2

Een omgevingsvergunning als bedoeld in lid 26.3.1 kan alleen worden verleend als hierdoor geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:

a. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
b. de milieusituatie;
c. het straat- en bebouwingsbeeld;
d. de verkeersveiligheid;
e. het waterbeheer;
f. de (openlucht) recreatiemogelijkheden;
g. de landschappelijke waarden.

26.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gronden als standplaats voor kampeermiddelen, met uitzondering van de bestaande terreinen voor kleinschalig kamperen;
b. het gebruik van andere gebouwen dan woonboerderijen voor bewoning;
c. het gebruik van vrijstaande bijgebouwen voor bewoning;
d. het gebruik van gebouwen voor het uitoefen van bedrijfsactiviteiten;
e. het gebruik van gronden voor caravanstalling, met uitzondering van inpandige caravanstalling;
f. het bedrijfsmatig houden van dieren.

26.5 Afwijken van de gebruiksregels

26.5.1

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

a. lid 26.4, sub a en toestaan dat nieuwe kleinschalige kampeerterreinen worden opgericht of bestaande kleinschalige kampeerterreinen worden uitgebreid, mits:
   1. het nieuwe kampeerterrein niet wordt opgericht of een bestaand kampeerterrein wordt uitgebreid in het gebied westelijk van de Van Helomavaart;
   2. de minimale afstand tot een ecologische verbindingszone en/of de Ecologische Hoofdstructuur 100 m is en de minimale afstand tot de bestemming 'Natuur' 50 m is;
   3. het maximale aantal nieuwe terreinen voor kleinschalig kamperen voor het gebied westelijk van De Helomavaart 2 is en voor het gebied ten oosten van de Van Helomavaart 6 is;
   4. op een kleinschalig kampeerterrein een tenthuisje niet is toegestaan in de periode tussen 1 november en 15 maart van elk kalenderjaar;
   5. een tenthuisje een maximale vloeroppervlakte heeft van 40 m²;
   6. het maximale aantal standplaatsen per kleinschalig kampeerterrein 25 bedraagt;
   7. het kleinschalig kampeerterrein grenst aan het erf van de betreffende beheerder/exploitant en de afstand van het erf tot de verst gelegen standplaats maximaal 150 m bedraagt;
   8. er bij het kleinschalig kamperen wordt uitgegaan van 5 standplaatsen per 1.250 m² bruto kampeerterrein;
   9. het kleinschalige kampeerterrein niet in gebruik is tussen 1 november en 15 maart van elk kalenderjaar;
   10. stacaravans en trekkershutten niet zijn toegestaan;
   11. er sprake is van een goede landschappelijke inpassing;
   12. voormalige agrarische bebouwing bij een kleinschalig kampeerterrein uitsluitend wordt gebruikt voor kleinschalige recreatiedoeleinden voor de eigen kampeergasten.

b. lid 26.4, sub d voor het toestaan van bedrijfsactiviteiten die zijn genoemd in bijlage 2, behorende bij deze regels, onder categorie 1 en 2, mits:
   1. de bedrijfsactiviteit ruimtelijk ondergeschikt is aan de woonfunctie, hetgeen betekent dat de totale bebouwde oppervlakte gebruikt voor de bedrijfsactiviteit niet meer mag bedragen dan 25% van de bebouwing;
   2. geen sprake mag zijn van een onevenredige verkeersaantrekkende werking;
   3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   4. geen afbreuk wordt gedaan aan de ontwikkelingsmogelijkheden van naastgelegen agrarische bedrijven;
   5. buitenopslag niet is toegestaan.

26.5.2

Een omgevingsvergunning als bedoeld in lid 26.5.1 kan alleen worden verleend als hierdoor geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:

a. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
b. de milieusituatie;

c. het straat- en bebouwingsbeeld;
d. de verkeersveiligheid;
e. het waterbeheer;
f. de (openlucht) recreatiemogelijkheden;
g. de landschappelijke waarden.

26.6 Wijzigingsbevoegdheid

26.6.1

Burgemeester en wethouders kunnen het bestemmingsplan wijzigen door de bestemming te wijzigen in die zin dat meerder woningen in een hoofdgebouw worden gerealiseerd, met dien verstande dat:

a. de oppervlakte van een woning niet minder mag bedragen dan 150 m²;
b. het aantal woningen past binnen het woonplan waarover met Gedeputeerde Staten overeenstemming bestaat;
c. wordt voorzien in een goede landschappelijke inpassing;
d. geen sprake mag zijn van een onevenredige verkeersaantrekkende werking;
e. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
f. geen afbreuk wordt gedaan aan de ontwikkelingsmogelijkheden van naastgelegen agrarische bedrijven;
g. voor het overige de regels van Artikel 26 Wonen - Voormalige boerderijpanden van overeenkomstige toepassing zijn.

26.6.2

Wijzigingen als bedoeld in lid 26.6.1 kunnen alleen worden verleend als hierdoor geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan

a. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
b. de milieusituatie;
c. het straat- en bebouwingsbeeld;
d. de verkeersveiligheid;
e. het waterbeheer;
f. de (openlucht) recreatiemogelijkheden;
g. de landschappelijke waarden.

Artikel 27
Leiding - Gas

27.1 Bestemmingsomschrijving

De voor ‘Leiding - Gas’ aangewezen gronden zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor (een) ondergrondse gasleiding(en) met een belemmerde strook aan weerszijden van de hartlijn ter plaatse van de aanduiding "hartlijn leiding – gas".

27.2 Bouwregels

a. In afwijking van het bepaalde bij de andere voor die gronden voorkomende bestemmingen, mag niet worden gebouwd, anders dan ten behoeve van deze bestemming.

b. Op of in deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd.

c. Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt de volgende regel:
   1. er mogen geen overkappingen worden gebouwd;
   2. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 3 m.

27.3 Afwijken van de bouwregels

27.3.1

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

a. lid 27.2, sub a en b en toestaan dat de in de andere voor die gronden aangewezen bestemmingen genoemde gebouwen worden gebouwd, mits uit vooraf ingewonnen advies bij de betreffende leidingbeheerders is gebleken dat hiertegen uit oogpunt van doelmatig leidingbeheer geen bezwaar bestaat;
b. lid 27.2, sub c en toestaan dat de in de andere voor die gronden aangewezen bestemmingen genoemde bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd, mits uit vooraf ingewonnen advies bij de betreffende leidingbeheerders is gebleken dat hiertegen uit oogpunt van doelmatig leidingbeheer geen bezwaar bestaat.

27.3.2

De in 27.3.1 genoemde vergunningen kunnen slechts worden verleend, mits er geen onevenredige afbreuk gedaan wordt aan:

a. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
b. de milieusituatie;
c. het straat- en bebouwingsbeeld;
d. de verkeersveiligheid;

e. het waterbeheer;
f. de cultuurhistorische, landschappelijke en/of natuurlijke waarden.

27.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

27.4.1
Het is verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden uit te voeren, ongeacht het bepaalde in de regels bij de andere van toepassing zijnde bestemmingen:
a. het aanbrengen van hoogopgaande en/of diepwortelende beplanting;
b. het wijzigen van het maaiveldniveau door ontgronding of ophoging;
c. het verrichten van grondroeractiviteiten (bijvoorbeeld het aanbrengen van kabels drainage en leidingen, met uitzondering van rioolleidingen) anders dan normaal spit- en ploegwerk;
d. het indrijven van voorwerpen in de bodem;
e. diepploegen;
f. het aanbrengen van gesloten verhardingen;
g. het aanleggen van waterlopen of het vergraven, verruimen of dempen van bestaande waterlopen.

27.4.2
Het onder 27.4.1 vervatte verbod is niet van toepassing op werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden welke:
a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan.

27.4.3
De in lid 27.4.1 genoemde vergunning kan slechts worden verleend, mits uit vooraf ingewonnen advies bij de betreffende leidingbeheerder(s) is gebleken dat hiertegen uit oogpunt van doelmatig leidingbeheer geen bezwaar bestaat.

Artikel 28
Leiding - Hoogspanningsverbinding

28.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Leiding - Hoogspanningsverbinding' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor een (bovengrondse) hoogspanningsverbinding, met een belemmerde strook aan weerszijden van de hartlijn ter plaatse van de aanduiding "hartlijn leiding – hoogspanningsverbinding".

28.2 Bouwregels

a. In afwijking van het bepaalde bij de andere voor die gronden voorkomende bestemmingen, mag niet worden gebouwd, anders dan ten behoeve van deze bestemming.

b. Op of in deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd.

c. Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:
   1. er mogen geen overkappingen worden gebouwd;
   2. de bouwhoogte van hoogspanningsverbindingen mag niet meer bedragen dan 40 m;
   3. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 3 m.

28.3 Afwijken van de bouwregels

28.3.1 Afwijkingsbevoegdheden

Het bevoegd gezag kan bij omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 28.2 en toestaan dat de in de basisbestemming genoemde gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, toch mogen worden gebouwd op voorwaarde dat:

a. er geen schade wordt toegebracht aan de hoogspanningsverbinding en het functioneren daarvan niet nadelig wordt beïnvloed;
b. hierover positief is geadviseerd door de hoogspanningsverbindingbeheerder.

28.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het planten van opgaande beplanting.

Artikel 29
Waarde - Archeologie

29.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor behoud, versterking en/of herstel van de aan deze gronden eigen zijnde archeologische waarden.

29.2 Bouwregels

Voor het bouwen van bouwwerken gelden de volgende regels:

a. Voor bouwwerken met een oppervlakte groter dan 50 m² dient, alvorens een omgevingsvergunning voor bouwen wordt verleend, door Burgemeester en Wethouders te worden beslist of op grond van het rapport “Archeologisch basisonderzoek ten behoeve van de herziening Bestemmingsplan Buitengebied Gemeente Weststellingwerf”, opgenomen als bijlage 4, behorende bij deze regels, nader archeologisch onderzoek moet worden uitgevoerd.

b. Indien uit het in sub a genoemde nader archeologisch onderzoek blijkt dat de archeologische waarden van de gronden door het verlenen van de omgevingsvergunning zullen worden verstoord, kunnen Burgemeester en Wethouders één of meer van de volgende voorwaarden verbinden aan de omgevingsvergunning:
   1. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor de archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden;
   2. de verplichting tot het doen van opgravingen;
   3. de verplichting de werken of werkzaamheden die leiden tot de bodemverstoring te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van archeologische monumentenzorg die voldoet aan door Burgemeester en Wethouders bij de vergunning te stellen kwalificaties.

29.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of werkzaamheden

29.3.1 Vergunningplicht

Het is verboden zonder een vergunning van het bevoegd gezag (omgevingsvergunning) of anders dan in zo'n vergunning is vastgelegd, de volgende werken (geen bouwwerken zijnde) of werkzaamheden uit te voeren of te laten uitvoeren:

a. het ontgronden, afgraven (waaronder het graven van watergangen en waterpartijen), egaliseren en ophogen van gronden en/of het anderszins ingrijpend wijzigen van de bodemstructuur;
b. het uitvoeren van overige grondbewerkingen;

c. het verwijderen en/of aanbrengen van bomen en diepwortelende beplanting;
d. het aanleggen van ondergrondse energie-, transport- en of communicatieleidingen.

29.3.2 Uitzondering vergunningplicht

Lid 29.3.1 geldt niet voor het uitvoeren van werken of werkzaamheden die:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van deze beheersverordening;
c. in het kader van archeologisch onderzoek en het doen van opgravingen worden uitgevoerd, mits verricht door een daartoe bevoegde instantie;
d. een kleinere oppervlakte dan 50 m² beslaan.

29.3.3 Beoordelingscriteria

a. Een vergunning als bedoeld in lid 29.3.1 kan alleen worden verleend als geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de archeologische waarden van de gronden.

b. Alvorens een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden wordt verleend, moet door de aanvrager een rapport worden overgelegd waarin, naar het oordeel van Burgemeester en Wethouders:
    1. de archeologische waarden van de gronden die blijkens de aanvraag kunnen worden verstoord in voldoende mate zijn vastgesteld; en
    2. in voldoende mate is aangegeven op welke wijze de archeologische waarden worden bewaard en/of gedocumenteerd.

c. Indien uit het in sub b genoemde rapport blijkt dat de archeologische waarden van de gronden door het uitvoeren van werken of werkzaamheden zullen worden verstoord, kunnen Burgemeester en Wethouders één of meer van de volgende voorwaarden verbinden aan de omgevingsvergunning:
    1. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor de archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden;
    2. de verplichting tot het doen van opgravingen;
    3. de verplichting de werken of werkzaamheden die leiden tot de bodemverstoring, te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van archeologische monumentenzorg die voldoet aan door Burgemeester en Wethouders bij de vergunning te stellen kwalificaties.

Artikel 30
Waarde - Cultuurhistorie 1

30.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Cultuurhistorie 1' aangewezen gronden zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud, de bescherming en/of het herstel van de voorkomende cultuurhistorische waarden.

30.2 Bouwregels

Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende regels:

a. In afwijking van het bepaalde bij de andere voor die gronden voorkomende bestemmingen, mogen de bouwmaten (goothoogte, bouwhoogte, dakhelling), uitsluitend de bestaande bouwmaten bedragen;
b. In afwijking van het bepaalde bij de andere voor die gronden voorkomende bestemmingen mag de oppervlakte van een woning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, niet meer bedragen dan 100 m²;
c. In afwijking van het bepaalde bij de andere voor die gronden voorkomende bestemmingen mag de totale oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen per woning niet meer bedragen dan 50 m².

30.3 Afwijken van de bouwregels

30.3.1 Afwijkingsbevoegdheden

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

a. lid 30.2, sub a, en toestaan dat de goothoogte, bouwhoogte of dakhelling worden aangepast, met dien verstande dat aan de eisen opgenomen in bijlage 5, behorende bij deze regels, Beeldkwaliteitsplan Cultuurhistorisch waardevolle gebieden wordt voldaan;

b. lid 30.2, sub b, en toestaan dat de oppervlakte van een woning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen wordt vergroot tot maximaal 150 m², met dien verstande dat aan de eisen opgenomen in bijlage 5, behorende bij deze regels, Beeldkwaliteitsplan Cultuurhistorisch waardevolle gebieden wordt voldaan;

c. lid 30.2, sub c, en toestaan dat de oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen wordt vergroot tot maximaal 100 m², met dien verstande dat aan de eisen opgenomen in bijlage 5, behorende bij deze regels, Beeldkwaliteitsplan Cultuurhistorisch waardevolle gebieden wordt voldaan.

30.3.2 Beoordelingscriteria
Een omgevingsvergunning als bedoeld in lid 30.3.1 kan alleen worden verleend als hierdoor geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:
a. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
b. de milieusituatie;
c. het straat- en bebouwingsbeeld;
d. de verkeersveiligheid;
e. het waterbeheer;
f. de (openlucht) recreatiemogelijkheden;
g. de landschappelijke waarden.

30.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

30.4.1 Vergunningplicht
Het is verboden zonder een vergunning van het bevoegd gezag (omgevingsvergunning) of anders dan in zo'n vergunning is vastgelegd, de volgende werken (geen bouwwerken zijnde) of werkzaamheden uit te voeren of te laten uitvoeren:
a. het ontgronden, egaliseren en ophogen van gronden;
b. het graven, dempen, verleggen of verbreden van sloten en andere watergangen;
c. het vellen, rooien of snoeien van houtgewas.

30.4.2 Uitzondering vergunningplicht
Lid 30.4.1 geldt niet voor het uitvoeren van werken of werkzaamheden die:
a. plaatsvinden in het kader van het normale onderhoud;
b. al in uitvoering waren op het tijdstipt van inwerkingtreding van het plan.

30.4.3 Beoordelingscriteria
Een vergunning als bedoeld in lid 30.4.1, sub a tot en met c, kan alleen worden verleend als geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:
a. de landschappelijke en/of natuurlijke waarden.

30.5 Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

30.5.1 Vergunningplicht
Het is verboden zonder een vergunning van het bevoegd gezag (omgevingsvergunning) of anders dan in zo'n vergunning is vastgelegd, de bouwwerken op de gronden ter plaatse van de dubbelbestemming 'Waarde - Cultuurhistorie 1' geheel of gedeeltelijk te slopen.

30.5.2 Uitzondering vergunningplicht

Lid 30.5.1 geldt niet voor het uitvoeren van werken of werkzaamheden die:

a. plaatsvinden in het kader van het normale onderhoud;
b. al in uitvoering waren op het tijdstipt van inwerkingtreding van het plan;
c. gebouwen die ten gevolge van een calamiteit verloren zijn gegaan.

30.5.3 Beoordelingscriteria

Een omgevingsvergunning als bedoeld in lid 30.5.1, wordt slechts verleend indien:

a. geen onevenredige schade aan de cultuurhistorische waarden van het gebied optreedt, zoals die is omschreven in bijlage 5 behorende bij deze regels, Beeldkwaliteitsplan Cultuurhistorisch waardevolle gebieden; of
b. er redelijkerwijs geen alternatieven zijn voor de voorgestelde ingreep; of
c. op basis van technische en economische overwegingen instandhouding van het bouwwerk redelijkerwijs niet verlangd kan worden; of
d. het delen van een hoofdgebouw betreft, die op zichzelf niet als cultuurhistorisch waardevol vallen aan te merken en door sloop daarvan geen onevenredige aantasting van de karakteristieke hoofdvorm plaatsvindt; of
e. de vervangende nieuwbouw voldoet aan de eisen opgenomen in bijlage 5, behorende bij deze regels, Beeldkwaliteitsplan Cultuurhistorisch waardevolle gebieden.

Artikel 31
Waarde - Cultuurhistorie 2

31.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Cultuurhistorie 2' aangewezen gronden zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud, de bescherming en/of het herstel van de instandhouding van historische verdedigingswerken.

31.2 Bouwregels

31.2.1 Toegelaten bouwwerken
Op de gronden, bedoeld in lid 31.1, mogen de volgende bouwwerken worden gebouwd:
a. gebouwen, ten behoeve van openbare nutsvoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding en waterkering;
b. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

31.2.2 Gebouwen
Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve openbare nutsvoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van het waterbeheer gelden de algemene bouwregels opgenomen in lid 33.4.

31.2.3 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde
Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:
- de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 3 m.

31.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of werkzaamheden

31.3.1 Vergunningplicht
Het is verboden zonder een vergunning van het bevoegd gezag (omgevingsvergunning) of anders dan in zo'n vergunning is vastgelegd, de volgende werken (geen bouwwerken zijnde) of werkzaamheden uit te voeren of te laten uitvoeren:
a. het ontgronden, egaliseren en ophogen van gronden;
b. het graven, dempen, verleggen of verbreden van sloten en andere watergangen;
c. het vellen, rooien of snoeien van houtgewas.

31.3.2 Uitzondering vergunningplicht
Lid 31.3.1 geldt niet voor het uitvoeren van werken of werkzaamheden die:
a. plaatsvinden in het kader van het normale onderhoud;
b. al in uitvoering waren op het tijdstipt van inwerkingtreding van het plan.

31.3.3 Beoordelingscriteria

Een vergunning als bedoeld in lid 31.3.1, sub a tot en met c, kan alleen worden verleend als geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:

a. de landschappelijke en/of natuurlijke waarden.

Hoofdstuk 3
ALGEMENE REGELS

Artikel 32
Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 33
Algemene bouwregels

33.1 Bestaande afmetingen

Wanneer een bestaand gebouw of bouwwerk, geen gebouw zijnde:
- een grotere goothoogte;
- een grotere bouwhoogte;
- een grotere oppervlakte;
- een grotere dakhelling;
- een kleinere dakhelling,

heeft dan in de bouwregels in de van toepassing zijnde bestemming is toegestaan, dan mag:
- de goot- en/of bouwhoogte en/of oppervlakte en/of dakhelling ten hoogste de bestaande goot- en/of bouwhoogte en/of oppervlakte en of dakhelling bedragen;
- de dakhelling ten minste de bestaande dakhelling bedragen.

33.2 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan:
a. de plaats en afmetingen van de bebouwing ten behoeve van:
    1. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
    2. de milieusituatie;
    3. het straat- en bebouwingsbeeld;
    4. de verkeersveiligheid;
    5. het waterbeheer;
    6. de (openlucht) recreatiemogelijkheden;
    7. de landschappelijke waarden;
b. de plaatsing en omvang van (nood)uitgangen ten behoeve van een goede zelfredzaamheid ten aanzien van de externe veiligheid.

33.3 Bouwregels in verband met de Wet geluidhinder

a. De in het plan opgenomen afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden kunnen, indien daarbij het bouwen van nieuwe woningen is inbegrepen en voor zover het de toepassing van de Wet geluidhinder betreft:
    1. alleen worden verleend in overeenstemming met een door het bevoegd gezag verleende hogere grenswaarde, indien de geluidsbelasting ten gevolge van het wegverkeer meer dan de voorkeursgrenswaarde is;
    2. ter plaatse van de aanduiding “geluidzone - industrie” alleen worden verleend in overeenstemming met een door het bevoegde gezag verleende hogere grenswaarde.

b. Bij reconstructie van wegen en de aanleg van plattelandswegen dienen de bepalingen van de Wet geluidhinder en het Besluit geluidhinder in acht genomen te worden.

33.4 Gebouwen ten behoeve van openbare nutsvoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding en waterkering

Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve openbare nutsvoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding en waterkering gelden de volgende regels:

a. de inhoud per gebouw mag niet meer bedragen dan 75 m³;
b. de bouwhoogte van een gebouw mag niet meer bedragen dan 3 m.

Artikel 34
Algemene gebruiksregels

34.1 Strijdig gebruik

Tot een gebruik, strijdig met dit bestemmingsplan, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van seksinrichtingen;
b. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van risicovolle inrichtingen en vuurwerkbedrijven;
c. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van geluidzoneringsplichtige inrichtingen;
d. het gebruik als opslag-, stort-, lozings-, of bergplaats van voorwerpen, stoffen en materialen op onbebouwde terreinen;
e. het gebruik van gronden als opslag-, stort- of bergplaats van al dan niet afgedankte goederen en materialen.
f. het gebruik van gronden en bouwwerken voor de stalling en/of opslag van voer-, vaar- en vliegtuigen, dan wel onderdelen daarvan;
g. het opslaan van onklare voer- en vaartuigen of onderdelen hiervan;
h. het storten of het lozen van puin, vuil of andere vaste of vloeibare afvalstoffen;
i. het opslaan van gerede of ongerede materialen of goederen buiten gebouwen, zoals vaten, kisten, bouwmaterialen, voer- en vaartuigen, werktuigen, machines of onderdelen hiervan;
j. het gebruik en/of inrichten ten behoeve van reclame-uitingen, anders dan omschreven in de gemeentelijke Nota Reclamebeleid, vastgesteld op 1 maart 2011;
k. het gebruik van gronden voor de bouw en of aanleg van een paardrijbak, met de daarbij behorende bouwwerken, met uitzondering van de bestaande paardrijbakken;
l. het gebruik van de gronden voor militaire oefeningen.

34.2 Toegestaan gebruik

Tot een gebruik, toegestaan in dit bestemmingsplan, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van (bedrijfs)woningen en voormalige boerderijpanden in combinatie met:
    1. een aan-huis-verbonden beroep;
    2. een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit voor zover bestaand;
    3. bed and breakfast;
    4. maximaal 2 recreatieve appartementen per (bedrijfs)woning,

    met dien verstande dat het gebruik als bed and breakfast en recreatief appartement niet mag plaatsvinden in vrijstaande bijgebouwen;
b. het gebruik van (bedrijfs)woningen in combinatie met mantelzorg en (bedrijfsmatige) zorgdienstverlening ten behoeve van de bewoners; met dien verstande dat de uitoefening van deze functies niet in vrijstaande bijgebouwen mag plaatsvinden;
c. het (tijdelijk) gebruik voor het realiseren of handhaven de bestemmingen, zoals bouwwerkzaamheden, of het normale onderhoud van de gronden;

d. de opslag van goederen of materialen als onderdeel van de uitoefening van een bedrijf dat volgens het plan is toegestaan;
e. het plaatsen van onderkomens volgens de gebruiksregels van de bestemmingsregels in hoofdstuk 2 van deze regels;
f. het opslaan of storten van afval- en meststoffen, maar alleen als dit noodzakelijk is voor het normale onderhoud van de gronden;
g. het gebruiken of het laten gebruiken van gronden ten behoeve van kortstondige, incidentele evenementen, festiviteiten en manifestaties, indien en voor zover daarvoor ingevolge een wettelijk voorschrift vergunning, ontheffing of ontheffing vereist en deze is verleend;
h. het gebruik van gronden voor opera activiteiten, uitsluitend op de gronden ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van cultuur en ontspanning - opera Nijetrijne", met dien verstande dat:
    1. per kalenderjaar maximaal eenmaal een opera (als geheel evenement) mag worden georganiseerd;
    2. er maximaal 11 voorstellingen mogen worden gehouden met een maximum van 1 per dag;
    3. de voorstellingen in een tijdsbestek van maximaal 2 weken worden gehouden rond eind augustus van het betreffende jaar;
    4. het gehele evenement met op- en afbouw werkzaamheden, oefenen en uitvoeringen, plaatsvindt tussen 15 juli en 15 september van het betreffende jaar;
    5. het opbouwen van het operaterrein maximaal 4 weken voor de uitvoering van de eerste voorstelling wordt opgestart;
    6. het afbouwen en opruimen van het operaterrein maximaal 2 weken na de laatste voorstelling is afgerond;
    7. het totaal aantal bezoekers van de opera maximaal 2.500 bedraagt;
    8. er maximaal 250 bezoekers per voorstelling zijn toegestaan;
    9. een afzonderlijke voorstelling maximaal 3 uur duurt;
    10. een voorstelling uiterlijk om 21:30 uur eindigt, waarna de bezoekers maximaal een uur later het terrein en het aangrenzende natuurgebied hebben verlaten;
    11. parkeren op de aangegeven locaties gebeurd en hierover van te voren (in het kader van de jaarlijks te verlenen evenementenvergunning) afspraken zijn gemaakt;
    12. voor zover de gronden, welke ten behoeve van de opera activiteiten tijdelijk in gebruik worden genomen, onderdeel uitmaken van het openbare natuurgebied, deze gronden ook tijdens de opera activiteiten openbaar toegankelijk blijven;
    13. jaarlijks een werkprotocol flora en fauna wordt opgesteld, conform bijlage 6, bij deze regels, welke nauwgezet moet worden nageleefd;
    14. tijdelijke overnachtingen ten behoeve van de opera, buiten de woning aan het Scheenepad 1, uitsluitend zijn toegestaan voor medewerkers van de opera;
    15. uitsluitend tijdelijke voorzieningen c.q. bouwwerken ten behoeve van de opera (zoals decorstukken, pontons, tribunes, tenten, etc.) zijn toegestaan;

i. het gebruik van gronden voor opera activiteiten, uitsluitend op de gronden ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van cultuur en ontspanning - opera Spanga", met dien verstande dat:
   1. per kalenderjaar maximaal eenmaal een opera (als geheel evenement) mag worden georganiseerd;
   2. er maximaal 9 voorstellingen mogen worden gehouden met een maximum van 1 per dag;
   3. de voorstellingen in een tijdsbestek van maximaal 2 weken worden gehouden rond eind juni van het betreffende jaar;
   4. het gehele evenement met op- en afbouw werkzaamheden, oefenen en uitvoeringen, plaatsvindt tussen 1 juli en 15 september van het betreffende jaar;
   5. het opbouwen van het operaterrein maximaal 4 weken voor de uitvoering van de eerste voorstelling wordt opgestart;
   6. het afbouwen en opruimen van het operaterrein maximaal 1 week na de laatste voorstelling is afgerond;
   7. het totaal aantal bezoekers van de opera maximaal 6.300 bedraagt;
   8. er maximaal 700 bezoekers per voorstelling zijn toegestaan;
   9. een afzonderlijke voorstelling maximaal 3,5 uur duurt;
   10. een voorstelling uiterlijk om 24:00 uur eindigt, waarna de bezoekers maximaal een uur later het terrein en het aangrenzende natuurgebied hebben verlaten;
   11. parkeren op de aangegeven locaties gebeurd en hierover van te voren (in het kader van de jaarlijks te verlenen evenementenvergunning) afspraken zijn gemaakt;
   12. voor zover de gronden, welke ten behoeve van de opera activiteiten tijdelijk in gebruik worden genomen, onderdeel uitmaken van het openbare natuurgebied, deze gronden ook tijdens de opera activiteiten openbaar toegankelijk blijven;
   13. jaarlijks een werkprotocol flora en fauna wordt opgesteld, conform bijlage 6, bij deze regels, welke nauwgezet moet worden nageleefd;
   14. tijdelijke overnachtingen ten behoeve van de opera uitsluitend zijn toegestaan voor medewerkers van de opera;
   15. uitsluitend tijdelijke voorzieningen c.q. bouwwerken ten behoeve van de opera (zoals decorstukken, pontons, tribunes, tenten, etc.) zijn toegestaan;
j. het gebruiken van bouwwerken en gronden, waarop krachtens de bestemmingsregels gebouwen mogen worden gebouwd, ten behoeve van passieve, actieve en fotovoltaïsche zonne-energie;
k. kleinschalige opwekking van andere vormen van duurzame energie.

34.3 Afwijken van de gebruiksregels

34.3.1

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

a. lid 34.1, sub k en toestaan dat gronden worden gebruikt voor de aanleg en/of bouw van een paardrijbak, mits:
   1. de voorzieningen worden gerealiseerd op een afstand van ten hoogste 120,00 m gerekend vanaf de voorgevel van een (bedrijfs)woning;

2. de voorzieningen alleen worden gerealiseerd en gebruikt ten behoeve van het eigen hobbymatig gebruik van de bewoners van een (bedrijfs)woning;
3. de gezamenlijke oppervlakte van de voorzieningen per (bedrijfs)woning niet meer bedraagt dan 2.400 m²;
4. de afstand van de voorzieningen tot de perceelgrens niet minder bedraagt dan 5 m;
5. de voorzieningen, vanaf de weg gezien, achter de achtergevelrooilijn en als regel achter de bestaande eigen bebouwing worden aangelegd en/of worden gebouwd;
6. er een beplantingsplan wordt ingediend voor een strook met beplanting van ten minste 3,50 m breed tussen de voorzieningen en de perceelgrens. Het bevoegd gezag kan in een specifieke situatie in het belang van het behoud van het open landschap besluiten dat geen of slechts enkele beplanting moet worden aangelegd. De beplanting zal uit streekeigen soorten bestaan en overeenkomstig het goedgekeurde beplantingsplan worden aangelegd en in stand gehouden;
7. de bouwhoogte van de lichtmasten niet meer bedraagt dan 10 m;
8. het aantal lichtmasten niet meer bedraagt dan 6 mag;
9. er sprake is van objectgerichte verlichting;
10. de verlichting van de lichtmasten niet buiten de perceelgrens schijnt;
11. de verlichting van de lichtmasten vanaf 21.00 uur tot zonsopgang niet brandt en van een verzegelde tijdschakelaar is voorzien;
12. de afstand van de lichtmasten tot de nabij gelegen woningen ten minste 30 m bedraagt;
13. op basis van een verlichtingsrapport van een ter zake deskundige is aangetoond dat aan de voorwaarden in sub 10, 11, 12 en m wordt voldaan;

b. lid 34.1, sub a en toestaan dat maximaal 4 recreatieve appartementen per (bedrijfs)woning worden gerealiseerd.

34.3.2

De in lid 34.3.1 genoemde omgevingsvergunning kan slechts worden verleend, mits geen afbreuk wordt gedaan aan:

a. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
b. de milieusituatie;
c. het straat- en bebouwingsbeeld;
d. de verkeersveiligheid;
e. het waterbeheer;
f. de (openlucht) recreatiemogelijkheden;
g. de landschappelijke waarden, ter plaatse van de aanduiding:
    1. "specifieke vorm van agrarisch - beekdalen";
    2. "specifieke vorm van agrarisch - essenlandschap";
    3. "specifieke vorm van agrarisch - heideontginningen";
    4. "specifieke vorm van agrarisch - hoogveenontginningen";
    5. "specifieke vorm van agrarisch - veenpolders";
    6. "specifieke vorm van agrarisch - woudontginningen",

waarvan de waarden zijn gespecificeerd in bijlage 3 behorende bij deze regels.

Artikel 35
Algemene aanduidingsregels

35.1 geluidzone - industrie

35.1.1 Aanduidingsomschrijving

Ter plaatse van de aanduiding "geluidzone - industrie" zijn de gronden, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het tegengaan van een te hoge geluidsbelasting op geluidsgevoelige objecten, veroorzaakt door het industrieterrein.

35.1.2 Bouwregels

Ter plaatse van de aanduiding "geluidzone - industrie" geldt voor het bouwen van gebouwen de volgende regel:

a. een op grond van de basisbestemming toelaatbaar gebouw, of de uitbreiding daarvan, welke aangemerkt kan worden als een geluidsgevoelig object, mag niet worden gebouwd.

35.1.3 Afwijken van de bouwregels

Ter plaatse van de aanduiding "geluidzone - industrie" kan het bevoegd gezag bij omgevingsvergunning afwijken van de regel van lid 35.1.2 en toestaan dat toch nieuwe geluidsgevoelige objecten worden gebouwd, op voorwaarde dat:

a. de geluidruimte, die via deze aanduiding voor het industrieterrein is gereserveerd, niet onevenredig wordt beperkt;
b. de geluidsbelasting op de gevels van deze geluidsgevoelige objecten, veroorzaakt door het industrieterrein, niet hoger mag zijn dan de daarvoor geldende voorkeurgrenswaarde of een verkregen hogere waarde.

35.1.4 Specifieke gebruiksregels

Ter plaatse van de aanduiding "geluidzone - industrie" wordt als strijdig gebruik, in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van niet-geluidsgevoelige objecten als geluidsgevoelig object.

35.2 milieuzone - grondwaterbeschermingsgebied

35.2.1 Aanduidingsomschrijving

Ter plaatse van de aanduiding "milieuzone - grondwaterbeschermingsgebied" zijn de gronden, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor behoud en bescherming van de kwaliteit van het grondwater als onderdeel van de drinkwatervoorziening.

35.2.2 Bouwregels

Ter plaatse van de aanduiding "milieuzone - grondwaterbeschermingsgebied" gelden voor het bouwen van bouwwerken de volgende regels:

a. op of in deze gronden mogen, naast hetgeen overeenkomstig de andere daar voorkomende bestemmingen mag worden gebouwd, tevens bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van het grondwaterbeschermingsgebied worden gebouwd;
b. al hetgeen in deze regels omtrent de andere daar voorkomende bestemmingen mag worden gebouwd is uitsluitend toelaatbaar indien en voor zover naar het oordeel van het bevoegd gezag, het belang van de drinkwatervoorziening hierdoor niet nadelig wordt beïnvloed. Alvorens te beslissen over het verlenen van een vergunning vraagt het bevoegd gezag schriftelijk advies aan de beheerder van het grondwaterbeschermingsgebied.

35.2.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of werkzaamheden

a. Het is verboden zonder of in afwijking van een vergunning van het bevoegd gezag ondergrondse transport- en energieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur aan te leggen, alsmede grondwerkzaamheden dieper dan 2 m onder het peil te verrichten.

b. Het in sub a vervatte verbod is niet van toepassing op:
    1. het aanbrengen van leidingen uitsluitend ten behoeve van de aansluiting van percelen op het openbare voorzieningennet;
    2. werken en werkzaamheden in het kader van het normale beheer en onderhoud;
    3. werken en werkzaamheden waarmee is of mag worden begonnen ten tijde van het van kracht worden van dit plan.

c. Het bevoegd gezag verleent de in sub a bedoelde vergunning indien naar hun oordeel het belang van de drinkwatervoorziening hierdoor niet nadelig wordt beïnvloed. Alvorens zij beslissen vraagt het bevoegd gezag schriftelijk advies aan de beheerder van het grondwaterbeschermingsgebied.

35.3 overige zone - dijken

35.3.1 Aanduidingsomschrijving

Ter plaatse van de aanduiding "overige zone - dijken" zijn de gronden, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor de instandhouding van het aanwezige dijkprofiel.

35.3.2 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:
a. het ontgronden, egaliseren en ophogen van gronden;
b. het graven, dempen, verleggen of verbreden van sloten en andere watergangen.

35.3.3 Afwijken van de gebruiksregels
Het bevoegd gezag kan bij omgevingsvergunning afwijken van:
a. het bepaalde in lid 35.3.2 sub a en b, mits de dijkbeheerder een positief advies heeft uitgebracht.

35.4 overige zone - zandpad

35.4.1 Aanduidingsomschrijving
Ter plaatse van de aanduiding "overige zone - zandpad" zijn de gronden, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor de instandhouding en het herstel van het aanwezige zandpad.

35.5 veiligheidszone - leiding

35.5.1 Aanduidingsomschrijving
Ter plaatse van de aanduiding "veiligheidszone - leiding" zijn de gronden, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het tegengaan van een te hoog veiligheidsrisico van kwetsbare objecten vanwege de aanwezigheid van een gasleiding.

35.5.2 bouwregels
Ter plaatse van de aanduiding "veiligheidszone - leiding" geldt voor het bouwen van bouwwerken de volgende regel:
- anders dan in de basisbestemming is bepaald, mogen op de in lid 35.5.1 bedoelde gronden geen kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten worden gebouwd.

35.5.3 Specifieke gebruiksregels
Ter plaatse van de aanduiding "veiligheidszone - leiding" wordt als strijdig gebruik, in ieder geval gerekend:
- het gebruik van gronden en bouwwerken als kwetsbaar object (met uitzondering van het bestaande gebruik, voor zover het gebruik betreft dat niet reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan).

35.6 veiligheidszone - lpg

35.6.1 Aanduidingsomschrijving
Ter plaatse van de aanduiding "veiligheidszone - lpg" zijn de gronden, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het tegengaan van een te hoog veiligheidsrisico van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten vanwege de aanwezigheid van een risicovolle inrichting.

35.6.2 Bouwregels

Ter plaatse van de aanduiding "veiligheidszone - lpg" geldt voor het bouwen van bouwwerken de volgende regel:

- anders dan in de basisbestemming is bepaald, mogen op de in lid 35.6.1 bedoelde gronden geen kwetsbare objecten worden gebouwd.

35.6.3 Specifieke gebruiksregels

Ter plaatse van de aanduiding "veiligheidszone - lpg" wordt als strijdig gebruik, in ieder geval gerekend:

- het gebruik van gronden en bouwwerken als kwetsbaar of beperkt kwetsbaar object (met uitzondering van het bestaande gebruik, voor zover het gebruik betreft dat niet reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan).

35.7 vrijwaringszone - molenbiotoop de rietvink

35.7.1 Aanduidingsomschrijving

De gronden ter plaatse van de aanduidingen:

- “vrijwaringszone – molenbiotoop de rietvink 100 m”;
- “vrijwaringszone – molenbiotoop de rietvink 150 m”;
- “vrijwaringszone – molenbiotoop de rietvink 200 m”;
- “vrijwaringszone – molenbiotoop de rietvink 250 m”;
- “vrijwaringszone – molenbiotoop de rietvink 300 m”;
- “vrijwaringszone – molenbiotoop de rietvink 350 m”;
- “vrijwaringszone – molenbiotoop de rietvink 400 m”,

zijn, naast de andere voor deze gronden aangewezen bestemmingen (basisbestemming) tevens aangeduid voor de bescherming van de functie van de in het aanliggende gebied gesitueerde molen als werktuig en zijn waarde als cultuurhistorisch en landschappelijk element.

35.7.2 Afstemmingsregel

In afwijking van het bepaalde in de bouwregels bij de andere in het plan opgenomen bestemmingen geldt voor gronden gelegen binnen het gebied ter plaatse van de aanduidingen:

- “vrijwaringszone – molenbiotoop de rietvink 100 m”;
- “vrijwaringszone – molenbiotoop de rietvink 150 m”;
- “vrijwaringszone – molenbiotoop de rietvink 200 m”;
- “vrijwaringszone – molenbiotoop de rietvink 250 m”;
- “vrijwaringszone – molenbiotoop de rietvink 300 m”;
- “vrijwaringszone – molenbiotoop de rietvink 350 m”;
- “vrijwaringszone – molenbiotoop de rietvink 400 m”,

dat uitsluitend mag worden gebouwd indien is aangetoond dat het huidige en/of het toekomstige functioneren van de molen als werktuig door windbelemmering en/of waarde van de molen als cultuurhistorisch en landschappelijk element niet onevenredig wordt of kan worden geschaad, met inachtneming van het bepaalde in lid 35.8.3.

35.7.3 Bouwregels

Om voor de molen vrije windvang te garanderen en het zicht op de molen veilig te stellen geldt, dat op de in lid 35.7.1 bedoelde gronden ter plaatse van de aanduidingen:

- "vrijwaringszone – molenbiotoop de rietvink 100 m" binnen een straal van 0 tot 100 m;
- "vrijwaringszone – molenbiotoop de rietvink 150 m" binnen een straal van 100 tot 150 m;
- "vrijwaringszone – molenbiotoop de rietvink 200 m" binnen een straal van 150 tot 200 m;
- "vrijwaringszone – molenbiotoop de rietvink 250 m" binnen een straal van 200 tot 250 m;
- "vrijwaringszone – molenbiotoop de rietvink 300 m" binnen een straal van 250 tot 300 m;
- "vrijwaringszone – molenbiotoop de rietvink 350 m" binnen een straal van 300 tot 350 m;
- "vrijwaringszone – molenbiotoop de rietvink 400 m" binnen een straal van 350 tot 400 m,

geen bouwwerken mogen worden opgericht, met dien verstande dat reeds toegestane bouwwerken zoals opgenomen in de bestemmingen van het in Artikel 1 genoemde bestemmingsplan worden gehandhaafd.

35.7.4 Afwijken van de bouwregels

Het bevoegd gezag kan bij omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 35.7.3 voor het bouwen van bouwwerken, met inachtneming van de bij de betreffende bestemming behorende bouwregels, indien is aangetoond dat het huidige en/of het toekomstige functioneren van de molen als werktuig door windbelemmering en/of waarde van de molen als cultuurhistorisch en landschappelijk element niet onevenredig wordt of kan worden geschaad. Voorafgaand aan de beslissing over het verlenen van een afwijking bij een omgevingsvergunning moet door de initiatiefnemer een rapport van een deskundige op het gebied van molens worden overlegd.

35.7.5 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

a. Het is verbonden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden van het bevoegd gezag de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden uit te voeren:
    1. het aanbrengen van struiken, bomen en andere opgaande beplanting die in een volgroeid stadium hoger zijn dan 3 m gemeten vanaf de onderkant van de wiek van de molen.

b. Een omgevingsvergunning als bedoeld onder a wordt uitsluitend verleend indien door de werken, geen bouwwerken zijnde, of van werkzaamheden, dan wel door de daarvan, hetzij direct, hetzij indirect te verwachten gevolgen, het huidige en/of het toekomstige functioneren van de molen als werktuig door windbelemmering en/of waarde van de molen als cultuurhistorisch en landschappelijk element, niet onevenredig in gevaar wordt of kan worden gebracht. Voorafgaand aan de beslissing over het verlenen van een afwijking bij een omgevingsvergunning moet door de initiatiefnemer een rapport van een deskundige op het gebied van molens worden overlegd.

c. Een vergunning als bedoeld onder a is niet van toepassing op bouwwerken, geen gebouwen zijnde, en werkzaamheden die:
    1. reeds in uitvoering zijn ten tijde van de inwerkingtreding van het plan;

2. het normale onderhoud of de normale exploitatie betreffen met inachtneming van de instandhoudingsdoelstellingen van het natuurgebied Rottige Meenthe;
3. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende omgevingsvergunning.

35.7.6 Uitzonderingsregel

a. Het bepaalde in lid 35.7.1 tot en met lid 35.7.5 geldt niet voor reeds bestaande rechten en plichten die voortvloeien uit de bestemmingsvoorschriften van het in artikel 1 genoemde bestemmingsplan.

b. Bedoelde bestaande rechten en plichten hebben zowel betrekking op bouwen, gebruik als op werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden.

Artikel 36
Algemene afwijkingsregels

36.1 Afwijkingsbevoegdheden

Het bevoegd gezag kan bij omgevingsvergunning afwijken van:

a. de bij recht in de bestemmingsregels gegeven maten, afmetingen en percentages, tot maximaal 10% van die maten, afmetingen en percentages, maar alleen als dit om bouwtechnische redenen of om redenen van doelmatigheid van de bouw noodzakelijk is;
b. het bepaalde ten aanzien van de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde voor het plaatsen van zend-, ontvang- en/of sirenemasten tot een bouwhoogte van maximaal 53 m;
c. het bepaalde in het plan en toestaan dat bij voormalige boerderijpanden en woningen (Artikel 25 Wonen en Artikel 26 Wonen - Voormalige boerderijpanden) 1 recreatieappartement per adres wordt gerealiseerd in het hoofdgebouw dan wel in een bijgebouw dat een duidelijke ruimtelijke samenhang met het hoofdgebouw vertoont, mits de woonfunctie van het hoofdgebouw behouden blijft en het recreatieappartement op minimaal 10 m van de naastgelegen woning wordt gerealiseerd.

36.2 Beoordelingscriteria

Een omgevingsvergunning als bedoeld in lid 36.1 kan alleen worden verleend als hierdoor geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het straat- en bebouwingsbeeld, de milieusituatie, de woonsituatie, de landschappelijke waarden, de archeologische waarden, de natuurwaarden, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 37
Algemene wijzigingsregels

37.1 Wijzigingsbevoegdheden

Burgemeester en wethouders kunnen het plan, overeenkomstig de Wet ruimtelijke ordening, wijzigen in die zin dat:

a. de bestemmingen 'Agrarisch', 'Agrarisch - Paardenbedrijf', 'Bedrijf', 'Bedrijf - Agrarisch aanverwant bedrijf' en 'Wonen - Voormalige boerderijpanden' worden gewijzigd in de bestemming 'Wonen', mits:
   1. de bedrijfsactiviteiten volledig zijn beëindigd;
   2. beeldverstorende voormalige bedrijfsbebouwing of kassen is gesloopt met een oppervlakte van minimaal:
      - 1.000 m² aan bedrijfsbebouwing; of
      - 3.000 m² aan kassen;
   3. ten hoogste 1 woning mag worden toegevoegd op het perceel waar de beeldverstorende bebouwing is gesloopt;
   4. de woning past binnen het woonplan waarover met Gedeputeerde Staten overeenstemming bestaat;
   5. wordt voorzien in een goede landschappelijke inpassing;
   6. geen sprake mag zijn van een onevenredige verkeersaantrekkende werking;
   7. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   8. geen afbreuk wordt gedaan aan de ontwikkelingsmogelijkheden van naastgelegen agrarische bedrijven;
   9. voor het overige de regels van Artikel 25 Wonen van overeenkomstige toepassing zijn;

b. de bestemming van gronden wordt gewijzigd in de bestemming 'Bedrijf - Nutsbedrijf' voor het oprichten van transformatorhuisjes en andere nutsgebouwen met een inhoud van maximaal 100 m³ en een bouwhoogte van maximaal 4 m, die in het kader van de nutsvoorzieningen nodig zijn;

c. de in het plan vermelde maatvoeringen worden gewijzigd;

d. de bestemming van gronden wordt gewijzigd ten behoeve van de vestiging van maximaal 2 seksinrichtingen binnen het plangebied;

e. de bestemmingen 'Bedrijf', 'Wonen' en 'Wonen - Voormalige boerderijpanden' worden gewijzigd in de bestemming 'Bedrijf - Agrarisch aanverwant bedrijf', met dien verstande dat:
   1. na deze wijziging de regels van artikel 6 Bedrijf - Agrarisch aanverwant bedrijf van overeenkomstige toepassing zijn;

f. de dubbelbestemmingen 'Leiding - Gas', 'Leiding - Hoogspanningsverbinding', 'Waarde - Archeologie', 'Waarde - Cultuurhistorie 1' of 'Waarde - Cultuurhistorie 2' worden verwijderd of wordt toegevoegd.

37.2 Beoordelingscriteria

Wijzigingen als bedoeld in lid 37.1 kunnen alleen worden verleend als hierdoor geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan

a. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
b. de milieusituatie;
c. het straat- en bebouwingsbeeld;
d. de verkeersveiligheid;
e. het waterbeheer;
f. de (openlucht) recreatiemogelijkheden;
g. de landschappelijke waarden.

Hoofdstuk 4
OVERGANGS- EN SLOTREGELS

Artikel 38
Overgangsrecht

38.1 Overgangsrecht bouwwerken

a. Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot:
   1. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
   2. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

b. Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het bepaalde in lid 38.1, sub 1 een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in lid 38.1, sub 1 met maximaal 10%.

c. Het bepaalde in lid 38.1, sub 1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

38.2 Overgangsrecht gebruik

a. Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

b. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in lid 38.2, sub 1, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

c. Indien het gebruik, bedoeld in lid 38.2, sub 1, na de inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

d. Lid 38.2, sub 1 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 39
Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:

“Regels van het bestemmingsplan Buitengebied 2014”.

Bijlagen

Bijlage 1:
Handleiding Schaalvergroting Agrarische Sector Gemeente Weststellingwerf (2011)

gemeente
Weststellingwerf

Mooi hè? Weststellingwerf!

HANDLEIDING SCHAALVERGROTING

AGRARISCHE SECTOR GEMEENTE WESTSTELLINGWERF

HOOFDSTUK 1
WAAROM DEZE HANDLEIDING 03

HOOFDSTUK 2
IN WELK TYPE LANDSCHAP LIGT HET BOUWPLAN? 07
- WOUDONTGINNINGEN 08
- HEIDEONTGINNINGEN 14
- ESSENLANDSCHAP 20
- HOOGVEENONTGINNINGEN 26
- VEENPOLDERS 32
- BEEKDALEN 38

BIJLAGEN
REFERENTIEBEELDEN NIEUWE STAL
SORTIMENTSLIJST BEPLANTINGEN

gemeente Weststellingwerf
BügelHajema Plek voor ideeën

1. WAAROM DEZE HANDLEIDING

Dit boekje is bedoeld voor iedere agrarische ondernemer die in de gemeente Weststellingwerf op de huidige locatie wil uitbreiden en zich afvraagt hoe de gemeente zal reageren op zijn plan. Het boekje gaat niet over procedures en vergunningen en ook niet over eisen die de gemeente stelt aan het bouwwerk. Dit boekje gaat wel over de “ruimtelijke kwaliteit” van het erf, dus over een mooi erf in een prachtig landschap.

VERSCHIL TUSSEN ‘VROEGER’ EN NU

Vroeger diende een agrarisch ondernemer een bouwplan in bij de gemeente voor een bouwvergunning. De gemeente bekeek het bouwplan en keek of het plan binnen het bestemmingsplan paste. Zoals u vast wel weet geeft een bestemmingsplan regels voor de plaats waar gebouwd mag worden en in welke omvang. Er werd nauwgezet de hand gehouden aan het bouwvlak, de plek waar gebouwd mocht worden. Stond het bouwplan over het lijntje, dan paste het niet binnen het bestemmingsplan. Paste alles binnen de regels en de lijnen, dan kon een bouwvergunning worden verleend. Dat was vroeger.

De gemeenteraad van Weststellingwerf vindt dat bij het beoordelen van bouwplannen meer aandacht moet worden besteed aan de volgende punten:

1. Het initiatief is voldoende gericht op de toekomst en past ook binnen de voorziene ontwikkelingen in de omgeving van het agrarisch bedrijf.
2. Er is sprake van een goede ruimtelijke ordening in verhouding tot de aanwezige woningen in de directe omgeving.
3. Er is sprake van voldoende afstand tussen het bouwplan en andere ruimtelijke elementen, zoals houtsingels, natuurgebieden, woonwijken etc.
4. En waar mogelijk is er sprake van een duurzame ontwikkeling
5. Er is waardering voor de historische structuur van het landschap.
6. Er is sprake van een goede vorm, grootte en ordening van de (bedrijfs)gebouwen, bomen en struiken op het erf en dergelijke.
7. Er is sprake van een goede erfinrichting door de juiste positionering van de (bedrijfs) gebouwen, bomen en struiken op het erf en dergelijke.
8. Er is sprake van een goede ontsluiting van het erf.

De gemeente kijkt nu dus ook naar de inrichting van het erf. De gemeente Weststellingwerf wil graag een mooi erf, waar u uw bedrijf goed kunt uitoefenen en waar iedereen met plezier naar kijkt. Daarbij gaat het om de plaats van een gebouw of bouwwerk en om de erfbeplanting. Voor de kenners onder u: het bouwvlak wordt minder beperkend. U zult daarom niet alleen een bouwplan, maar ook een “erfinrichtingsplan” moeten indienen. Als het bouwplan en het erfinrichtingsplan voldoen, dan bestaat er een grote kans dat een “omgevingsvergunning” kan worden verleend.

DIT BOEKJE GEEFT AANWIJZINGEN

Deze handleiding gaat vooral in op de laatste aandachtspunten (5 t/m 8) die de gemeenteraad heeft vastgesteld in de Nota van uitgangspunten/Agrarisch. De eerste vier punten zijn meer planologische afwegingen die medeafhankelijk zijn van (milieu)wetgeving, bijvoorbeeld de afstand tussen een agrarisch bedrijf en een burgerwoning.

Bij de ontwikkeling van uw erf, kunt u als agrarisch ondernemer bijvoorbeeld de volgende vragen hebben bij uw planvorming:

- Is het erf wel groot genoeg voor mijn bouwplan of moet ik het misschien uitbreiden?
- Kan de nieuwe schuur naast de bestaande schuur, of moet hij er juist misschien achter?
- Op de plek waar ik de nieuwe kuilvoeropslag wil realiseren staat een houtsingel. Kan ik deze verwijderen of moet ik een andere plaats zoeken voor de nieuwe opslag?
- Als ik de nieuwe veestal heb gebouwd, moet ik dan ook zorgen voor nieuwe erfbeplanting?
- Ik wil een extra inrit naar mijn bedrijf, maar eigenlijk is het erf te krap. Kan ik een nieuwe toegangsweg naast het erf aanleggen?
- Mag de nieuwe paardenbak wel in het weiland naast het erf?

Dit boekje geeft geen directe antwoorden op deze vragen, maar het geeft wel duidelijke algemene aanwijzingen hoe u uw erf het beste kunt inrichten. Als u deze aanwijzingen opvolgt en u komt met een erfinrichtingsplan waarin rekening is gehouden met de suggesties uit dit boekje, dan kunt u er vanuit gaan dat er meer draagvlak is uit de omgeving voor uw plan. Volgt u de aanwijzingen niet op, dan is de kans op draagvlak kleiner, maar niet geheel uitgesloten. Misschien heeft u wel een goed alternatief waarvoor u goede argumenten heeft.

WAAR GAAT DIT BOEKJE NIET OVER?

Mocht u zich afvragen of uw erf wel de beste plek is om uw nieuwe stal te bouwen of dat u mogelijk met uw bedrijf beter naar een geheel nieuwe locatie kunt verhuizen, dan vindt u in dit boekje geen antwoord. Het boekje gaat niet over nieuwe erven. Voor vragen over bedrijfsverplaatsing kunt u het beste met de ambtenaren van de gemeentelijke afdeling Omgeving overleggen.

WAAROM ZOVEEL DRUKTE?

De laatste jaren verandert er veel op het agrarisch erf. Stallen worden steeds groter en hoger en worden soms van minder gebruikelijke materialen gebouwd. Veel moderne stallen stralen ’s avonds en ’s nachts veel licht uit. Er verschijnen mestvergistingsinstallaties. De opslag van kuilvoer bestaat bij veel bedrijven allang niet meer alleen uit een of enkele rijbulten onder zwart plastic, maar bestaat soms ook uit gestapelde kuilbalen gewikkeld in lichtkleurig folie. Al deze elementen op het erf maken het er bij veel bedrijven niet mooier op.

NIJE PLEATS

In het kader van het project De Nije Pleats heeft de provincie onderzoek verricht naar de invloed van de agrarische schaalvergroting op het landschap. Uit dit onderzoek blijkt dat er veel kan, maar dat er dan wel zorgvuldig met de plaats van bebouwing en met erfbeplanting moet worden omgegaan. Overleg tussen boer en gemeente is dan ook van belang. Nije Pleats (een specialistisch team) steunt dergelijk overleg door hiervoor een specialistisch team aan te bieden. Inmiddels hebben vele collega-agrariërs al gebruik gemaakt van dit team en zijn er mooie plannen gerealiseerd. Ook de gemeente Weststellingwerf heeft de Nije Pleats ingeschakeld bij de behandeling van plannen van agrariërs.

OVERLEG GEMEENTE

Overleg met de gemeente is natuurlijk altijd verstandig. Bij de afdeling Ruimte neemt men de tijd om u te helpen met het verwezenlijken van uw bouwplan. Om u voor te bereiden op dit overleg, of het overleg met De Nije Pleats, of wanneer u zich eerst eens wilt verdiepen in de bedoeling van de gemeente, dan bent u met het doornemen van dit boekje op de goede weg.

HOE ZIT HET BOEKJE IN ELKAAR?

Weststellingwerf is een mooie gemeente met een gevarieerd landschap. We kunnen maar liefst zes verschillende landschapstypen onderscheiden, zoals bijvoorbeeld de open en laag gelegen veenpolders in het westen en de besloten en wat hoger gelegen woudontginningen in het oosten. Op pagina 12 vindt u een kaartje waarop alle landschappen in de gemeente zijn ingetekend.

De kenmerken van deze landschappen zijn sterk bepalend voor de aanwijzingen die de gemeente u geeft voor uw bouwplannen en de erfinrichting. Daarom vindt u hierna zes hoofdstukken, waarin per hoofdstuk een landschapstype is besproken en waar u aanwijzingen voor de erfinrichting in dat specifieke landschap vindt.

Zoek de locatie van uw erf op de kaart op pagina 12, stel het landschapstype vast waarin uw bedrijf ligt en blader naar het hoofdstuk waarin het landschap is beschreven. Neem even de tijd om de kenmerken van het landschap door te lezen. En kijk dan vervolgens bij de diverse voorbeelden van bouwplannen, uitbreidingen van het erf et cetera. Wanneer u de leesaanwijzingen in de tekst opvolgt, dan heeft u aan het eind van het boekje een goed beeld met wat de gemeente bedoelt met “ruimtelijke kwaliteit”.

We wensen u veel leesplezier,

Cor Trompetter,
wethouder van Weststellingwerf

WAT KAN IK ZELF DOEN?

1. Bepaal aan de hand van de kaart op pagina 12 in welk landschap uw bouwplan zich bevindt. Binnen de gemeente Weststellingwerf worden zes landschappen onderscheiden:
   - woudontginningen
   - essenlandschap
   - heideontginningen
   - hoogveenontginningen
   - veenpolders
   - beekdalen

2. Lees de bij het landschap horende paragraaf over de ontstaansgeschiedenis, de karakteristiek, de aandachtspunten en de erven.

3. Maak een opzet voor uw bouwplan en uw erf. Houd daarbij rekening met de gegeven aanwijzingen.Kijk ook naar de geschetste voorbeelden op de achterliggende pagina's. In de bijlage vindt u bovendien voorbeelden van stallen in het buitengebied die wij kunnen waarderen.

4. Voorzie uw inpassingsvoorstel van een geschreven toelichting waarin u de gemaakte keuzen en het inpassingsvoorstel toelicht. Gebruik daarvoor het bijgevoegde formulier.

Als u al deze stappen heeft doorlopen en naar tevredenheid heeft kunnen behandelen, kunt u uw aanvraag voor een omgevingsvergunning indienen bij de gemeente.

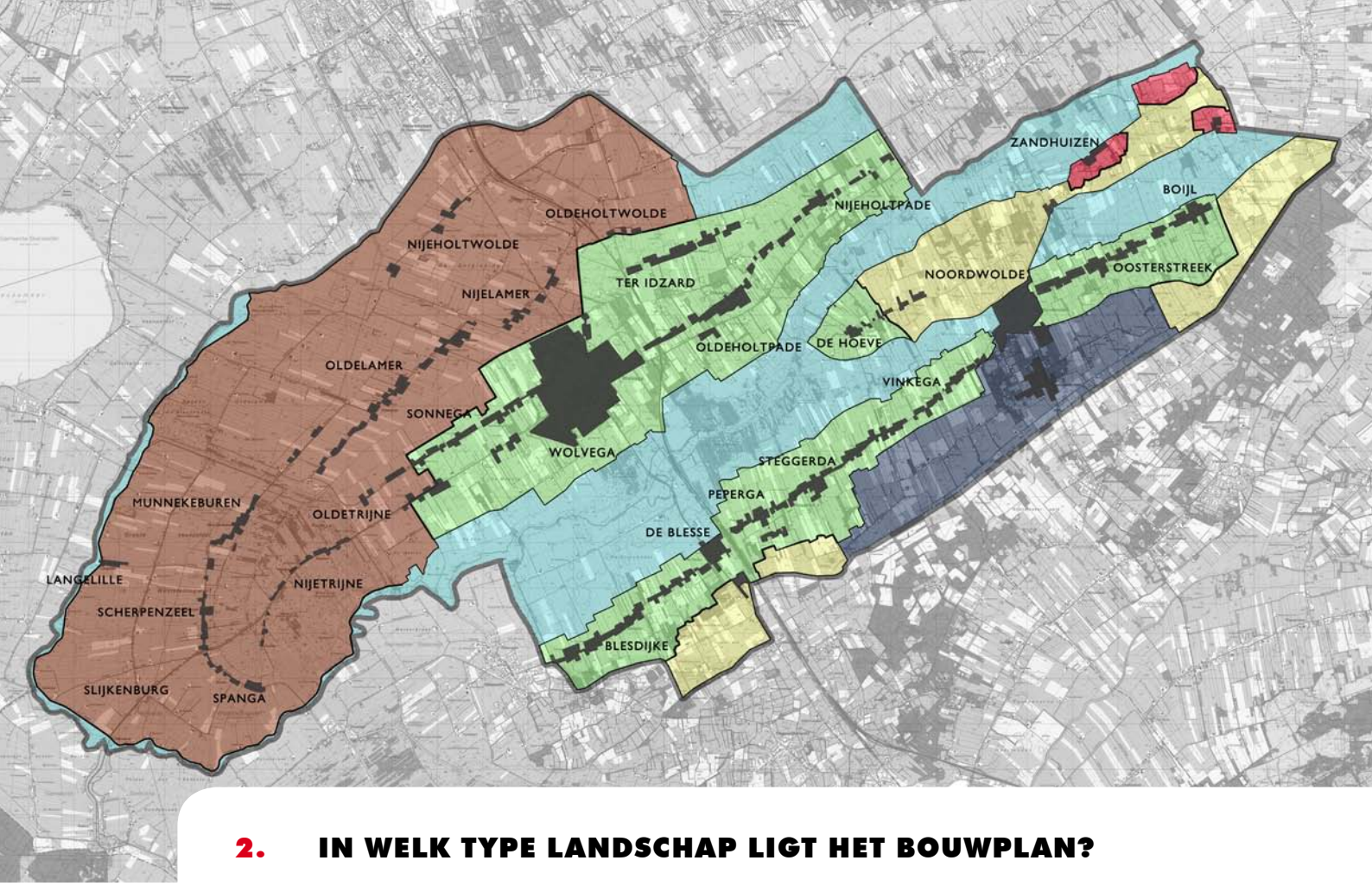

2. IN WELK TYPE LANDSCHAP LIGT HET BOUWPLAN?

De gemeente Weststellingwerf kent verschillende landschappen, variërend van weidse veenpolders bij Spanga tot een besloten bosrijk landschap bij Noordwolde. Met het landschap verschillen ook de boerenerven. Daarom is het belangrijk te bepalen in welk landschap uw bouwplan zich bevindt. Op die manier kan een erf de vorm en de opzet krijgen die bij dat landschap past.
Op de kaart op de linker pagina zijn de zes landschapstypen aangegeven:

- de woudontginningen
- de heideontginningen
- het essenlandschap
- de veenpolders
- de hoogveenontginningen
- de beekdalen

Hierna wordt per landschapstype beschreven hoe het landschap is ontstaan, wat de belangrijkste kenmerken zijn en welke aandachtspunten belangrijk zijn om mee te nemen bij het vormgeven van het erf. Daarbij zijn de principes van de Nije Pleats als uitgangspunt genomen en verder verfijnd voor de specifieke kenmerken van de landschappen en erven in Weststellingwerf.

WOUDONTGINNINGEN

Deze paragraaf is voor u van belang wanneer uw erf zich in de woudontginningen bevindt.

ONTSTAANSGESCHIEDENIS

Vanaf de dertiende eeuw zijn de mensen begonnen met het in cultuur brengen van de zandruggen. Deze ruggen zijn de hogere en dus drogere plekken in het landschap en daarom geschikt als plek om te wonen. Vanuit de beekdalen zijn de zandgronden ontgonnen, waardoor haaks op de beekloop langgerekte kavels zijn ontstaan. De percelen worden van elkaar gescheiden door houtsingels, houtwallen en bosstroken.

Kenmerkend zijn de twee parallelle wegen over de dekzandrug, die alle percelen met elkaar verbinden. De binnenweg loopt over het hoogste deel van de zandrug en is de basis van het oudste bebouwingslint. De buitenweg ligt op de overgang van de rug naar het beekdal en is pas later bebouwd. Ook de bebouwing volgt de zandrug waardoor de karakteristieke streekdorpen zijn ontstaan. Het bebouwingslint van Blesdijke, De Blesse, Peperga, Steggerda, Vinkega, Noordwolde, Oosterstreek en Boijl en het lint van Wolvega, Oldeholtpade en Nijeholtpade horen tot dit landschap.

KARAKTERISTIEKEN

- Concentratie van bebouwing langs rechtlijnige wegen die de zandrug volgen. Vaak parallelle wegen met de binnenweg op het hoogste deel van de dekzandrug en buitenwegen op de overgang van zandrug naar beekdal.
- Kleinschalig landschap met laanbeplanting langs de wegen en haaks op de weg een afwisseling van houtsingels, houtwallen en boskavels.

AANDACHTSPUNTEN

Het kleinschalige en besloten karakter van de woudontginningen contrasteert met de veel opener en grootschaliger beekdalen. De houtwallen, houtsingels en laanbeplantingen langs wegen spelen daarin een belangrijke rol. We vinden het belangrijk dat het contrast met de beekdalen duidelijk zichtbaar blijft, ook in de toekomst. De overgangen naar meer open gebieden (de beekdalen) hebben een rafelig karakter, doordat singels en bosstroken in afwisselende lengtes doorlopen tot aan het open gebied. Deze gevarieerde overgangen zijn kenmerkend. Behoud en versterking van dit rafelig karakter is gewenst.

De bebouwing en beplanting zorgen samen voor een afwisselend beeld van open plekken en meer besloten gebieden waardoor een aantrekkelijk silhouet ontstaat. Doorzichten vanuit de bebouwingslinten naar het achterland zorgen voor een sterke relatie tussen het dorp en de omgeving. Wij vinden het erg belangrijk dat deze doorzichten ook voor de toekomst worden gewaarborgd.

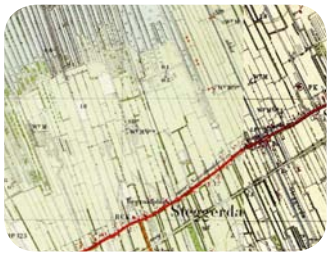

1900

2000

2010

ERVEN

In de woudontginningen zijn de boerenerven vaak onderdeel van de bebouwingslinten. De erven zijn direct aan de doorgaande weg gekoppeld. Het voorerf ligt aan de weg, het achtererf prikt het landschap in. Waar vroeger een duidelijk onderscheid was tussen het voorerf en het achtererf is dat nu vervaagd. Onze inzet is erop gericht om dat onderscheid juist weer te accentueren Het woonhuis of de boerderij vormt het voorerf. Hier wordt gewoond, is de siertuin, de moestuin en soms een boomgaard. Het achterste deel van de boerderij en de bijgebouwde stallen en silo's vormen het achtererf. Dit deel richt zich op het landschap.

De erven hebben meestal een langgerekte opzet, wat aansluit bij de verkavelingsrichting. Houtwallen en houtsingels langs een perceelsgrens lopen door tot op het erf. Nieuwe perceelsbeplantingen worden bij voorkeur dwars op het lint gesitueerd, zodat de lengterichting van het landschap wordt versterkt. Op het erf passen verder hoogstamfruitbomen, hagen en enkele solitaire bomen.

Handreikingen

SITUERING

- Zorg dat u de ruimte neemt voor uw bouwplan. Past het bouwplan niet op het erf, kies dan voor een vergroting van het erf. Plaats nieuwe bebouwing op voldoende afstand van bestaande bebouwing. Houd rekening met eventuele toekomstige ontwikkelingen op uw erf. Denk aan mogelijkheden om (in de toekomst) overbodige bebouwing te slopen.
- Houd rekening met de verkavelingsrichting. Respecteer voor zover mogelijk de perceelsgrenzen en accentueer de lengterichting van het landschap met nieuwe beplanting.
- Houd belangrijke doorzichten vanaf de weg naar het landschap vrij.
- Maak onderscheid tussen een voorerf en een achtererf en versterk van beide de ruimtelijke kenmerken.
- Nieuwe bebouwing, opslag of stalling komt bij voorkeur op het achtererf, achter de achtergevel van de woning of de oorspronkelijke boerderij.
- Laat de oorspronkelijke boerderij of de woning de blikvanger zijn; stem de positie van nieuwe bebouwing daar op af. Kies zo mogelijk voor stallen en bijgebouwen een lagere nokhoogte dan de hoogte van de oorspronkelijke boerderij.
- Plaats nieuwe gebouwen zoveel mogelijk in dezelfde richting als de bestaande gebouwen.

BEPLANTING

- Behoud voor zover mogelijk de bestaande erfbeplanting, mits streekeigen en van voldoende kwaliteit.
- Geef aandacht aan erfbeplanting aan de achterzijde van het erf als deze zijde vanaf de openbare weg zichtbaar is.
- Nieuwe erfbeplanting in de vorm van houtsingels/boswallen langs de lengterichting van het perceel. Laat de beplanting doorlopen vanaf het erf langs de grenzen van de weilanden/bouwlanden.
- Kies op de hogere en drogere delen voor houtsingels/boswallen bomen als eik en ruwe berk met een onderbegroeiing van o.a. meidoorn, hazelaar, sleedoorn en hulst. Op nattere delen kan de beplanting aangevuld worden met es en els.
- Op het erf passen solitaire bomen zoals beuk, eik, walnoot en linde of hoogstamfruitbomen in een boomgaard.
- Rond het voorerf past een haag van beuk, meidoorn, liguster of soms haagbeuk.

BEBOUWING

- Kies voor de bebouwing een eenvoudige vorm die past bij de functie (rechthoekige stal, silo's rond).
- Voor zover mogelijk, worden nieuwe gebouwen voorzien van een kap met een visueel lage gootlijn.
- Kies kleuren en materialen die gebiedseigen zijn en gedekte tinten hebben (geen wit, geen glimmende oppervlakken).

OVERIG

- Eventuele lichtuitstraling beperken door afschermende beplantingen, objectgerichte verlichting en afsluitbare schermen voor (half)open windgaaswanden.
- Houd rekening met twee ontsluitingen. Een voor het woonerf en een voor het bedrijfserf.

Geen landschappelijke inpassing met afschermende beplanting

Goede inpassing met afschermende beplanting

Behoud zandpaden

Toelichting voorbeelderf

De afbeeldingen hiernaast zijn voorbeelden waarin een verandering op het erf is ingepast, rekening houdend met de handreikingen. Eerst is het bestaande voorbeelderf weergegeven. Vervolgens laten we zien hoe voorkomende ontwikkelingen op een erf (nieuwe silo's, nieuwe stal of een nieuwe paardenbak) op een goede manier op het erf kunnen worden ingepast.
Daarbij streven we bij de inpassing naar:

1. Een goede erfinrichting door de juiste positionering van de bedrijfsgebouwen;
2. Een goede ontsluiting van het erf;
3. Een goede landschappelijke inpassing van het erf.

In de voorbeelden hebben we daar uitvoering aangegeven aan de hand van de volgende ontwerpuitgangspunten:

- We maken onderscheid tussen het woonerf en het bedrijfserf. Het woonerf versterken we door een royaal voorerf te maken en op het bedrijfserf de nieuwe bebouwing te plaatsen.
- We laten de oorspronkelijke boerderij in het oog springen, door nieuwe bebouwing altijd achter de boerderij te plaatsen en niet hoger te laten zijn dan de boerderij zelf.
- We kiezen voor een erfbeplanting in de vorm van houtsingels langs de lengterichting van het perceel, waarbij de singel doorloopt voorbij het erf.

BESTAAND ERF

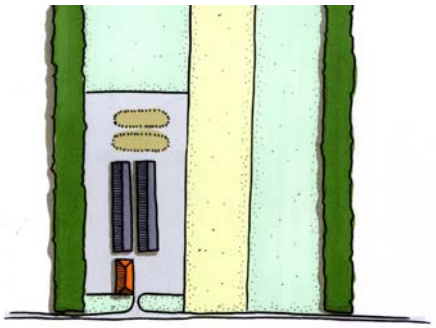

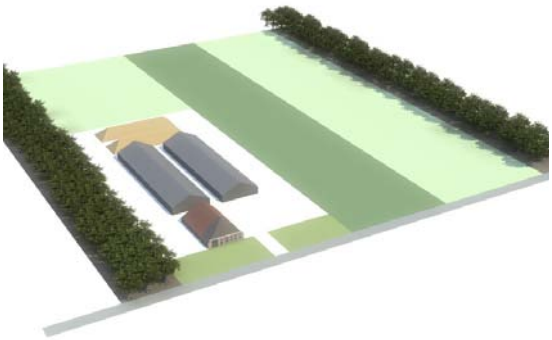

INPASSING VAN SILO'S

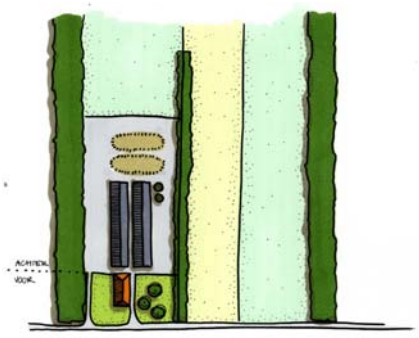

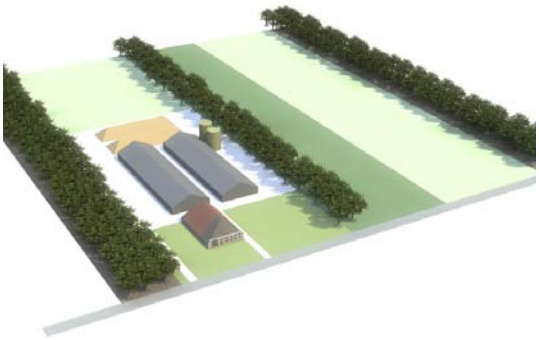

- *silo's op het achtererf en zoveel mogelijk uit het zicht van de openbare weg*
- *bestaande houtsingel versterken en enkele solitaire bomen op het voorerf*

INPASSING VAN EEN NIEUWE STAL

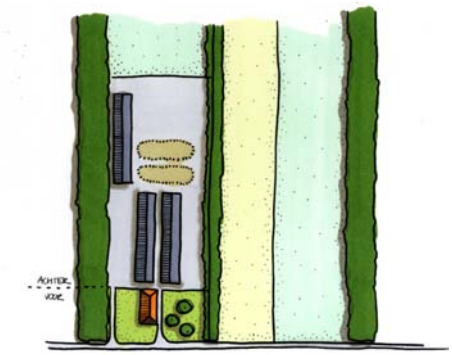

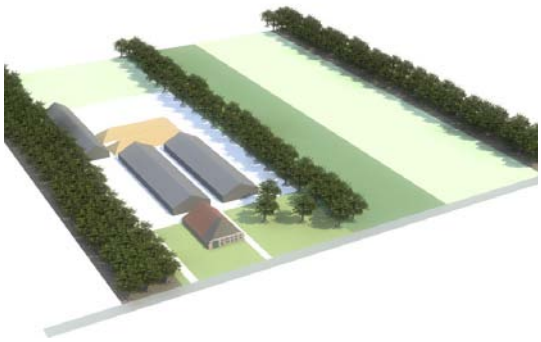

- *groter bouwblok en tweede ontsluiting*
- *meer ruimte op het erf en afstand t.o.v. de boerderij*
- *houtsingel en enkele solitaire bomen als erfbeplanting*

INPASSING VAN EEN PAARDENBAK

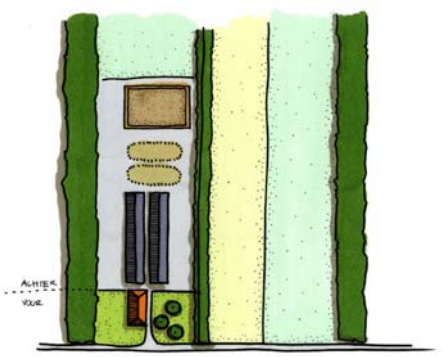

- *paardenbak zoveel mogelijk op achtererf*
- *houtsingel en enkele solitaire bomen als erfbeplanting*

HEIDEONTGINNINGEN

Deze paragraaf is voor u van belang wanneer uw erf zich in de heideontginningen bevindt.

ONTSTAANSGESCHIEDENIS

Tot aan het begin van de 20e eeuw wordt een groot deel van de zandgronden bedekt met heide. Deze weinig vruchtbare gronden zijn heel lang moeilijk te ontginnen geweest. De heideplaggen worden tot die tijd gebruikt voor de mest op de essen. Met de uitvinding van de kunstmest en de industrialisatie komt daar verandering in. Op grote schaal kan de heide worden ontgonnen en worden omgezet in landbouwgrond.
De heideontginningen worden nu gekenmerkt door een rationele verkaveling met meest beplante wegen. Er is een afwisseling tussen bouwlanden, weilanden en bospercelen. Op sommige plekken zijn nog restanten van de heide. Ook komen er veel dobben en pingo's voor, relicten van tienduizenden jaren geleden. Langs de meestal beplante wegen liggen relatief jonge boerderijen op royale erven. Vanwege de late periode van ontginning liggen er in dit landschap geen dorpen.

KARAKTERISTIEKEN

- De structuur van het gebied wordt bepaald door een rechthoekige verkaveling met een afwisseling van landbouwgrond en bospercelen en daarmee een afwisseling van open en besloten gebieden. De bebouwing ligt verspreid aan de meestal sterk beplante wegen.
- Aanwezigheid van dobben en pingoruïnes.

AANDACHTSPUNTEN

De heideontginningen zijn een relatief jong landschap. Door de rationele verkaveling en ontginning is een duurzame robuuste landschappelijke structuur ontstaan, die we als gemeente als basis willen vasthouden voor de toekomst. We zetten daarom in op een verdere versterking van deze structuur. Stevige erfbeplantingen als losse landschapselementen passen daarin. De nog aanwezige pingo's, dobben en zandwegen willen we als cultuurhistorisch waardevolle relicten behouden.

1900

2000

2010

ERVEN

In de heideontginningen vormen de doorgaande wegen de bebouwingslinten waar de meeste erven aan liggen. De erven liggen direct aan de weg of op korte afstand van de weg. De grootte van de erven varieert, maar de meeste erven zijn royaal van omvang en hebben een rechthoekige tot langgerekte opzet. Op veel erven zijn stallen tot op het voorerf gebouwd. Dat past bij het beeld waarin het onderscheid tussen voorerf en achtererf is vervaagd. Onze inzet is erop gericht om dat onderscheid juist weer te accentueren. Het woonhuis of de boerderij vormt het voorerf. Hier wordt gewoond, is de siertuin, de moestuin en soms een boomgaard. Het achterste deel van de boerderij en de bijgebouwde stallen en silo's vormen het achtererf. Dit deel richt zich op het landschap, op de gronden die bij de boerderij horen.

De erfbeplanting verschilt van een singel op de perceelsgrens tot een groter bosperceel waar het erf naast ligt. Passend in dit soort landschappen zijn erfbeplantingen die een forse maat hebben. Brede singels rond het erf vormen een scherpe grens met de omgeving. De beplanting op het erf bestaat uit bomenrijen, erfbosjes en enkele solitaire bomen.

Handreikingen

SITUERING

- Zorg dat u de ruimte neemt voor uw bouwplan. Past het bouwplan niet op het erf, kies dan voor een vergroting van het erf. Plaats nieuwe bebouwing op voldoende afstand van bestaande bebouwing. Houd rekening met eventuele toekomstige ontwikkelingen op uw erf. Denk aan mogelijkheden om (in de toekomst) overbodige bebouwing te slopen.
- Houd rekening met de verkavelingsrichting. Respecteer voor zover mogelijk de perceelsgrenzen en accentueer de lengterichting van het landschap met nieuwe beplanting (zie ook de aandachtspunten per landschap).
- Houd belangrijke doorzichten vanaf de weg naar het landschap vrij.
- Maak onderscheid tussen een voorerf en een achtererf en versterk van beide de ruimtelijke kenmerken.
- Nieuwe bebouwing, opslag of stalling komt bij voorkeur op het achtererf, achter de achtergevel van de woning of de oorspronkelijke boerderij.
- Laat de oorspronkelijke boerderij of de woning de blikvanger zijn; stem de positie van nieuwe bebouwing daar op af. Kies zo mogelijk voor stallen en bijgebouwen een lagere nokhoogte dan de hoogte van de oorspronkelijke boerderij.
- Plaats nieuwe gebouwen zoveel mogelijk in dezelfde richting als de bestaande gebouwen.

BEPLANTING

- Behoud voor zover mogelijk de bestaande erfbeplanting, mits streekeigen en van voldoende kwaliteit.
- Geef aandacht aan erfbeplanting aan de achterzijde van het erf als deze zijde vanaf de openbare weg zichtbaar is.
- Kies voor een robuuste erfbeplanting in de vorm van een stevige bossingel aan twee zijden met een minimale breedte van 10 meter.
- Kies voor de singelbeplanting bomen als eik en ruweberk met een
- onderbegroeiing van bijvoorbeeld meidoorn, sleedoorn, hazelaar en hulst
- Op het erf passen solitaire bomen zoals beuk, eik, walnoot, linde of hoogstamfruitbomen in een boomgaard
- Rond het voorerf past een haag van beuk, meidoorn, liguster of soms haagbeuk.

BEBOUWING

- Kies voor de bebouwing een eenvoudige vorm die past bij de functie (rechthoekige stal, silo's rond).
- Voor zover mogelijk, worden nieuwe gebouwen voorzien van een kap met een visueel lage gootlijn.
- Kies kleuren en materialen die gebiedseigen zijn en gedekte tinten hebben (geen wit, geen glimmende oppervlakken).

OVERIG

- Eventuele lichtuitstraling beperken door afschermende beplantingen, objectgerichte verlichting en afsluitbare schermen voor (half)open windgaaswanden.
- Houd rekening met twee ontsluitingen. Een voor het woonerf en een voor het bedrijfserf.

Geen landschappelijke inpasssing met afschermende beplanting

Goede inpassing met afschermende beplanting aan verschillende zijden

Toelichting voorbeelderf

De afbeeldingen hiernaast zijn voorbeelden waarin een verandering op het erf is ingepast, rekening houdend met de handreikingen. Eerst is het bestaande voorbeelderf weergegeven. Vervolgens laten we zien hoe voorkomende ontwikkelingen op een erf (nieuwe silo's, nieuwe stal of een nieuwe paardenbak) op een goede manier op het erf kunnen worden ingepast.
Daarbij streven we bij de inpassing naar:

1. *Een goede erfinrichting door de juiste positionering van de bedrijfsgebouwen;*
2. *Een goede ontsluiting van het erf;*
3. *Een goede landschappelijke inpassing van het erf.*

In de voorbeelden hebben we daar uitvoering aangegeven aan de hand van de volgende ontwerpuitgangspunten:

- *We maken onderscheid tussen het woonerf en het bedrijfserf. Het woonerf versterken we door een royaal voorerf te maken en op het bedrijfserf de nieuwe bebouwing te plaatsen.*
- *We laten de oorspronkelijke boerderij in het oog springen, door nieuwe bebouwing altijd achter de boerderij te plaatsen en niet hoger te laten zijn dan de boerderij zelf.*
- *We kiezen voor een erfbeplanting in de vorm van houtsingels langs de lengterichting van het perceel, waarbij de singel doorloopt voorbij het erf.*

BESTAAND ERF

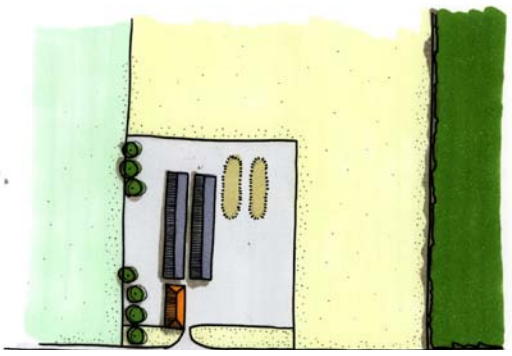

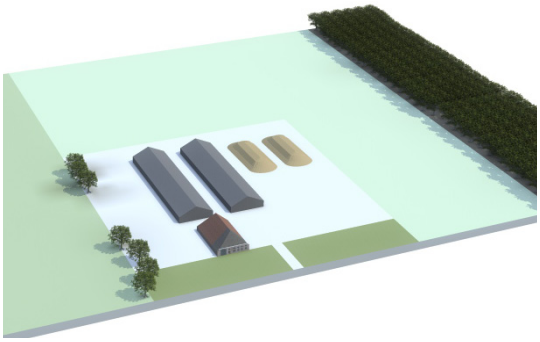

INPASSING VAN SILO'S

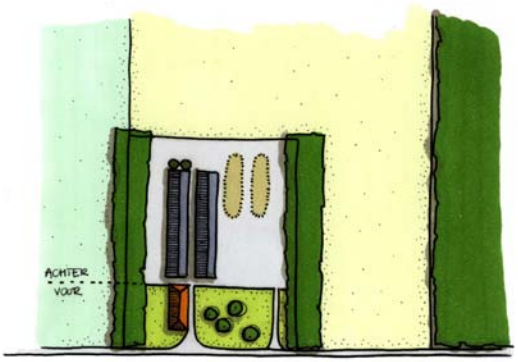

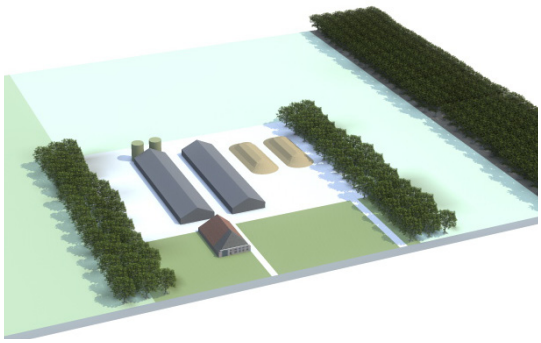

- *silo's op het achtererf en zoveel mogelijk uit het zicht van de openbare weg*
- *bestaande houtsingel versterken en enkele solitaire bomen op het voorerf*

INPASSING VAN EEN NIEUWE STAL

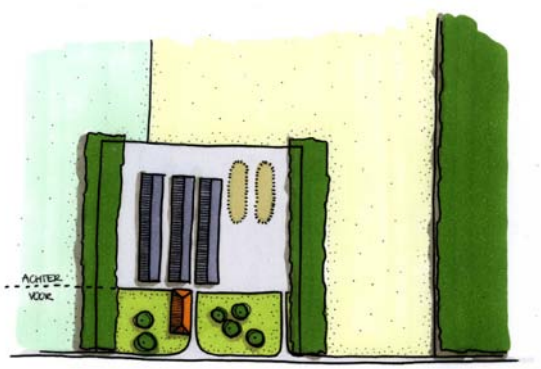

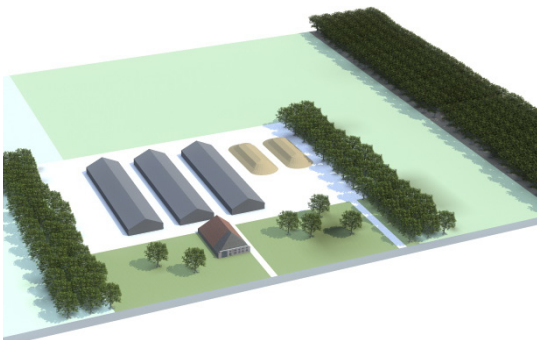

- *groter bouwblok, tweede ontsluiting*
- *meer ruimte op het erf en afstand t.o.v. de boerderij*
- *bestaande houtsingel versterken en enkele solitaire bomen op het voorerf*

INPASSING VAN EEN PAARDENBAK

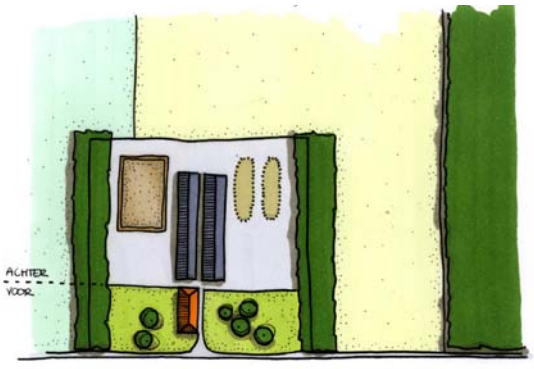

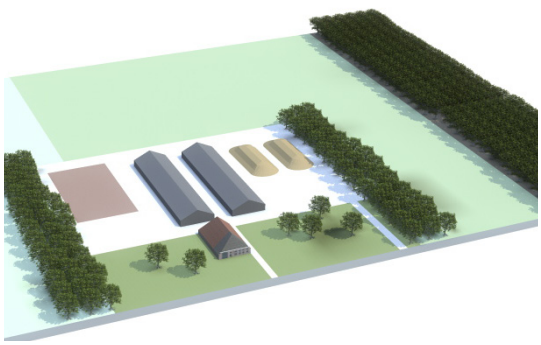

- *paardenbak zoveel mogelijk op achtererf, uit zicht van de openbare weg*
- *bestaande houtsingel versterken en enkele solitaire bomen op het voorerf*

ESSENLANDSCHAP

Deze paragraaf is voor u van belang wanneer uw erf zich in het essenlandschap bevindt.

ONTSTAANSGESCHIEDENIS

Op de uitlopers van het Drents Plateau zijn, net als in Drenthe, escomplexen ontstaan. Vanuit de esdorpen werd het 'onland' afgeplagd en gemeenschappelijk begraasd. Naast de esdorpen in de gemeente Ooststellingwerf is in de gemeente Weststellingwerf een aantal kleinere eenmansessen gevormd. Veelal vanuit de behoefte aan uitbreiding van de esdorpen. De zogenaamde kampen hebben geleid tot kleine buurtschappen al Boekelte, Rijsberkampen en Zandhuizen. Het esdorpenlandschap heeft vanouds een opbouw van kleine bolvormige open essen als bouwland, omsloten door historische boerderijen en houtwallen. De beekdalen waren in gebruik als hooiland. Het wegenpatroon rond de essen is kronkelig. Ook zijn plaatselijke hoogteverschillen (steilranden) kenmerkend tussen de beekdalen en het door eeuwenlange plaggen bemesting verhoogde bouwland.

KARAKTERISTIEKEN

- Aanwezigheid van microreliëf (bollende bouwlanden en steilranden)
- Verspreid liggende bebouwing, waarbij de ligging ten opzichte van de doorgaande weg verschilt.
- Grillig verloop van de doorgaande weg.
- Kleinschalig landschap met een afwisseling van houtsingels, bospercelen en boomgroepen en laanbeplanting langs de wegen.

AANDACHTSPUNTEN

Het essenlandschap is een waardevol cultuurlandschap. We zien dat de karakteristieke elementen van het essenlandschap onder druk staan, waardoor het onderscheid met de woudenontginningen vervaagd. Als gemeente vinden we het van groot belang dat het reliëf van de essen behouden blijft. Wij stimuleren het verder versterken van de esrandbeplantingen, om het besloten karakter van dit landschap te benadrukken. Zandwegen mogen niet worden verhard.

1900

2000

2010

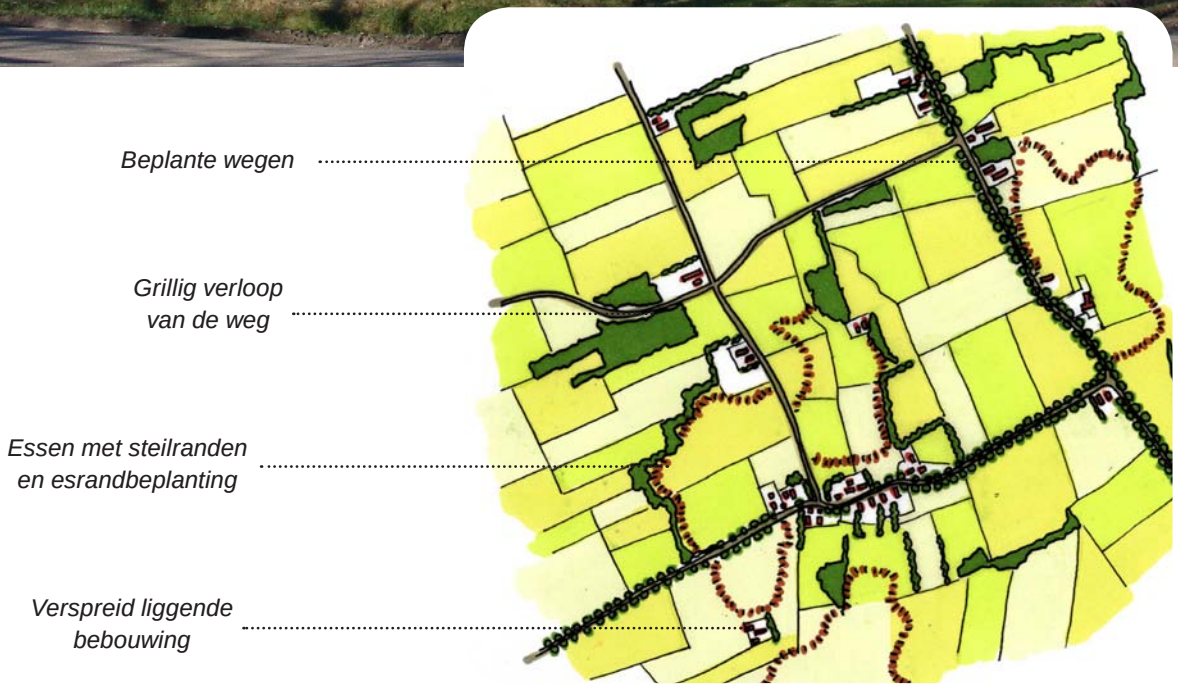

ERVEN

Het essenlandschap wordt gekenmerkt door verspreid liggende erven. De bebouwing wisselt af met houtsingels, boskavels en kleine boomgroepen. Op verschillende momenten zijn er doorkijkjes naar het achterliggende landschap. De vorm van de erven is vaak variabel. Het voorerf is gericht op de weg, het achtererf is vaak gekoppeld aan de (eenmans)es. Onze inzet is erop gericht om dat onderscheid juist weer te accentueren Het woonhuis of de boerderij vormt het voorerf. Hier wordt gewoond, is de siertuin, de moestuin en soms een boomgaard. Het achterste deel van de boerderij en de bijgebouwde stallen en silo's vormen het achtererf.

Houtsingels langs een perceelsgrens lopen door tot op het erf. Ook boomgroepen zijn vaak een onderdeel van de erfbeplanting. Wij zetten in op een versterking van dit beplantingspatroon.

Handreikingen

SITUERING

- Zorg dat u de ruimte neemt voor uw bouwplan. Past het bouwplan niet op het erf, kies dan voor een vergroting van het erf. Plaats nieuwe bebouwing op voldoende afstand van bestaande bebouwing. Houd rekening met eventuele toekomstige ontwikkelingen op uw erf. Denk aan mogelijkheden om (in de toekomst) overbodige bebouwing te slopen.
- Houd belangrijke doorzichten vanaf de weg naar het landschap vrij.
- Maak onderscheid tussen een voorerf en een achtererf en versterk van beide de ruimtelijke kenmerken.
- Nieuwe bebouwing, opslag of stalling komt bij voorkeur op het achtererf, achter de achtergevel van de woning of de oorspronkelijke boerderij.
- Laat de oorspronkelijke boerderij of de woning de blikvanger zijn; stem de positie van nieuwe bebouwing daar op af. Kies zo mogelijk voor stallen en bijgebouwen een lagere nokhoogte dan de hoogte van de oorspronkelijke boerderij.
- Plaats nieuwe gebouwen zoveel mogelijk in dezelfde richting als de bestaande gebouwen.

BEPLANTING

- Behoud voor zover mogelijk de bestaande erfbeplanting, mits streekeigen en van voldoende kwaliteit.
- Geef aandacht aan erfbeplanting aan de achterzijde van het erf als deze zijde vanaf de openbare weg zichtbaar is.
- Nieuwe erfbeplanting in de vorm van boomgroepen op het erf of houtsingels langs de lengterichting van het perceel. Laat de houtsingels doorlopen vanaf het erf langs de grenzen van de weilanden/bouwlanden.
- Kies voor houtsingels bomen als eik en ruwe berk met een onderbegroeiing van o.a. meidoorn, sleedoorn, hazelaar en hulst.
- Op het erf passen solitaire bomen zoals beuk, eik, walnoot en linde of hoogstamfruitbomen in een boomgaard.
- Rond het voorerf past een haag van beuk, meidoorn, liguster en soms haagbeuk.

BEBOUWING

- Kies voor de bebouwing een eenvoudige vorm die past bij de functie (rechthoekige stal, silo's rond).
- Voor zover mogelijk, worden nieuwe gebouwen voorzien van een kap met een visueel lage gootlijn.
- Kies kleuren en materialen die gebiedseigen zijn en gedekte tinten hebben (geen wit, geen glimmende oppervlakken).

OVERIG

- Eventuele lichtuitstraling beperken door afschermende beplantingen, objectgerichte verlichting en afsluitbare schermen voor (half)open windgaaswanden.
- Houd rekening met twee ontsluitingen. Een voor het woonerf en een voor het bedrijfserf.

Geen landschappelijke inpassing met afschermende beplanting aan een zijde van het erf

Goede inpassing met afschermende beplanting aan twee zijden

Toelichting voorbeelderf

De afbeeldingen hiernaast zijn voorbeelden waarin een verandering op het erf is ingepast, rekening houdend met de handreikingen. Eerst is het bestaande voorbeelderf weergegeven. Vervolgens laten we zien hoe voorkomende ontwikkelingen op een erf (nieuwe silo's, nieuwe stal of een nieuwe paardenbak) op een goede manier op het erf kunnen worden ingepast.
Daarbij streven we bij de inpassing naar:

1. Een goede erfinrichting door de juiste positionering van de bedrijfsgebouwen;
2. Een goede ontsluiting van het erf;
3. Een goede landschappelijke inpassing van het erf.

In de voorbeelden hebben we daar uitvoering aangegeven aan de hand van de volgende ontwerpuitgangspunten:

- We maken onderscheid tussen het woonerf en het bedrijfserf. Het woonerf versterken we door een royaal voorerf te maken en op het bedrijfserf de nieuwe bebouwing te plaatsen.
- We laten de oorspronkelijke boerderij in het oog springen, door nieuwe bebouwing altijd achter de boerderij te plaatsen en niet hoger te laten zijn dan de boerderij zelf.
- We kiezen voor een erfbeplanting in de vorm van houtsingels langs de lengterichting van het perceel, waarbij de singel doorloopt voorbij het erf.

BESTAAND ERF

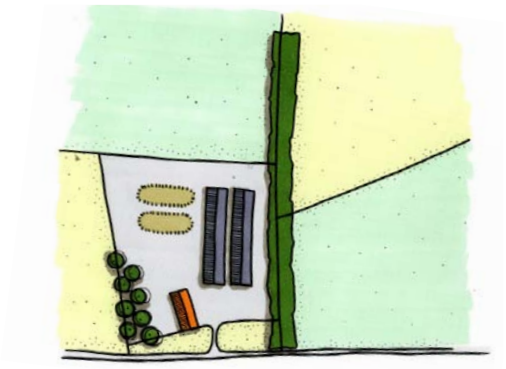

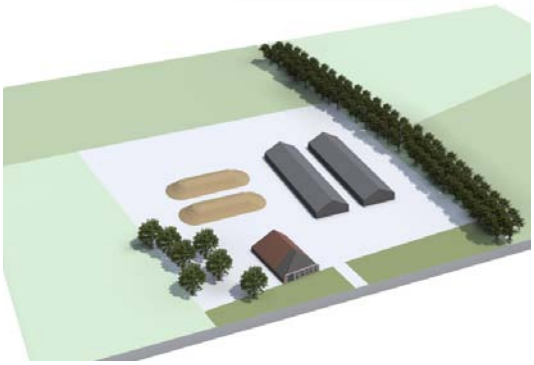

INPASSING VAN SILO'S

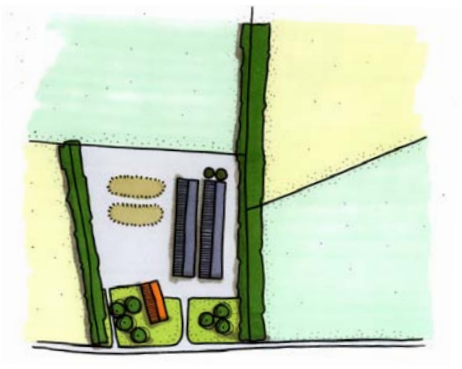

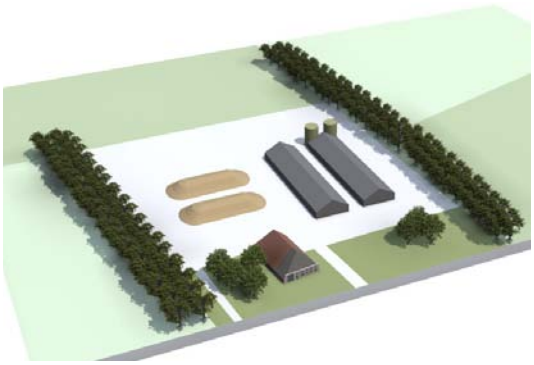

- *silo's op het achtererf en zoveel mogelijk uit het zicht van de openbare weg*
- *bestaande houtsingelstructuur versterken en enkele solitaire bomen op het voorerf*

INPASSING VAN EEN NIEUWE STAL

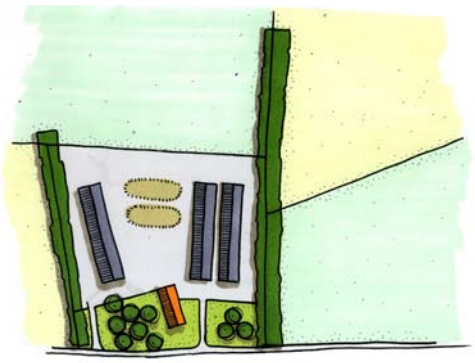

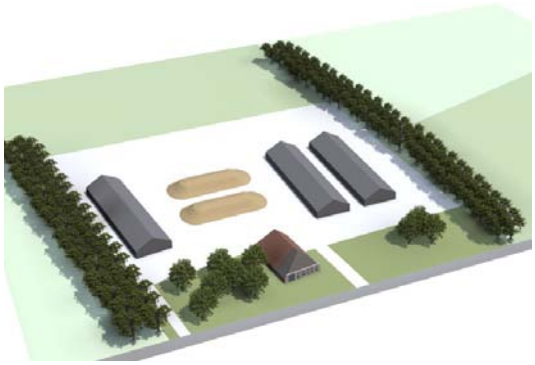

- *groter bouwblok, tweede ontsluiting*
- *meer ruimte op het erf en afstand t.o.v. de boerderij*
- *bestaande houtsingelstructuur versterken en enkele solitaire bomen op het voorerf*

INPASSING VAN EEN PAARDENBAK

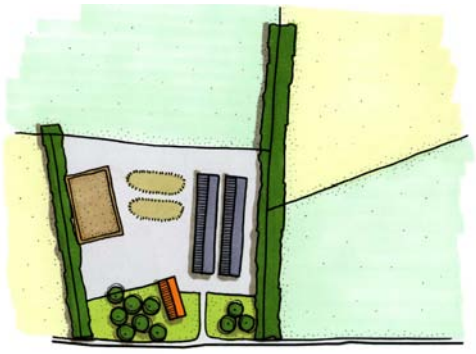

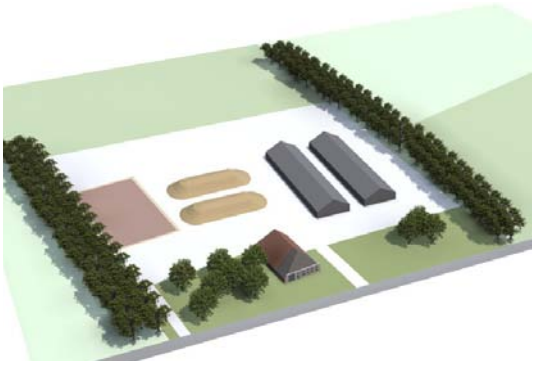

- *paardenbak zoveel mogelijk op achtererf*
- *bestaande houtsingelstructuur versterken en enkele solitaire bomen op het voorerf*

HOOGVEENONTGINNINGEN

Deze paragraaf is voor u van belang wanneer uw erf zich in de hoogveenontginningen bevindt.

ONTSTAANSGESCHIEDENIS

De hoogveengebieden zijn lange tijd ondoordringbare natte, ruige gebieden geweest. De hoogvenen strekten zich uit over het Drents Plateau tot in de bovenlopen van de beekdalen en tot op de dekzandruggen. Vanaf het eind van de negentiende eeuw zijn de gebieden in cultuur gebracht. De hoogvenen zijn ontgonnen vanuit de bestaande wegdorpen op de hogere dekzandruggen (woudontginningen). Karakteristiek voorbeeld is de Compagnie Hoornsterzwaag tussen Lippenhuizen en Jubbega met de wijken die dwars op de turfvaarten zijn gegraven.
Doordat vrijwel al het veen is afgegraven bestaat de bovengrond van de hoogveenontginningen nu uit zand. In Weststellingwerf zijn de hoogveenontginningen van een kleinere schaal dan de grootschalige ontginningen met vaarten, wijken en ritmiek van woningen zoals die bijvoorbeeld bij Smilde voorkomen. Het landschap van de hoogveenontginningen kenmerkt zich door open gebieden die door sterk beplante wegen worden ingekaderd. De erven liggen als sterk beplante clusters aan deze wegen. De meeste perceelsgrenzen worden door sloten gevormd. In de hoogveenontginningen komen geen dorpen voor. Noordwolde grenst aan de noordzijde aan het gebied.

KARAKTERISTIEKEN

- De structuur van het gebied wordt bepaald door een blokvormige verkaveling met open gebieden die door beplante wegen worden begrensd. De bebouwing ligt verspreid aan de meestal rechte wegen.
- Afwisseling van bospercelen en landbouwkavels.

AANDACHTSPUNTEN

De hoogveenontginningen in Weststellingwerf bevatten ook kenmerken van de heideontginningen. Het onderscheid met andere landschappen is daarmee aan het vervagen. Als gemeente willen we de specifieke kenmerken van de hoogveenontginningen hooghouden. We stimuleren daarom perceelsbeplantingen rond het hele erf, zodat de erven als groene clusters worden benadrukt. We zien kansen om de versterking van de landschapsstructuur gepaard te laten gaan met een versterking van de toeristisch-recreatieve structuur als koppeling naar het Drents-Friese Wold.

1900

2000

2010

ERVEN

In de hoogveenontginningen ten zuiden van Noordwolde liggen de erven verspreid als groene eilanden aan de doorgaande wegen. Het merendeel van de erven is relatief klein en heeft een bijna vierkante opzet. Meestal ligt het woonhuis op enige afstand van de weg.

De erven zijn compact, waardoor het onderscheid tussen voorerf en achtererf soms is vervaagd. Onze inzet is erop gericht om dat onderscheid juist weer te accentueren. Het woonhuis of de boerderij vormt het voorerf. Hier wordt gewoond, is de siertuin, de moestuin en soms een boomgaard. Het achterste deel van de boerderij en de bijgebouwde stallen en silo's vormen het achtererf.

Vaak zijn meerdere erfgrenzen beplant, waardoor de erven groene verdichtingen vormen aan de eveneens sterk beplante wegen. Dat beeld is kenmerkend voor dit landschap. Wij zetten daarom ook in op versterking van deze karakteristiek door te kiezen voor een erfbeplanting rond het hele erf. De beplanting kan bestaan uit brede singels of bosstroken. Enkele solitaire bomen, een erfbosje of hoogstamfruitbomen passen ook op het erf.

Handreikingen

SITUERING

- Zorg dat u de ruimte neemt voor uw bouwplan. Past het bouwplan niet op het erf, kies dan voor een vergroting van het erf. Plaats nieuwe bebouwing op voldoende afstand van bestaande bebouwing. Houd rekening met eventuele toekomstige ontwikkelingen op uw erf. Denk aan mogelijkheden om (in de toekomst) overbodige bebouwing te slopen.
- Houd rekening met de verkavelingsrichting. Respecteer voor zover mogelijk de perceelsgrenzen en accentueer de blokvormige opzet van het landschap met nieuwe beplanting (zie ook de aandachtspunten per landschap).
- Maak onderscheid tussen een voorerf en een achtererf en versterk van beide de ruimtelijke kenmerken.
- Nieuwe bebouwing, opslag of stalling komt bij voorkeur op het achtererf, achter de achtergevel van de woning of de oorspronkelijke boerderij.
- Laat de oorspronkelijke boerderij of de woning de blikvanger zijn; stem de positie van nieuwe bebouwing daar op af. Kies zo mogelijk voor stallen en bijgebouwen een lagere nokhoogte dan de hoogte van de oorspronkelijke boerderij.
- Plaats nieuwe gebouwen zoveel mogelijk in dezelfde richting als de bestaande gebouwen.

BEPLANTING

- Behoud voor zover mogelijk de bestaande erfbeplanting, mits streekeigen en van voldoende kwaliteit.
- Kies voor een erfbeplanting rond het hele perceel, die het erf als groene kamer benadrukt.
- Kies voor lagere en nattere delen voor de beplanting bomen als es en els.
- Kies voor houtsingels bomen als eik en ruwe berk met een onderbegroeiing van o.a. meidoorn, sleedoorn, hazelaar en hulst.
- Op het erf passen solitaire bomen zoals beuk, eik, walnoot en linde of hoogstamfruitbomen in een boomgaard.
- Rond het voorerf past een haag van beuk, meidoorn, liguster en soms haagbeuk.

BEBOUWING

- Kies voor de bebouwing een eenvoudige vorm die past bij de functie (rechthoekige stal, silo’s rond).
- Voor zover mogelijk, worden nieuwe gebouwen voorzien van een kap met een visueel lage gootlijn.
- Kies kleuren en materialen die gebiedseigen zijn en gedekte tinten hebben (geen wit, geen glimmende oppervlakken).

OVERIG

- Eventuele lichtuitstraling beperken door afschermende beplantingen, objectgerichte verlichting en afsluitbare schermen voor (half)open windgaaswanden.
- Houd rekening met twee ontsluitingen. Een voor het woonerf en een voor het bedrijfserf.

Geen landschappelijke inpassing met afschermende beplanting achterzijde; geen gebiedseigen beplanting, geen gedekt kleurgebruik.

Goede inpassing met afschermende beplanting aan meerdere zijden.

Toelichting voorbeelderf

De afbeeldingen hiernaast zijn voorbeelden waarin een verandering op het erf is ingepast, rekening houdend met de handreikingen. Eerst is het bestaande voorbeelderf weergegeven. Vervolgens laten we zien hoe voorkomende ontwikkelingen op een erf (nieuwe silo's, nieuwe stal of een nieuwe paardenbak) op een goede manier op het erf kunnen worden ingepast.
Daarbij streven we bij de inpassing naar:

1. *Een goede erfinrichting door de juiste positionering van de bedrijfsgebouwen;*
2. *Een goede ontsluiting van het erf;*
3. *Een goede landschappelijke inpassing van het erf.*

In de voorbeelden hebben we daar uitvoering aangegeven aan de hand van de volgende ontwerpuitgangspunten:

- *We maken onderscheid tussen het woonerf en het bedrijfserf. Het woonerf versterken we door een royaal voorerf te maken en op het bedrijfserf de nieuwe bebouwing te plaatsen.*
- *We laten de oorspronkelijke boerderij in het oog springen, door nieuwe bebouwing altijd achter de boerderij te plaatsen en niet hoger te laten zijn dan de boerderij zelf.*
- *We kiezen voor een erfbeplanting in de vorm van houtsingels langs de lengterichting van het perceel, waarbij de singel doorloopt voorbij het erf.*

BESTAAND ERF

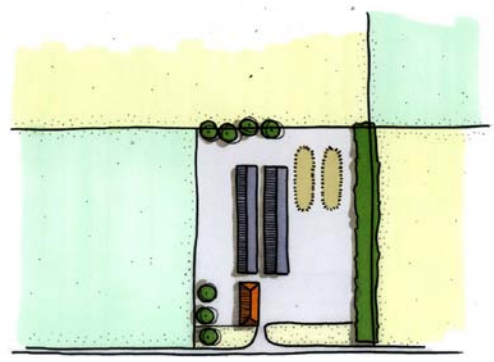

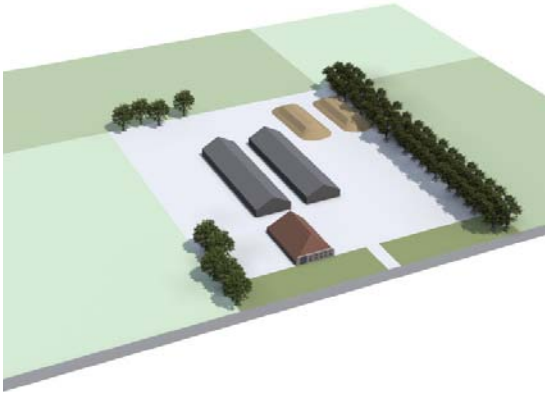

INPASSING VAN SILO'S

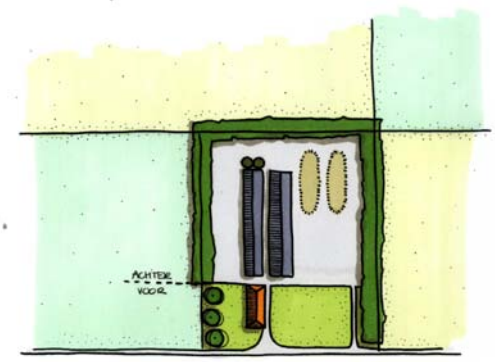

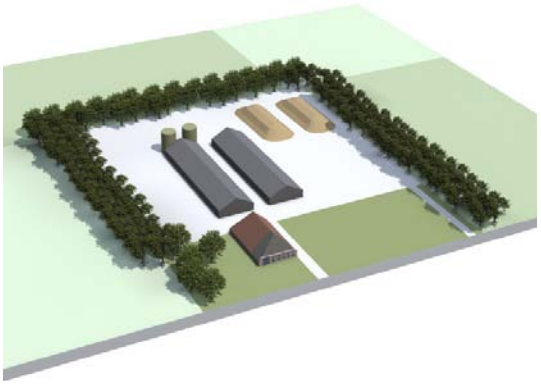

- *silo's op het achtererf en zoveel mogelijk uit het zicht van de openbare weg en op het achtererf*
- *omringende erfbeplanting*

INPASSING VAN EEN NIEUWE STAL

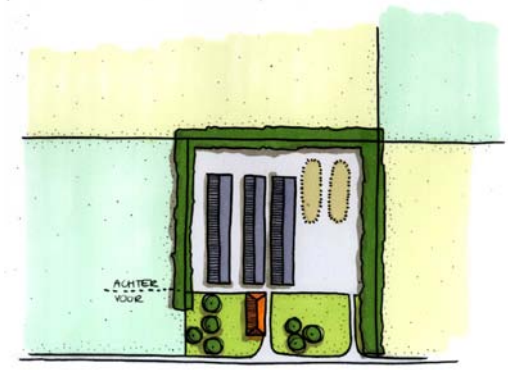

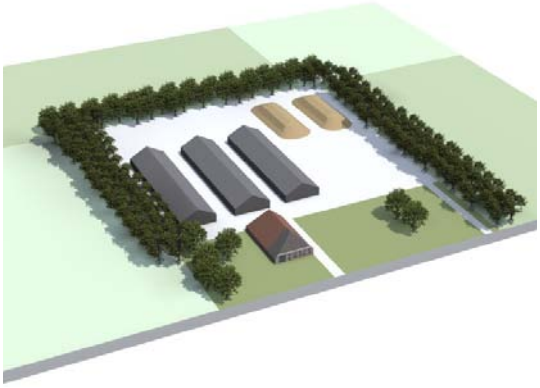

- *groter bouwblok en tweede ontsluiting*
- *meer ruimte op het erf en afstand t.o.v. de boerderij*
- *omringende erfbeplanting*

INPASSING VAN EEN PAARDENBAK

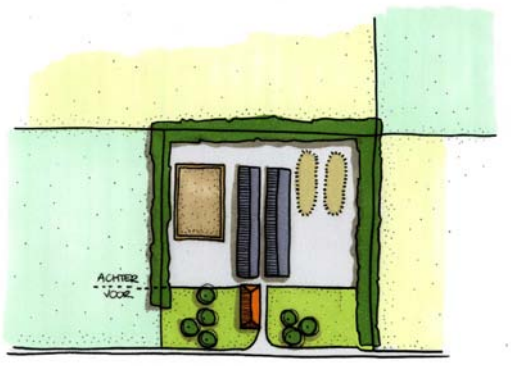

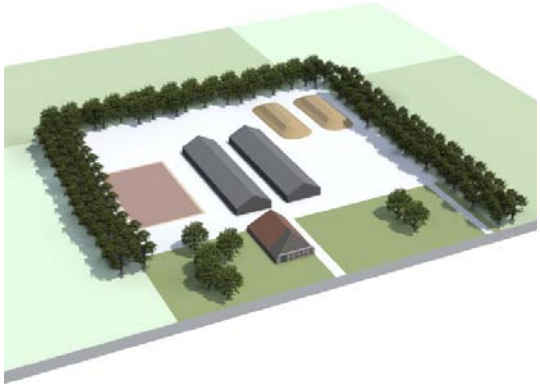

- *groter bouwblok*
- *paardenbak zoveel mogelijk op achtererf, uit zicht van de openbare weg*
- *omringende erfbeplanting*

VEENPOLDERS

Deze paragraaf is voor u van belang wanneer uw erf zich in de veenpolders bevindt.

ONTSTAANSGESCHIEDENIS

De veenpolders zijn laaggelegen gebieden. Vanaf de aangelegde dijken zijn deze laagveengebieden ontgonnen in lange smalle kavels. Op de kop van deze kavels kwam bebouwing. Zo groeiden er langgerekte dorpslinten met een open karakter, zoals die van Spanga naar Scherpenzeel, Munnekeburen, Oldelamer en Nijelamer.
De vervening is op sommige plekken zover doorgegaan, dat er een drassig gebied is ontstaan met legakkers en petgaten. De Rottige Meenthe, nu natuurgebied, is daar een goed voorbeeld van.
Om een goede waterbeheersing van de Friese boezem mogelijk te maken zijn de laagveengebieden vanaf de 19e eeuw ingepolderd. Voor de landbouw is de waterstand omlaag gebracht, waardoor het omringende land is ingeklonken en nog lager is komen te liggen.
De veenpolders worden gekenmerkt door hun weidsheid. Beplanting komt incidenteel voor, rond erven of als kleine bospercelen. De meeste gronden zijn als graslanden in gebruik. De bebouwingslinten vormen langgerekte verdichtingen, waar de beplanting op de erven een zekere beschutting geeft in het verder open gebied. Door de hoge waterstand en de vele sloten is het water bepalend in het beeld.

KARAKTERISTIEKEN

- De structuur van het gebied wordt bepaald door een opstrekkende verkaveling die wordt gekenmerkt door een grote openheid. De bebouwing ligt in linten aan de doorgaande wegen.
- Voorkomen van petgaten en legakkers, veel dijken, vaarten en sloten.

AANDACHTSPUNTEN

Als gemeente waarderen we de openheid van de veenpolders. Een verdergaande verdichting van het landschap door nieuwe bebouwing buiten de bestaande linten vinden we dan ook ongewenst. Ook de erven willen we compact van opzet houden. We zetten in op een goede beplanting van de erven, zodat ze zich als groene eilanden in de openheid blijven manifesteren.

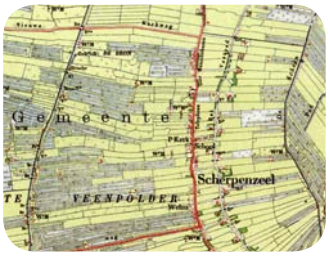

1900

2000

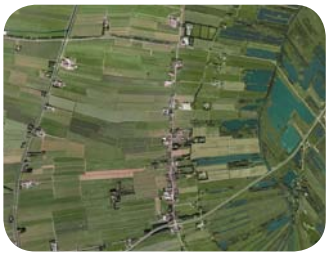

2010

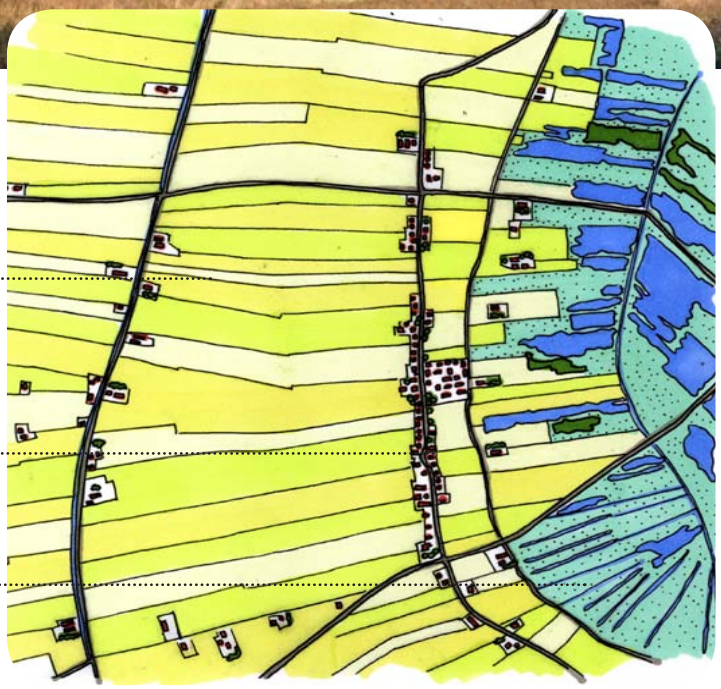

ERVEN

De erven in de veenpolders liggen deels direct aan de weg en deels meer achteruit in het land. Vaak zijn ze onderdeel van lange bebouwingslinten, waarbij de afstand tussen de bebouwing varieert. De schaal van de erven varieert, waarbij de meer recente boerderijen grotere erven bezitten. De erven zijn rechthoekig van opzet en staan haaks ten opzichte van de weg, waarbij het woonhuis zich richt naar de weg.

De erven zijn vierkant tot rechthoekig van opzet en voegen zich in het verkavelingspatroon van sloten. Waar vroeger een duidelijk onderscheid was tussen het voorerf en het achtererf is dat nu vervaagd. Onze inzet is erop gericht om dat onderscheid juist weer te accentueren. Het woonhuis of de boerderij vormt het voorerf. Hier wordt gewoond, is de siertuin en de moestuin. Het achterste deel van de boerderij en de bijgebouwde stallen en silo's vormen het achtererf. Dit deel richt zich op het landschap, op de gronden die bij de boerderij horen.

De meeste erven zijn voorzien van erfbeplanting. Het zijn daardoor eilanden in de verder open en veelal onbeplante ruimte. Wij hechten er aan dat de erven zich als groene eilanden blijven manifesteren. Dit betekent niet dat alle bebouwing aan het zicht onttrokken hoeft te worden. Daarom kiezen we voor een erfbeplanting, die in ieder geval 70% van de perceelsgrenzen bevat en minstens 2 hoeken van het erf.

Handreikingen

SITUERING

- Zorg dat u de ruimte neemt voor uw bouwplan. Past het bouwplan niet op het erf, kies dan voor een vergroting van het erf. Plaats nieuwe bebouwing op voldoende afstand van bestaande bebouwing. Houd rekening met eventuele toekomstige ontwikkelingen op uw erf. Denk aan mogelijkheden om (in de toekomst) overbodige bebouwing te slopen.
- Houd rekening met de verkavelingsrichting. Respecteer het bestaande slotenpatroon en graaf eventueel nieuwe sloten in dezelfde richting als de verkaveling.
- Maak onderscheid tussen een voorerf en een achtererf en versterk van beide de ruimtelijke kenmerken.
- Nieuwe bebouwing, opslag of stalling komt bij voorkeur op het achtererf, achter de achtergevel van de woning of de oorspronkelijke boerderij.
- Laat de oorspronkelijke boerderij of de woning de blikvanger zijn; stem de positie van nieuwe bebouwing daar op af. Kies zo mogelijk voor stallen en bijgebouwen een lagere nokhoogte dan de hoogte van de oorspronkelijke boerderij.
- Plaats nieuwe gebouwen zoveel mogelijk in dezelfde richting als de bestaande gebouwen, tenzij de compacte opzet van het erf daarmee verloren gaat.

BEPLANTING

- Behoud voor zover mogelijk de bestaande erfbeplanting, mits streekeigen en van voldoende kwaliteit.
- Geef aandacht aan erfbeplanting aan de achterzijde van het erf als deze zijde vanaf de openbare weg zichtbaar is.
- Zorg dat 70% van de totale erfgrens is beplant, waarvan in ieder geval 2 hoeken van het erf.
- Kies voor een dichte singelbeplanting bij de bedrijfsgebouwen en een transparante afscherming ter hoogte van het woonhuis.
- Kies voor bomen in een singel soorten als es of abeel en voor ondergroei soorten als o.a. zachte berk, els, gelderse roos, hulst, grauwe wilg en geoorde wilg.
- Op het voorerf passen solitaire bomen zoals beuk, es, grauwe abeel, walnoot en linde.
- Rond het voorerf past een haag van beuk, meidoorn, liguster of soms haagbeuk.

BEBOUWING

- Kies voor de bebouwing een eenvoudige vorm die past bij de functie (rechthoekige stal, silo's rond).
- Voor zover mogelijk, worden nieuwe gebouwen voorzien van een kap met een visueel lage gootlijn.
- Kies kleuren en materialen die gebiedseigen zijn en gedekte tinten hebben (geen wit, geen glimmende oppervlakken).

OVERIG

- Eventuele lichtuitstraling beperken door afschermende beplantingen, objectgerichte verlichting en afsluitbare schermen voor (half)open windgaaswanden.
- Houd rekening met twee ontsluitingen. Een voor het woonerf en een voor het bedrijfserf.

Geen landschappelijke inpassing met afschermende beplanting

Goede inpassing met afschermende beplanting

Erven als groene eilanden

Toelichting voorbeelderf

De afbeeldingen hiernaast zijn voorbeelden waarin een verandering op het erf is ingepast, rekening houdend met de handreikingen. Eerst is het bestaande voorbeelderf weergegeven. Vervolgens laten we zien hoe voorkomende ontwikkelingen op een erf (nieuwe silo's, nieuwe stal of een nieuwe paardenbak) op een goede manier op het erf kunnen worden ingepast.
Daarbij streven we bij de inpassing naar:

1. *Een goede erfinrichting door de juiste positionering van de bedrijfsgebouwen;*
2. *Een goede ontsluiting van het erf;*
3. *Een goede landschappelijke inpassing van het erf.*

In de voorbeelden hebben we daar uitvoering aangegeven aan de hand van de volgende ontwerpuitgangspunten:

- *We maken onderscheid tussen het woonerf en het bedrijfserf. Het woonerf versterken we door een royaal voorerf te maken en op het bedrijfserf de nieuwe bebouwing te plaatsen.*
- *We laten de oorspronkelijke boerderij in het oog springen, door nieuwe bebouwing altijd achter de boerderij te plaatsen en niet hoger te laten zijn dan de boerderij zelf.*
- *We kiezen voor een erfbeplanting in de vorm van houtsingels langs de lengterichting van het perceel, waarbij de singel doorloopt voorbij het erf.*

BESTAAND ERF

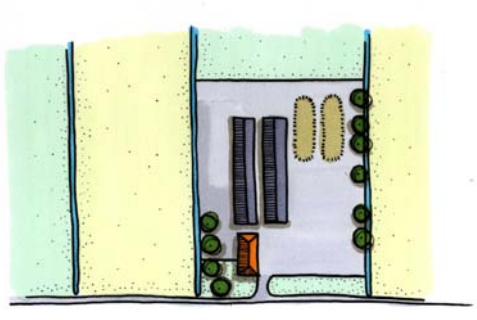

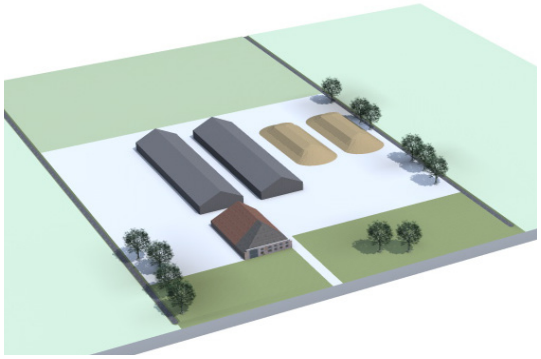

INPASSING VAN SILO'S

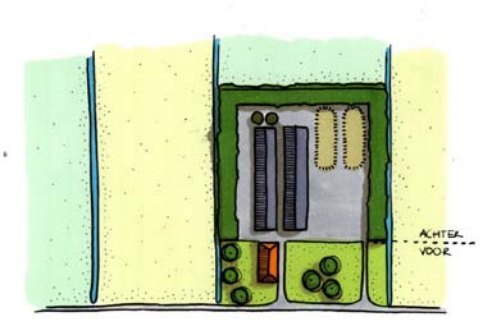

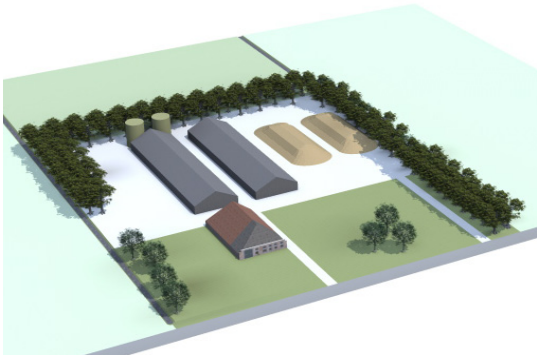

- *silo's op het achtererf en zoveel mogelijk uit het zicht van de openbare weg op het achtererf*
- *70% van de perceelsgrenzen beplant, waarvan 2 hoeken*

INPASSING VAN EEN NIEUWE STAL

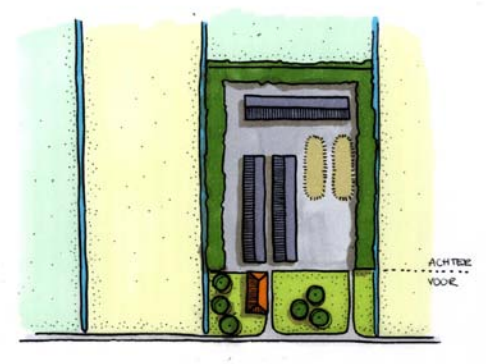

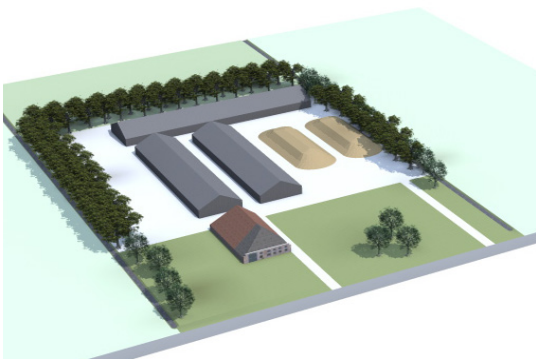

- *nieuwe stal haaks geplaatst om erf compact te houden*
- *tweede ontsluiting*
- *70% van de perceelsgrenzen beplant, waarvan 2 hoeken*

INPASSING VAN EEN PAARDENBAK

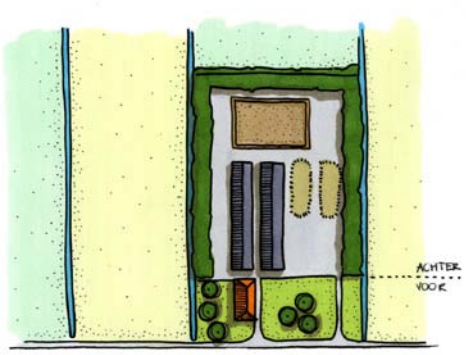

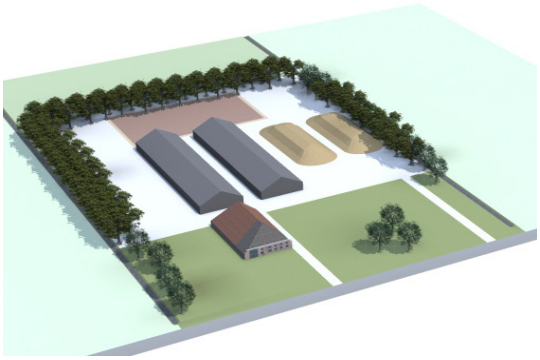

- *paardenbak zoveel mogelijk op achtererf, uit zicht van de openbare weg*
- *70% van de perceelsgrenzen beplant, waarvan 2 hoeken*

BEEKDALEN

Deze paragraaf is voor u van belang wanneer uw erf zich in het landschap van de beekdalen bevindt.

ONTSTAANSGESCHIEDENIS

De beekdalen zijn lage, door beken uitgesleten delen tussen de zandruggen. Doordat ze van oudsher nat en moeilijk begaanbaar waren, zijn de beekdalen lange tijd onbewoond gebleven. In de Middeleeuwen fungeerden de beekdalen als hooiland en weidegrond voor het vee.
In Weststellingwerf liggen de beekdalen van de Lende en de Tjonger (Kuunder). Oorspronkelijk waren dit meanderende beken. Vanwege onder andere de waterbeheersing zijn de beken in de vorige eeuw gekanaliseerd: de Tjonger in 1880 en de Lende vanaf 1922.
Een deel van de beekdalen heeft tegenwoordig ook een natuurfunctie (Lendevallei). De beekdalen kenmerken zich door een grote verscheidenheid van open landschap met (natte) hooilanden, rietlanden en petgaten tot een meer besloten landschap met elzenbroekbossen en wilgenstruwelen. In de beekdalen staat het slotenpatroon haaks op de loop van de beek.

KARAKTERISTIEKEN

- Het gebied wordt gekenmerkt door een grootschalige openheid, die sterk contrasteert met de meer besloten woudontginningen op de zandruggen.
- Bebouwing komt heel beperkt voor.
- Slotenpatroon haaks op de loop van de beek.

AANDACHTSPUNTEN

Door klimaatveranderingen en afspraken in het kader van goed waterbeheer ligt het accent tegenwoordig op het herstellen van het meer natuurlijke karakter van de beekdalen. We zullen nieuwe bouwplannen ook in dat licht beoordelen. Nieuwe bebouwing in het beekdal mag daarom niet strijdig zijn met dergelijke wateropgaven. Vanwege het open karakter van beekdalen, zijn wij voorzichtig met het toevoegen van nieuwe clusters van bebouwing die een verdichting van het gebied mogelijk zouden kunnen maken. De ontwikkeling van erven zien wij vooral in de lengterichting, zodat het zicht vanaf de weg naar het landschap zoveel mogelijk in stand blijft.

1900

2000

2010

ERVEN

In de beekdalen liggen de erven verspreid aan meestal rechtlijnige ontsluitingswegen. De erven zijn vierkant tot rechthoekkig van opzet en voegen zich in het verkavelingspatroon van sloten. Waar vroeger een duidelijk onderscheid was tussen het voorerf en het achtererf is dat nu vervaagd. Onze inzet is erop gericht om dat onderscheid juist weer te accentueren Het woonhuis of de boerderij vormt het voorerf. Hier wordt gewoond, is de siertuin en de moestuin. Het achterste deel van de boerderij en de bijgebouwde stallen en silo's vormen het achtererf. Dit deel richt zich op het landschap, op de gronden die bij de boerderij horen.

De erven zijn weinig beplant, maar door hun ligging in een weids en open gebied lijken ze toch groene eilanden in de ruimte.

Wij hechten aan het open karakter van de erven, maar vinden ook dat een goede erfbeplanting nodig is om bebouwing en opslag enigszins aan het zicht onttrekken. Daarom kiezen we voor een stevige erfbeplanting, die in ieder geval 70% van de perceelsgrenzen bevat en minstens 3 hoeken van het erf.

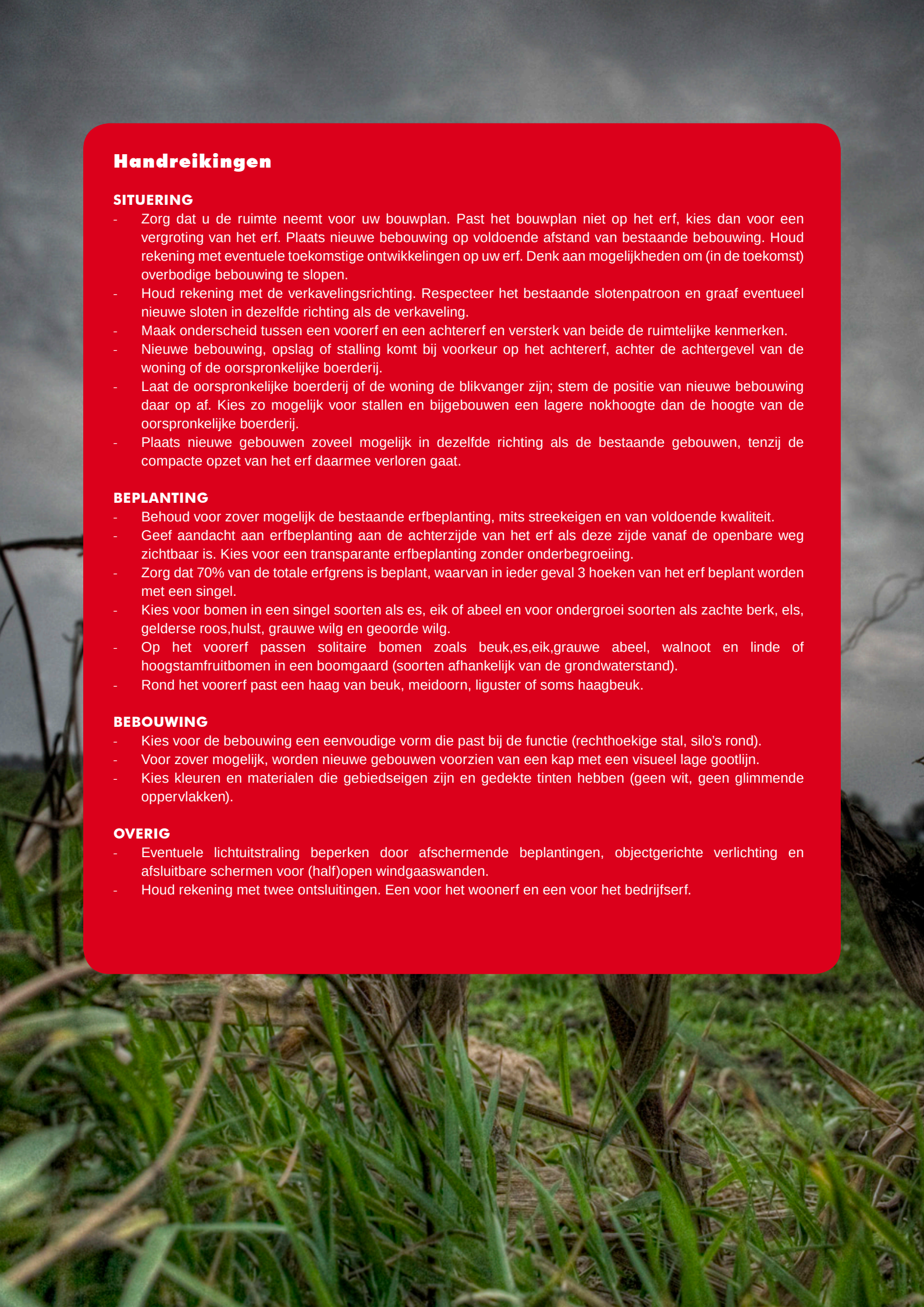

Handreikingen

SITUERING

- Zorg dat u de ruimte neemt voor uw bouwplan. Past het bouwplan niet op het erf, kies dan voor een vergroting van het erf. Plaats nieuwe bebouwing op voldoende afstand van bestaande bebouwing. Houd rekening met eventuele toekomstige ontwikkelingen op uw erf. Denk aan mogelijkheden om (in de toekomst) overbodige bebouwing te slopen.
- Houd rekening met de verkavelingsrichting. Respecteer het bestaande slotenpatroon en graaf eventueel nieuwe sloten in dezelfde richting als de verkaveling.
- Maak onderscheid tussen een voorerf en een achtererf en versterk van beide de ruimtelijke kenmerken.
- Nieuwe bebouwing, opslag of stalling komt bij voorkeur op het achtererf, achter de achtergevel van de woning of de oorspronkelijke boerderij.
- Laat de oorspronkelijke boerderij of de woning de blikvanger zijn; stem de positie van nieuwe bebouwing daar op af. Kies zo mogelijk voor stallen en bijgebouwen een lagere nokhoogte dan de hoogte van de oorspronkelijke boerderij.
- Plaats nieuwe gebouwen zoveel mogelijk in dezelfde richting als de bestaande gebouwen, tenzij de compacte opzet van het erf daarmee verloren gaat.

BEPLANTING

- Behoud voor zover mogelijk de bestaande erfbeplanting, mits streekeigen en van voldoende kwaliteit.
- Geef aandacht aan erfbeplanting aan de achterzijde van het erf als deze zijde vanaf de openbare weg zichtbaar is. Kies voor een transparante erfbeplanting zonder onderbegroeiing.
- Zorg dat 70% van de totale erfgrens is beplant, waarvan in ieder geval 3 hoeken van het erf beplant worden met een singel.
- Kies voor bomen in een singel soorten als es, eik of abeel en voor ondergroei soorten als zachte berk, els, gelderse roos,hulst, grauwe wilg en geoorde wilg.
- Op het voorerf passen solitaire bomen zoals beuk,es,eik,grauwe abeel, walnoot en linde of hoogstamfruitbomen in een boomgaard (soorten afhankelijk van de grondwaterstand).
- Rond het voorerf past een haag van beuk, meidoorn, liguster of soms haagbeuk.

BEBOUWING

- Kies voor de bebouwing een eenvoudige vorm die past bij de functie (rechthoekige stal, silo’s rond).
- Voor zover mogelijk, worden nieuwe gebouwen voorzien van een kap met een visueel lage gootlijn.
- Kies kleuren en materialen die gebiedseigen zijn en gedekte tinten hebben (geen wit, geen glimmende oppervlakken).

OVERIG

- Eventuele lichtuitstraling beperken door afschermende beplantingen, objectgerichte verlichting en afsluitbare schermen voor (half)open windgaaswanden.
- Houd rekening met twee ontsluitingen. Een voor het woonerf en een voor het bedrijfserf.

Eenzijdige landschappelijke inpassing zonder afschermende beplanting

Goede inpassing met afschermende beplanting

Toelichting voorbeelderf

De afbeeldingen hiernaast zijn voorbeelden waarin een verandering op het erf is ingepast, rekening houdend met de handreikingen. Eerst is het bestaande voorbeelderf weergegeven. Vervolgens laten we zien hoe voorkomende ontwikkelingen op een erf (nieuwe silo's, nieuwe stal of een nieuwe paardenbak) op een goede manier op het erf kunnen worden ingepast.
Daarbij streven we bij de inpassing naar:

1. *Een goede erfinrichting door de juiste positionering van de bedrijfsgebouwen;*
2. *Een goede ontsluiting van het erf;*
3. *Een goede landschappelijke inpassing van het erf.*

In de voorbeelden hebben we daar uitvoering aangegeven aan de hand van de volgende ontwerpuitgangspunten:

- *We maken onderscheid tussen het woonerf en het bedrijfserf. Het woonerf versterken we door een royaal voorerf te maken en op het bedrijfserf de nieuwe bebouwing te plaatsen.*
- *We laten de oorspronkelijke boerderij in het oog springen, door nieuwe bebouwing altijd achter de boerderij te plaatsen en niet hoger te laten zijn dan de boerderij zelf.*
- *We kiezen voor een erfbeplanting in de vorm van houtsingels langs de lengterichting van het perceel, waarbij de singel doorloopt voorbij het erf.*

BESTAAND ERF

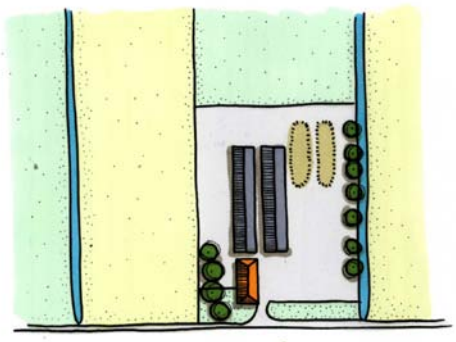

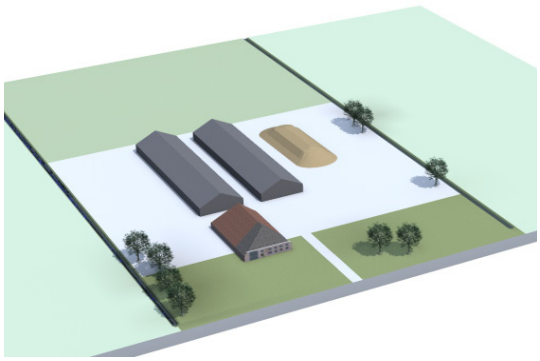

INPASSING VAN SILO'S

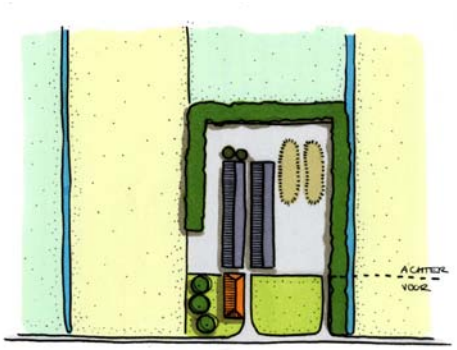

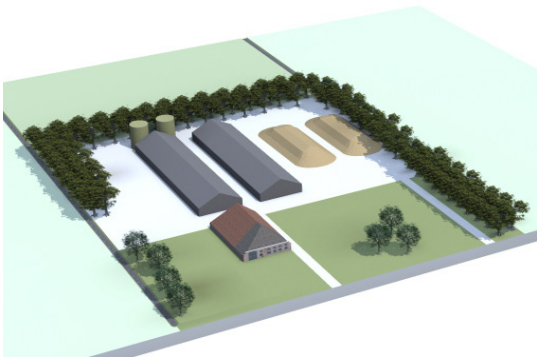

- *silo's op het achtererf en zoveel mogelijk uit het zicht van de openbare weg op het achtererf*
- *70% van de perceelsgrenzen beplant, waarvan 3 hoeken*

INPASSING VAN EEN NIEUWE STAL

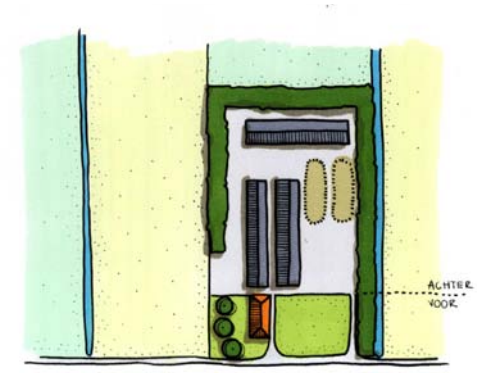

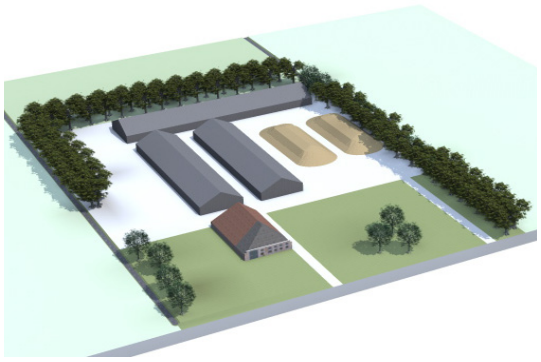

- *nieuwe stal haaks geplaatst om erf compact te houden*
- *groter bouwblok en tweede ontsluiting*
- *70% van de perceelsgrenzen beplant, waarvan 3 hoeken*

INPASSING VAN EEN PAARDENBAK

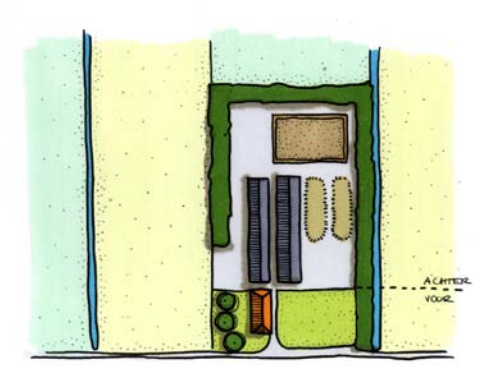

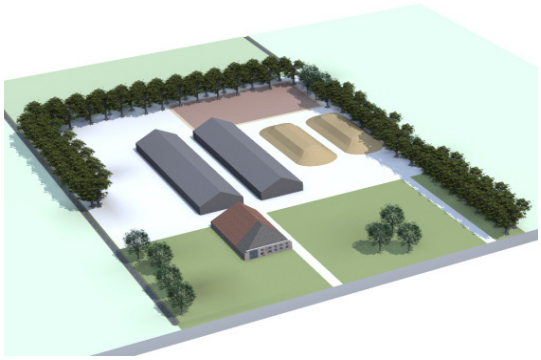

- *paardenbak zoveel mogelijk op achtererf, uit zicht van de openbare weg*
- *groter bouwblok*
- *70% van de perceelsgrenzen beplant, waarvan 3 hoeken*

BIJLAGEN

REFERENTIEBEELDEN NIEUWE STAL
SORTIMENTSLIJST

REFERENTIEBEELDEN NIEUWE STAL

Goede keuze van materiaal en vormgeving

Goede keuze van materiaal en kleurgebruik

Goede keuze van materiaal in gedekte tinten verspringing in nok breekt lengte

Goede keuze van materiaal en detaillering verspringing in nok breekt lengte

Lage wal breekt daadwerkelijke goothoogte

Goede keuze van materiaal en vormgeving

Goede keuze van materiaal en vormgeving

Goede detaillering; mooi dakoverstek

landschapstype:	
geschikt	x
minder geschikt	o
niet geschikt	
VERKLARING **vochtbehoefte:**	
groot	+
matig	o
weinig	-

SORTIMENTSLIJST

HOUTSINGELS MET BOMEN EN STRUIKEN

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Woudontginning	Heideontginning	Hoogveenontgin-	Essenlandschap	Beekdalen	Veenpolder	Hoofdhoutsoort	Struik	Vochtbehoefte	Opmerkingen
Berk, ruwe	Betula pendula	x	x	o	x	o	o	x		-	
Berk, zachte	Betula pubescens	o	o	x	x	x	x	x		+	
Eik, zomer	Quercus robur	x	x	x	x	x	o	x		-	
Es, gewone	Fraxinus excelsior			o	o	x	x	x		+	
Els, zwarte	Alnus glutinosa	o	o	x		x	x	x		+	
Gelderse roos	Viburnum opulus	x	x	x	x	x	x		x	o	percentage max 5%
Hazelaar	Corylus avellana	x	x	x	x	x	x		x	+	
Hulst	Ilex aquifolium	x	x	x	x	x	x		x	+	in groepen van 3/5
Kardinaalsmuts	Euonymus europaeus	o	o	o	o	o	o		x	o	percentage max 2%
Kers, zoete	Prunus avium	x	x		x				x	o	percentage max 2%
Lijsterbes	Sorbus aucuparia	x	x	x	x	o	o		x	o	percentage max 2%
Meidoorn, eenstijlige	Crataegus monogyna	x	x	x	x	x	x		x	+	
Populier, grauwe abeel	Populus canescens					x	x	x		+	
Roos, honds	Rosa canina	x	x	x	x	o			x	o	percentage max 2%
Sleedoorn	Prunus spinosa	x	x	x	x	x	x		x	o	
Sporkehout/vuilboom	Rhamnus frangula	x	x	x	x	x	x		x	+	percentage max 2%
Veldesdoorn	Acer campestre	x	x		x	o	o		x	-	
Vogelkers (inheems)	Prunus padus	x				x	x		x	+	percentage max 5%
Wilg, bittere	Salix purpurea	o	o	o	o	o	o		x	+	percentage max 5%
Wilg, bos	Salix caprea	x	x	x	x	x	x		x	+	percentage max 5%
Wilg, geoorde	Salix aurita	o	o	x	o	x	x		x	+	percentage max 5%
Wilg, grauwe	Salix cinerea	o	o	x	o	x	x		x	+	percentage max 5%

LAANBOMEN OF SOLITAIRE BOMEN

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Woudontginning	Heideontginning	Hoogveenontginning	Essenlandschap	Beekdalen	Veenpolder	Hoofdhoutsoort	Struik	Vochtbehoefte	Opmerkingen
Berk ruwe	Betula pendula	x	x	o	x	o	o			-	
Berk zachte	Betula pubescens	o	o	x	x	x	x			+	
Beuk	Fagus sylvatica	x	x	x	x	x	x			o	goede laanboom
Eik, zomer	Quercus robur	x	x	x	x	x	o			-	goede laanboom
Els, zwarte	Alnus glutinosa	o	o	x		x	x			+	
Es, gewone	Fraxinus excelsior			o	o	x	x			+	
Linde, grootbladige	Tilia platyphyllos	x	x	x	x	x	x			-	goede laanboom
Linde, hollandse	Tilia x vulgare	x	x	x	x	x	x			-	goede laanboom
Linde, kleinbladig	Tilia cordata	x	x	x	x	x	x			-	

HAGEN

Beuk	Fagus sylvatica	x	x	x	x	x	x			o	
Hulst	Ilex aquifolium	x	x	x	x	x	o			+	
Liguster, wilde	Ligustrum vulgare	x	x	x	x	x	x			o	
Meidoorn, eenstijlige	Crataegus monogyna	x	x	x	x	x	x			+	
Haagbeuk	Carpinus betulus	o	o	o	o	o	o			-	
Veldesdoorn	Acer campestre	o	o	o	o	o	o			-	

BIJZONDERE BOMEN VOORERF

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Woudontginning	Heideontginning	Hoogveenontginning	Essenlandschap	Beekdalen	Veenpolder	Hoofdhoutsoort	Struik	Vochtbehoefte	Opmerkingen
Beuk, bruine	Fagus sylvatica 'Atropunicea'	x	x	x	x	x	x			o	
Es, goud	Fraxinus excelsior 'Allgold'					x	x			+	
Moerbei, zwarte	Morus nigra	x	x	x	x	x	x			-	

HEESTERS VOOR VOORERF

Boerenjasmijn	Philadelphus species	x	x	x	x	x	x		x	o	
Hortensia	Hydrangea macrophylla cv's	x	x	x	x	x	x		x	+	
Krent	Amelanchier lamarckii	x	x	x	x	x	x		x	-	
Ribes, rode	Ribes sanguineum	x	x	x	x	x	x		x	o	
Sering	Syringa cv's	x	x	x	x	x	x		x	o	

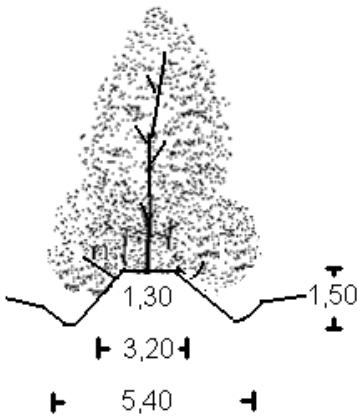

BOSWAL

- Te planten in 4 rijen onderlinge afstand van 50 cm.
- De buitenste rijen 100 % heesters
- In de rij plantafstand van 100 cm
- De middelste rijen 100 % boomvormers zigzag in de rij
- Om de 200 cm

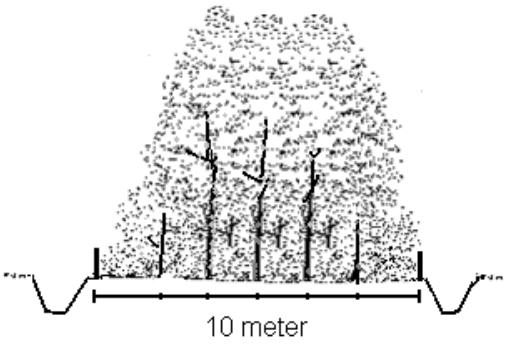

BOSSINGEL

- Planten 5 rijen, plantafstand tussen de rij 1,50 m.
- Driehoeksverband.
- Afstand buitenste rij en afrastering of sloot is 2,0 m.
- Buitenste 2 rijen bestaan uit 100% struiken.
- De middelste 3 rijen bestaan uit 90 % boomvormers en 10 % struiken

COLOFON

DATUM
Oktober 2011

OPDRACHTGEVER
Gemeente Weststellingwerf

CONTACTPERSOON
Sietze van Hemmen

HANDLEIDING
Janneke Schurer
BügelHajema Adviseurs

PROJECTLEIDING
Douwe Terpstra
BügelHajema Adviseurs

VORMGEVING
Marijn Menger
BügelHajema Adviseurs

In samenwerking met:
Team communicatie
Gemeente Weststellingwerf

PROJECTNUMMER
267.00.00.06.04

Bijlage 2:
Staat van bedrijven

SBI-CODE 1993	SBI-CODE 2008	OMSCHRIJVING	CAT
01	**01**	**LANDBOUW EN DIENSTVERLENING TEN BEHOEVE VAN DE LANDBOUW**	
014	016	Dienstverlening ten behoeve van de landbouw	
		1. plantsoenendiensten en hoveniersbedrijven: b.o. < 500 m^2	2
		2. plantsoenendiensten en hoveniersbedrijven: b.o.>= 500 m^2	3.1
0142	0162	KI-stations	2
02	**02**	**BOSBOUW EN DIENSTVERLENING TEN BEHOEVE VAN BOSBOUW**	
020	021, 022, 024	Bosbouwbedrijven	3.1
05	**03**	**VISSERIJ- EN VISTEELTBEDRIJVEN**	
0501.1	0311	Zeevisserijbedrijven	3.2
0501.2	0312	Binnenvisserijbedrijven	3.1
0502	032	Vis- en schaaldierkwekerijen:	
		1. oester-, mossel- en schelpenteeltbedrijven	3.2
		2. visteeltbedrijven	3.1
11	**06**	**AARDOLIE- EN AARDGASWINNING**	
111	061, 062	Aardolie- en aardgaswinning:	
	061	1. aardoliewinputten	4.1
	062	2. aardgaswinning inclusief gasbehandeling.instrumenten: < 100.000.000 N m^3/d	5.1
	062	3. aardgaswinning inclusief gasbehandeling instrumenten: >= 100.000.000 N m^3/d	5.2
15	**10, 11**	**VERVAARDIGING VAN VOEDINGSMIDDELEN EN DRANKEN**	
151	101, 102	Slachterijen en overige vleesverwerking:	
		1. slachterijen en pluimveeslachterijen	3.2
	101	2. vetsmelterijen	5.2
		3. bewerkingsinrichting van darmen en vleesafval	4.2
		4. vleeswaren- en vleesconservenfabrieken: p.o. > 1000 m^2	3.2
		5. vleeswaren- en vleesconservenfabrieken: p.o. <= 1000 m^2	3.1
		6. vleeswaren- en vleesconservenfabrieken: p.o. <= 200 m^2	3.1
	101, 102	5. loonslachterijen	3.1
152	102	Visverwerkingsbedrijven:	
		1. drogen	5.2
		2. conserveren	4.1
		3. roken	4.2
		4. verwerken anderszins: p.o. > 1000 m^2	4.2
		5. verwerken anderszins: p.o.<= 1000 m^2	3.2
		6. verwerken anderszins: p.o. <= 300 m^2	3.1
1531	1031	Aardappelproducten fabrieken	
		1. vervaardiging van aardappelproducten	4.2
		2. vervaardiging van snacks met p.o. < 2000 m^2	3.1
1532, 1533	1032, 1039	Groente- en fruitconservenfabrieken:	
		1. jam	3.2
		2. groente algemeen	3.2
		3. met koolsoorten	3.2
		4. met drogerijen	4.2
		5. met uienconservering (zoutinleggerij)	4.2
1541	104101	Vervaardiging van ruwe plantaardige en dierlijke oliën en vetten:	
		1. p.c. < 250.000 t/j	4.1
		2. p.c. >= 250.000 t/j	4.2
1542	104102	Raffinage van plantaardige en dierlijke oliën en vetten:	
		1. p.c. < 250.000 t/j	4.1
		2. p.c. >= 250.000 t/j	4.2
1543	1042	Margarinefabrieken:	
		1. p.c. < 250.000 t/j	4.1
		2. p.c. >= 250.000 t/j	4.2
1551	1051	Zuivelproductenfabrieken:	
		1. gedroogde producten p.c. >= 1,5 t/u	5.1
		2. geconcentreerde producten, verdampingscapaciteit >=20 t/u	5.1
		3. melkproductenfabrieken v.c. < 55.000 t/j	3.2
		4. melkproductenfabrieken v.c. >= 55.000 t/j	4.2
		5. overige zuivelproductenfabrieken	4.2

SBI-CODE 1993	SBI-CODE 2008	OMSCHRIJVING	CAT
1552	1052	1. consumptie-ijsfabrieken p.o. > 200 m^2	3.2
		2. consumptie-ijsfabrieken p.o. <= 200 m^2	2
1561	1061	Meelfabrieken:	
		1. p.c. < 500 t/u	4.2
		2. p.c. >= 500 t/u	4.1
		Grutterswarenfabrieken	4.1
1562	1062	Zetmeelfabrieken:	
		1. p.c. < 10 t/u	4.1
		2. p.c. >= 10 t/u	4.2
1571	1091	Veevoederfabrieken:	
		1. destructiebedrijven	5.2
		2. beender-, veren-, vis- en vleesmeelfabriek	5.2
		3. drogerijen (gras, pulp, groenvoeder, veevoeder) cap.<10 t/u water	4.2
		4. drogerijen (gras, pulp, groenvoeder, veevoeder cap.>=10 t/u water	5.2
		5. mengvoeder, p.c. < 100 t/u	4.1
		6. mengvoeder, p.c. >= 100 t/u	4.2
1572	1092	Vervaardiging van voer voor huisdieren	4.1
1581	1071	Broodfabrieken, brood- en banketbakkerijen:	
		1. v.c. < 7500 kg meel/week, bij gebruik van charge-ovens	2
		2. v.c.>= 7500 kg meel/week	3.2
1582	1072	Banket-, biscuit- en koekfabrieken	3.2
1583	1081	Suikerfabrieken:	
		1. v.c. < 2.500 t/j	5.1
		2. v.c. >= 2.500 t/j	5.2
1584	10821	Verwerking cacaobonen en vervaardiging chocolade- en suikerwerk:	
		1. cacao- en chocoladefabrieken: p.o. >2.000 m^2	5.1
		2. cacao- en chocoladefabrieken vervaardigen van chocoladewerken met p.o. < 2.000 m^2	3.2
		3. cacao- en chocoladefabrieken vervaardigen van chocoladewerken met p.o. <= 200 m^2	2
		4. Suikerwerkfabrieken met suiker branden	4.2
		5. Suikerwerkfabrieken zonder suiker branden p.o. > 200 m^2	3.2
		6. Suikerwerkfabrieken zonder suiker branden p.o. <= 200 m^2	2
1585	1073	Deegwarenfabrieken	3.1
1586	1083	Koffiebranderijen en theepakkerijen:	
		1. koffiebranderijen	5.1
		2. theepakkerijen	3.2
1587	108401	Vervaardiging van azijn, specerijen en kruiden	4.1
1589	1089	Vervaardiging van overige voedingsmiddelen	4.1
1589.1		Bakkerijgrondstoffenfabrieken	4.1
1589.2		Soep- en soeparomafabrieken:	
		1. zonder poederdrogen	4.1
		2. met poederdrogen	4.2
1591	110101	Destilleerderijen en likeurstokerijen	4.2
1592	110102	Vervaardiging van ethylalcohol door gisting:	
		1. p.c. < 5.000 t/j	4.1
		2. p.c. >= 5.000 t/j	4.2
1593 t/m 1595	1102 t/m 1104	Vervaardiging van wijn, cider, e.d.	2
1596	1105	Bierbrouwerijen	4.2
1597	1106	Mouterijen	4.2
1598	1107	Mineraalwater- en frisdrankfabrieken	3.2
16	**12**	**VERWERKING VAN TABAK**	
160	120	Tabaksverwerkende industrie	4.1
17	**13**	**VERVAARDIGING VAN TEXTIEL**	
171	131	Bewerken en spinnen van textielvezels	3.2
172	132	Weven van textiel:	
		1. aantal weefgetouwen < 50	3.2
		2. aantal weefgetouwen >= 50	4.2
173	133	Textielveredelingsbedrijven	3.1
174, 175	139	Vervaardiging van textielwaren	3.1
1751	1393	Tapijt-, kokos- en vloermattenfabrieken	4.1
176, 177	139, 143	Vervaardiging van gebreide en gehaakte stoffen en artikelen	3.1
18	**14**	**VERVAARDIGING VAN KLEDING: BEREIDEN EN VERVEN VAN BONT**	
181	141	Vervaardiging kleding van leer	3.1
182		Vervaardiging van kleding en -toebehoren (exclusief van leer)	2
183	142, 151	Bereiden en verven van bont, vervaardiging van artikelen van bont	3.1

SBI-CODE 1993	SBI-CODE 2008	OMSCHRIJVING	CAT
19	**15**	**VERVAARDIGING VAN LEER EN LEDERWAREN (EXCLUSIEF KLEDING)**	
191	151, 152	Lederfabrieken	4.2
192	151	Lederwarenfabrieken (exclusief kleding en schoeisel)	3.1
193	152	Schoenenfabrieken	3.1
20	**16**	**HOUTINDUSTRIE EN VERVAARDIGING ARTIKELEN VAN HOUT, RIET, KURK E.D.**	
2010.1	16101	Houtzagerijen	3.2
2010.2	16102	Houtconserveringsbedrijven:	
		1. met creosootolie	4.1
		2. met zoutoplossingen	3.1
202	1621	Fineer- en plaatmaterialenfabrieken	3.2
203, 204, 205	162	1. Timmerwerkfabrieken, vervaardiging overige artikelen van hout	3.2
203, 204, 205		2. Timmerwerkfabrieken, vervaardiging overige artikelen van hout, p.o. < 200 m^2	3.1
205	162902	Kurkwaren-, riet- en vlechtwerkfabrieken	2
21	**17**	**VERVAARDIGING VAN PAPIER, KARTON EN PAPIER- EN KARTONWAREN**	
2111	1711	Vervaardiging van pulp	4.1
2112	1712	Papier- en kartonfabrieken:	
		1. p.c. < 3 t/u	3.1
		2. p.c. 3 - 15 t/u	4.1
		3. p.c. >= 15 t/u	4.2
212	172	Papier- en kartonwarenfabrieken	3.2
2121.2	17212	Golfkartonfabrieken:	
		1. p.c. < 3 t/u	3.2
		2. p.c. >= 3 t/u	4.1
22	**58**	**UITGEVERIJEN, DRUKKERIJEN EN REPRODUCTIE VAN OPGENOMEN MEDIA**	
221	581	Uitgeverijen (kantoren)	1
2221	1811	Drukkerijen van dagbladen	3.2
2222	1812	Drukkerijen (vlak- en rotatie-diepdrukkerijen)	3.2
2222.6	18129	Kleine drukkerijen en kopieerinrichtingen	2
2223	1814	Grafische afwerking	1
		Binderijen	2
2224	1813	Grafische reproductie en zetten	2
2225	1814	Overige grafische activiteiten	2
223	182	Reproductiebedrijven opgenomen media	1
23	**19**	**AARDOLIE- EN STEENKOOLVERWERKINGSINDUSTRIE BEWERKING SPLIJT- EN KWEEKSTOFFEN**	
231	191	Cokesfabrieken	5.3
2320.1	19201	Aardolieraffinaderijen	6
2320.2	19202	Smeeroliën- en vettenfabrieken	3.2
		Recyclingbedrijven voor afgewerkte olie	4.2
		Aardolieproductenfabrieken niet eerder genoemd.	4.2
24	**20**	**VERVAARDIGING VAN CHEMISCHE PRODUCTEN**	
2411	2011	Vervaardiging van industriële gassen:	
		1. luchtscheidingsinstallatie v.c. >= 10 t/d lucht	5.2
		2. overige gassenfabrieken, niet explosief	5.1
		3. overige gassenfabrieken, explosief	5.1
2412	2012	Kleur- en verfstoffenfabrieken	4.1
2413		Anorganische chemische grondstoffenfabrieken:	
		1. niet vallend onder "post-Seveso-richtlijn"	4.2
		2. vallend onder "post-Seveso-richtlijn"	5.3
2414.1	20141	Organische chemische grondstoffenfabrieken:	
		1. niet vallend onder "post-Seveso-richtlijn"	4.2
		2. vallend onder "post-Seveso-richtlijn"	5.3
		Methanolfabrieken:	
		1. p.c. < 100.000 t/j	4.1
		2. p.c. >= 100.000 t/j	4.2
2414.2	20149	Vetzuren en alkanolenfabrieken (niet synthetisch):	
		1. p.c. < 50.000 t/j	4.2
		2. p.c. >= 50.000 t/j	5.1
2415	2015	Kunstmeststoffenfabrieken	5.1
2416	2016	Kunstharsenfabrieken e.d.	5.2

SBI-CODE 1993	SBI-CODE 2008	OMSCHRIJVING	CAT
242	202	Landbouwchemicaliënfabrieken:	
		1. fabricage	5.3
		2. formulering en afvullen	5.1
243	203	Verf,- lak- en vernisfabrieken	4.2
2441	2110	Farmaceutische grondstoffenfabrieken:	
		1. p.c. < 1.000 t/j	4.2
		2. p.c. >= 1.000 t/j	5.1
2442	2120	Farmaceutische productenfabrieken:	
		1. formulering en afvullen geneesmiddelen	3.1
		2. verbandmiddelenfabrieken	2
2451	2041	Zeep-, was- en reinigingsmiddelenfabrieken	4.2
2452	2042	Parfumerie- en cosmeticafabrieken	4.2
2461	2051	Kruit-, vuurwerk- en springstoffenfabrieken	5.3
2462	2052	Lijm- en plakmiddelenfabrieken:	
		1. zonder dierlijke grondstoffen	3.2
		2. met dierlijke grondstoffen	5.1
2464	205902	Fotochemische productenfabrieken	3.2
2466	205903	Chemische kantoorbenodigdhedenfabrieken	3.1
		Overige chemische productenfabrieken n.e.g.	4.1
247	2060	Kunstmatige synthetische garen- en vezelfabrieken	4.2
25	**22**	**VERVAARDIGING VAN PRODUCTEN VAN RUBBER EN KUNSTSTOF**	
2511	221101	Rubberbandenfabrieken	4.2
2512	221102	Loopvlakvernieuwingsbedrijven:	
		1. vloeroppervlakte < 100 m²	3.1
		2. vloeroppervlakte > 100 m²	4.1
2513	2219	Rubber-artikelenfabrieken	3.2
252	222	Kunststofverwerkende bedrijven:	
		1. zonder fenolharsen	4.1
		2. met fenolharsen	4.2
		3. productie van verpakkingsmaterialen en assemblage van kunststof bouwmaterialen	3.1
26	**23**	**VERVAARDIGING VAN GLAS, AARDEWERK, CEMENT-, KALK- EN GIPSPRODUCTEN**	
261	231	Glasfabrieken:	
		1. glas en glasproducten, p.c. < 5.000 t/j	3.2
		2. glas en glasproducten, p.c. >= 5.000 t/j	4.2
		3. glaswol en glasvezels, p.c. < 5.000 t/j	4.2
		4. glaswol en glasvezels, p.c. >= 5.000 t/j	5.1
2615	231	Glasbewerkingsbedrijven	3.1
262, 263	232, 234	Aardewerkfabrieken:	
		1. vermogen elektrische ovens totaal < 40 kW	2
		2. vermogen elektrische ovens totaal >= 40 kW	3.2
264	233	Baksteen- en baksteenelementenfabrieken	4.1
		Dakpannenfabrieken	4.1
2651	2351	Cementfabrieken:	
		1. p.c. < 100.000 t/j	5.1
		2. p.c. >= 100.000 t/j	5.3
2652	235201	Kalkfabrieken:	
		1. p.c. < 100.000 t/j	4.1
		2. p.c. >= 100.000 t/j	5.3
2653	235202	Gipsfabrieken:	
		1. p.c. < 100.000 t/j	4.1
		2. p.c. >= 100.000 t/j	5.1
2661.1	23611	Betonwarenfabrieken:	
		1. zonder persen, triltafels en bekistingstrillers	4.1
		2. met persen, triltafels of bekistingstrillers, p.c. < 100 t/d	4.2
		3. met persen, triltafels of bekistingstrillers, p.c. >= 100 t/d	5.2
2661.2	23612	Kalkzandsteenfabrieken:	
		1. p.c. < 100.000 t/j	3.2
		2. p.c. >= 100.000 t/j	4.2
2662	2362	Mineraalgebonden bouwplatenfabrieken	3.2
2663, 2664	2363, 2364	Betonmortelcentrales:	
		1. p.c. < 100 t/u	3.2
		2. p.c. >= 100 t/u	4.2
2665, 2666	2365, 2369	Vervaardiging van producten van beton, (vezel)cement en gips:	
		1. p.c. < 100 t/d	3.2
		2. p.c. >= 100 t/d	4.2

SBI-CODE 1993	SBI-CODE 2008	OMSCHRIJVING	CAT
267	237	Natuursteenbewerkingsbedrijven:	
		1. zonder breken, zeven en drogen p.o. > 2.000 m^2	3.2
		2. zonder breken, zeven en drogen p.o. <= 2.000 m^2	3.1
		3. met breken, zeven of drogen v.c. < 100.000 t/j	4.2
		4. met breken, zeven of drogen v.c. >= 100.000 t/j	5.2
2681	2391	Slijp- en polijstmiddelenfabrieken	3.1
2682	2399	Bitumineuze materialenfabrieken:	
		1. p.c. < 100 t/u	4.2
		2. p.c. >= 100 t/u	5.1
		Isolatiematerialenfabrieken (exclusief glaswol):	
		1. steenwol p.c. >= 5.000 t/j	4.2
		2. overige isolatiematerialen	4.1
		Minerale productenfabrieken n.e.g.	3.2
		1. Asfaltcentrales p.c. < 100 ton/uur	4.1
		2. Asfaltcentrales p.c.>= 100 ton/uur	4.2
27	**24**	**VERVAARDIGING VAN METALEN**	
271	241	Ruwijzer- en staalfabrieken:	
		1. p.c. < 1.000 t/j	5.2
		2. p.c. >= 1.000 t/j	6
272	245	IJzerenbuizen- en stalenbuizenfabrieken:	
		1. p.o. < 2.000 m²	5.1
		2. p.o. >= 2.000 m²	5.3
273	243	Draadtrekkerijen, koudbandwalserijen en profielzetterijen:	
		1. p.o. < 2.000 m²	4.2
		2. p.o. >= 2.000 m²	5.2
274	244	Non-ferro-metaalfabrieken:	
		1. p.c. < 1.000 t/j	4.2
		2. p.c. >= 1.000 t/j	5.2
		Non-ferro-metaalwalserijen, -trekkerijen en dergelijke:	
		1. p.o. < 2.000 m²	5.1
		2. p.o. >= 2.000 m²	5.3
2751, 2752	2451, 2452	IJzer- en staalgieterijen, -smelterijen:	
		1. p.c. < 4.000 t/j	4.2
		2. p.c. >= 4.000 t/j	5.1
2753, 2754	2453, 2454	Non-ferro-metaalgieterijen, -smelterijen:	
		1. p.c. < 4.000 t/j	4.2
		2. p.c >=4.000 t/j	5.1
28	**25, 31**	**VERVAARDIGING EN REPARATIE VAN PRODUCTEN VAN METAAL (EXCLUSIEF MACHINES EN TRANSPORTMIDDELEN)**	
281	251, 331	Constructiewerkplaatsen:	
		1. gesloten gebouw	3.2
		2. gesloten gebouw, p.o. <200 m^2	3.1
		3. in open lucht, p.o. < 2.000 m²	4.1
		4. in open lucht, p.o. >= 2.000 m²	4.2
2821	2529, 3311	Tank- en reservoirbouwbedrijven:	
		1. p.o. < 2.000 m²	4.2
		2. p.o. >= 2.000 m²	5.1
2822, 2830	2521, 2530, 3311	Vervaardiging van verwarmingsketels, radiatoren en stoomketels	4.1
284	255, 331	Stamp-, pers-, dieptrek- en forceerbedrijven	4.1
		Smederijen, lasinrichtingen, bankwerkerijen, en dergelijke	3.2
2851	2561, 3311	Metaaloppervlaktebehandelingsbedrijven:	
		1. algemeen	3.2
		2. scoperen (opspuiten van zink).	3.2
		3. thermisch verzinken	3.2
		4. thermisch vertinnen	3.2
		5. mechanische oppervlaktebehandeling (slijpen, polijsten).	3.2
		6. anodiseren, eloxeren	3.2
		7. chemische oppervlaktebehandeling	3.2
		8. emailleren	3.2
		9. galvaniseren (vernikkelen, verchromen, verzinken, verkoperen, en dergelijke).	3.2
		10. stralen	4.2
		11. metaalharden	3.2
		12. lakspuiten en moffelen	3.2
2852	2562, 3311	Overige metaalbewerkende industrie	3.2
		Overige metaalbewerkende industrie, inpandig, p.o. <200 m^2	3.1

SBI-CODE 1993	SBI-CODE 2008	OMSCHRIJVING	CAT
287	259, 331	Grofsmederijen, anker- en kettingfabrieken:	
		1. p.o. < 2.000 m²	4.1
		2. p.o. >= 2.000 m²	5.1
		Overige metaalwarenfabrieken niet eerder genoemd	3.2
		Overige metaalwarenfabrieken niet eerder genoemd: inpandig p.o. <200 m ^{2}	3.1
29	**27, 28, 33**	**VERVAARDIGING VAN MACHINES EN APPARATEN**	
29	27, 28, 33	Machine- en apparatenfabrieken inclusief reparatie:	
		1. p.o. < 2.000 m²	3.2
		2. p.o. >= 2.000 m²	4.1
	28, 33	3. met proefdraaien verbrandingsmotoren >= 1 MW	4.2
30	**26, 28, 33**	**VERVAARDIGING VAN KANTOORMACHINES EN COMPUTERS**	
30	26, 28, 33	Kantoormachines- en computerfabrieken inclusief reparatie	3.1
31	**26, 27, 33**	**VERVAARDIGING VAN OVERIGE ELEKTRONISCHE MACHINES, APPARATEN EN BENODIGDHEDEN**	
311	271, 331	Elektromotoren- en generatorenfabrieken inclusief reparatie	4.1
312	271, 273	Schakel- en installatiemateriaalfabrieken	4.1
313	273	Elektrische draad- en kabelfabrieken	4.1
314	272	Accumulatoren- en batterijenfabrieken	3.2
315	274	Lampenfabrieken	4.2
316	293	Elektrotechnische industrie niet eerder genoemd	2
3162	2790	Koolelektrodenfabrieken	6
32	**26, 33**	**VERVAARDIGING VAN AUDIO-, VIDEO-, TELECOM-APPARATEN EN -BENODIGDHEDEN**	
321 t/m 323	261, 263, 264, 331	Vervaardiging van audio-, video- en telecom-apparatuur, en dergelijke inclusief reparatie	3.1
3210	2612	Fabrieken voor gedrukte bedrading	3.1
33	**26, 32, 33**	**VERVAARDIGING VAN MEDISCHE EN OPTISCHE APPARATEN EN INSTRUMENTEN**	
33	26, 32, 33	Fabrieken voor medische en optische apparaten en instrumenten, e.d. incl. reparatie	2
34	**29**	**VERVAARDIGING VAN AUTO'S, AANHANGWAGENS EN OPLEGGERS**	
341	291	Autofabrieken en assemblagebedrijven	
		1. p.o. < 10.000 m²	4.1
		2. p.o. >= 10.000 m²	4.2
3420.1	29201	Carrosseriefabrieken	4.1
3420.2	29202	Aanhangwagen- en opleggerfabrieken	4.1
343	293	Auto-onderdelenfabrieken	3.2
35	**30**	**VERVAARDIGING VAN TRANSPORTMIDDELEN (EXCLUSIEF AUTO'S EN AANHANGWAGENS)**	
351	301, 3315	Scheepsbouw- en reparatiebedrijven:	
		1. houten schepen	3.1
		2. kunststof schepen	3.2
		3. metalen schepen < 25 m	4.1
		4. metalen schepen >= 25 m en/of proefdraaien motoren >= 1 MW	5.1
3511	3831	Scheepssloperijen	5.2
352	302, 317	Wagonbouw- en spoorwegwerkplaatsen:	
		1. algemeen	3.2
		2. met proefdraaien van verbrandingsmotoren >= 1 MW	4.2
353	303, 3316	Vliegtuigbouw- en -reparatiebedrijven:	
		1. zonder proefdraaien motoren	4.1
		2. met proefdraaien motoren	5.3
354	309	Rijwiel- en motorrijwielfabrieken	3.2
355	3099	Transportmiddelenindustrie niet eerder genoemd	3.2
36	**31**	**VERVAARDIGING VAN MEUBELS EN VERVAARDIGING VAN OVERIGE GOEDEREN NIET EERDER GENOEMD.**	
361	310	1. meubelfabrieken	3.2
	9524	2. meubelstoffeerderijen b.o.< 200 m ^{2}	1

SBI-CODE 1993	SBI-CODE 2008	OMSCHRIJVING	CAT
362	321	Fabricage van munten, sieraden, en dergelijke	2
363	322	Muziekinstrumentenfabrieken	2
364	323	Sportartikelenfabrieken	3.1
365	324	Speelgoedartikelenfabrieken	3.1
366	32991	Sociale werkvoorziening	2
366	32999	Vervaardiging van overige goederen niet eerder genoemd	3.1
37	**38**	**VOORBEREIDING TOT RECYCLING**	
371	383201	Metaal- en autoschredders	5.1
372	383202	Puinbrekerijen en -malerijen:	
		1. v.c. < 100.000 t/j	4.2
		2. v.c. >= 100.000 t/j	5.2
		Rubberregeneratiebedrijven	4.2
		Afvalscheidingsinstallaties	4.2
40	**35**	**PRODUCTIE EN DISTRIBUTIE VAN ELEKTRICITEIT, AARDGAS, STOOM EN WARM WATER**	
40	35	Elektriciteitsproductiebedrijven (vermogen >= 50 MWe):	
		1. kolengestookt (inclusief meestook biomassa), thermisch vermogen > 75 MWth	5.2
		2. oliegestookt, thermisch vermogen > 75 MWth	5.1
		3. gasgestookt (inclusief bijstook biomassa), thermisch vermogen > 75 MWth, in	5.1
		4. kerncentrales met koeltorens	6
		5. warmtekrachtinstallaties (gas), thermisch vermogen > 75 MWth	5.1
		Bio-energieinstallaties, elektrisch vermogen < 50 MWe:	
		1. covergisting, verbranding en vergassing van mest, slib, GFT en reststromen voedingsindustrie	3.2
		2. vergisting, verbranding en vergassing van overige biomassa	3.2
		Elektriciteitsdistributiebedrijven, met transformatorvermogen:	
		1. < 10 MVA	2
		2. 10 - 100 MVA	3.1
		3. 100 - 200 MVA	3.2
		4. 200 - 1000 MVA	4.2
		5. >= 1000 MVA	5.2
		Gasdistributiebedrijven:	
		1. gascompressorstations, vermogen < 100 MW	4.2
		2. gascompressorstations, vermogen >= 100 MW	5.1
		3. gas: reduceer-, compressor-, meet- en reglinstallatie categorie A	1
		4. gasdrukregel- en meetruimten (kasten en gebouwen), categorie B en C	2
		5. gasontvang- en -verdeelstations, categorie D	3.1
		Warmtevoorzieningsinstallaties, gasgestookt:	
		1. stadsverwarming	3.2
		2. blokverwarming	2
		Windmolens:	
		1. wiekdiameter 20 m	3.2
		2. wiekdiameter 30 m	4.1
		3. wiekdiameter 50 m	4.2
41	**36**	**WINNING EN DITRIBUTIE VAN WATER**	
41	36	Waterwinning-/ bereidingsbedrijven:	
		1. met chloorgas	5.3
		2. bereiding met chloorbleekloog en dergelijke en / of straling	3.1
		Waterdistributiebedrijven met pompvermogen:	
		1. < 1 MW	2
		2. 1 - 15 MW	3.2
		3. >= 15 MW	4.2
45	**41, 42, 43**	**BOUWNIJVERHEID**	
	41, 42, 43	Bouwbedrijven algemeen: b.o. > 2000 m^2	3.2
		Bouwbedrijven algemeen: b.o. <= 2000 m^2	3.1
		Aannemersbedrijven met werkplaats: b.o. > 1000 m^2	3.1
		Aannemersbedrijven met werkplaats: b.o. < 1000 m^2	2
50	**45, 47**	**HANDEL IN EN REPARATIE VAN AUTO'S EN MOTORFIETSEN, BENZINESERVICESTATIONS**	
501, 502, 504	451, 452, 453	Handel in auto's en motorfietsen, reparatie- en servicebedrijven	2

SBI-CODE 1993	SBI-CODE 2008	OMSCHRIJVING	CAT
502	451	(Groot)handel in vrachtauto's (inclusief import en reparatie)	3.2
5020.4	45204	Autoplaatwerkerijen	3.2
		Autobeklederijen	1
		Autospuitinrichtingen	3.1
5020.5	45205	Autowasserijen	2
503, 504	453	Handel in auto- en motorfietsonderdelen en -accessoires	2
505	473	Benzineservicestations:	
		1. met LPG > 1000 m^3/jr	4.1
		2. met LPG< 1000 m^3/jr	3.1
		3. zonder LPG	2
51	**46**	**GROOTHANDEL EN HANDELSBEMIDDELING**	
511	461	Handelsbemiddeling (kantoren)	1
5121	4621	Groothandel in akkerbouwproducten en veevoeders	3.1
		Groothandel in akkerbouwproducten en veevoeders met een verwerkingscapaciteit >= 500 ton per uur.	4.2
5122	4622	Groothandel in bloemen en planten	2
5123	4623	Groothandel in levende dieren	3.2
5124	4624	Groothandel in huiden, vellen en leder	3.1
5125, 5131	46217, 4631	Groothandel in ruwe tabak, groenten, fruit en consumptie-aardappelen	3.1
5132, 5133	4632, 4633	Groothandel in vlees, vleeswaren, zuivelproducten, eieren en spijsoliën	3.1
5134	4634	Groothandel in dranken	2
5135	4635	Groothandel in tabaksproducten	2
5136	4636	Groothandel in suiker, chocolade en suikerwerk	2
5137	4637	Groothandel in koffie, thee, cacao en specerijen	2
5138, 5139	4638, 4639	Groothandel in overige voedings- en genotmiddelen	2
514	464, 46733	Groothandel in overige consumentenartikelen	2
5148.7	46499	Groothandel in vuurwerk en munitie:	
		1. consumentenvuurwerk, verpakt, opslag < 10 ton	2
		2. consumentenvuurwerk, verpakt, opslag 10 tot 50 ton	3.1
		3. professioneel vuurwerk, netto expliciet massa per bewaarplaats < 750 kg (en > 25 kg theatervuurwerk)	5.1
		4. professioneel vuurwerk, netto expliciet massa per bewaarplaats 750 kg tot 6 ton.	5.3
		5. munitie	2
5151.1	46711	Groothandel in vaste brandstoffen:	
		1. klein, lokaal verzorgingsgebied	3.1
		2. kolenterminal, opslagoppervlakte >= 2.000 m²	5.1
5151.2	46712	Groothandel in vloeibare en gasvormige brandstoffen: 1. vloeistoffen o.c. < 100.000 m³	4.1
		2. vloeistoffen o.c. >= 100.000 m³	5.1
		3. tot vloeistof verdichte gassen	4.2
5151.3	46713	Groothandel in minerale olieproducten (exclusief brandstoffen)	3.2
5152.1	46721	Groothandel in metaalertsen:	
		1. opslagoppervlakte < 2.000 m²	4.2
		2. opslagoppervlakte >= 2.000 m²	5.2
5152.2 /.3	46722, 46723	Groothandel in metalen en -halffabrikaten	3.2
5154	4673	Groothandel in hout en bouwmaterialen	
		1. Algemeen: bebouwde oppervlakte > 2000 m^2	3.1
		2. Algemeen: bebouwde oppervlakte <= 2000 m^2	2
5153.4	46735	Zand en grind:	
		1. algemeen: bebouwde oppervlakte > 200 m^2	3.2
		2. algemeen: bebouwde oppervlakte < = 200 m^2	2
	4674	Groothandel in ijzer- en metaalwaren en verwarmingsapparatuur	
		1. algemeen: bebouwde oppervlakte > 2000 m^2	3.1
		2. algemeen: bebouwde oppervlakte <= 2000 m^2	2
5155.1	46751	Groothandel in chemische producten	3.2
5156	4676	Groothandel in overige intermediaire goederen	2
5157	4677	Autosloperijen: bebouwde oppervlakte > 1000 m^2	3.2
		Autosloperijen: bebouwde oppervlakte < = 1000 m^2	3.1
5157.2 /.3		Overige groothandel in afval en schroot: bebouwde oppervlakte > 1000 m^2	3.1
		Overige groothandel in afval en schroot : bebouwde oppervlakte <= 1000 m^2	3.2
5162	466	Groothandel in machines en apparaten:	
		1. machines voor de bouwnijverheid	3.2
		2. overige	3.1
517	466, 469	Overige groothandel (bedrijfsmeubels, emballage, vakbenodigdheden e.d.)	2
60	**49**	**VERVOER OVER LAND**	
6021.1	493	Bus-, tram- en metrostations en -remises	3.2
6022		Taxibedrijven en taxistandplaatsen	2

SBI-CODE 1993	SBI-CODE 2008	OMSCHRIJVING	CAT
6023		Touringcarbedrijven	3.2
6024	494	Goederenwegvervoersbedrijven (zonder schoonmaken tanks): b.o. > 1000 m ^{2}	3.2
6024		Goederenwegvervoersbedrijven (zonder schoonmaken tanks): b.o. <= 1000 m ^{2}	3.1
603	495	Pomp- en compressorstations van pijpleidingen	2
61, 62	**50, 51**	**VERVOER OVER WATER / DOOR DE LUCHT**	
61, 62	50, 51	Vervoersbedrijven (uitsluitend kantoren)	1
63	**52**	**DIENSTVERLENING TEN BEHOEVE VAN HET VERVOER**	
6311.1	52241	Laad-, los- en overslagbedrijven ten behoeve van zeeschepen:	
		1. containers	5.1
		2. stukgoederen	4.2
		3. ertsen, mineralen, e.d., opslagopp. >= 2.000 m²	5.3
		4. granen of meelsoorten, v.c. >= 500 t/u	5.1
		5. steenkool, opslagopp. >= 2.000 m²	5.2
		6. olie, LPG, e.d.	5.3
		7. tankercleaning	4.2
6311.2	52242	Laad-, los- en overslagbedrijven ten behoeve van de binnenvaart:	
		1. containers	4.2
		2. stukgoederen	3.2
		3. ertsen, mineralen, en dergelijke, opslagoppervlakte < 2.000 m²	4.2
		4. ertsen, mineralen, en dergelijke, opslagoppervlakte >= 2.000 m²	5.2
		5. granen of meelsoorten v.c. < 500 t/u	4.2
		6. granen of meelsoorten v.c. >= 500 t/u	5.1
		7. steenkool, opslagoppervlakte < 2.000 m²	4.2
		8. steenkool, opslagoppervlakte >= 2.000 m²	5.1
		9. olie, LPG, en dergelijke	5.2
		10. tankercleaning	4.2
6312	52102, 52109	Distributiecentra, pak- en koelhuizen	3.1
	52109	Opslaggebouwen (verhuur opslagruimte)	2
6321	5221	1. Autoparkeerterreinen, parkeergarages	2
6321		2. Stalling van vrachtwagens (met koelinstallaties)	3.2
6322, 6323	5222	Overige dienstverlening ten behoeve van het vervoer (kantoren)	1
6323	5223	Luchthavens	6
6323		Helicopterlandplaatsen	5.1
623	791	Reisorganisaties	1
634	5229	Expediteurs, cargadoors (kantoren)	1
64	**53**	**POST EN TELECOMMUNICATIE**	
641	531, 532	Post- en koeriersdiensten	2
642	61	Telecommunicatiebedrijven	1
642		Zendinstallaties:	
642		1. LG en MG, zendervermogen < 100 kw (bij groter vermogen: onderzoek!)	3.2
642		2. FM en TV	1
71	**77**	**VERHUUR VAN TRANSPORTMIDDELEN, MACHINES, ANDERE ROERENDE GOEDEREN**	
711	7711	Personenautoverhuurbedrijven	2
712	7712, 7739	Verhuurbedrijven voor transportmiddelen (exclusief personenauto's)	3.1
713	773	Verhuurbedrijven voor machines en werktuigen	3.1
714	772	Verhuurbedrijven voor roerende goederen n.e.g.	2
72	**62**	**COMPUTERSERVICE- EN INFORMATIETECHNOLOGIE**	
72	62	Computerservice- en informatietechnologie-bureaus, en dergelijke	1
72	58, 63	Datacentra	2
74	**63, 69 t/m 71, 73, 74, 77, 78, 80 t/m 82**	**OVERIGE ZAKELIJKE DIENSTVERLENING**	
			1
74	63, 69 t/m 71, 73, 74, 77, 78, 80 t/m 82	Overige zakelijke diensverlening: kantoren	
747	812	Reinigingsbedrijven voor gebouwen	3.1
7481.3	74203	Foto- en filmontwikkelcentrales	2
7484.3	82991	Veilingen voor landbouw- en visserijproducten	4.1
7484.4	82992	Veilingen voor huisraad, kunst, en dergelijke	1

SBI-CODE 1993	SBI-CODE 2008	OMSCHRIJVING	CAT
90	**37, 38, 39**	**MILIEUDIENSTVERLENING**	
9001	3700	RWZI's en gierverwerkingsinrichting, met afdekking voorbezinktanks:	
		1. < 100.000 i.e.	4.1
		2. 100.000 - 300.000 i.e.	4.2
		3. >= 300.000 i.e.	5.1
		Rioolgemalen	2
9002.1	381	Vuilophaal-, straatreinigingsbedrijven, en dergelijke	3.1
		Gemeentewerven (afval-inzameldepots)	3.1
		Vuiloverslagstations	4.2
9002.2	382	Afvalverwerkingsbedrijven:	
		1. mestverwerkingskorrelfabrieken 2. kabelbranderijen	5.1 3.2
		3. verwerking radio-actief afval 4. pathogeen afvalverbranding (voor ziekenhuizen)	6 3.1
		5. oplosmiddelterugwinning	3.2
		6. afvalverbrandingsinrichtingen thermisch vermogen > 75 MW	4.2
		7. verwerking fotochemisch en galvano-afval	2
		Vuilstortplaatsen	4.2
		Composteerbedrijven:	
		1. niet belucht v.c. < 5.000 t/j	4.2
		2. niet belucht v.c. 5.000 tot 20.000 t/j	5.2
		3. belucht v.c. < 20.000 t/j	3.2
		4. belucht v.c. > 20.000 t/j	4.1
		5. GFT in gesloten gebouw	4.1
93	96	**OVERIGE DIENSTVERLENING**	
9301.1	96011	Wasserijen en strijkinrichtingen	3.1
		Tapijtreinigingsbedrijven	3.1
		Chemische wasserijen en ververijen	2
9301.2	96013	Wasverzendinrichtingen	2
9301.3	96013	Wasseretten, wassalons	1
9302	9602	Kappersbedrijven en schoonheidsinstituten	1
9304	9613, 9604	Fitnesscentra, badhuizen en saunabaden	2
9305	9609	Dierenasiels en -pensions	3.2
	9609	Persoonlijke dienstverlening niet eerder genoemd, exclusief bordelen, prostituees en sexclubs	1

Afkortingen:

cat. categorie
o.c. opslagcapaciteit
v.c. verwerkingscapaciteit
p.c. productiecapaciteit
p.o. productieoppervlak
e.d. en dergelijke
n.e.g. niet elders genoemd
t ton
kl klasse
u uur
d dag
w week
jr jaar
= is gelijk aan
< kleiner dan
> groter dan

Bijlage 3:
Landschapskenmerken

L a n d s c h a p s k e n m e r k e n

W o u d o n t g i n n i n g e n

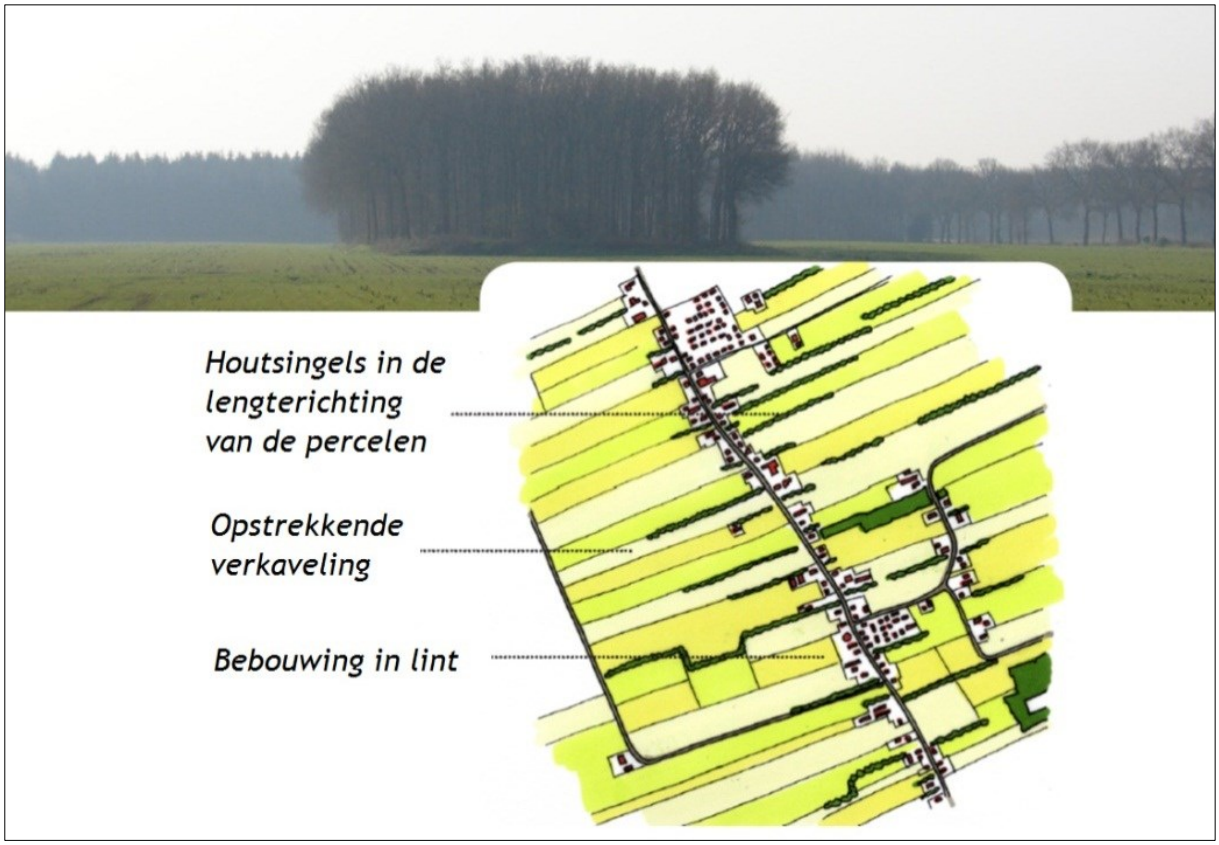

Het landschappelijk raamwerk van de woudontginningen wordt gevormd door ontginningslinten met haaks daarop staande houtsingels en bosstroken in de ontginningsrichting. De houtsingels en bosstroken komen afwisselend en in verschillende breedtes, lengtes en dichtheden voor. Het patroon levert een zeer afwisselend en kleinschalig besloten landschapsbeeld op. Algemeen kan worden gesteld dat de singels in de woudontginningen door achterstallig onderhoud in verval dreigen te raken. De overgangen naar meer open gebieden, bijvoorbeeld beekdalen, hebben een rafelig karakter (geen scherpe grens maar geleidelijk) doordat de singels en bosstroken in afwisselende lengten doorlopen tot aan het open gebied. Deze gevarieerde overgangen zijn kenmerkend voor de woudontginningen. Gemeentelijke laan- en wegbeplantingen langs de parallelle wegen en dwarswegen vormen belangrijke beplantingen voor het raamwerk van deze structuur.

D o r p s r a n d e n / d o r p s t y p e n

De lineaire bebouwingslinten volgen de zandrug en zijn in de dorpskern vaak buiten het lint uitgegroeid. De oudere en vaak dichtere bebouwingslinten liggen grotendeels langs de binnenweg, die het hoogste deel van de dekzandrug volgt. De wat jongere bebouwingslinten volgen de buitenweg, die op de overgang van zandrug naar beekdal liggen.

Erfinrichting

Houtsingels langs een perceelsgrens lopen door tot op het erf. Beplantingsstructuren zijn bij voorkeur zoveel mogelijk dwars op het lint gesitueerd (meelopend met de verkavelingsrichting) zodat de gerichtheid van het landschap wordt versterkt. Erfbeplanting in stroken vormt een eenvoudig middel om de opstrekkende verkaveling te benadrukken. Afhankelijk van de waterhuishoudkundige situatie, bij voorkeur eik, berk op de drogere delen en els, es op de nattere delen toepassen. Ook horen hoogstamfruitbomen en solitaire bomen als linde, es, kastanje en beuk op het erf thuis.

Heideontginningen

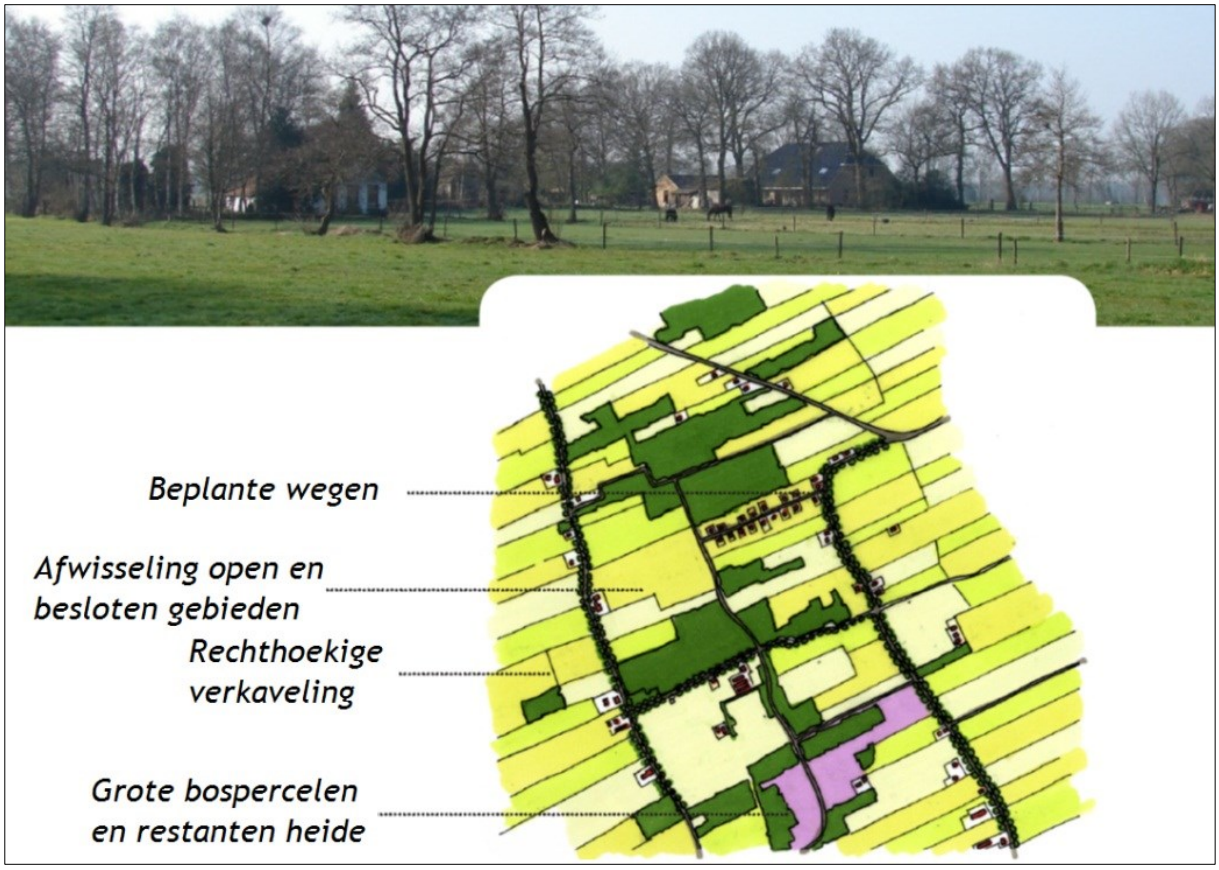

Bij de grootschalige heideontginningen wordt gestreefd naar behoud van de karakteristieken: kleinschalige blokverkaveling, wegbeplantingen en verspreide erven met erfbeplanting. Ook houtwallen, heideterreintjes, reliëf, elzensingels op natte delen, pingoruïnes en dobben dienen duurzaam in stand te worden gehouden. Zandwegen dienen onverhard te blijven, omdat ze kenmerkend zijn voor het landschapsbeeld.

Erfinrichting

Doordat ontginning relatief kort geleden plaatsvond, komen er geen oude dorpsstructuren binnen de heideontginningen voor. De bebouwing binnen de heideontginningen liggen verspreid over het gebied.

Grootschalige heideontginning

De heideontginning in de as De Blesse/Noordwolde is overwegend grootschalig open, door ruilverkaveling zo gevormd.

De verspreid liggende (bedrijfs)bebouwing (met gedeeltelijk grote loodsen) is relatief jong en fors van omvang. De bebouwing bepaalt veelal het beeld van het landschap. De beplanting bestaat uit singels, erfbosjes en solitairen.

Besloten heideontginning

Het landschap van de heideontginningen in de as De Hoeve/Zandhuizen, ten noorden van Noordwolde, is redelijk besloten en gevarieerd. De ontginning ervan heeft ook veelal op kleinere schaal plaatsgevonden. Hierdoor zijn er ook restanten heide, deels bebost, aanwezig.

De verspreid liggende bebouwing is kleinschaliger van karakter (o.a. arbeiderswoningen) en vaak gelegen in bosrijk gebied.

Essenlandschap

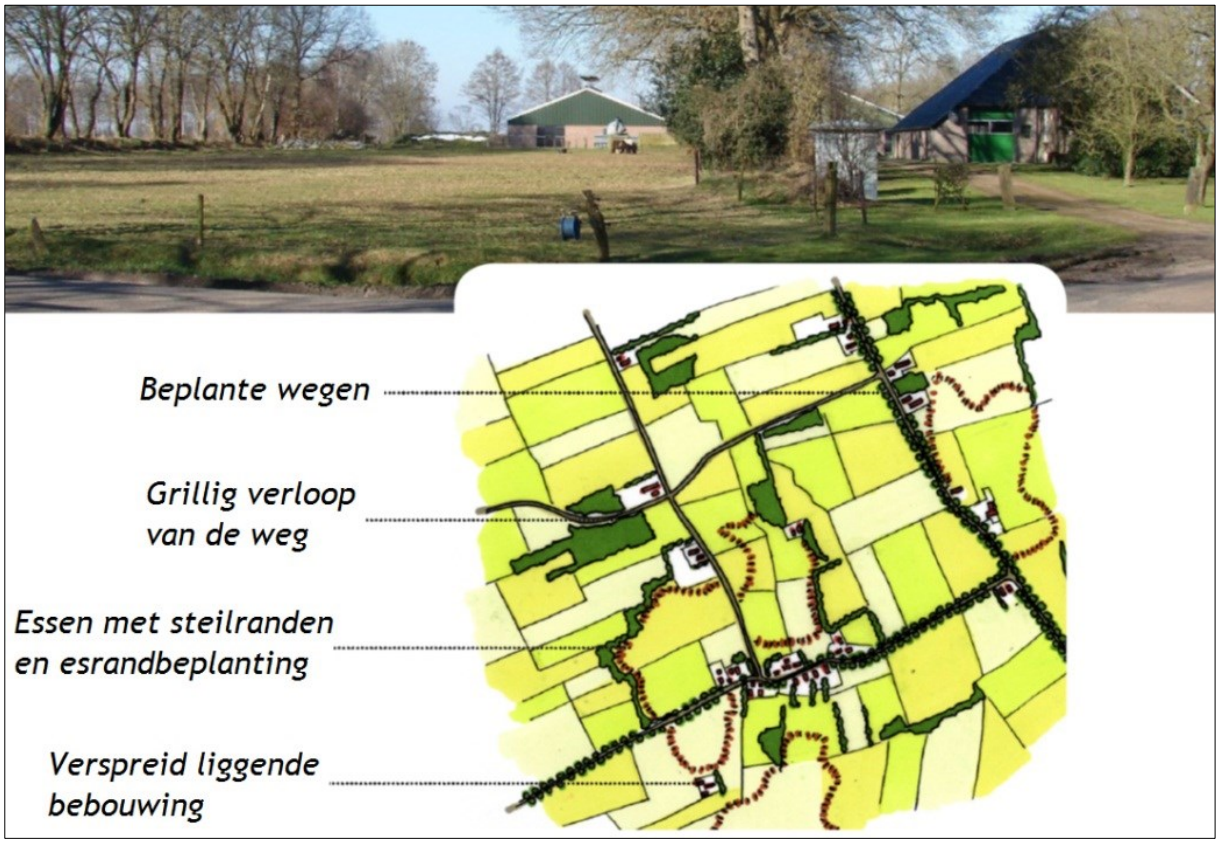

Het essenlandschap vormt een waardevol oud cultuurlandschap met kenmerkende steilranden, houtwallen, singels en hier en daar nog voorkomende zandwegen. De structuren van de essen en kleinere kampen zijn nog deels herkenbaar. In Weststellingwerf gaat het om de ensembles van essen rond Zandhuizen, Rijsberkampen en Boekelte.

Dorpsranden/dorpstypen

De esdorpen kenmerken zich door een stervormig uitwaaierend wegen- en bebouwingspatroon dat samenhangt met de natuurlijke hoogteverschillen in het gebied. Rond de esdorpen liggen akkercomplexen. Doordat op en rond akkercomplexen nieuwbouwwijken zijn ontwikkeld, dreigen veel esdorpen hun karakteristieke vorm te verliezen.

Erfinrichting

Erfbeplanting in de vorm van kleine bosjes, houtsingels en houtwallen, als afscherming tussen het erf, de akkers en de weiden. Bij boerderijen is vaak een zware erfbeplanting van groepen eiken en geriefhoutbosjes aanwezig. De beplantingen vormen een samenhangend patroon waarin de bebouwing is opgenomen (sterke verweving).

Veenpolders

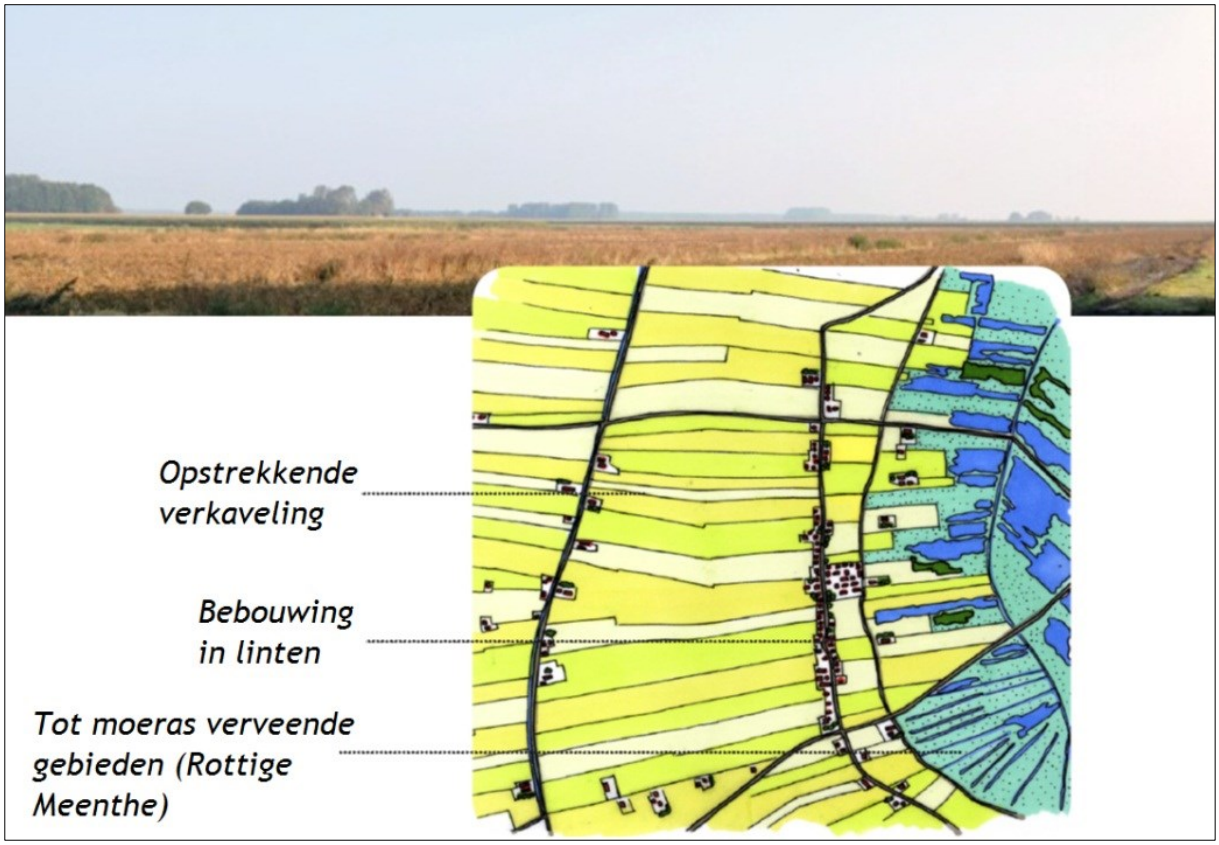

De openheid en grote maat/schaal van de polders vormen belangrijke, maar ook onder druk staande, karakteristieken. Het open en grazige karakter is niet alleen landschappelijk gezien, maar ook voor veel weidevogels een voorwaarde. Daarnaast vormen de randen van de verschillende poldereenheden, de dijken en kaden, belangrijke structuurlijnen in het landschap. De veenpolders bezitten enkele grote water- en moerasrijke natuurgebieden.

Dorpsranden/dorpstypen

De dorpen in de veenpolders bestaan uit halfopen tot besloten lintdorpen. De halfopen tot besloten lintdorpen vormen groene linten in het landschap. Daarnaast komen veel verspreid liggende boerderijen voor. De veenpolders van Weststellingwerf onderscheiden zich van die van Heerenveen en Opsterland door het voorkomen van open bebouwingslinten, waardoor de vrijstaande boerderijen, vaak met beplante erven, zich als losse puntelementen onderscheiden in het landschap. Deze forse erfbeplantingen in het open landschap leveren een monumentale situatie op en geven het gebied een eigen identiteit.

De relatief hoger gelegen, niet ontgonnen petgatencomplexen van de Rottige Meenthe en Brandemeer zijn gedeeltelijk weer verland en bosopslag van wilg, els en berk levert ter plaatse een besloten landschap op, vaak afgewisseld met kleinschalige open hooilanden.

Het opzetten van de grondwaterstand in de veenpolders leidt tot toename van de elzenopslag. In de open polders dient deze opslag actief te worden beheerd om de openheid te waarborgen. Langs de randen van de natuurgebieden de Rottige Meenthe en Brandemeer is de elzenopslag aanvaardbaar, omdat de openheid van de polders hierdoor niet verder wordt aangetast.

Erfinrichting
Het gaat om grote gebouwen van akkerbouwbedrijven die duidelijk geordend in het landschap liggen, wel of niet omringd door erfbeplanting en aan de voorzijde open. De bebouwingen (met erfbeplantingen) liggen als puntelementen in het open landschap.

Hoogveenontginningen

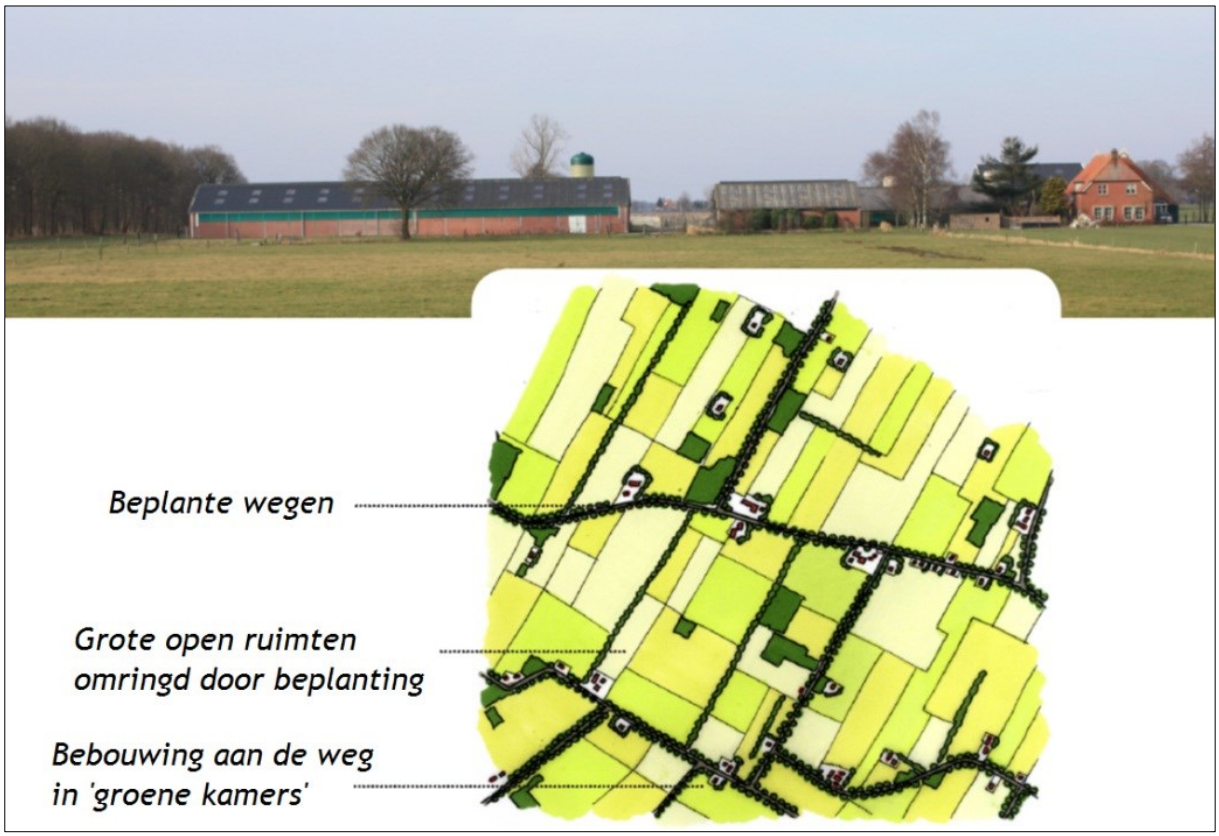

Binnen Zuidoost Friesland zijn drie verschillende typen hoogveenontginningen te onderscheiden met ieder hun eigen karakteristieke kenmerken:

- Plaatselijk kleinschalige hoogveenontginningen
  Bij de kleinschalige hoogveenontginningen wordt gestreefd naar behoud van de kleinschaligheid die wordt gevormd door de kleinschalige structuur van sloten met singels, de opstrekkende verkaveling, de lintbebouwing langs de vaarten en de laanbeplantingen. De singels versterken de gerichtheid van het landschap.

- Hoogveenontginningen met wijken
  Voor de hoogveenontginningen met wijken wordt gestreefd naar het herkenbaar maken van de veenkoloniale ontginningsstructuur. Deze ontginningsstructuur wordt gevormd door een strak patroon van wijken die op gelijke afstand van elkaar liggen en het gebied een duidelijke systematische ordening geven. Vergroten van de herkenbaarheid van de wijken door het deels verwijderen van de opslag is landschappelijk gezien gewenst. Het streefbeeld is het her en der voorkomen van plukken beplanting langs de wijk. De vaarten en bebouwingslinten vormen als hoofdontginningsassen belangrijke structuurlijnen.
- Grootschalige hoogveenontginningen
  Bij de grootschalige hoogveenontginningen speelt behoud van de openheid en de kenmerkende blokvormige verkavelingsstructuur een belangrijke rol. Ook hier is de systematische ordening kenmerkend. Wegbeplantingen langs rechte wegen geven structuur aan het gebied en dienen te worden hersteld. Erfbeplantingen op of rond erven dienen te worden gestimuleerd.

Het gebied ten zuidwesten van Noordwolde is bosrijk en besloten. Het bevat zowel kenmerken van heideontginningen (restanten van kleinschalige heidebewoning) als hoogveenontginningen (ontginningsas).

Dorpsranden/dorpstypen

Langs de veenvaarten (kleinschalige hoogveenontginningen met wijken) zijn veenkoloniale dorpen ontstaan met vele kleine arbeidershuisjes in een duidelijke ordening. Halfopen tot dichte linten aan beide zijden van de vaart met begeleidende laanbeplantingen. In dorpskernen zijn deze uitgegroeid tot buiten het lint.

Erfinrichting

Langs de slootkanten staan met name elzen die deels doorlopen tot op het erf. Hierdoor loopt de perceelsrandbeplanting over in de erfgrensbeplanting. De singels zijn transparanter dan bij de woudontginningen. De monumentale bomen (linde, kastanje), die voor op het erf staan, steken als plukjes boven de elzen uit.

Langs de wijken staan met name elzen die deels doorlopen tot op het erf. Hierdoor loopt de perceelsrandbeplanting over in de erfgrensbeplanting. Doordat de wijken vaak aan één zijde of aan twee zijden beplant zijn, zijn de wijken vanaf de hoofdvaart slecht herkenbaar. De monumentale bomen (linde, kastanje), die voor op het erf staan, steken als plukjes boven de elzen uit.

Het gaat om grote gebouwen van akkerbouwbedrijven die wel of niet omringd door erfbeplanting als puntelementen in het open landschap liggen.

B e e k d a l

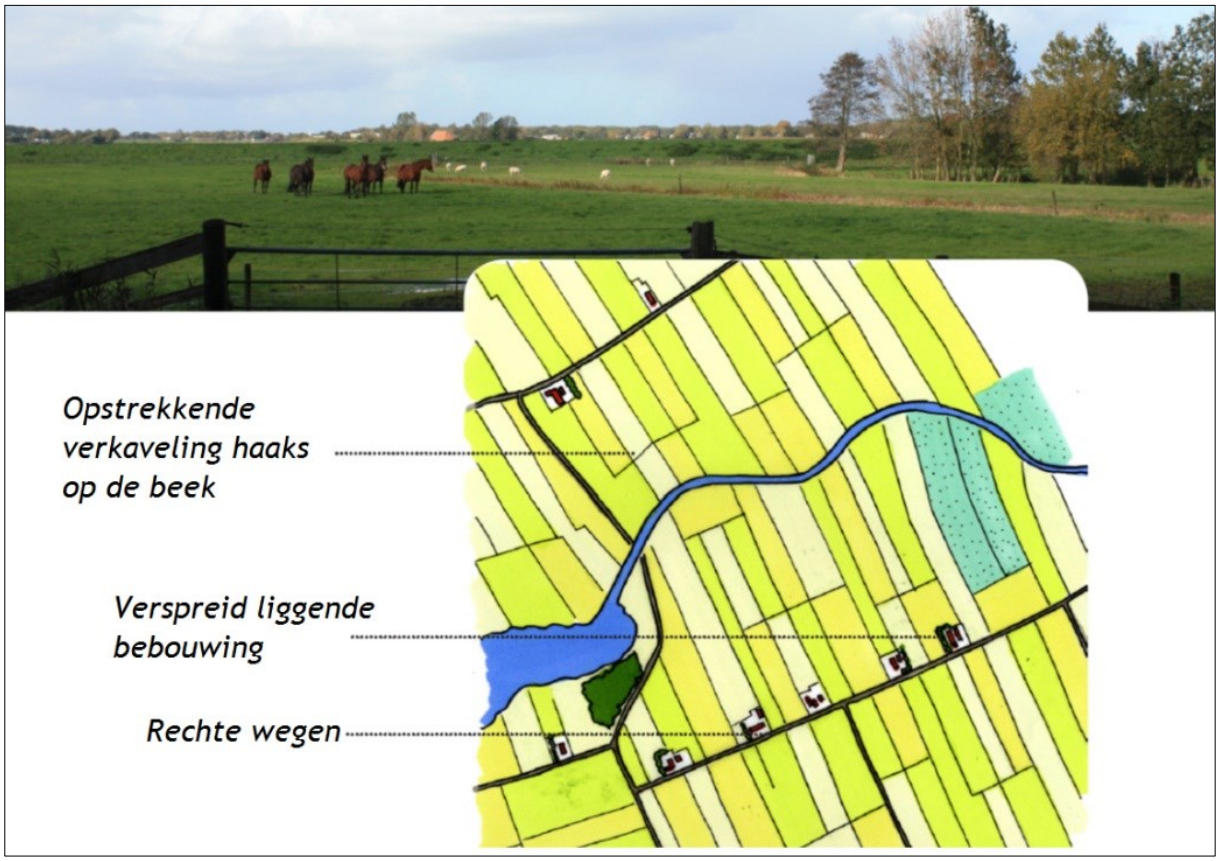

De beekdalen zijn kenmerkend in het landschap. Sommige tonen nog een goed natuurlijk karakter (riet, ruigte, natte graslanden, wilgenstruweel en moerasbos) met kleinschalige gradiënten (o.a. reliëf, zandopduikingen, oude meanders). In Weststellingwerf gaat het vooral om de loop van De Lende en De Tsjonger.

D e L e n d e

Het beekdal van De Lende kent een grote verscheidenheid aan natte graslanden, hooilanden, petgaten en broekbossen. Langs de middenloop van De Lende vindt in het kader van de gebiedsvisie Beekdal Linde natuurontwikkeling plaats in de vorm van onder andere riet- en ruigtelanden, wilgenstruweel, verdere uitbreiding van een mozaïek van moerasbos en water.

D e T s j o n g e r

Het betreft hier voor het grootste deel de benedenloop van De Tsjonger. Hier wordt ingezet op ontwikkeling van een natte ecologische verbinding. Dus een vast boezempeil met aansluitend zo natuurlijk mogelijke oeverlanden. Ontwikkeling van water, moeras, riet- en ruigtezones passen in het landschapsbeeld.

Bijlage 4:
Archeologisch basisonderzoek

RAPPORT

RAAP-RAPPORT 2607

Archeologisch basisonderzoek ten behoeve van de herziening Bestemmingsplan Buitengebied

Gemeente Weststellingwerf

RAAP Archeologisch Adviesbureau

RAAP-RAPPORT 2607

Archeologisch basisonderzoek ten behoeve van de herziening Bestemmingsplan Buitengebied

Gemeente Weststellingwerf

dr. T.J. ten Anscher & S. van der Veen MA

RAAP Archeologisch Adviesbureau BV, 2013

RAAP Archeologisch Adviesbureau

Colofon

Opdrachtgever: gemeente Weststellingwerf

Titel: Archeologisch basisonderzoek ten behoeve van de herziening Bestemmingsplan Buitengebied, gemeente Weststellingwerf

Status: eindversie

Datum: 7 maart 2013

Auteurs: *dr. T.J. ten Anscher & S. van der Veen MA*

Projectcode: WEVER

Bestandsnaam: RA2607_WEVER.indd

Projectleider: S. van der Veen MA

Projectmedewerker: L.B. Stelwagen

ARCHIS-vondstmeldingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-waarnemingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer: niet van toepassing

Bewaarplaats documentatie: niet van toepassing

Autorisatie: drs. J.L. van Beek

Bevoegd gezag: gemeente Weststellingwerf

ISSN: 0925-6229

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.
Leeuwenveldseweg 5b
1382 LV Weesp
Postbus 5069
1380 GB Weesp

telefoon: 0294-491 500
telefax: 0294-491 519
E-mail: raap@raap.nl

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2013
RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Inhoud

1 Inleiding 7
1.1 Achtergrond 7
1.2 Doelstelling 7
1.3 Onderzoeksopzet 8

2 Een globaal archeologisch overzicht 9

3 De archeologische waarden- en verwachtingskaart 13
3.1 Inventarisatie van de bekende vindplaatsen: de bronnenkaart (kaartbijlage 1) 13
3.2 De landschappelijke onderlegger (kaartbijlage 2) 15
3.3 De archeologische verwachtingskaart voor de periode Steentijd-Bronstijd (kaartbijlage 3) 16
3.4 De archeologische verwachtingskaart voor de periode IJzertijd en later (kaartbijlage 4) 18
3.5 Archeologische kwaliteit: bodemverstoringen en hun verwachte effect op het bodemarchief 19

4 De archeologische advieskaarten 23
4.1 Gebruik van de advieskaarten (kaartbijlagen 5 en 6) 23

Literatuur 27

Gebruikte afkortingen 27

Verklarende woordenlijst 28

Overzicht van tabellen en (losse kaart-)bijlagen 29

Bijlage 1: Catalogus van vindplaatsen (bron: ARCHIS) 31

Bijlage 2: Catalogus van AMK-terreinen (bron: ARCHIS) 49

Bijlage 3: Catalogus van onderzoeksmeldingen (bron: ARCHIS) 53

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de archeologische monumentenzorg binnen de eigen gemeentegrenzen. De belangrijkste verplichting voor een gemeente die volgt uit de Monumentenwet 1988 (herzien in 2007), is dat de gemeente bij (op)nieuw vast te stellen bestemmingsplannen rekening moet houden met de aanwezige en te verwachten archeologische waarden. Deze verplichting volgt ook uit de Wet ruimtelijke ordening (Wro/Bro), die voorschrijft dat archeologie en cultuurhistorie uitdrukkelijk meegewogen moeten worden bij het vaststellen van bestemmingsplannen. Volgens het provinciaal beleid (Nota Erfgoed 2010-2013; provinciale verordening Romte Fryslân) en het rijksbeleid (Modernisering Monumentenzorg: MoMo) is integratie van de (archeologische) monumentenzorg in het gemeentelijke ruimtelijk beleid een fundamenteel uitgangspunt.

Borging van de archeologische waarden wordt dus in feite gerealiseerd door de integratie van archeologie in het proces van de ruimtelijke ordening. Zodoende kan voor wat het aspect archeologie betreft tevens invulling worden gegeven aan de gemeentelijke verplichtingen die voortvloeien uit de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

Aanleiding
De directe aanleiding voor dit rapport is de herziening van het Bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Weststellingwerf. In dit kader heeft RAAP Archeologisch Adviesbureau in opdracht van de gemeente en als onderaannemer van BügelHajema Adviseurs een Archeologisch Basisonderzoek uitgevoerd voor plangebied Bestemmingsplan Buitengebied.

Verantwoording
Ten Anscher heeft dit rapport geschreven en de verwachtingsmodellen opgesteld. Van der Veen heeft allerlei bronnen verwerkt in de bijbehorende (kaart-)bijlagen en de cartografische analyses uitgevoerd.

1.2 Doelstelling

Het doel van het onderzoek was een overzicht te geven van de bekende archeologische vindplaatsen en van de verwachte archeologische waarden in de gemeente Weststellingwerf en hieraan onderzoeksadviezen te koppelen. Het bestemmingsplan moet een verbinding hebben met deze archeologische onderzoeksadviezen, zodat het bestemmingsplan voldoet aan de wettelijke eisen met betrekking tot de archeologie.

1.3 Onderzoeksopzet

Op basis van literatuuronderzoek is in vogelvlucht aangegeven wat over de archeologie in de gemeente bekend is (hoofdstuk 2). Op basis van een verscheidenheid aan bronnen (§ 3.1) is een inventarisatie gemaakt van de bekende archeologische vindplaatsen (kaartbijlage 1; bijlagen 1 en 2). Daarbij is ook aandacht besteed aan cultuurhistorische elementen. Deze gegevens zijn verwerkt in ruimtelijke overzichten (kaartbijlagen 1 t/m 6). Met behulp van een inventarisatie van bodemkundige, geomorfologische en hoogtegegevens aangevuld met gegevens ontleend aan historische kaarten (§ 3.2) is een gedetailleerde kaart gemaakt van de landschappelijke elementen (kaartbijlage 2). Deze landschappelijke onderlegger verschaft de basis voor de ruimtelijke vertaling van het archeologische verwachtingsmodel (§3.3) naar verwachtingskaarten (kaartbijlagen 3 en 4). Daarop zijn ook de bekende vindplaatsen geprojecteerd. Op hun beurt vormen die verwachtingskaarten de basis voor de archeologische advieskaarten (hoofdstuk 4, kaartbijlagen 5 en 6).

2 Een globaal archeologisch overzicht

Over de archeologie van Weststellingwerf is relatief weinig bekend. Het aantal bekende vindplaatsen is gelet op de omvang van de gemeente gering. Desondanks is wel op hoofdlijnen een indruk te geven (zie tabel 1 voor de dateringen van de archeologische perioden). Jager & Van Ginkel (2005) is de inhoudelijke hoofdbron voor dit overzicht.

Archeologische perioden			
Tijdperk			Datering
Nieuwste tijd (=Nieuwe tijd C)			1795
Nieuwe tijd		B	1650
		A	1500
Middeleeuwen		Laat	1250
		Vol	1050
	Vroeg	Ottoons	900
		Karolingisch	725
		Merovingisch laat	525
		Merovingisch vroeg	450
Romeinse tijd		Laat	270
		Midden	70 na Chr.
		Vroeg	15 voor Chr.
Prehistorie	**IJzertijd**	Laat	250
		Midden	500
		Vroeg	800
	Bronstijd	Laat	1100
		Midden	1800
		Vroeg	2000
	Neolithicum (Nieuwe Steentijd)	Laat	2850
		Midden	4200
		Vroeg	4900/5300
	Mesolithicum (Midden Steentijd)	Laat	6450
		Midden	8640
		Vroeg	9700
	Paleolithicum (Oude Steentijd)	Laat	12.500
		Jong B	16.000
		Jong A	35.000
		Midden	250.000
		Oud	

tabel1_standaard_Archeologisch_RAAP_2010

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

Paleolithicum

Het Paleolithicum, de lange archeologische periode die zich in onze streken afspeelde tegen het decor van de IJstijden en tussenliggende perioden (interstadialen) waarin het klimaat iets beter was, is grotendeels in nevelen gehuld. Er is één midden-paleolithische vondst bekend: een tienduizenden jaren oude ‘vuistbijl’, gevonden bij Oldeholtwolde, die getuigt van de aanwezigheid van

Neanderthalers. De oudste bewijzen voor aanwezigheid van 'moderne' mensen zijn er in de vorm van kampementjes van rendierjagers in een toendra-achtige omgeving, waarvan een aansprekend voorbeeld wederom bij Oldeholtwolde is aangetroffen, nabij de Tjonger.

Mesolithicum
Het Mesolithicum, de periode waarin als gevolg van de gestage verbetering van het klimaat het landschap met loofwouden begroeid raakt en men leefde van jagen, vissen en verzamelen, is met tientallen tijdelijk bewoonde vindplaatsen vertegenwoordigd, vooral nabij de beekdalen.

Neolithicum en Vroege Bronstijd
Ook zijn vindplaatsen aangetroffen uit het Neolithicum. Dat is de periode waarin naast jagen, vissen en verzamelen in toenemende mate graanverbouw en veehouderij een plaats krijgen in de bestaanseconomie en waarin voor het eerst aardewerk gemaakt wordt. Een voorbeeld van een neolithische vondst is de knophamerbijl van de midden-neolithische Trechterbekercultuur (de cultuur van de bouwers van hunebedden) uit de omgeving van Steggerda. Voorwerpen van de laat-neolithische Enkelgrafcultuur zijn als losse vondsten gedaan in de buurt van Rijsberkampen, Boyl, Noordwolde en Blesdijke (een hamerbijl, mogelijk afkomstig uit een grafheuvel). Neolithische nederzettingen in de vorm van tijdelijke vis-, jacht- en veehouderskampementen zijn veelal in de buurt van water aangetroffen, vooral op landschappelijke verhogingen, op vergelijkbare locaties als in het Mesolithicum. Daarnaast werden in deze periode ook terreinen die wat verder van de beekdalen lagen en geschikt waren om te akkeren, belangrijke vestigingslocaties, met name voor (semi)permanente nederzettingen met stevig gebouwde grotere huizen. Zo zijn op het Blesdijkerveld (Blesdijkerheide) opgeploegde vondsten van de eerder genoemde Trechterbekercultuur en Enkelgrafcultuur, van de laat-neolithische Klokbekercultuur en van de daarop aansluitende Wikkeldraadcultuur uit de Vroege Bronstijd gedaan. Het gaat daarbij vermoedelijk om zowel graf- als nederzettingsvondsten (Jager, 1988: 41-42).

Midden Bronstijd t/m IJzertijd
Pas vanaf de Midden Bronstijd (de periode waarin al woonstalhuizen gebouwd werden met een lengte van enkele tientallen meters) worden in onze streken ook de verder van waterlopen gelegen delen van dekzandgebieden gebruikt om te akkeren en te wonen. Daar worden regelmatig akkercomplexen aangetroffen, die worden aangeduid met de onjuiste maar ingeburgerde term *Celtic fields*. Overtuigende aanwijzingen voor *Celtic fields* ontbreken tot nog toe in de gemeente, al is in de literatuur een *Celtic field* bij Oosterstreek verondersteld. Grafheuvels uit de IJzertijd zijn bekend uit de omgeving van Rijsberkampen. Ongetwijfeld hebben de bijbehorende bewoning en het akkerland in hun directe omgeving gelegen. De hogere delen in het oosten van Weststellingwerf waren destijds dus bewoond.
Nabij de Tonger, bij de Schoterbrug, is een bronzen kokerbijl gevonden uit de Late Bronstijd of Vroege IJzertijd. In de venige laagte bij Nijeholtpade is een potje uit de IJzertijd gevonden. Vermoedelijk betreft het in beide gevallen rituele deposities (offervondsten). In en nabij natte locaties werd al sinds mensenheugenis, vanaf het Mesolithicum en mogelijk al eerder, geofferd. Ongetwijfeld herbergt het grondgebied van Weststellingwerf veel meer van dergelijke offervondsten.

Intermezzo: vegetatie-ontwikkeling in de Prehistorie
Zeer bepalend voor de prehistorische bewoningsmogelijkheden is de vegetatie-ontwikkeling geweest. In de loop van de duizenden jaren van klimaatverbetering na de laatste IJstijd steeg de zeespiegel vele meters (als gevolg van het smelten van het landijs) en in het achterland steeg ook de grondwaterspiegel. Het landschap veranderde vanaf het Neolithicum gaandeweg van een sterk door waterlopen doorsneden dekzandlandschap in een veenmoeras. Het is aannemelijk dat de dekzandplateaus rond Wolvega en westelijk ervan in de Midden Bronstijd of IJzertijd al afgedekt waren met veen. Hier hoeven op het dekzand, in tegenstelling tot in het oosten van de gemeente, geen nederzettingen, grafmonumenten en akkercomplexen uit de latere Prehistorie verwacht te worden. Vermoedelijk is ook in het oosten het dekzand uiteindelijk met veen overdekt geraakt, wellicht met uitzondering van de hoogste delen. Overigens is het, gelet op de bevindingen in de (wijde) omgeving, niet ondenkbaar dat in de Bronstijd en IJzertijd op het veen gewoond werd, al ontbreken daarvoor in de gemeente overtuigende aanwijzingen.

Een gedetailleerd inzicht in de overvening (waar en wanneer) is momenteel helaas niet te geven. Dit blijft een belangrijk desideratum.

Vanaf de Late IJzertijd
Vooralsnog ziet het ernaar uit dat de gemeente in de Late IJzertijd/Romeinse tijd en Vroege Middeleeuwen niet of nauwelijks bewoning heeft gekend (de schaarse aanwijzingen hiervoor, een paar scherfjes bij Nijetrijne, zijn vermoedelijk terug te voeren op bemesting met aangevoerde terpaarde). Toch is niet uitgesloten dat toen binnen de gemeentegrenzen op veenterpjes werd gewoond, zoals elders vrij gebruikelijk was. In elk geval vonden vanaf de Volle Middeleeuwen (eind 11e eeuw?) ontginningen plaats in het met veen overdekte gebied, vermoedelijk aanvankelijk langs de Tjonger en Linde en al spoedig ook in gebieden verder van de beekdalen vandaan. De ontginningsassen met bewoningslinten, nog steeds kenmerkend voor de gemeente, gaan deels terug tot deze periode. In de eerste helft van de 13e eeuw worden nederzettingen als Peperga, Vinkega, Sonnega, Ter Idzard, Oldetrijne, Nijetrijne, Wolvega en Oldeholtpade genoemd; in de vroege 14e eeuw ook Munnekeburen, Scherpenzeel, Spanga, Boyl, Oldelamer, Nijelamer, Oldeholtwolde en Nijeholtwolde. Ongetwijfeld bestonden die toen al enkele generaties, wat ook geldt voor Boyl. Aanwijzingen voor verleggingen van ontginningsassen naar hoger gelegen gebieden zijn te vinden in de verkavelingspatronen zoals bekend van de oudste kadastrale minuutplans uit de eerste helft van de 19e eeuw en zijn voorts af te leiden uit de al in de 17e eeuw geïsoleerde locaties met oude kerkhoven/kerkheuvels/kerkjes van Sonnega, Peperga en bij Blesdijke (die van Nijetrijne daarentegen is niet terug te voeren op het opschuiven van een as, maar op het geheel verlaten van dit veendorp; het huidige Nijetrijne is ontstaan langs de veel later aangelegde verbindingsweg Wolvega-Kuinre). Ook van Noordwolde is zo'n verlegd bewoningslint bekend. Ontginningen en de daarmee gepaard gaande ontwatering en oxidatie hebben geleid tot het verdwijnen van veen. Daardoor kwam in de hogere delen van het landschap het dekzand weer aan het maaiveld te liggen. Vanaf de Late Middeleeuwen en vroege Nieuwe tijd kon men zich dus gaandeweg op steeds meer plaatsen weer op dekzand vestigen.

In het oosten van de gemeente is op de hoogst gelegen dekzandplateaus een ander nederzettingstype te vinden, dat meer lijkt op een esdorp. Voorbeelden zijn Rijsberkampen, Boekelte en Zandhuizen. De bewoningsvoorkeur in de Middeleeuwen en Nieuwe tijd is, anders dan in de Prehistorie, niet of nauwelijks te verbinden aan specifieke landschapselementen. Men kon eigenlijk overal wel wonen.

Vanaf de 17e eeuw neemt de turfwinning in de gemeente een vlucht. Op kaarten uit de vroege 19e eeuw zijn met name in de Lindevallei en in het noordwesten en westen van de gemeente forse gebieden met petgaten afgebeeld. Uit latere kaarten is uitgebreide turfwinning op aangrenzende percelen af te leiden.

3 De archeologische waarden- en verwachtingskaart

3.1 Inventarisatie van de bekende vindplaatsen: de bronnenkaart (kaartbijlage 1)

De informatie over de bekende archeologische vindplaatsen in de gemeente is ontleend aan verschillende bronnen:
- het ARCHeologisch Informatie Systeem (ARCHIS) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed;
- de Archeologische Monumentenkaart (AMK)
- de Friese Archeologische Monumentenkaart Extra (FAMKE);
- Kennis Infrastructuur Cultuurhistorie (KICH);
- de Cultuurhistorische Kaart Fryslân (CHK2);
- de kaart uit circa 1692 van Schotanus à Sterringa (uitgegeven in 1718);
- het kadastraal minuutplan uit circa 1832 (www.watwaswaar.nl; www.hisgis.nl);
- de kaart van Eekhoff uit circa 1845 (www.tresoar.nl);
- de Topografische Militaire Kaart uit circa 1850 (www.watwaswaar.nl);
- literatuur, waaronder overzichtswerken (Fokkens, 1991; Jager, 1988 & 1989; Jager & Van Ginkel, 2005) en diverse archeologische onderzoeksrapportages (zie literatuurlijst).

De bekende vindplaatsen zijn opgenomen op de bronnenkaart (kaartbijlage 1; zie kaartbijlagen 2 en 4 alsmede bijlagen 1 en 2). Voor zover daar iets over te zeggen is, is de archeologische periode en de (verwachte) aard van de vindplaats aangegeven. Vondsten zonder bekende vondslocatie zijn op de bronnenkaart weggelaten. De topografische ondergrond is ontleend aan de digitale topografische kaart schaal 1:10.000. Hieronder wordt op enkele bronnen nader ingegaan.

ARCHIS-waarnemingen
ARCHIS is het nationale digitale archeologische archief dat beheerd wordt door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Archeologische onderzoeken (zie bijlage 3) moeten verplicht in ARCHIS worden aangemeld en krijgen een zogenaamd ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer. Als daarbij archeologische vondsten worden gedaan, moeten die ook worden aangemeld in dit systeem. De ARCHIS-waarnemingsnummers (zie bijlage 1) hebben ook betrekking op allerlei archeologische waarnemingen die in het verleden zijn gedaan. Hoewel naar compleetheid wordt gestreefd, zijn er nog steeds vrij veel vondsten die niet in ARCHIS zijn opgenomen. De informatie die over een specifieke vondst bekend is, kan sterk uiteenlopen, evenals de betrouwbaarheid van de opgegeven vondstlocaties. Die zijn zelden op de meter, regelmatig op 10 m en vaker op 100 m nauwkeurig. Vindplaatsen waarvan de locaties in hele kilometers zijn aangegeven, zijn voor ruimtelijke analyses onbruikbaar; hun vondstlocaties geven niet meer dan een zeer grove indicatie.

Het komt regelmatig voor dat verschillende vondstmeldingen dezelfde vindplaats betreffen (denk aan een nederzettingsterrein) en bijvoorbeeld in verschillende jaren of door verschillende amateur-archeologen zijn gedaan. Waarnemingen die op één enkele vindplaats betrekking hebben, zijn op de kaartbijlagen bij dit rapport samengevoegd tot één vindplaatslocatie.
In ARCHIS is aan vindplaatsen/vondsten een begin- en een eindperiode gekoppeld. Deze geven een indicatie van de mate van nauwkeurigheid van de datering van de desbetreffende vindplaats. Regelmatig is de datering onbekend, of weinig precies (zoals bijvoorbeeld de aanduiding Laat Paleolithicum t/m Midden Bronstijd in geval van een vuurstenen afslag die verder geen typologische aanknopingspunten biedt voor een nadere datering).

In bijlage 1 zijn de ARCHIS-waarnemingen verwerkt die de gemeente betreffen. De informatie is letterlijk uit ARCHIS overgenomen. Er is geen poging gedaan om de vele slordigheden, (schrijf)fouten en inconsistenties in ARCHIS te corrigeren. Zonder terug te gaan tot de literatuur of het archeologische materiaal waar die ARCHIS-beschrijvingen op berusten (niet mogelijk in het kader van onderhavig onderzoek), zou corrigeren al te vaak neerkomen op oncontroleerbare herinterpretaties.

AMK-terreinen
Sommige vindplaatsen zijn opgenomen op de Archeologische Monumenten Kaart (AMK) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed beheert en actualiseert de AMK. Op de AMK is aan archeologische terreinen een bepaalde status toegekend, waardoor de vindplaats beter planologisch te beschermen is. Dit is in het verleden niet altijd even systematisch gedaan. De AMK-terreinen zijn onderverdeeld in verschillende categorieën die min of meer het eraan gehechte archeologische belang weerspiegelen. Rijksmonumenten, de hoogste categorie (waarvoor het Rijk de bevoegde overheid is), heeft de gemeente momenteel niet (zie bijlage 2). Deze monumenten zijn beschermd op grond van de Monumentenwet. Er zijn wel drie terreinen van zeer hoge archeologische waarde, drie terreinen van hoge archeologische waarde en één terrein van archeologische waarde. Van sommige AMK-terreinen moeten bepaalde aspecten, zoals omvang of kwaliteit, nog nader worden vastgesteld. Het is overigens niet zo dat een vindplaats die niet op de AMK is opgenomen, per definitie archeologisch minder waardevol is dan een vindplaats binnen een AMK-terrein.

Overige bekende archeologische vindplaatsen
Vergelijking van het bestand aan ARCHIS-waarnemingen met de vindplaatsen die op de FAMKE zijn opgenomen, leert dat niet alle vindplaatslocaties op de ‘Steentijdkaart’ van de FAMKE te herleiden zijn tot ARCHIS-waarnemingen. De FAMKE toont meer vindplaatsen. Uit de bronnenkaart valt af te leiden om welke vindplaats-‘stippen’ het gaat. Vermoedelijk hebben deze voor het merendeel betrekking op vuursteenvindplaatsen die ontdekt zijn door amateurarcheologen en verder op al tientallen jaren bekende vindplaatsen die bijvoorbeeld in Jager & Van Ginkel (2005) genoemd zijn.

Een catalogus van alle archeologische vindplaatsen die in de gemeente aangetroffen zijn, waaruit duidelijk blijkt wat er op de bekende vindplaatsen is aangetroffen en wat van de vondstcontext bekend is, is wenselijk.

Cultuurhistorische elementen

Omdat de archeologie van de (Late) Middeleeuwen en Nieuwe tijd onlosmakelijk verbonden is met de cultuurhistorie, moet ook aandacht besteed worden aan cultuurhistorische elementen. Zo geven de bewoningslinten die uit historisch kaartmateriaal af te leiden zijn, tevens de zones aan die voor nederzettingen uit de Late Middeleeuwen het meest kansrijk zijn, terwijl bijvoorbeeld oude kerkhoven de locaties van middeleeuwse kerken verraden.
Bij de analyse van de historische kaarten zijn objecten en terreinen geïnventariseerd waarvan nog resten in de bodem aanwezig kunnen zijn. Het gaat onder andere om boerderijplaatsen, kerken/ begraafplaatsen, stinzen/states en buitenplaatsen, schansen, bruggen, molens en dijken. In elk geval boerderijplaatsen en stinzen/states en buitenplaatsen (en kloosters en kloosterterreinen, die in de gemeente niet voorkomen) moeten volgens de provincie opgevat worden als archeologische monumenten in de zin van de Monumentenwet 1988 (zie de toelichting bij de Cultuurhistorisch Kaart Fryslân/CHK2 in http://www.fryslan.nl/chk).
Bij het karteren van deze elementen zijn vooral de kadastrale minuutplans van circa 1832 gebruikt (zoals verwerkt in de CHK2). Dit zijn de vroegste betrouwbare en voldoende gedetailleerde kaarten die voor het gehele gemeentelijke grondgebied beschikbaar zijn. De inventarisatie van cultuurhistorische elementen is (voor sommige aspecten meer dan voor andere) aangevuld met gegevens die afgeleid zijn van de kaart van Schotanus à Sterringa uit circa 1692, de kaarten van Huguenin (1819-1829), Eekhoff (ca. 1845) en de Topografische Militaire Kaart uit omstreeks1850.

3.2 De landschappelijke onderlegger (kaartbijlage 2)

De basispremisse voor een archeologische verwachtingskaart (waarop in § 3.3. nader wordt ingegaan) is dat er een relatie bestaat tussen vindplaatslocaties, met name die van nederzettingen (tijdelijke of permanente woonlocaties) en specifieke elementen in het landschap. Om te komen tot een verwachtingskaart is het dus zaak zo gedetailleerd mogelijk vat te krijgen op het landschap. Daarvoor is gebruik gemaakt van de volgende bronnen:
- de bodemkaart, schaal 1:50.000 (Stiboka, 1988);
- bodemkaarten. schaal 1:10.000 (Van de Akker, 1966; Hamming, 1959; Makken & Rutten, 1971; Kamping, Kiestra & Rutten, 1978);
- de geomorfologische kaart (www.archis2.nl);
- het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN);
- de kadastrale minuut van 1832.

De gecombineerde gegevens zijn samengebracht op één kaart: de ‘landschappelijke onderlegger’ (kaartbijlage 2: de basis voor de verwachtingskaart). Op de landschappelijke onderlegger zijn behalve de topografie ook de bekende ARCHIS- en FAMKE-vindplaatsen geprojecteerd, om een idee te krijgen van de relatie tussen archeologie en landschap.

Het landschap in de gemeente valt globaal uiteen in twee hoofdcategorieën:
- het ‘afgedekte gebied’: het aaneengesloten veengebied en de beekdalen, waarin het pleistocene zand (over het algemeen dekzand) afgedekt is door jongere lagen;
- het ‘dekzandgebied’, waar over het algemeen het dekzand aan het oppervlak ligt.

In beide gebieden is een breed scala aan landschappelijke elementen te vinden (zie de legenda van kaartbijlage 2). Op deze kaart zijn tevens terreinen gemarkeerd waarvan bekend is dat zij:
- in het verleden zijn opgehoogd, wat potentieel gunstig kan zijn voor het archeologisch bodemarchief omdat dit hierdoor van een afdekkende buffer is voorzien;
- afgegraven zijn, maar waarvan niet vaststaat dat de kans op intacte archeologische waarden verkeken is;
- zo diep afgegraven zijn, dat niet aannemelijk is dat (intacte) archeologische waarden nog aanwezig zijn.

3.3 De archeologische verwachtingskaart voor de periode Steentijd-Bronstijd (kaartbijlage 3)

Een archeologische verwachtingskaart is een grafische weergave van een archeologisch verwachtingsmodel, dat gebaseerd is op het eerder genoemde principe dat archeologische resten niet willekeurig over een gebied zijn verspreid, maar gerelateerd zijn aan bepaalde landschappelijke kenmerken of eigenschappen (Van Leusen & Kamermans, 2005). Dit is af te leiden uit bekende archeologische vindplaatsen, vooral uit de (wijdere) omgeving, maar de gegevens uit de gemeente zelf spreken de globale trends niet tegen. Die locatievoorkeuren verschuiven overigens in de loop van de tijd. Zo vertoefden jagers-verzamelaars uit het Mesolithicum graag op hoge en droge locaties nabij water (drink- en viswater), bij voorkeur op overgangszones tussen diverse landschapstypen zodat een breed scala aan exploitatiemogelijkheden in de directe omgeving voorhanden was. Voor een gemeenschap uit het Neolithicum of de Vroege Bronstijd waren behalve hoge en droge gronden vlakbij gebieden met goede jacht-, vis- en verzamelmogelijkheden ook goede akkergronden essentieel: voldoende grote gebieden, niet te droogtegevoelig en niet te nat.
Op een archeologische verwachtingskaart wordt de verwachte dichtheid aan archeologische vindplaatsen (met name nederzettingsterreinen) weergegeven. Hoe hoger de verwachte dichtheid is, hoe hoger de archeologische verwachting. Daarbij worden drie hoofdcategorieën onderscheiden: zones met een lage, middelhoge en hoge archeologische verwachting. De zones met uiteenlopende verwachte dichtheden worden in verschillende kleuren weergegeven. De contouren van de verwachtingszones zijn te herleiden tot de landschappelijke onderlegger (vergelijk kaartbijlage 2).

Het archeologische verwachtingsmodel voor de Steentijd-Bronstijd
Jagers-verzamelaars gaven voor hun tijdelijke kampementen de voorkeur aan hoogten nabij water; niet alleen waterlopen, maar ook vennen en pingoruïnes (natuurlijke depressies die in de ijstijden ontstaan zijn en lange tijd water hebben bevat).[1] Maar ook op minder geprononceerde locaties langs oevers werden jachtkampen ingericht. Bij (tijdelijke) nederzettingen op zulke plekken moet

[1] Vennen, pingoruïnes en door de mens gegraven poelen (drenkplaatsen voor vee) worden vaak aangeduid onder de verzamelnaam ‘dobben’ omdat zij zonder nader onderzoek zelden van elkaar te onderscheiden zijn. Poelen (drenkplaatsen voor vee) zijn doorgaans vrij recent en cultuurhistorisch en landschappelijk wèl, maar archeologisch niet interessant. De vennen en pingoruïnes, natuurlijke depressies met drinkwater voor mens en dier, zijn archeologisch en archeobotanisch van belang. Zij waren aantrekkelijk voor jagers-verzamelaars, vooral in het Laat Paleolithicum en het Vroeg Mesolithicum. Die sloegen hun kampementen in de directe nabijheid ervan op. Uit gegevens van elders blijkt dat pingoruïnes in latere perioden ook gebruikt zijn als offerplek. Dankzij hun opvulling met organische afzettingen, zoals veen waarin stuifmeel en botanische macroresten goed bewaard gebleven zijn, fungeren vennen en pingoruïnes als archeobotanisch archief voor het omringende landschap, waar zulke afzettingen ontbreken of veel minder dik en jonger zijn. Via dit archief is bijvoorbeeld prehistorisch menselijk handelen te achterhalen, voor zover dit zijn weerslag heeft gehad op de vegetatie in de omgeving. Zo kan het vegetatiebeeld wijzen op naburige prehistorische ontginningen en akkertjes.

ook rekening gehouden worden met de aanwezigheid van archeologisch afval in de aangrenzende moerassige laagte. Bij vroege landbouwers, waarvoor vissen, jagen en verzamelen nog belangrijke activiteiten waren, waren dergelijke locaties nog steeds in trek. Verderop, op de wat hogere en vlakke terreingedeelten maar nog steeds relatief dicht bij open water, lagen de nederzettingen en het akkerland (met graven in de nabijheid). Of destijds ook verder van water vandaan nederzettingen hebben gelegen, is onvoldoende bekend.

Het is niet uitgesloten dat op de hoge, droge gronden in het (zuid)oosten van de gemeente, inclusief de hoge gronden die verder van de waterlopen vandaan liggen, akkercomplexen, nederzettingen en graven van gevorderde landbouwers (Midden en Late Bronstijd) voorkomen.

Een bijzondere categorie archeologische vindplaatsen/vondsten vormen de offergaven (rituele deposities van geïsoleerde objecten, maar ook wel van meerdere objecten bij elkaar) en allerlei andere archeologische verschijnselen die met name in beekdalen te verwachten zijn, zoals visvangstinstallaties (visweren) en kano's. Deze zijn niet op te sporen met het gebruikelijke (betrekkelijk grofmazige) archeologische vooronderzoek, dat in feite afgestemd is op nederzettingsterreinen. In de beekdalen zijn prehistorische, doorwaadbare oversteekplaatsen (voorden) te verwachten. Vaak versmalt een beekdal zich ter plaatse van een voorde.[2]

Vertaling naar kaartbeeld
Op grond van deze verwachting is een hoge archeologische verwachting voor nederzettingen toegekend aan de koppen en zandruggen in het landschap en met name de koppen en ruggen vlakbij water (dekzandkopjes in het beekdal; in de beekdalen en op de randwallen die rond sommige pingoruïnes te vinden zijn). In het zandgebied zijn deze hoogten bekend (dekzandruggen en -koppen); in het afgedekte gebied geldt dit vooralsnog alleen voor de grootste en hoogste koppen en ruggen, maar de nog onbekende kleinere kunnen archeologisch minstens zo interessant zijn. Hier zijn nog tal van zulke kansrijke locaties onontdekt. Daarom geldt voor dit afgedekte gebied (beekdalbodems; veenvlakte met dekzandvlakte in ondergrond; veenvlakte met dekzandkoppen en -ruggen in de ondergrond) als verwachting 'potentieel middelhoog/hoog'. Een middelhoge archeologische verwachting is toegekend aan een zone van 250 m in ooit redelijk gedraineerde gebieden langs de beekdalen (dekzandflanken bedekt met veen en, waar dit landschapselement ontbreekt, de dekzandvlakte). Daar kunnen behalve kampementen op 'vlakkere' locaties dichtbij water, wat verder van het water vandaan de akkers en nederzettingen van vroege landbouwers liggen. Een middelhoge archeologische verwachting is ook toegekend aan de hoge gronden (dekzandvlakten, stuwwallen) in het (zuid)oosten van de gemeente, vanwege mogelijke resten uit de Midden en Late Bronstijd. Voor de overige hoge gronden (dekzandvlakten) zijn te weinig gegevens voorhanden om er een verwachting aan te verbinden. Aan deze gebieden is een 'onbepaalde archeologische verwachting; toegekend.

[2] Voorden zijn dikwijls te herkennen aan onder meer bodemverstevigingen van hout of veldkeien, (veel jongere) wegen en de samenkomst van (middeleeuwse) karrensporen (die in het algemeen door moderne bodembewerkingen zijn uitgewist), clustering van grafheuvels en door concentraties aan offervondsten en afval. Voorden zijn niet zelden in de Nieuwe tijd overbrugd en regelmatig ook te herkennen aan schansen (uit de 16e t/m late 18e eeuw) die vlakbij werden aangelegd om deze overgangen (strategische plaatsen) te beschermen/beheersen.

Een lage archeologische verwachting geldt voor gebieden waarvoor prehistorische bewoning niet zo voor de hand ligt: slecht gedraineerde laagten in het zandgebied (dalvormige laagten met restveen of zonder veen; droogdalen; dekzandlaagten met restveen) en slecht gedraineerde gebieden waar het keileem (bijna) tot het maaiveld reikt (grondmorenewelvingen aan de oppervlakte; dekzandvlakte met ondiep keileem).
Vanzelfsprekend geldt voor de bekende vindplaatsen, locaties waar in het verleden al vondsten uit de periode Steentijd t/m Bronstijd zijn gedaan en die ook op kaartbijlage 3 zijn weergegeven, een hoge archeologische verwachting; dat geldt ook voor de (mogelijke) dobben. Op kaartbijlage 3 is met een attentieraster de zone aangeduid waar beekdalfenomenen te verwachten zijn. Dit kan alleen maar zeer globaal gedaan worden. Voor de hand liggende voorde-locaties zijn op vergelijkbare wijze met een attentieraster aangegeven.

3.4 De archeologische verwachtingskaart voor de periode IJzertijd en later (kaartbijlage 4)

Voor de Vroege en Midden IJzertijd bestaat een kans op de aanwezigheid van nederzettingen en de bijbehorende akkers en grafvelden (urnenvelden en grafheuvels) op de grotere dekzandplateaus in het oostelijke deel van de gemeente (met name in de omgeving van Boekelte, Rijsberkampen en Zandhuizen), evenals in de randzone langs de stuwwal en op de flank ervan. Of hier ook in de periode Late IJzertijd t/m Vroege Middeleeuwen kon worden gewoond, is onduidelijk. In het veengebied (op drogere locaties) kunnen huisplaatsen (vlaknederzettingen) uit de IJzertijd voorkomen. Ook in de Vroege en Volle Middeleeuwen kan gewoond zijn op het veen, bijvoorbeeld op veenterpjes die ruimte boden aan een enkele huisplaats. Grootschalige ontginningen van het veenlandschap begonnen in de Volle Middeleeuwen. Die hebben hoofdzakelijk het karakter gehad van ontginningslinten, waarlangs de bewoning zich concentreerde. Algemeen wordt aangenomen dat de oudste ontginningslinten nabij de beekdalen lagen. Als gevolg van ontwatering via ontginningssloten oxideerde het veen, waardoor het maaiveld in het ontgonnen gebied lager kwam te liggen en het er al spoedig te nat werd. Hierdoor werd men gedwongen de huisplaatsen te verplaatsen naar hoger gelegen gebieden, verder van de beekdalen af. Uiteindelijk was als gevolg van ontwatering zoveel veen geoxideerd, dat de hogere delen van het voormalige dekzandlandschap aan het maaiveld kwamen te liggen. Daar kon in de loop van de Late Middeleeuwen weer op zand worden gewoond. Onlangs is (elders in Friesland) gebleken dat in de Volle Middeleeuwen ook gewoond is op/boven hoge zandkoppen en -ruggen nabij waterlopen. Het ziet ernaar uit dat dergelijke zandkoppen en -ruggen bij de hierboven beschreven ontginningen als eerste woonlocaties kunnen hebben gediend.
In het oosten van de gemeente is op de dekzandplateaus sprake van een ander middeleeuws nederzettingstype, zoals ook bekend is van Drenthe. Het gaat om een nederzettingstype dat het karakter heeft van een esdorp, met de behuizingen aan de rand van de gemeenschappelijke akkergronden. Misschien zijn onder de esdekken (met bemeste plaggen opgehoogde akkers) aldaar nog resten aanwezig van hun voorlopig hypothetische vroeg-middeleeuwse voorgangers.
Aangenomen is dat met de nu bekende en vermoede ontginningslinten, met de esachtige nederzettingen in het oosten van de gemeente en met de op historische kaarten afgebeelde cultuurhistorische elementen het bewoningsbeeld voor de Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd al redelijk

compleet is. De meest voor de hand liggende locaties van voormalige ontginningslinten zijn op de kaartbijlagen 1, 4 en 6 aangegeven. Mogelijk is met aanvullend archiefonderzoek meer inzicht te krijgen in de locaties ervan.

Vertaling naar kaartbeeld
Aan het veengebied (ongeacht de eventuele zandkoppen en -ruggen in de ondergrond) is op grond van het bovenstaande model een lage tot middelhoge archeologische verwachting voor nederzettingen uit de IJzertijd en Vroege Middeleeuwen gegeven. Aan de gebieden hierin die samenvallen met (vermoede) ontginningslinten en verspreide bewoning uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd, bekend van historische kaarten, is een hoge archeologische verwachting gegeven. De bekende elementen zijn steeds omgeven door een bufferzone waarvan de omvang afhankelijk is van de specifieke categorie; in de directe omgeving is de kans op de aanwezigheid van voorgangers het grootst. Aan de dekzandflanken bedekt met veen is een lage archeologische verwachting toegekend; dit restveen bevat vermoedelijk geen niveaus meer die relevant zijn voor deze periode. Het is niet uit te sluiten dat hierin nog een enkel diep ingegraven grondspoor bewaard gebleven is.
Aan de dekzandgebieden (en de overige landschapselementen hierin) die in het westen van de gemeente liggen, is een lage archeologische verwachting toegekend. Hier zijn de relevante niveaus (veen) voor IJzertijd en Vroege Middeleeuwen verdwenen. Voor de locaties daarbinnen met (vermoede) ontginningslinten en andere bewoningsresten die bekend zijn van historische kaarten, geldt een hoge archeologische verwachting. Aan dekzandkoppen en -ruggen in de nabijheid van de Tjonger en Linde is eveneens een hoge archeologische verwachting toegekend, omdat hierop de nederzettingen uit de Volle Middeleeuwen worden vermoed, van waaruit het veenlandschap ontgonnen is. Aan de dekzandgebieden in het (zuid)oosten van de gemeente, die hoger liggen, is een middelhoge archeologische verwachting toegekend omdat daar in de IJzertijd deels zeker en deels vermoedelijk nog direct op het zand gewoond kon worden. Daarbij moet gezegd worden dat de toewijzing van dekzandplateaus die in de IJzertijd wel en mogelijk nog niet met veen bedekt waren, arbitrair is. Alle laagten binnen die hoger gelegen dekzandgebieden moeten toen ongunstig geweest zijn voor bewoning; hiervoor geldt daarom een lage archeologische verwachting. Aan de gebieden hierbinnen waar, gelet op historische kaarten, vanaf de late Middeleeuwen gewoond werd, is weer een hoge archeologische verwachting gegeven.

Ook voor de periode IJzertijd en later verdienen de beekdalen (vanwege de eerder genoemde typische beekdalfenomenen die er te verwachten zijn, zoals beschoeiingen, vaartuigen en fuiken) en daarbinnen de voorden wederom speciale aandacht. De desbetreffende gebieden zijn als attentiezone in de verwachtingskaart verwerkt.

3.5 Archeologische kwaliteit: bodemverstoringen en hun verwachte effect op het bodemarchief

In de voorafgaande paragrafen was de invalshoek de mate van geschiktheid voor archeologische bewoning van de verschillende delen van het landschap; met andere woorden: de verwachte dichtheid aan vindplaatsen. Het betreft daarbij dus in feite een *kwantitatieve* archeologische

verwachting. Voor een inschatting van het potentieel van het gemeentelijk bodemarchief is echter niet alleen die kwantitatieve verwachting bepaald, maar ook door de *kwalitatieve* archeologische verwachting. Deze laatste richt zich op de mate van aantasting van het voor een bepaalde archeologische periode relevante bodemniveau; een indirecte aanwijzing voor wat vermoedelijk nog over is van de hierin te verwachten archeologische waarden.

De verwachte kwaliteit van de relevante niveaus voor de Steentijd-Bronstijd
De kwaliteit van de archeologische waarden in het met veen afgedekte gebied zal goed zijn. Hier is bijvoorbeeld ook een redelijke kans dat vergankelijk materiaal (zoals onverbrand bot, hout, gewei, leer, zaden, enz.) in en onder het veen nog bewaard gebleven is. Vergankelijk materiaal vormt een belangrijke bron om bijvoorbeeld de bestaanseconomie te reconstrueren. Door de bufferende werking van de afdekkende veenlaag is het voormalige maaiveld uit de Steentijd beschermd gebleven.

Een aanzienlijk deel van het veen is afgegraven als gevolg van turfwinning. De consequenties voor de periode Steentijd-Bronstijd zijn er niet of nauwelijks, aangezien daarbij het onderliggende dekzandlandschap, het loopvlak tijdens (een deel van) de Steentijd, hoogstwaarschijnlijk niet vergraven is.
De kwaliteit van het zandgebied daarentegen zal minder goed zijn. Door blootstelling aan de lucht zal vergankelijk materiaal in de grond grotendeels of geheel vergaan zijn. Als gevolg van langdurige bewoning en intensief, vooral agrarisch grondgebruik, zullen hier veel archeologische vindplaatsen aangetast zijn. Hierdoor zal het voormalige maaiveld en het rijkste vondstenniveau dikwijls omgezet (dat wil zeggen, opgenomen in de bouwvoor) of verdwenen zijn. Regelmatig zullen de dieper ingegraven grondsporen (grafkuilen, paalkuilen) echter nog wel aanwezig zijn, zodat bijvoorbeeld huisplattegronden nog te reconstrueren kunnen zijn. Daar waar in het zandgebied grond is opgebracht, is wel nog een buffer voorhanden die het onderliggende, archeologisch relevante niveau enigszins beschermt. Dit is het geval in gebieden met enkeerdgronden (die in Noord-Nederland naar aangenomen wordt vanaf de 16e eeuw zijn ontstaan) en met laarpodzolbodems (die vermoedelijk ontstaan zijn in de 18e en 19e eeuw) alsmede in later opgehoogde terreinen.
Binnen het zandgebied zijn enkele honderden percelen in meer of mindere mate verstoord door ontgravingen en egalisaties (zie kaartbijlage 4). In geval van diepe ontgravingen is de kans op niet-verplaatste, bewaard gebleven archeologische resten zeer klein. Bij minder diepe verstoringen bestaat de kans dat een substantieel deel van de dieper ingegraven grondsporen nog aanwezig is en in het gunstigste geval zelfs nog een restant van het niveau met de meeste vondsten. In geval van egalisaties is de archeologische informatie op de voormalige hoogste delen opgeruimd, maar de flanken kunnen nog intact zijn. Of archeologisch onderzoek op dergelijke percelen nog zinvol is, hangt dus behalve van de mate van verstoring ook af van de specifieke landschappelijke situatie aldaar.

De verwachte kwaliteit van de relevante niveaus voor de IJzertijd en later
De oxidatie van het veenlandschap en de omvangrijke turfwinning hebben geleid tot aanzienlijke vernietiging van de niveaus die voor de periode IJzertijd en later relevant zijn. Latere ontgravingen en egalisaties komen daar nog bij (zie kaartbijlage 5).

In het veengebied zijn alleen buiten de gebieden waar turfwinning en andere ontgravingen hebben plaatsgevonden misschien nog door jonge veengroei overdekte middeleeuwse veenterpjes te verwachten, voor zover deze niet als gevolg van oxidatie zijn verdwenen. De kans hierop wordt echter klein geacht. De kans dat zich hier oudere en daardoor dieper gelegen, door veen afgedekte vlaknederzettingen bevinden, is wat groter.
Van middeleeuwse veenterpjes en van vlaknederzettingen uit de IJzertijd die op het veen lagen in de gebieden waar tegenwoordig weer het dekzand weer aan de oppervlakte ligt of waar alleen nog maar een dun veenrestantje boven het zand te vinden is, is waarschijnlijk niets meer bewaard gebleven, met mogelijke uitzondering van de basis van zeer diep reikende grondsporen zoals waterputten. De kans dat dergelijke grondsporen ontdekt worden, behalve bij grootschalige bodemontsluitingen, is gering. Er is meer kans op bewaard gebleven resten van nederzettingen uit de IJzertijd en Middeleeuwen op de hogere (zand)gronden, voor zover de bodem hier niet al te veel is verstoord: met name daar waar het dekzand is afgedekt met enkeerdgronden en waar laarpodzolen voorkomen.
De kans dat van latere bewoning uit de Late Middeleeuwen en (Vroege) Nieuwe tijd nog resten bewaard gebleven zijn, is aanwezig, behalve op percelen die diep ontgraven zijn. Die resten zijn met name te verwachten in gebieden en op locaties die op historische kaarten zijn aangegeven (zie de bronnenkaart) en dikwijls nog steeds bewoond zijn. Die latere bewoning kan zowel voor aantasting of vernietiging als voor buffering (afdekking) van deze jongere archeologische waarden gezorgd hebben.

4 De archeologische advieskaarten

De archeologische advieskaart is om praktische redenen onderverdeeld in twee kaarten: een kaart voor de periode Steentijd-Bronstijd (kaartbijlage 5) en een kaart voor de periode IJzertijd en later (kaartbijlage 6), net zoals gedaan is voor de FAMKE (waarin overigens de Nieuwe tijd niet verwerkt is). Deze gemeentelijke archeologische advieskaarten zijn te beschouwen als een verdieping ten opzichte van de FAMKE (versie 2012). Op deze advieskaarten is anders dan op de FAMKE tevens rekening gehouden met grotere, diepe verstoringen: de desbetreffende terreinen/terreingedeelten (voor zover bekend) zijn van archeologisch onderzoek vrijgesteld.
De verwachtingszones van de verwachtingskaarten vormen het uitgangspunt bij het opstellen van de archeologische (onderzoeks)adviezen. Daarbij is met zowel de kwantitatieve als de kwalitatieve archeologische verwachtingen rekening gehouden. Zij zijn op de advieskaarten vertaald naar zones met uiteenlopende onderzoeksadviezen. Deze adviezen volgen de FAMKE-systematiek. Voor een nadere uitleg ervan en voor de daaraan gekoppelde onderzoekseisen wordt verwezen naar de FAMKE (http:/www.fryslan.nl/famke; zie ook ‘Verantwoording bestanden’ in http:/www.fryslan.nl/chk).

Er zijn enkele adviezen die (nog) niet in de FAMKE zijn ondergebracht of daarvan afwijken:

1. Voor de gebieden die vallen binnen het attentieraster ‘beekdal’ wordt geadviseerd bij het onderzoek ook een antwoord te verlangen op de volgende onderzoeksvraag: Is in het plangebied sprake van beekdalafzettingen? Indien dit het geval is, is (eventueel) verder archeologisch onderzoek maatwerk onder meer afhankelijk van de aard en de omvang van de voorziene bodemingrepen en de praktische (on)mogelijkheid om daarbij archeologische waarnemingen te kunnen doen.
2. Voor onderzoek naar vindplaatsen in het dekzandgebied moet naast de onderzoekeisen die de FAMKE voorschrijft, een archeologische oppervlaktekartering uitgevoerd worden gericht op bodemontsluitingen en bij voorkeur op versgeploegde en schoongeregende akkers; deze voor de vondstzichtbaarheid gunstige omstandigheden zijn natuurlijk dikwijls niet voorhanden.
3. Voor (mogelijke) dobben is conform de FAMKE-systematiek op de advieskaart een bufferzone van 50 m aangehouden (om mogelijke onzuiverheden in de kartering van de begrenzingen op te vangen). Op grond van de bevindingen elders met betrekking tot deze bufferzone kan voor het veldonderzoek gericht op dobben die bufferzone beperkt worden tot 25 m.

4.1 Gebruik van de advieskaarten (kaartbijlagen 5 en 6)

De advieskaarten worden geraadpleegd bij voorziene bodemingrepen in het kader van een aanvraag voor een omgevingsvergunning of een bestemmingsplanwijziging. In geval van een bestemminsplanwijziging geldt de omvang van het plangebied als onderzoeksgebied. Indien voor een omgevingsvergunning de bestemming gewijzigd dient te worden, geldt eveneens dat de omvang van het archeologische onderzoeksgebied gelijk is aan die van het plangebied. Alleen als de omgevingsvergunning betrekking heeft op een ingreep die al mogelijk wordt gemaakt door het bestaande bestemmingsplan, geldt de omvang van de ingreep (bijvoorbeeld het bouwvlak

van een woning) als archeologisch onderzoeksgebied. Voor bodemsaneringen of ontgrondingen (waarvoor niet de gemeente, maar de provincie of soms het Rijk de bevoegde overheid is) geldt de oppervlakte van het te ontgraven gebied als de ingreep.
De gemeente/de initiatiefnemer dient voor een omgevingsvergunningsaanvraag/plangebied altijd te bepalen of archeologisch onderzoek daadwerkelijk nodig is, ook al lijken de advieskaarten en het bestemmingsplan dit op het eerste gezicht aan te geven. Er zijn namelijk vrijstellingsgrenzen.

1. *Wat is de omvang van het plangebied? Valt de bodemingreep binnen de algemene vrijstellingsgrens? Zo ja, dan is geen archeologisch onderzoek nodig.*
   Er geldt een algemene vrijstelling voor bodemingrepen kleiner dan 50 m^2.

N.B.: deze ondergrens geldt *niet* voor archeologische rijksmonumenten (wettelijk beschermde monumenten). Hoewel er momenteel nog geen archeologische rijksmonumenten in de gemeente liggen, is niet uit te sluiten dat in de toekomst wel terreinen als zodanig zullen worden aangewezen. In principe is binnen een archeologisch rijksmonument geen enkele bodemingreep, hoe klein ook, toegestaan. Voor rijksmonumenten is het rijksoverheid (de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed; zie § 3.1) de bevoegde instantie. Indien de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed besluit de gewenste bodemingrepen te gedogen, legt zij meestal dwingende voorwaarden en uitvoeringsbepalingen op (zie http:/www.cultureelerfgoed.nl/archeologie/archeologie/vergunningen/monumentenvergunning).

2. *Welke onderzoeksadviezen gelden voor welke gedeelten van het plangebied, zowel voor de periode Steentijd- Bronstijd als voor de periode IJzertijd en later?*
   - Ook voor deze afzonderlijke advieszones gelden vrijstellingsgrenzen.
   - Indien uit een rapport of uit andere stukken (te overleggen door de initiatiefnemer) in redelijkheid blijkt dat een terrein in het verleden zo diep verstoord is dat geen archeologie meer te verwachten is, kan de gemeente besluiten tot vrijstelling van archeologisch onderzoek voor het desbetreffende gedeelte van het plangebied.
   - Het is wenselijk te noteren voor welke delen van het plangebied welke typen onderzoek voor welke perioden nodig zijn. De onderzoeksadviezen voor *beide* perioden dienen te worden opgevolgd. Het is dus zaak altijd zowel kaartbijlage 5 als kaartbijlage 6 te raadplegen! Hoe groter het plangebied, hoe groter de kans op meer typen onderzoek per periode. De specifieke onderzoekseisen die bij de verschillende advieszones horen, zijn te vinden in de toelichting van de FAMKE (zie http:/www.fryslan.nl/famke).

3. *Is in (een deel van) het plangebied al eerder archeologisch onderzoek uitgevoerd, zodat nieuw onderzoek eventueel (gedeeltelijk) kan vervallen?*
   Op de bronnenkaart zijn de gebieden afgebeeld waar (voor zover bekend) al archeologisch onderzoek heeft plaatsgehad.

N.B.: archeologisch onderzoek moet aangemeld worden in ARCHIS (zie § 3.1); de desbetreffende archeologische uitvoerder is daartoe verplicht. Gemiddeld om het half jaar wordt ARCHIS geactualiseerd.

4. *Is gelet op de onderzoeksadviezen en de bijbehorende vrijstellingen archeologisch onderzoek nodig?*
   - Dikwijls zal nu alsnog blijken dat gelet op de omvang van het plangebied geen archeologisch onderzoek nodig is. Een voorbeeld: voor een bepaald plangebied is voor de periode Steentijd-Bronstijd het advies 'karterend onderzoek 2' (bij ingrepen groter dan 2.500 m^2). Voor de periode Middeleeuwen is het advies 'karterend onderzoek 3' (bij ingrepen groter dan 5.000 m^2). Omdat het plangebied in dit voorbeeld kleiner is dan 2.500 m^2, hoeft geen archeologisch onderzoek uitgevoerd te worden. Zou dit plangebied echter 2.800 m^2 groot geweest zijn, dan moet archeologisch onderzoek worden uitgevoerd, maar hoeven alleen de richtlijnen voor karterend onderzoek 2 voor de periode Steentijd-Bronstijd gevolgd te worden.
   - Als archeologisch onderzoek nodig is, dient dit te worden uitgevoerd door een gespecialiseerd bedrijf dat over een opgravingsvergunning beschikt. Zo'n bedrijf zal overigens ook zelf aan de hand van de advieskaarten controleren welk type onderzoek uitgevoerd moet worden.

   De bevindingen van het archeologisch onderzoek worden vastgelegd in een rapport. Dit rapport maakt deel uit van de stukken die ingediend moeten worden bij een aanvraag voor een wijziging van het bestemmingsplan of een aanvraag voor een omgevingsvergunning.

N.B.: de onderzoeksresultaten kunnen aanleiding geven voor verder archeologisch onderzoek of voor bijzondere maatregelen. Zo kan in het geval van een behoudenswaardige archeologische vindplaats een omgevingsvergunning verleend worden op voorwaarde van de uitvoering van (verder) archeologische onderzoek (een opgraving of een archeologische begeleiding, inclusief de uitwerking en rapportage) of op voorwaarde van de uitvoering van specifieke beschermende maatregelen om (een deel van) een archeologische vindplaats te beschermen. De gemeente kan in de omgevingsvergunning opnemen dat pas begonnen mag worden met de uitvoering van de werken na ontvangst van het evaluatierapport (een verplicht onderdeel van de werkzaamheden na de veldwerkfase van een opgraving of begeleiding) en het bewijs van aanbesteding van de daarop gebaseerde uitwerking en rapportage.

Ongeacht of er wel of geen een onderzoeksvrijstelling geldt: als archeologische vondsten en/of grondsporen worden gedaan of opgemerkt, heeft men de plicht dit te melden bij de gemeente. Deze verplichting is opgenomen in de Monumentenwet.

Literatuur

Akker, A.M. van de, 1966. *De bodemgesteldheid van het ruilverkavelingsgebied Oldelamer*. Stiboka, Wageningen.

Fokkens, H., 1991. *Verdrinkend landschap. Archeologisch onderzoek van het westelijk Fries-Drents Plateau.* Dissertatie Universiteit van Groningen, Groningen.

Hamming, C. 1959. *De bodemgesteldheid van een deel van het ruilverkavelingsgebied Linde-Zuid.* Stiboka, Wageningen.

Jager, S.W., 1988. Een inventarisatie van archeologische elementen ten behoeve van het intentie-programma bodembeschermingsgebieden in de provincie Friesland. *RAAP-rapport* 27. Stichting RAAP, Amsterdam.

Jager, S.W., 1989. Niet-zichtbare archeologische elementen in de provincie Friesland: een revisie van de huidige overzichtskaart. *RAAP-rapport* 33. Stichting RAAP, Amsterdam.

Jager, S.W. & E.J. van Ginkel, 2005. *Archeologie van de Stellingwerven. Rendierjagers, boeren en ontginners in het stroomgebied van Tjonger en Linde.* Stichting Stellingwarver Schrieversronte, Assen.

Kamping, G., E. Kiestra & G. Rutten, 1978. *Ruilverkavelingsgebied de Echtener en Groote Veen-polder: de bodemgesteldheid.* Stiboka, Wageningen.

Leusen, M. van & H. Kamermans (red.), 2005. Predictive modelling for Archaeological Heritage Management: a research agenda. *Nederlandse Archeologische Rapporten* 29. Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek, Amersfoort.

Makken, H. & G. Rutten, 1971. *De bodemgesteldheid van het ruilverkavelingsgebied Midden-Tjonger.* Stiboka, Wageningen.

Stiboka, 1988. *Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000. Kaartblad 16 West Steenwijk, 16 Oost Steenwijk*. Stiboka, Wageningen.

Versfelt, H.J. & M. Schroor, 2005. *De atlas van Huguenin. Militair-topografische kaarten van Noord-Nederland 1819-1829*. Heveskes Uitgevers, Groningen/Veendam.

Gebruikte afkortingen

AHN	Actueel Hoogtebestand Nederland
AMK	Archeologische Monumenten Kaart
ARCHIS	ARCHeologisch Informatie Systeem
CHK2	Cultuurhistorische Kaart Fryslân
FAMKE	Friese Archeologische Monumentenkaart Extra
KICH	Kennis Infrastructuur Cultuur Historie
MoMo	Modernisering Monumentenzorg
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
Wro	Wet ruimtelijke ordening

Verklarende woordenlijst

Celtic fields
Akkercomplex uit de Late Bronstijd en IJzertijd met een regelmatig patroon en dammetjes tussen de percelen (raatakkers).

dekzand
Fijnzandige afzettingen die onder periglaciale omstandigheden voornamelijk door windwerking ontstaan zijn; de dekzanden van het Weichselien vormen in grote delen van Nederland een ‘dek’ (Saalien: Formatie van Eindhoven; Weichselien: Formatie van Twente).

dobbe
Al of niet kunstmatige depressie in gebruik als bijv. veedrinkplaats in buitendijks land of als reservoir voor bluswater.

enkeerdgronden
Dikke eerdgrond (= laag met donkere, min of meer rulle grond, met organische en anorganische bestanddelen) ontwikkeld op zandgrond onder invloed van de mens; worden ook wel essen genoemd.

esdek
Oud verhoogd bouwland, ontstaan door ophoging ten gevolge van bemesting. Voor de bemesting werden plaggen of met zand vermengde potstalmest opgebracht. De term es is gangbaar in Noord- en Oost-Nederland. In Midden-Nederland wordt gesproken van enk of eng en in Zuid-Nederland van akker of veld.

grondmorene
Het door het landijs aangevoerde en na afsmelten achtergebleven mengsel van leem, zand en stenen. De afzetting wordt vaak aangeduid als keileem.

interstadiaal
Een warmere periode tijdens een glaciaal.

keileem
Grondsoort bestaande uit een mengsel van leem, zand, grind en stenen (in het spraakgebruik gekoppeld aan het begrip *grondmorene*).

oxidatie
Reactie met zuurstof (roesten/corrosie bij metalen; ‘verbranding’ bij veen).

petgat
Ruimte tussen de legakkers of zetwallen waaruit veen is gedolven en waarin na het afgraven van het veen de bovengrond is teruggestort.

pingoruïne
De door afsmelting van een pingo ontstane depressie waaromheen vaak een wal voorkomt die is ontstaan door afglijding van de pingo’huid’.

Pleistoceen
Geologisch tijdperk dat ca. 2,3 miljoen jaar geleden begon. Gedurende deze periode waren er sterke klimaatswisselingen van gematigd warm tot zeer koud (de vier bekende IJstijden). Na de laatste IJstijd begint het Holoceen (ca. 9700 voor Chr.).

podzol
Bodem met een uitspoelingslaag (E-horizont) en een inspoelingslaag (B-horizont). Het proces van het uitlogen van de E-horizont en de vorming van een B-horizont door inspoeling van amorfe humus en ijzer wordt podzolering genoemd.

Prehistorie
Dat deel van de geschiedenis waarvan geen geschreven bronnen bewaard zijn gebleven.

schans
Aarden vestingwerk, bestaande uit een vier- of meerhoekig omwald en omgracht terrein.

stins
Fries kasteeltje of aanzienlijke hofstede uit de Late Middeleeuwen, al dan niet versterkt.

stuwwal (bekken)
Door de druk van het landijs in het Saalien opgedrukte rug van scheefgestelde preglaciale sedimenten.

toendra
Boomloze vlakte die acht à tien maanden per jaar bevroren is en in de korte zomer verandert in een moerassig gebied.

voorde
Doorwaadbare plaats in een beek of rivier.

Overzicht van tabellen en (losse kaart-) bijlagen

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

Bijlage 1. Catalogus van vindplaatsen (bron: ARCHIS).
Bijlage 2. Catalogus van AMK-terreinen (bron: ARCHIS).
Bijlage 3. Catalogus van onderzoeksmeldingen (bron: ARCHIS).

Kaartbijlage 1. Bronnenkaart.
Kaartbijlage 2. Landschappelijke onderlegger.
Kaartbijlage 3. Archeologische verwachtingskaart voor de periode Steentijd-Bronstijd.
Kaartbijlage 4. Archeologische verwachtingskaart voor de periode IJzertijd en later.
Kaartbijlage 5. Archeologische advieskaart voor de periode Steentijd-Bronstijd.
Kaartbijlage 6. Archeologische advieskaart voor de periode IJzertijd en later.

Bijlage 1: Catalogus van vindplaatsen (bron: ARCHIS)

RAAPcatalogusnummer 1

ARCHIS-waarnemingsnummer: 1157

toponiem: NOORDWOLDE

plaats: Weststellingwerf **RD-coörd. (X/Y):** 208300 / 545800

gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:**

verwerving: luchtfoto/ remote sensing **AMK-nr:**

datum: 1975 **overige codes:**

complex: Celtic field/raatakker

datering: IJzertijd - Romeinse Tijd

toelichting: CF 205/545-1RCC In het kader van het project "Update waarnemingen met materiaalcategorie 'xxx' 2006" is ervoor gekozen om aan het complextype Celtic Fields het vondsttype 'grondspoor' toe te kennen.

literatuur: Dissertatie Bongers

RAAPcatalogusnummer 2

ARCHIS-waarnemingsnummer: 12127

toponiem: BOIJLERWEG

plaats: De Rijsen **RD-coörd. (X/Y):** 211000 / 548400

gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:**

verwerving: indirect: literatuur **AMK-nr:**

datum: 9999 **overige codes:**

complex: Losse vondst(en)

datering: Neolithicum Vroeg - Bronstijd

toelichting: Stenen bijl.

literatuur: , , ,

RAAPcatalogusnummer 3

ARCHIS-waarnemingsnummer: 12128

toponiem: DE RIJSEN

plaats: Boijl **RD-coörd. (X/Y):** 210730 / 548850

gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:**

verwerving: niet archeologisch: graafwerk **AMK-nr:**

datum: 9999 **overige codes:**

complex: Huisplaats, onverhoogd

datering: Middeleeuwen Laat A - Middeleeuwen Laat A

toelichting: Kogelpot, houtskool en resten van een lemen vloer met haardplaatsen, gevonden bij graafwerk voor de bouw van een veestalling op het erf van een Saksische boerderij uit de 11e-12e eeuw.

literatuur: , , ,

RAAPcatalogusnummer 4

ARCHIS-waarnemingsnummer: 12129
toponiem: RIJSBERKAMPERVELD
plaats: Rijsberkampen **RD-coörd. (X/Y):** 211500 / 547500
gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:**
verwerving: niet archeologisch: graafwerk **AMK-nr:**
datum: 9999 **overige codes:**
complex: Basiskamp/-nederzetting
datering: Paleolithicum Laat B - Bronstijd
toelichting: Vuurstenen kling en onderdelen van werktuigen/gereedschappen uit het Paleolithicum Laat B aangetroogen. Als ook bijl van zandsteen of kwartsiet uit de periode Neolithicum Vroeg - Bronstijd.
literatuur: , , ,

RAAPcatalogusnummer 5

ARCHIS-waarnemingsnummer: 12130
toponiem: DE RIJSEN
plaats: Rijsberkampen **RD-coörd. (X/Y):** 210700 / 548880
gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:**
verwerving: archeologisch: opgraving **AMK-nr:**
datum: 1960 **overige codes:**
complex: Huisplaats, onverhoogd
datering: Middeleeuwen Laat A - Middeleeuwen Laat B
toelichting: Onderzoek naar resten van een uit hout opgetrojkken laat-middeleeuwse boerderij. Aangetroffen zijn standsporen paarsgewijzs op onderlinge afstand van 6,5 m geplaatste posten. Daarnaast enkele kleinere lichtgebouwde vertrekken uit de 12e-13e eeuw.
literatuur: NBKNOB 196006

RAAPcatalogusnummer 6

ARCHIS-waarnemingsnummer: 22169
toponiem: DE LINDE
plaats: Noordwolde **RD-coörd. (X/Y):** 205600 / 548700
gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:**
verwerving: niet archeologisch: metaaldetector **AMK-nr:**
datum: 08-1991 **overige codes:**
complex: Losse vondst(en)
datering: Nieuwe Tijd - Nieuwe Tijd
toelichting: Bijl afkomstig uit Indonesie. Datering: bronstijd. (J. Butler)Uitheemse bronzen kokerbijl met afgebroken hoekig-ovale schacht. Plat, trapeziumvormig bijllichaam met zeer brede, sterk gewelfde snede.Breedte snede: 9 cm.
literatuur: , , ,

RAAPcatalogusnummer 7

ARCHIS-waarnemingsnummer: 28968

toponiem: VINKEGA

plaats: Vinkega **RD-coörd. (X/Y):** 204000 / 543000

gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:**

verwerving: niet archeologisch: metaaldetector **AMK-nr:**

datum: 1996 **overige codes:**

complex: Losse vondst(en)

datering: Middeleeuwen Vroeg - Middeleeuwen Laat

toelichting: Bronzen voorwerp bestaande uit een kop in doorsnede klaviervorm. Op de wangen gestyleerde gezichten. Onder de knop een driehoekig gevormde beugel.

literatuur: , , ,

RAAPcatalogusnummer 8

ARCHIS-waarnemingsnummer: 30364

toponiem: NH KERK

plaats: Noordwolde **RD-coörd. (X/Y):** 205900 / 544760

gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:**

verwerving: archeologisch: opgraving **AMK-nr:**

datum: 1964 **overige codes:**

complex: Kerk

datering: Nieuwe Tijd A - Nieuwe Tijd B

toelichting: Aan de uit de 17e eeuw daterende NH-kerk is een laatgotische, uitbaksteen opgetrokken godshuis vooraf gegaan. Deze, vermoedelijk eerst in de eerste helft van de 16e eeuw verrezen kerk was juist even groot als de huidige en rustte op een veenplaat. Voor de tweede maal gebezigde kloostermoppen of tufsteen ontbrak, zowel in het opgaande werk als in de fundering. Bij het oudheidkundige onderzoek stuitte men in het koor op een in het vierkant gelegde, diep ingegraven verzameling zwerfkeien,waarvan de betekenis (nog) niet duidelijk is.

literatuur: , , ,

RAAPcatalogusnummer 9

ARCHIS-waarnemingsnummer: 34599

toponiem: BLESDIJKERVELD

plaats: Paasloo **RD-coörd. (X/Y):** 198230 / 537180

gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:**

verwerving: niet archeologisch: onbepaald **AMK-nr:**

datum: 16-11-1991 **overige codes:**

complex: Basiskamp/-nederzetting

datering: Neolithicum - Bronstijd

toelichting: Het vuursteen is afkomstig van de top van een dekzandrug (losse vondsten),de stenen bijlen lagen zuidelijk daarvan op ongeveer 5 meter afstand.De bijlen lagen dus wat lager.De omvang van de vondstverspreiding wordt door de vinder geschat op 100x50m.,

literatuur: , , ,

RAAPcatalogusnummer 10

ARCHIS-waarnemingsnummer: 35064

toponiem: EIKENLAAN

plaats: De Blesse **RD-coörd. (X/Y):** 198340 / 537640

gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:**

verwerving: niet archeologisch: onbepaald **AMK-nr:**

datum: 06-11-1992 **overige codes:**

complex: Extractiekamp/-nederzetting

datering: Neolithicum - Neolithicum

toelichting: Vuurstenen schrabber, stenen klopsteen, vuursteen afslag en stenen boor aangetroffen uit het Neolithicum.

literatuur: , , ,

RAAPcatalogusnummer 11

ARCHIS-waarnemingsnummer: 35066

toponiem: EIKENLAAN

plaats: Paasloo **RD-coörd. (X/Y):** 199130 / 538130

gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:**

verwerving: niet archeologisch: onbepaald **AMK-nr:**

datum: 07-09-1992 **overige codes:**

complex: Nederzetting, onbepaald

datering: Mesolithicum Laat - Neolithicum Laat

toelichting: Materiaal afkomstig van een hellingafzetting van een stuwwal. De vondstenconcentratie bevindt zich op een langgerekte rug. Aangetroffen zijn een vuurstenen spits, vuursteen afslag, bijl, schrabber en kling. Daarnaast ook aardewerk uit het Neolithicum Laat. Bij het ploegen komt geel zand aan de oppervlakte.

literatuur: , , ,

RAAPcatalogusnummer 12

ARCHIS-waarnemingsnummer: 35312

toponiem: MARKEWEG

plaats: Blesdijke **RD-coörd. (X/Y):** 197340 / 538470

gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:**

verwerving: niet archeologisch: graafwerk **AMK-nr:**

datum: 15-06-1997 **overige codes:**

complex: Depot

datering: Nieuwe Tijd A - Nieuwe Tijd B

toelichting: Munten in een pot, aangetroffen onder de vloer van een boerderij Markeweg 16, Blesdijke, tijdens de sloop van dit pand.. De munten zijn van koper en zilver. De vonst is ondergebracht bij het Penningkabinet.

literatuur: , , ,

RAAPcatalogusnummer 13

ARCHIS-waarnemingsnummer: 35338
toponiem: BLESDIJKERVELD
plaats: Blesdijke **RD-coörd. (X/Y):** 198400 / 537480
gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:**
verwerving: niet archeologisch: onbepaald **AMK-nr:**
datum: 02-1997 **overige codes:**
complex: Basiskamp/-nederzetting
datering: Neolithicum - Neolithicum
toelichting: Vonsten bestaande uit een vuurstenen kling, schrabber en afslag.
literatuur: , , ,

RAAPcatalogusnummer 14

ARCHIS-waarnemingsnummer: 35372
toponiem: EIKENLAAN
plaats: Blesdijke **RD-coörd. (X/Y):** 198660 / 537920
gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:**
verwerving: niet archeologisch: onbepaald **AMK-nr:**
datum: 26-10-1992 **overige codes:**
complex: Basiskamp/-nederzetting
datering: Neolithicum - Neolithicum
toelichting: Vuurstenen spits, vuurslag, schrabber, kern, klopsteen en afslag (twee emmers vol) aangetroffen die over een groot oppervlak waren verspreid. Door recent grondgebruik (akkerbouw) is de vindplaats vermoedelijk sterk aangetast.
literatuur: , , ,

RAAPcatalogusnummer 15

ARCHIS-waarnemingsnummer: 35374
toponiem: SCHOKKERSVEEN
plaats: Willemsoord **RD-coörd. (X/Y):** 201820 / 539740
gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:**
verwerving: niet archeologisch: onbepaald **AMK-nr:**
datum: 18-11-1991 **overige codes:**
complex: Nederzetting, onbepaald
datering: Mesolithicum - Mesolithicum
toelichting: Vuurstenen steker, kern, schrabber en spits aangetroffen ten zuidwesten van de kruizing Ericawer/Vaartweg.
literatuur: , , ,

RAAPcatalogusnummer 16

ARCHIS-waarnemingsnummer: 37288

toponiem: SPANGAHOEKWEG

plaats: Spanga **RD-coörd. (X/Y):** 188900 / 537060

gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:**

verwerving: niet archeologisch: metaaldetector **AMK-nr:**

datum: 1997 **overige codes:**

complex: Nederzetting, onbepaald

datering: Nieuwe Tijd A - Nieuwe Tijd A

toelichting: Tinnen kannetje afkomstig van een perceel nabij het rond 1850 afgebroken kerkje van Spanga.

literatuur: , , ,

RAAPcatalogusnummer 17

ARCHIS-waarnemingsnummer: 37289

toponiem: SPANGAHOEKWEG

plaats: Spanga **RD-coörd. (X/Y):** 188850 / 536980

gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:**

verwerving: niet archeologisch: metaaldetector **AMK-nr:**

datum: 1997 **overige codes:**

complex: Losse vondst(en)

datering: Middeleeuwen Laat B - Nieuwe Tijd A

toelichting: Grape aangetroffen, die mogelijk duidt op oude bewoning. In 1989 zijn hier al een grape en niet nader beschreven scherven gevonden.

literatuur: , , ,

RAAPcatalogusnummer 18

ARCHIS-waarnemingsnummer: 40181

toponiem: POLDER OLDELAMER

plaats: Oldelamer **RD-coörd. (X/Y):** 189500 / 541550

gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:**

verwerving: onbekend **AMK-nr:**

datum: 9999 **overige codes:**

complex: Losse vondst(en)

datering: Middeleeuwen Laat B - Nieuwe Tijd A

toelichting: In een veengebied bij Oldelamer werd een grote, nagenoeg gave kruik van Rijnlands steengoed ontdekt, die in de eerste helft van de 16e eeuw gedateerd kan worden.

literatuur: , , ,

RAAPcatalogusnummer 19

ARCHIS-waarnemingsnummer: 40184

toponiem:

plaats: Oudeschoot **RD-coörd. (X/Y):** 193600 / 549080

gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:**

verwerving: niet archeologisch: baggerwerk **AMK-nr:**

datum: 9999 **overige codes:**

complex: Losse vondst(en)

datering: Bronstijd Laat - IJzertijd Vroeg

toelichting: Tussen beide bruggen is in de beddking van de Tjonger een bronzen kokerbijl aangetroffen bij het uitbaggeren van het kanaal. Voor de steel van de bijl werd een buigzame tak van eikenhout gebruikt.

literatuur: , , ,

RAAPcatalogusnummer 20

ARCHIS-waarnemingsnummer: 40190

toponiem:

plaats: De Blesse **RD-coörd. (X/Y):** 199200 / 538100

gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:**

verwerving: onbekend **AMK-nr:**

datum: 1976 **overige codes:**

complex: Basiskamp/-nederzetting

datering: Mesolithicum - Neolithicum Laat B

toelichting: Diverse vuurstenen voorwerpen, waaronder een boor, spits, onderdeel van een mes, hamerbijl, schrabber en bijl.

literatuur: , , ,

RAAPcatalogusnummer 21

ARCHIS-waarnemingsnummer: 40191

toponiem:

plaats: Wolvega **RD-coörd. (X/Y):** 198210 / 537680

gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:**

verwerving: onbekend **AMK-nr:**

datum: 9999 **overige codes:**

complex: Losse vondst(en)

datering: Mesolithicum - Mesolithicum

toelichting: Gevonden in het op ca.1 m boven de Allerod-laag gelegen dekzand tenzuidwesten van Wolvega, in het ruilverkavelingsgebied Linde-Zuid.

literatuur: , , ,

RAAPcatalogusnummer 22

ARCHIS-waarnemingsnummer: 40192

toponiem:

plaats: Wolvega **RD-coörd. (X/Y):** 198190 **/** 541780

gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:**

verwerving: onbekend **AMK-nr:**

datum: 06-1965 **overige codes:**

complex: Losse vondst(en)

datering: Romeinse Tijd Midden B - Romeinse Tijd Midden B

toelichting: Gevonden op een weiland in een uitgeveend gebied aan de zuidelijke oever van de Linde. De munt is naar alle waarschijnlijkheid met terpmodder ter plaatse aangevoerd.Betreft een sestertius van Commodus (181-193), geslagen in 187/7.

literatuur: , , ,

RAAPcatalogusnummer 23

ARCHIS-waarnemingsnummer: 40193

toponiem:

plaats: De Blesse **RD-coörd. (X/Y):** 198850 **/** 538250

gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:**

verwerving: onbekend **AMK-nr:**

datum: 1976 **overige codes:**

complex: Basiskamp/-nederzetting

datering: Neolithicum - Bronstijd Vroeg

toelichting: Vondsten gedaan op een akker waarbij de meeste in het neolithicum te dateren zijn. De vondsten bestaan uit vuurstenen spitsen, kern, schrabber en bijtel.

literatuur: , , ,

RAAPcatalogusnummer 24

ARCHIS-waarnemingsnummer: 40194

toponiem:

plaats: Boijl **RD-coörd. (X/Y):** 208540 **/** 547790

gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:**

verwerving: niet archeologisch: graafwerk **AMK-nr:**

datum: 1932 **overige codes:**

complex: Losse vondst(en)

datering: Neolithicum - Neolithicum

toelichting: Gevonden tijdens het graven van een afwateringssloot, op een akker. Het betreft een vuurstenen bijl, eerst bekapt, daarna geslepen; min of meerspits top. Lang: 12,2cm.De bijl is niet doorboord.

literatuur: , , ,

RAAPcatalogusnummer 25

ARCHIS-waarnemingsnummer: 40195
toponiem:
plaats: Noordwolde **RD-coörd. (X/Y):** 204550 / 547100
gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:**
verwerving: indirect: archief **AMK-nr:**
datum: 9999 **overige codes:**
complex: Nederzetting, onbepaald
datering: Middeleeuwen Laat - Middeleeuwen Laat
toelichting: Kogelpot en pingsdorf aardewerk aangetroffen.
literatuur: , , ,

RAAPcatalogusnummer 26

ARCHIS-waarnemingsnummer: 40198
toponiem:
plaats: Boijl **RD-coörd. (X/Y):** 209000 / 547000
gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:**
verwerving: onbekend **AMK-nr:**
datum: 9999 **overige codes:**
complex: Losse vondst(en)
datering: Onbekend - Onbekend
toelichting: Stenen gereedschap in de vorm van een discus.
literatuur: , , ,

RAAPcatalogusnummer 27

ARCHIS-waarnemingsnummer: 40199
toponiem:
plaats: Boijl **RD-coörd. (X/Y):** 209000 / 547000
gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:**
verwerving: indirect: onbepaald **AMK-nr:**
datum: 9999 **overige codes:**
complex: Losse vondst(en)
datering: Mesolithicum Midden - Mesolithicum Laat
toelichting: Stenen Geröllkeule, waarvan door H. de Kort in 1979 een tekening is gemaakt. Eigenaar us O.K. te Ommen.
literatuur: , , ,

RAAPcatalogusnummer 28

ARCHIS-waarnemingsnummer: 42389
toponiem: DE DRIESPRONG
plaats: Zandhuizen **RD-coörd. (X/Y):** 206500 / 547000
gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:**
verwerving: niet archeologisch: graafwerk **AMK-nr:**
datum: 16-09-1999 **overige codes:**
complex: Losse vondst(en)
datering: Neolithicum - Nieuwe Tijd
toelichting: Vuurstenen voorwerp, aangetroffen in de bouwvoor bij het omvormen van grasland naar heischraal grasland.
literatuur: , , ,

RAAPcatalogusnummer 29

ARCHIS-waarnemingsnummer: 45046
toponiem: BLESDIJKERVELD
plaats: Blesdijke **RD-coörd. (X/Y):** 198300 / 537200
gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:**
verwerving: archeologisch: onbepaald **AMK-nr:**
datum: 9999 **overige codes:**
complex: Graf, onbepaald
datering: Neolithicum Laat A - Neolithicum Laat B
complex: Nederzetting, onbepaald
datering: Neolithicum Midden A - Neolithicum Laat B
toelichting: Resten van bewoning en een graf van de enkelgraf cultuur aangetroffen op een akker in geel zand met een afgeschoven loodzand laag. Vondsten uit grafkuil: in geel zand lagen dicht bijeen (ca. 10%) van een Standvoetbeker met horizontale groeflijnen.
literatuur: , , ,

RAAPcatalogusnummer 30

ARCHIS-waarnemingsnummer: 47196
toponiem: VELD
plaats: Noordwolde **RD-coörd. (X/Y):** 205814 / 545246
gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:**
verwerving: niet archeologisch: metaaldetector **AMK-nr:**
datum: 9999 **overige codes:**
complex: Losse vondst(en)
datering: Bronstijd - Nieuwe Tijd C
toelichting: Bronsen beitel: lengte 8 cm; breedte 4,55 cm; dikte 0,5 cm.. Vondst gedaan met metaaldetector. Vondst in eigendom R. van Rijn.
literatuur: , , ,

RAAPcatalogusnummer 31

ARCHIS-waarnemingsnummer: 47555
toponiem: Noordwolde; De Hoeve
plaats: Noordwolde
RD-coörd. (X/Y): 203958 / 544875
gemeente: Weststellingwerf
ARCHIS-ozkmgsnr:
verwerving: niet archeologisch: onbepaald
AMK-nr:
datum: 1998
overige codes:
complex: Losse vondst(en)
datering: Neolithicum Vroeg - IJzertijd Midden
toelichting: Stenen hamerbijl/
literatuur: , , ,

RAAPcatalogusnummer 32

ARCHIS-waarnemingsnummer: 55414
toponiem: Schipsloot
plaats: Wolvega
RD-coörd. (X/Y): 194800 / 544000
gemeente: Weststellingwerf
ARCHIS-ozkmgsnr:
verwerving: archeologisch: (veld)kartering
AMK-nr:
datum: 29-05-2002
overige codes:
complex: Basiskamp/-nederzetting
datering: Paleolithicum Laat - Neolithicum
toelichting: Podzol is door bodembewerking grotendeels verdwenen. Ope enkele plaatsen was een intact bodemprofiel nog aanwezig waarin houtskool aanwezig was. Resultaten verkregen uit booronderzoek en oppervlaktekartering.
literatuur: , , ,

RAAPcatalogusnummer 33

ARCHIS-waarnemingsnummer: 56215
toponiem: Rottige Meente
plaats: Nijetrijne
RD-coörd. (X/Y): 190522 / 539562
gemeente: Weststellingwerf
ARCHIS-ozkmgsnr: 6288
verwerving: archeologisch: (veld)kartering
AMK-nr:
datum: 06-05-2003
overige codes:
complex: Nederzetting, onbepaald
datering: Romeinse Tijd - Middeleeuwen Vroeg
toelichting: Tijdens het verkennende onderzoek zijn twee scherven uit de Romeinse tijd tot Vroege Middeleeuwen gevonden. Dit materiaal kan afkomstig zijn van een vroege nederzetting ter plaatse, maar kan ook van elders zijn aangevoerd met terpaarde. Er zijn geen nadere aanwijzingen voor vroegere bewoning aangetroffen, maar de aanwezigheid van archeologische grondsporen is hier niet uit te sluiten.
literatuur: Literatuur: Jelsma, J. en C. Tulp, 2003: Nijetrijne

RAAPcatalogusnummer 34

ARCHIS-waarnemingsnummer: 214690

toponiem: DOLDERSUMSE STRAAT

plaats: Boijl **RD-coörd. (X/Y):** 210680 / 547230

gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:**

verwerving: niet archeologisch: onbepaald **AMK-nr:**

datum: 1960 **overige codes:**

complex: Losse vondst(en)

datering: Onbekend - Onbekend

toelichting: Slijpsteen of wetsteen van Dala-zandsteen, aangetroffen in gescheurd grasland. Lengte 20 cm; breedte 20,5 cm; dikte 8,5 cm.

literatuur: , , ,

RAAPcatalogusnummer 35

ARCHIS-waarnemingsnummer: 403721

toponiem: BRANDEMEER

plaats: Munnekeburen **RD-coörd. (X/Y):** 188500 / 542300

gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:**

verwerving: archeologisch: booronderzoek **AMK-nr:**

datum: 25-03-2002 **overige codes:**

complex: Nederzetting, onbepaald

datering: Paleolithicum - Neolithicum

toelichting: Tijdens booronderzoek is houtskool en vuursteen aangetroffen. Waarschijnlijk betreft het een periferie van een nederzetting uit de Steentijd, waarvan de kern zich buiten het plangebied bevindt.

literatuur: , , ,

RAAPcatalogusnummer 36

ARCHIS-waarnemingsnummer: 405429

toponiem:

plaats: Wolvega **RD-coörd. (X/Y):** 194700 / 544150

gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:**

verwerving: archeologisch: (veld)kartering **AMK-nr:**

datum: 23-05-2003 **overige codes:**

complex: Losse vondst(en)

datering: Paleolithicum - IJzertijd

toelichting: Vuurstenen kling, afslag en verbrand vuursteen.

literatuur: , , ,

RAAPcatalogusnummer 37

ARCHIS-waarnemingsnummer: 405431
toponiem:
plaats: Wolvega **RD-coörd. (X/Y):** 195050 / 544050
gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:**
verwerving: archeologisch: booronderzoek **AMK-nr:**
datum: 16-05-2003 **overige codes:**
complex: Losse vondst(en)
datering: Paleolithicum - IJzertijd
toelichting: Vuursteenafslag.
literatuur: , , ,

RAAPcatalogusnummer 38

ARCHIS-waarnemingsnummer: 405443
toponiem:
plaats: Wolvega **RD-coörd. (X/Y):** 195000 / 543600
gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:**
verwerving: archeologisch: (veld)kartering **AMK-nr:**
datum: 03-06-2003 **overige codes:**
complex: Extractiekamp/-nederzetting
datering: Paleolithicum - IJzertijd
toelichting: Kling en afslag van vuursteen aangetroffen.
literatuur: , , ,

RAAPcatalogusnummer 39

ARCHIS-waarnemingsnummer: 411037
toponiem:
plaats: Oldelamer **RD-coörd. (X/Y):** 188000 / 544000
gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:** 26258
verwerving: archeologisch: booronderzoek **AMK-nr:**
datum: 01-10-2007 **overige codes:**
complex: Extractiekamp/-nederzetting
datering: Mesolithicum - IJzertijd
complex: Nederzetting, onbepaald
datering: Neolithicum - Nieuwe Tijd C
toelichting: Houtskool en vuurstenen afslag aangetroffen die zijn gedateerd Mesolithicum - Ijzertijd. Daarnaast zijn miniscule fragementen aardewerk aangetroffen die zijn gedateerd op Neolithicum-Nieuwe Tijd.
literatuur: , , ,

RAAPcatalogusnummer 40

ARCHIS-waarnemingsnummer: 413373

toponiem:

plaats: Wolvega **RD-coörd. (X/Y):** 193590 / 540124

gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:** 29373

verwerving: archeologisch: (veld)kartering **AMK-nr:**

datum: 01-07-2008 **overige codes:** Liwh_E

complex: Extractiekamp/-nederzetting

datering: Paleolithicum Laat - Bronstijd Vroeg

toelichting: Vuursteen afslag en afval aangetroffen.

literatuur: albersberg, 2008: Plangebied De Kom te Wolvega, gemeente Weststellingwerf; archeologisch vooronderzoek: een bureau- en inventariserend veldonderzoek. RAAP-notitie 2804.

RAAPcatalogusnummer 41

ARCHIS-waarnemingsnummer: 419278

toponiem: Blessebrug

plaats: Blesdijke **RD-coörd. (X/Y):** 197939 / 541260

gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:** 34108

verwerving: archeologisch: proefputten/proefsleuv **AMK-nr:**

datum: 19-03-2009 **overige codes:**

complex: Schans

datering: Nieuwe Tijd A - Nieuwe Tijd A

toelichting: In de Blesbroggepolder in Blesdijke, ter hoogte van de Blessebrug, zijn resten gevonden van de voormalige schans Blessebrug.

literatuur: , , ,

RAAPcatalogusnummer 42

ARCHIS-waarnemingsnummer: 420154

toponiem: Schipsloot

plaats: Wolvega **RD-coörd. (X/Y):** 195089 / 543764

gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:** 33850

verwerving: archeologisch: booronderzoek **AMK-nr:**

datum: 31-03-2009 **overige codes:**

complex: Losse vondst(en)

datering: Paleolithicum - Nieuwe Tijd C

toelichting: Tijdens het booronderzoek werd een deels intacte podzolbodem aangetroffen. In een aantal boringen werden houtskoolspikkels gevonden en aan het oppervlak een onbewerkt stuk verbrand vuursteen.

literatuur: , , ,

RAAPcatalogusnummer 43

ARCHIS-waarnemingsnummer: 420186

toponiem: Schipsloot

plaats: Wolvega **RD-coörd. (X/Y):** 194823 / 543890

gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:** 34345

verwerving: archeologisch: proefputten/proefsleuv **AMK-nr:**

datum: 01-04-2009 **overige codes:**

complex: Landbouw

datering: Paleolithicum - Nieuwe Tijd C

complex: Losse vondst(en)

datering: Mesolithicum - Mesolithicum

toelichting: Tijdens de archeologische begeleiding en het proefsleuvenonderzoek zijn veel gedempte sloten gevonden. Deze sloten dateren alle vanaf de 19e eeuw en hebben betrekking op de ontginning en de verkaveling van het terrein. Daarnaast zijn op de locaties II, III en VII verbrande onbewerkte vuurstenen gevonden en op locatie III ook twee vuurstenen afslagen. Deze afslagen werden op het maaiveld gevonden. De gevonden artefacten en het verbrande vuursteen zijn waarschijnlijk afkomstig van een of meerdere vindplaatsen op deze nu uitgevlakte zandkoppen. De artefacten hebben zich verspreid en de bijbehorende sporen zijn vergraven.

literatuur: , , ,

RAAPcatalogusnummer 44

ARCHIS-waarnemingsnummer: 425592

toponiem: Oldetrijne

plaats: Wolvega **RD-coörd. (X/Y):** 193100 / 540830

gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:** 44774

verwerving: archeologisch: (veld)kartering **AMK-nr:**

datum: 20-01-2011 **overige codes:** Weps

complex: Extractiekamp/-nederzetting

datering: Paleolithicum - Bronstijd

toelichting: In het noordwesten van het plangebied is een grotendeels (tot in de C-horizont) afgegraven dekzandopduiking aangetroffen. Alleen ter hoogte van de zuidelijke flank is plaatselijk nog een podzolbodem of bodemvorming aanwezig. Tijdens het verkennend en waarderend booronderzoek zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen. Concrete aanwijzingen voor archeologische nederzettingen binnen het plangebied zijn niet aagetoond. Wel zijn tijdens het veldwerk 3 vuursteenartefacten aangetroffen. Dit is een aanwijzing voor de aanwezigheid van een nederzetting uit de steentijd. Waarschijnlijk zijn de vuursteenartefacten bij recente bodemwerkzaamheden (zandwinning/egalisatie) verplaatst en wijzen niet op een intacte nederzetting in het plangebied

literatuur: Raap-notitie 3686, 2011: Plangebied Pieter Stuyvesantweg nabij Oldetrijne, gemeente Weststellingwerf; archeologisch vooronderzoek: een bureau- en inventariserend veldonderzoek (kartering en waardering). Auteurs: D. van den Berg & drs. J.E.A. Jans

RAAPcatalogusnummer 45

ARCHIS-waarnemingsnummer: 430050

toponiem: Blessebrugschans

plaats: Wolvega **RD-coörd. (X/Y):** 197952 **/** 541303

gemeente: Weststellingwerf **ARCHIS-ozkmgsnr:** 41673

verwerving: archeologisch: begeleiding **AMK-nr:**

datum: 14-11-2011 **overige codes:**

complex: Schans

datering: Middeleeuwen Laat A - Nieuwe Tijd

toelichting: Het archeologisch onderzoek heeft geen directe informatie opgeleverd over de exacte ligging en de grootte van de schans. Wel is divers materiaal aangetroffen waaronder ijzeren bouwmaterialen, zilveren munten, koperen gespen en munten, steengoed en bestek, meest gedateerd op de periode Nieuwe Tijd.

literatuur: , , ,

Bijlage 2: Catalogus van AMK-terreinen (bron: ARCHIS)

AMK-monumentnr:	**8190**	**Terrein van zeer hoge archeologische waarde**	
toponiem:	DE MEENTHE		
plaats:	Noordwolde	**RD-coörd. (X/Y):**	204680 / 546730
complex:	Nederzetting, onbepaald		
begindatering:	Neolithicum: 5300 - 2000 vC		
einddatering:	Neolithicum: 5300 - 2000 vC		
kaartblad:	16E	**code:**	015

AMK-monumentnr:	**8193**	**Terrein van zeer hoge archeologische waarde**	
toponiem:	NIJETRIJNE		
plaats:	Nijetrijne	**RD-coörd. (X/Y):**	189742 / 539754
complex:	Kerk		
begindatering:	Middeleeuwen laat: 1050 - 1500 nC		
einddatering:	Middeleeuwen laat: 1050 - 1500 nC		
complex:	Nederzetting, onbepaald		
begindatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC		
einddatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC		
kaartblad:	16A	**code:**	001

AMK-monumentnr:	**8194**	**Terrein van hoge archeologische waarde**	
toponiem:	BLESDIJKERHEIDE		
plaats:	Blesdijke	**RD-coörd. (X/Y):**	198197 / 537601
complex:	Nederzetting, onbepaald		
begindatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC		
einddatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC		
kaartblad:	16B	**code:**	001

AMK-monumentnr:	**9002**	**Terrein van archeologische waarde**	
toponiem:	RIJSBERKAMPERWEG		
plaats:	Rijsberkampen	**RD-coörd. (X/Y):**	210357 / 548516
complex:	Nederzetting, onbepaald		
begindatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC		
einddatering:	Neolithicum: 5300 - 2000 vC		
kaartblad:	16F	**code:**	022

AMK-monumentnr:	**13339**	**Terrein van archeologische waarde**			
toponiem:	Spinnerslaan				
plaats:	Paasloo	**RD-coörd. (X/Y):**	197182	**/**	537191
complex:	Nederzetting, onbepaald				
begindatering:	Neolithicum: 5300 - 2000 vC				
einddatering:	Neolithicum: 5300 - 2000 vC				
kaartblad:	16D	**code:**	A08		

AMK-monumentnr:	**15123**	**Terrein van hoge archeologische waarde**			
toponiem:	WOLVEGA-DORP				
plaats:	Wolvega	**RD-coörd. (X/Y):**	196160	**/**	543316
complex:	Stad				
begindatering:	Middeleeuwen laat: 1050 - 1500 nC				
einddatering:	Nieuwe tijd C: 1850 - 1950				
kaartblad:	16B	**code:**	003		

AMK-monumentnr:	**15135**	**Terrein van hoge archeologische waarde**			
toponiem:	NOORDWOLDE-DORP				
plaats:	Noordwolde	**RD-coörd. (X/Y):**	205758	**/**	545100
complex:	Stad				
begindatering:	Middeleeuwen laat: 1050 - 1500 nC				
einddatering:	Nieuwe tijd C: 1850 - 1950				
kaartblad:	16E	**code:**	029		

Bijlage 3: Catalogus van onderzoeksmeldingen (bron: ARCHIS)

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**2912**	**-onderzoeksnummer**	**121**

toponiem:	-	**RD-coörd. (X/Y):**	190925 / 540311
plaats:	Nijetrijne	**datum aanvang:**	01-07-1998
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	30-08-1998
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Overige grondwerkzaamheden	**n boringen:**	93
uitvoerder:	RAAP Archeologisch Adviesbureau		
bevoegd gezag:	Niet van toepassing		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**6197**	**-onderzoeksnummer**	**2447**

toponiem:	-	**RD-coörd. (X/Y):**	203904 / 543157
plaats:	Vinkega	**datum aanvang:**	01-04-2004
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	01-04-2004
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Overige grondwerkzaamheden	**n boringen:**	0
uitvoerder:	De Steekproef, Archeologisch Onderzoeks- en Adviesbureau		
bevoegd gezag:	Niet van toepassing		
fase AMZ-cyclus:	vervolgonderzoek of behoud aanbevolen		

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**6288**	**-onderzoeksnummer**	**2496**

toponiem:	Rottige Meente	**RD-coörd. (X/Y):**	190551 / 539396
plaats:	Nijetrijne	**datum aanvang:**	06-05-2003
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	14-04-2004
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Overige grondwerkzaamheden	**n boringen:**	43
uitvoerder:	De Steekproef, Archeologisch Onderzoeks- en Adviesbureau		
bevoegd gezag:	Niet van toepassing		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**8293**	**-onderzoeksnummer**	**3950**
toponiem:	-	**RD-coörd. (X/Y):**	182311 **/** 551982
plaats:	Onbekend	**datum aanvang:**	04-2002
gemeente:	Skarsterlan	**datum gereed:**	09-2003
onderzoekstype:	Archeologisch: (veld)kartering	**n putten:**	0
aanleiding:	Wetenschappelijk onderzoek	**n boringen:**	229
uitvoerder:	RAAP Archeologisch Adviesbureau		
bevoegd gezag:	Niet van toepassing		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**8963**	**-onderzoeksnummer**	**4746**
toponiem:	N351 West	**RD-coörd. (X/Y):**	199769 **/** 545081
plaats:	Weststellingwerf	**datum aanvang:**	15-07-2003
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	08-08-2003
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Infrastructurele werken	**n boringen:**	14
uitvoerder:	RAAP Archeologisch Adviesbureau		
bevoegd gezag:	Provincie Fryslan		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**8966**	**-onderzoeksnummer**	**4749**
toponiem:	N351- Oost	**RD-coörd. (X/Y):**	200166 **/** 545222
plaats:	Weststellingwerf	**datum aanvang:**	15-07-2003
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	08-08-2003
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Infrastructurele werken	**n boringen:**	25
uitvoerder:	RAAP Archeologisch Adviesbureau		
bevoegd gezag:	Provincie Fryslan		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**9087**	**-onderzoeksnummer**	**4853**
toponiem:	Lindewijk	**RD-coörd. (X/Y):**	197553 **/** 543171
plaats:	Onbekend	**datum aanvang:**	06-2002
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	11-2002
onderzoekstype:	Archeologisch: (veld)kartering	**n putten:**	0
aanleiding:	Bouwwerkzaamheden	**n boringen:**	117
uitvoerder:	RAAP Archeologisch Adviesbureau		
bevoegd gezag:	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**9092**	**-onderzoeksnummer**	**4855**
toponiem:	Oostflank	**RD-coörd. (X/Y):**	196599 / 544766
plaats:	Onbekend	**datum aanvang:**	06-2002
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	11-2002
onderzoekstype:	Archeologisch: (veld)kartering	**n putten:**	0
aanleiding:	Bouwwerkzaamheden	**n boringen:**	133
uitvoerder:	RAAP Archeologisch Adviesbureau		
bevoegd gezag:	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**13550**	**-onderzoeksnummer**	**12770**
toponiem:	Pepergaweg 144	**RD-coörd. (X/Y):**	201245 / 541231
plaats:	Steggerda	**datum aanvang:**	13-09-2005
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	05-10-2005
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Bouwwerkzaamheden	**n boringen:**	7
uitvoerder:	Synthegra BV		
bevoegd gezag:	Provinciaal Archeoloog Friesland		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**13944**	**-onderzoeksnummer**	**11687**
toponiem:	Sparrenbosje	**RD-coörd. (X/Y):**	199224 / 539518
plaats:	De Blesse	**datum aanvang:**	02-07-2005
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	30-08-2005
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Bouwwerkzaamheden	**n boringen:**	8
uitvoerder:	Oranjewoud BV		
bevoegd gezag:	Provincie Fryslan		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**14752**	**-onderzoeksnummer**	**12441**
toponiem:	Eesveen, Schoolpad	**RD-coörd. (X/Y):**	205534 / 541672
plaats:	Eesveen	**datum aanvang:**	01-2005
gemeente:	Westerveld	**datum gereed:**	19-11-2005
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Overige grondwerkzaamheden	**n boringen:**	19
uitvoerder:	De Steekproef, Archeologisch Onderzoeks- en Adviesbureau		
bevoegd gezag:	Gemeente		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**14756**	**-onderzoeksnummer**	**12445**
toponiem:	Spokeplas	**RD-coörd. (X/Y):**	205283 / 543987
plaats:	Noordwolde	**datum aanvang:**	04-01-2005
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	19-11-2005
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Overige grondwerkzaamheden	**n boringen:**	6
uitvoerder:	De Steekproef, Archeologisch Onderzoeks- en Adviesbureau		
bevoegd gezag:	Gemeente		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**17625**	**-onderzoeksnummer**	**14524**
toponiem:	-	**RD-coörd. (X/Y):**	206166 / 545598
plaats:	Noordwolde	**datum aanvang:**	12-06-2006
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	19-06-2006
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Bouwwerkzaamheden	**n boringen:**	13
uitvoerder:	RAAP Archeologisch Adviesbureau		
bevoegd gezag:	Niet van toepassing		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**17924**	**-onderzoeksnummer**	**15085**
toponiem:	Meuleveldweg	**RD-coörd. (X/Y):**	207995 / 548232
plaats:	Oldeberkoop	**datum aanvang:**	29-06-2006
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	16-08-2006
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Overige grondwerkzaamheden	**n boringen:**	0
uitvoerder:	De Steekproef, Archeologisch Onderzoeks- en Adviesbureau		
bevoegd gezag:	Niet van toepassing		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**17927**	**-onderzoeksnummer**	**14893**
toponiem:	ijsbaan Boekelte	**RD-coörd. (X/Y):**	208196 / 549594
plaats:	Oldeberkoop	**datum aanvang:**	29-06-2006
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	20-07-2006
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Overige grondwerkzaamheden	**n boringen:**	0
uitvoerder:	De Steekproef, Archeologisch Onderzoeks- en Adviesbureau		
bevoegd gezag:	Niet van toepassing		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**17928**	**-onderzoeksnummer**	**14894**
toponiem:	Zandhuizerveld	**RD-coörd. (X/Y):**	207063 / 547056
plaats:	Zandhuizen	**datum aanvang:**	29-06-2006
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	20-07-2006
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Overige grondwerkzaamheden	**n boringen:**	0
uitvoerder:	De Steekproef, Archeologisch Onderzoeks- en Adviesbureau		
bevoegd gezag:	Niet van toepassing		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**17930**	**-onderzoeksnummer**	
toponiem:	Rijsberkamperveld	**RD-coörd. (X/Y):**	212006 / 547930
plaats:	Boijl	**datum aanvang:**	29-06-2006
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	
aanleiding:	Overige grondwerkzaamheden	**n boringen:**	
uitvoerder:	De Steekproef, Archeologisch Onderzoeks- en Adviesbureau		
bevoegd gezag:	Niet van toepassing		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**18363**	**-onderzoeksnummer**	**17613**
toponiem:	Driewegsluis	**RD-coörd. (X/Y):**	191905 / 538892
plaats:	Weststellingwerf	**datum aanvang:**	11-08-2006
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	23-05-2007
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Bouwwerkzaamheden	**n boringen:**	6
uitvoerder:	Synthegra BV		
bevoegd gezag:	Niet van toepassing		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**18476**	**-onderzoeksnummer**	**27840**
toponiem:	Driewegsluis	**RD-coörd. (X/Y):**	192187 / 538890
plaats:	Onbekend	**datum aanvang:**	11-08-2006
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	29-09-2009
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Overige grondwerkzaamheden	**n boringen:**	3
uitvoerder:	Synthegra BV		
bevoegd gezag:	Niet van toepassing		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**19977**	**-onderzoeksnummer**	**15978**
toponiem:	-	**RD-coörd. (X/Y):**	212006 / 547929
plaats:	Zandhuizen	**datum aanvang:**	04-12-2006
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	11-12-2006
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Overige grondwerkzaamheden	**n boringen:**	0
uitvoerder:	De Steekproef, Archeologisch Onderzoeks- en Adviesbureau		
bevoegd gezag:	Niet van toepassing		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**20515**	**-onderzoeksnummer**	**17058**
toponiem:	-	**RD-coörd. (X/Y):**	197868 / 541251
plaats:	Wolvega	**datum aanvang:**	15-01-2007
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	16-03-2007
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Infrastructurele werken	**n boringen:**	114
uitvoerder:	RAAP Archeologisch Adviesbureau		
bevoegd gezag:	Provincie Fryslan		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**21050**	**-onderzoeksnummer**	**17009**
toponiem:	Het Nijeveld	**RD-coörd. (X/Y):**	209612 / 546903
plaats:	Boijl	**datum aanvang:**	08-02-2007
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	16-02-2007
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Bouwwerkzaamheden	**n boringen:**	20
uitvoerder:	De Steekproef, Archeologisch Onderzoeks- en Adviesbureau		
bevoegd gezag:	Niet van toepassing		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**21170**	**-onderzoeksnummer**	**34863**
toponiem:	Veenweidepolders Weerribben	**RD-coörd. (X/Y):**	189946 / 531962
plaats:	Blokzijl	**datum aanvang:**	07-02-2007
gemeente:	Steenwijkerland	**datum gereed:**	18-02-2011
onderzoekstype:	Archeologisch: bureauonderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Overige grondwerkzaamheden	**n boringen:**	0
uitvoerder:	Grontmij		
bevoegd gezag:	Niet van toepassing		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**21823**	**-onderzoeksnummer**	**17722**
toponiem:	Olderberkoperweg 23	**RD-coörd. (X/Y):**	206188 / 546645
plaats:	Zandhuizen	**datum aanvang:**	29-03-2007
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	06-06-2007
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Bouwwerkzaamheden	**n boringen:**	8
uitvoerder:	Oranjewoud BV		
bevoegd gezag:	Niet van toepassing		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**22246**	**-onderzoeksnummer**	**17510**
toponiem:	-	**RD-coörd. (X/Y):**	195609 / 542680
plaats:	Wolvega	**datum aanvang:**	04-05-2007
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	13-05-2007
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Infrastructurele werken	**n boringen:**	8
uitvoerder:	RAAP Archeologisch Adviesbureau		
bevoegd gezag:	Niet van toepassing		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**22993**	**-onderzoeksnummer**	
toponiem:	Beekdal Linde	**RD-coörd. (X/Y):**	199540 / 542669
plaats:	Wolvega	**datum aanvang:**	12-06-2007
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	
onderzoekstype:	Archeologisch: bureauonderzoek	**n putten:**	
aanleiding:	Overige grondwerkzaamheden	**n boringen:**	
uitvoerder:	Archaeological Research en Consultancy		
bevoegd gezag:	Niet van toepassing		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**22995**	**-onderzoeksnummer**	
toponiem:	Beekdal Linde	**RD-coörd. (X/Y):**	199559 / 542682
plaats:	Weststellingwerf	**datum aanvang:**	12-06-2007
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	
aanleiding:	Overige grondwerkzaamheden	**n boringen:**	
uitvoerder:	Archaeological Research en Consultancy		
bevoegd gezag:	Niet van toepassing		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**23955**	**-onderzoeksnummer**	**18309**
toponiem:	Noordwolderweg	**RD-coörd. (X/Y):**	203950 / 542840
plaats:	Vinkega	**datum aanvang:**	10-08-2007
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	16-08-2007
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Bouwwerkzaamheden	**n boringen:**	12
uitvoerder:	De Steekproef, Archeologisch Onderzoeks- en Adviesbureau		
bevoegd gezag:	Niet van toepassing		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**24452**	**-onderzoeksnummer**	**28106**
toponiem:	Grindweg	**RD-coörd. (X/Y):**	187983 / 538621
plaats:	Scherpenzeel	**datum aanvang:**	02-11-2007
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	12-10-2009
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Overige grondwerkzaamheden	**n boringen:**	7
uitvoerder:	Synthegra BV		
bevoegd gezag:	Niet van toepassing		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**24733**	**-onderzoeksnummer**	**31988**
toponiem:	Tjongerweg	**RD-coörd. (X/Y):**	187944 / 543762
plaats:	Oldelamer	**datum aanvang:**	02-10-2007
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	10-08-2010
onderzoekstype:	Archeologisch: bureauonderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Overige grondwerkzaamheden	**n boringen:**	0
uitvoerder:	Archaeological Research en Consultancy		
bevoegd gezag:	Niet van toepassing		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**24906**	**-onderzoeksnummer**	**31989**
toponiem:	Tjongerweg	**RD-coörd. (X/Y):**	187940 / 543751
plaats:	Oldelamer	**datum aanvang:**	08-10-2007
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	10-08-2010
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Overige grondwerkzaamheden	**n boringen:**	0
uitvoerder:	Archaeological Research en Consultancy		
bevoegd gezag:	Niet van toepassing		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**26258**	**-onderzoeksnummer**	**31987**
toponiem:	Tjongerweg	**RD-coörd. (X/Y):**	188201 / 543706
plaats:	Oldelamer	**datum aanvang:**	02-10-2007
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	10-08-2010
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Overige grondwerkzaamheden	**n boringen:**	0
uitvoerder:	Archaeological Research en Consultancy		
bevoegd gezag:	Niet van toepassing		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**26589**	**-onderzoeksnummer**	**19948**
toponiem:	-	**RD-coörd. (X/Y):**	201574 / 548784
plaats:	Oldeberkoop	**datum aanvang:**	05-02-2008
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	01-02-2008
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Bouwwerkzaamheden	**n boringen:**	14
uitvoerder:	RAAP Archeologisch Adviesbureau		
bevoegd gezag:	Niet van toepassing		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**26964**	**-onderzoeksnummer**	
toponiem:	Kontermansbrug zuid	**RD-coörd. (X/Y):**	201015 / 544277
plaats:	Wolvega	**datum aanvang:**	14-02-2008
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	
aanleiding:	Overige grondwerkzaamheden	**n boringen:**	
uitvoerder:	Archaeological Research en Consultancy		
bevoegd gezag:	Niet van toepassing		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**29148**	**-onderzoeksnummer**	**22354**
toponiem:	De Hoeve	**RD-coörd. (X/Y):**	203617 / 544039
plaats:	Vinkega	**datum aanvang:**	23-06-2008
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	29-07-2008
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Infrastructurele werken	**n boringen:**	8
uitvoerder:	RAAP Archeologisch Adviesbureau		
bevoegd gezag:	Provincie Fryslan		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**29187**	**-onderzoeksnummer**	**32386**
toponiem:	Echtener en Groote Veenpolder	**RD-coörd. (X/Y):**	186011 **/** 538289
plaats:	Echtenerbrug	**datum aanvang:**	06-06-2008
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	03-09-2010
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Overige grondwerkzaamheden	**n boringen:**	155
uitvoerder:	Grontmij		
bevoegd gezag:	Niet van toepassing		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**29372**	**-onderzoeksnummer**	**22355**
toponiem:	-	**RD-coörd. (X/Y):**	204770 **/** 541552
plaats:	Vinkega	**datum aanvang:**	23-06-2008
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	29-07-2008
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Infrastructurele werken	**n boringen:**	12
uitvoerder:	RAAP Archeologisch Adviesbureau		
bevoegd gezag:	Provincie Fryslan		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**29373**	**-onderzoeksnummer**	**22353**
toponiem:	De Kom in Oldetrijne	**RD-coörd. (X/Y):**	193587 **/** 540186
plaats:	Wolvega	**datum aanvang:**	01-07-2008
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	29-07-2008
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Infrastructurele werken	**n boringen:**	26
uitvoerder:	RAAP Archeologisch Adviesbureau		
bevoegd gezag:	Provincie Fryslan		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**30057**	**-onderzoeksnummer**	**22399**
toponiem:	-	**RD-coörd. (X/Y):**	193586 **/** 540125
plaats:	Wolvega	**datum aanvang:**	25-07-2008
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	31-07-2008
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Overige grondwerkzaamheden	**n boringen:**	29
uitvoerder:	RAAP Archeologisch Adviesbureau		
bevoegd gezag:	Niet van toepassing		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**32339**	**-onderzoeksnummer**	**24158**
toponiem:	-	**RD-coörd. (X/Y):**	197479 / 538981
plaats:	Blesdijke	**datum aanvang:**	01-12-2008
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	17-12-2008
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Overige grondwerkzaamheden	**n boringen:**	11
uitvoerder:	De Steekproef, Archeologisch Onderzoeks- en Adviesbureau		
bevoegd gezag:	Niet van toepassing		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**32340**	**-onderzoeksnummer**	**24157**
toponiem:	-	**RD-coörd. (X/Y):**	198217 / 538434
plaats:	Blesdijke	**datum aanvang:**	01-12-2008
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	17-12-2008
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Overige grondwerkzaamheden	**n boringen:**	54
uitvoerder:	De Steekproef, Archeologisch Onderzoeks- en Adviesbureau		
bevoegd gezag:	Niet van toepassing		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**33258**	**-onderzoeksnummer**	**32292**
toponiem:	-	**RD-coörd. (X/Y):**	199262 / 539310
plaats:	Oosterwolde	**datum aanvang:**	04-02-2009
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	30-08-2010
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Overige grondwerkzaamheden	**n boringen:**	104
uitvoerder:	Grontmij		
bevoegd gezag:	Niet van toepassing		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**33646**	**-onderzoeksnummer**	
toponiem:	Beekdal Linde	**RD-coörd. (X/Y):**	199046 / 543503
plaats:	Wolvega	**datum aanvang:**	25-02-2007
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	
aanleiding:	Overige grondwerkzaamheden	**n boringen:**	
uitvoerder:	Archaeological Research en Consultancy		
bevoegd gezag:	Niet van toepassing		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**33850**	**-onderzoeksnummer**	**25935**

toponiem:	-	**RD-coörd. (X/Y):**	195008 **/** 543778
plaats:	Wolvega	**datum aanvang:**	06-03-2009
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	24-04-2009
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Bouwwerkzaamheden	**n boringen:**	18
uitvoerder:	De Steekproef, Archeologisch Onderzoeks- en Adviesbureau		
bevoegd gezag:	Niet van toepassing		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**34108**	**-onderzoeksnummer**	**25682**

toponiem:	Wolvega Schans Blesbroggepolder	**RD-coörd. (X/Y):**	197960 **/** 541250
plaats:	Weststellingwerf	**datum aanvang:**	19-03-2009
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	06-04-2009
onderzoekstype:	Archeologisch: proefsleuven	**n putten:**	3
aanleiding:	Infrastructurele werken	**n boringen:**	0
uitvoerder:	ADC ArcheoProjecten		
bevoegd gezag:	Provincie Fryslan		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**34345**	**-onderzoeksnummer**	**26163**

toponiem:	Schipsloot	**RD-coörd. (X/Y):**	194824 **/** 543890
plaats:	Wolvega	**datum aanvang:**	30-03-2009
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	15-05-2009
onderzoekstype:	Archeologisch: proefsleuven	**n putten:**	0
aanleiding:	Bouwwerkzaamheden	**n boringen:**	0
uitvoerder:	De Steekproef, Archeologisch Onderzoeks- en Adviesbureau		
bevoegd gezag:	Niet van toepassing		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**38979**	**-onderzoeksnummer**	**29729**

toponiem:	Westvierdeparten	**RD-coörd. (X/Y):**	205000 **/** 541888
plaats:	Vinkega	**datum aanvang:**	22-01-2010
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	28-01-2010
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Infrastructurele werken	**n boringen:**	9
uitvoerder:	RAAP Archeologisch Adviesbureau		
bevoegd gezag:	Provincie Fryslan		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**41673**	**-onderzoeksnummer**	**38786**
toponiem:	Blessebrug	**RD-coörd. (X/Y):**	197960 / 541250
plaats:	Wolvega	**datum aanvang:**	01-07-2010
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	10-11-2011
onderzoekstype:	Archeologisch: proefsleuven	**n putten:**	12
aanleiding:	Infrastructurele werken	**n boringen:**	0
uitvoerder:	Archaeological Research en Consultancy		
bevoegd gezag:	Provincie Fryslan		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**42572**	**-onderzoeksnummer**	**36785**
toponiem:	Hooltpad	**RD-coörd. (X/Y):**	207797 / 546058
plaats:	Noordwolde	**datum aanvang:**	25-08-2010
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	13-07-2011
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Bouwwerkzaamheden	**n boringen:**	0
uitvoerder:	Oranjewoud BV		
bevoegd gezag:	Niet van toepassing		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**42776**	**-onderzoeksnummer**	**32756**
toponiem:	De Hoeve	**RD-coörd. (X/Y):**	203958 / 544376
plaats:	Noordwolde	**datum aanvang:**	09-09-2010
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	11-10-2010
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Infrastructurele werken	**n boringen:**	16
uitvoerder:	RAAP Archeologisch Adviesbureau		
bevoegd gezag:	Provincie Fryslan		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**44774**	**-onderzoeksnummer**	**34583**
toponiem:	Oldetrijne	**RD-coörd. (X/Y):**	193128 / 540815
plaats:	Wolvega	**datum aanvang:**	20-01-2011
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	01-02-2011
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Overige grondwerkzaamheden	**n boringen:**	26
uitvoerder:	RAAP Archeologisch Adviesbureau		
bevoegd gezag:	Gemeente Weststellingwerf		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**48882**	**-onderzoeksnummer**	**38663**
toponiem:	Nijelamer, Kooiweg	**RD-coörd. (X/Y):**	192165 / 546854
plaats:	Wolvega	**datum aanvang:**	24-10-2011
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	01-11-2011
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Infrastructurele werken	**n boringen:**	22
uitvoerder:	RAAP Archeologisch Adviesbureau		
bevoegd gezag:	Gemeente Weststellingwerf		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**48917**	**-onderzoeksnummer**	
toponiem:	Helomavaart	**RD-coörd. (X/Y):**	188073 / 541896
plaats:	Munnekeburen	**datum aanvang:**	19-10-2011
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	
aanleiding:	Infrastructurele werken	**n boringen:**	
uitvoerder:	MUG Ingenieursbureau BV		
bevoegd gezag:	Niet van toepassing		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**49012**	**-onderzoeksnummer**	**39812**
toponiem:	-	**RD-coörd. (X/Y):**	196292 / 544663
plaats:	Wolvega	**datum aanvang:**	28-10-2011
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	18-11-2011
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Bouwwerkzaamheden	**n boringen:**	5
uitvoerder:	De Steekproef, Archeologisch Onderzoeks- en Adviesbureau		
bevoegd gezag:	Niet van toepassing		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**49013**	**-onderzoeksnummer**	**39813**
toponiem:	Heerenveenseweg	**RD-coörd. (X/Y):**	196318 / 544535
plaats:	Wolvega	**datum aanvang:**	28-10-2011
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	18-11-2011
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Bouwwerkzaamheden	**n boringen:**	6
uitvoerder:	De Steekproef, Archeologisch Onderzoeks- en Adviesbureau		
bevoegd gezag:	Niet van toepassing		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**50078**	**-onderzoeksnummer**	**40379**
toponiem:	Sonnega	**RD-coörd. (X/Y):**	194637 / 542903
plaats:	Wolvega	**datum aanvang:**	12-01-2012
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	19-01-2012
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	0
aanleiding:	Bouwwerkzaamheden	**n boringen:**	6
uitvoerder:	RAAP Archeologisch Adviesbureau		
bevoegd gezag:	Niet van toepassing		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**50087**	**-onderzoeksnummer**	
toponiem:	Ter Idzard	**RD-coörd. (X/Y):**	198566 / 546320
plaats:	Wolvega	**datum aanvang:**	05-01-2012
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	
onderzoekstype:	Archeologisch: bureauonderzoek	**n putten:**	
aanleiding:	Bouwwerkzaamheden	**n boringen:**	
uitvoerder:	Mennens-van Zeist		
bevoegd gezag:	Gemeente Weststellingwerf		
fase AMZ-cyclus:			

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	**50247**	**-onderzoeksnummer**	
toponiem:	Om den Noort	**RD-coörd. (X/Y):**	196379 / 544234
plaats:	Wolvega	**datum aanvang:**	20-01-2011
gemeente:	Weststellingwerf	**datum gereed:**	
onderzoekstype:	Archeologisch: booronderzoek	**n putten:**	
aanleiding:	Infrastructurele werken	**n boringen:**	
uitvoerder:	MUG Ingenieursbureau BV		
bevoegd gezag:	Niet van toepassing		
fase AMZ-cyclus:			

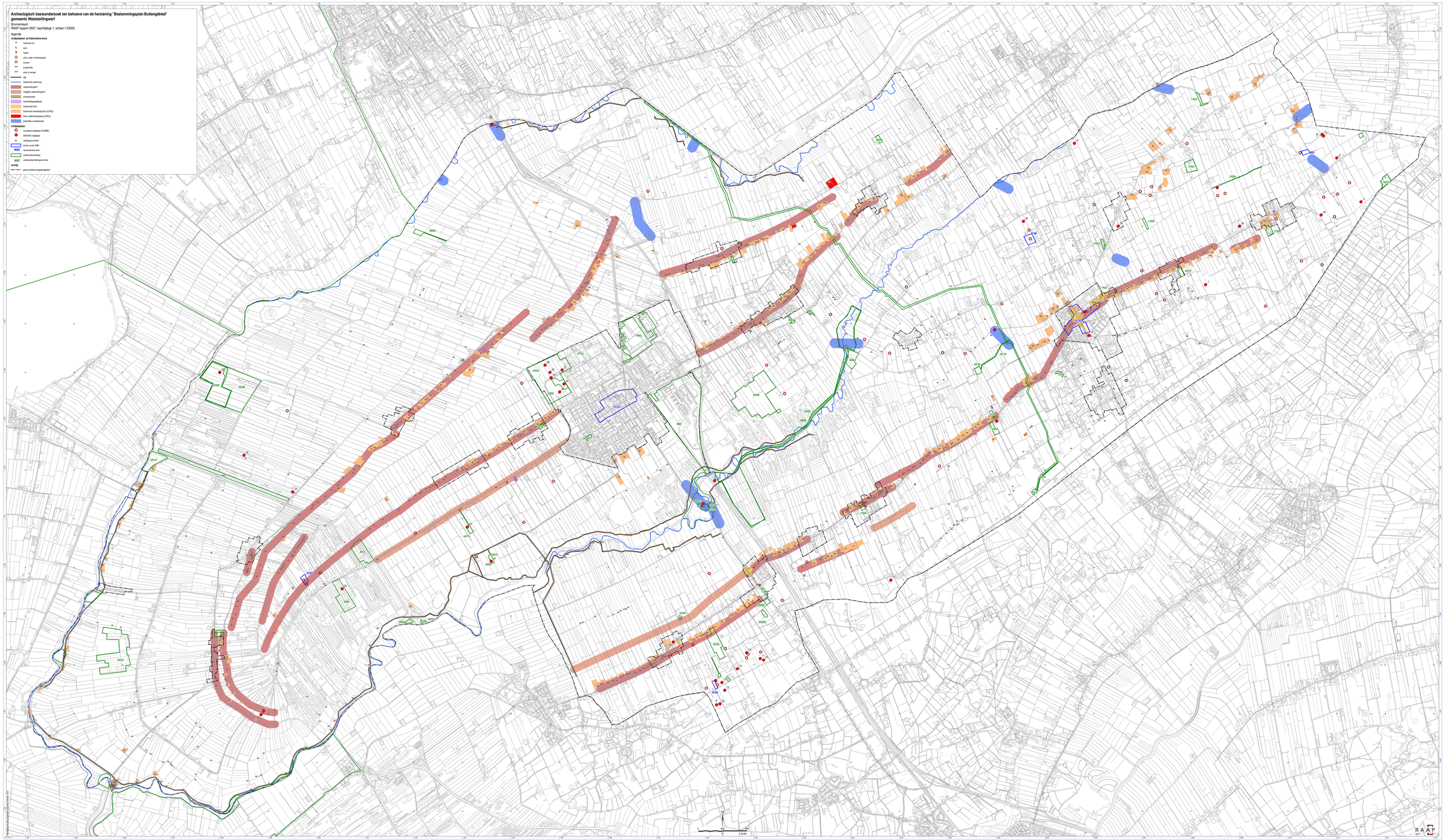
Archeologisch basisonderzoek ten behoeve van de herziening "Bestemmingsplan Buitengebied"
gemeente Weststellingwerf
Bronnenlaast
RAAP-rapport 2607, kaartbijlage 1, schaal 1:20000
legenda
vindplaatsen uit historische bron
historisch erf
bark
molen
ohm, stele of buitenplaats
schans
lingbrede
duk of wetsel
dijk
historische waterloop
waterstringlijn
mogelijk waterstringlijn
scherstroute
kerkhofbegrenzingen
historische kern
historische bandenbrede (CHO)
ohm, stele/buitenplaats (CHO)
potentiële voorstroute
vindplaatsen
nummer/vindplaats (FAWE)
ARCHIS-vindplaats
dalelijgenummer
terrein op de AWK
9002 nieuwe/bestemmer
onderzoekomstelling
9007 onderzoeksmeldingsnummer
overig
gevoelsbestemmingsplangebied
RAAP

Archeologisch basisonderzoek ten behoeve van de herziening "Bestemmingsplan Buitengebied" gemeente Weststellingwerf

Landschappelijke onderlegger
RAAP-rapport 2607, kaartbijlage 2, schaal 1:20000

landschappen

- Ln Veenvlakte, met dekzandruggen en -koppen in de ondergrond
- Vdw Veenvlakte, met dekzandwelvingen in de ondergrond
- Dv Veenvlakte met dekzandhoogten (welvig) in de ondergrond
- Dv+Ln Veenvlakte met dekzandvlakte in de ondergrond
- Dm Dekzandvlakte met welvig reliëfen (tussen op 40-80cm -Mv)
- Dv Dekzandvlakte op grondmorene welvingen(hoge dekzandrug)
- Dk Dekzandruggen en -koppen, al dan niet met oud bouwland
- Dka Dekzandruggen en -koppen, al dan niet met oud bouwland, aangevoerd/op dekzandvlakte
- Dmd Dekzandvlakte op grondmorene welvingen enof stuwwal, binnen 250m van beekdal
- Dm+Ds Dekzandvlakten, beiden met veen
- Dm+Ln Dekzandwelvingen met keileemdorpel (30-50cm)
- Dm+Vlo Dekzandlagen met veenoven
- Dm+Vm Grondmoreen aan de zijderanden
- Bk Dekzandkopjes in het beekdal
- Bk+Ln Beekdalvlakte en dekzandrugje ingeklemd met veen
- Bw+Ln Dekzandrige laagten zonder veen
- Vm+Dm Drowgaat
- Vm+Ds Stuifzand met mogelijk nog in ondergrond
- Ds+Dm Stuwwal
- Lf Laagliggendeese-droog
- Lk Laagliggendeese-meerassig
- Lv+Ln Laagliggendeese-waterhoudend
- Rw Randwal
- ... met zeggeveen
- ... buffelcurve veld (mogelijke) stobbe

archeologische vindplaatsen

periode

- Nieuwe tijd
- Middeleeuwen
- IJzertijd
- Bronstijd
- Steentijd (Paleolithicum-Mesolithicum-Neolithicum)
- Neolithicum
- Mesolithicum
- niet relevant
- niet te duiden
- vindplaatsnummer
- begrenzende endpoints
- terrein zie bijlage 3
- monumentnummer

verstoringen

- top verstoord, kans op intacte dieper gelegen niveaus
- verstoord tot onder archeologisch niveau
- verstoord tot onder archeologisch niveau, m.u.v. de periode Steentijd-Bronstijd
- uitgeveend, plaatselijke ondergrond intact
- opgehoogd

overig

- historische waterloop
- grens bestemmingsplangebied

RAAP
archeologisch bureauonderzoek - 2607

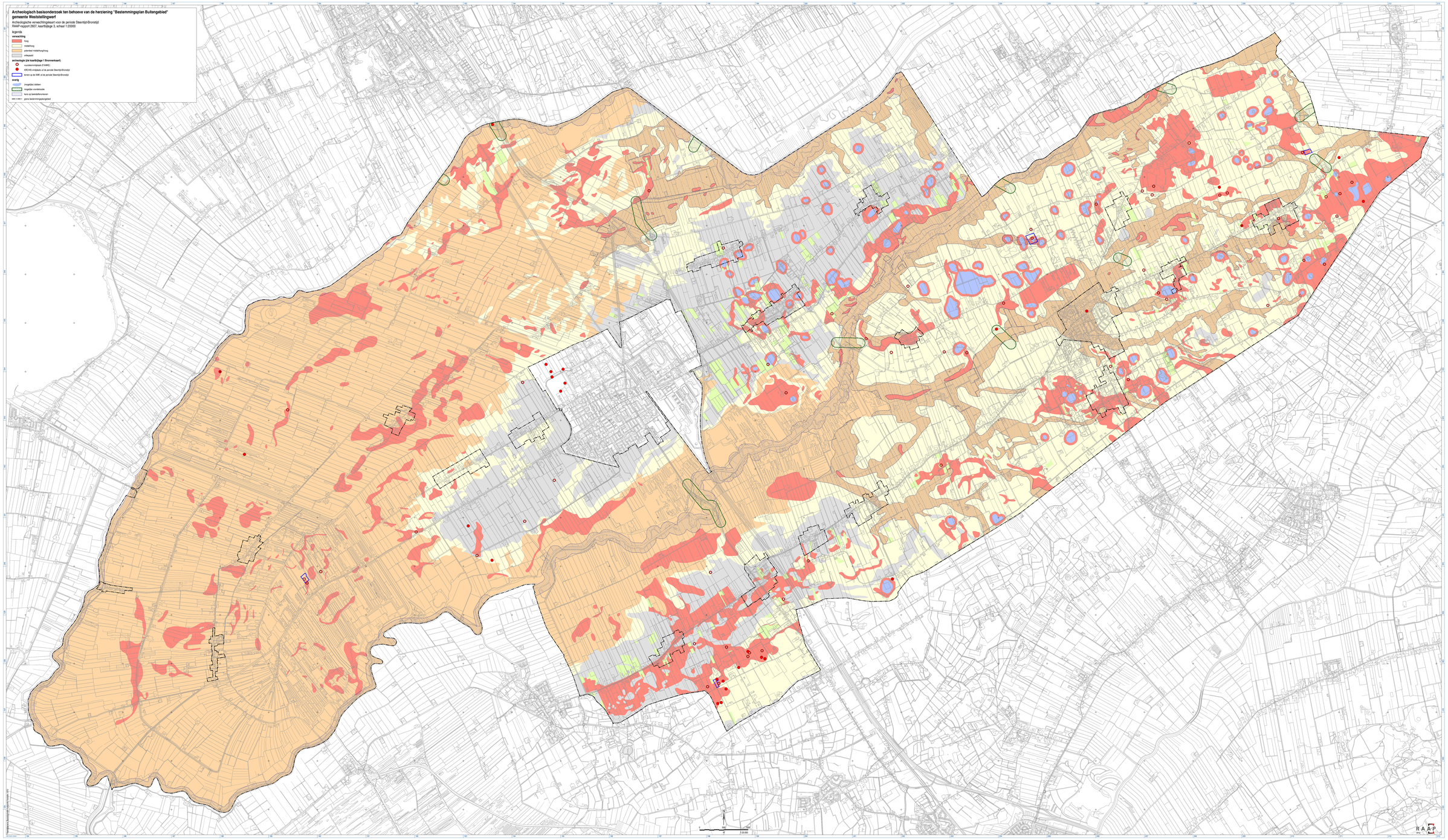
Archeologisch basisonderzoek ten behoeve van de herziening "Bestemmingsplan Buitengebied"
gemeente Weststellingwerf
Archeologische verwachtingskaart voor de periode Steentijd-Bronstijd
RAAP-rapport 2607, kaartbijlage 3, schaal 1:20000
legenda
verwachting
hoog
middelhoog
potentieel middelhoog/hoog
onbepaald
archeologie (zie kaartbijlage 1 Bronnenkaart)
vuurbeenvindplaats (FAMKE)
ARCHIS-vindplaats uit de periode Steentijd-Bronstijd
terrein op de AMK uit de periode Steentijd-Bronstijd
overig
zoogstijd/ijs dekken
mogelijke voorkomende
kans op bedrijfsbronnen
geen bestemmingsplangebied
RAAP

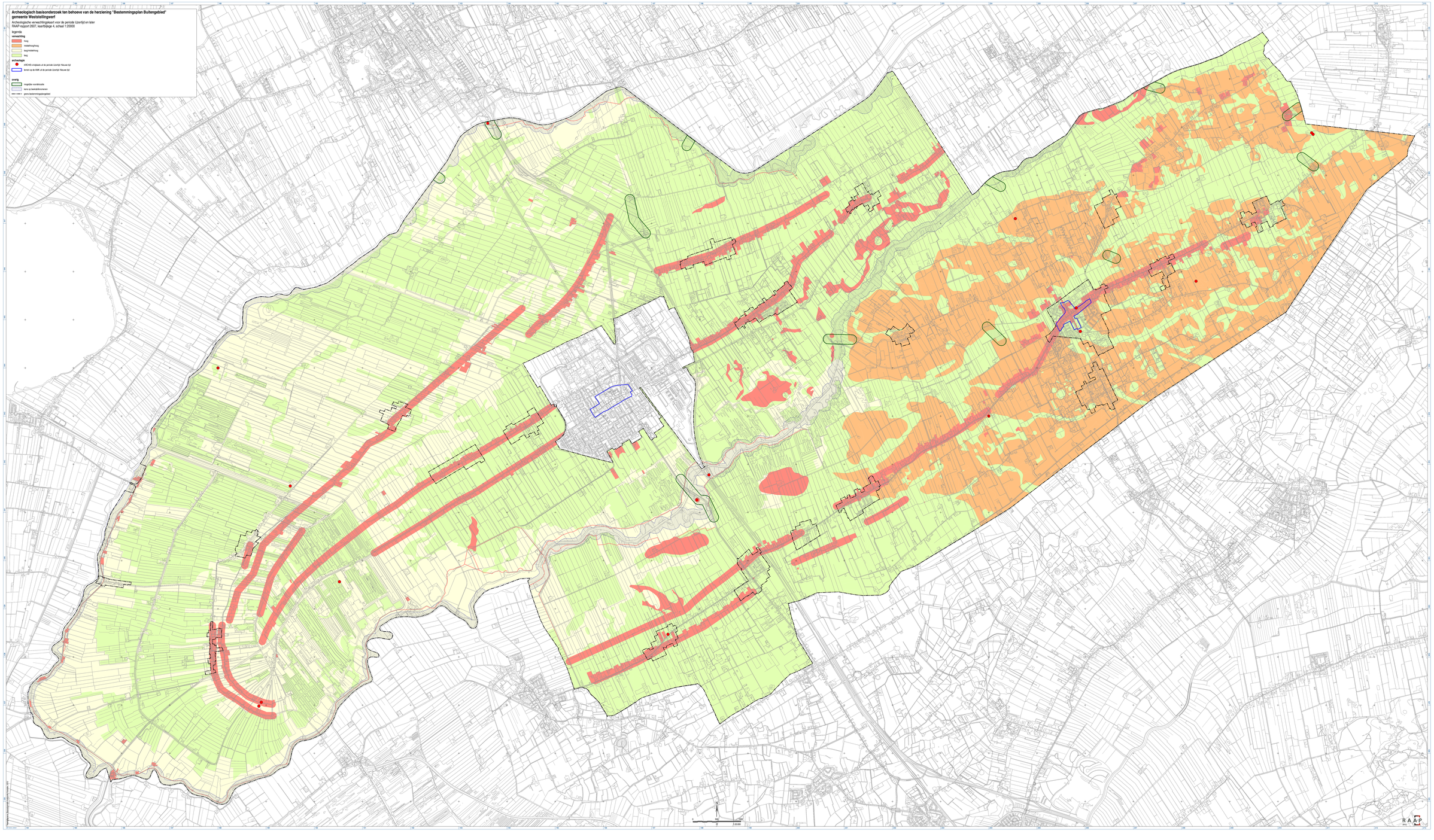
Archeologisch basisonderzoek ten behoeve van de herziening "Bestemmingsplan Buitengebied"
gemeente Weststellingwerf
Archeologische verwachtingskaart voor de periode IJzertijd en later
RAAP-rapport 2607, kaartbijlage 4, schaal 1:20000
legenda
verwachting
hoog
middelhoog/hoog
laag/middelhoog
laag
archeologie
AMCHS-vindplaats uit de periode IJzertijd Nieuwe tijd
terrein op de AMK uit de periode IJzertijd Nieuwe tijd
overig
mogelijke voorbehoeden
kans op bekende/onverwachten
zone in zone = geen bestemmingsplangebied
RAAP

Archeologisch basisonderzoek ten behoeve van de herziening "Bestemmingsplan Buitengebied"
gemeente Weststellingwerf
Archeologische adviskaart voor de periode Steentijd-Bronstijd
RAAP-rapport 2607, kaartbijlage 5, schaal 1:20000
legenda
adviezen
Voor teksten uitleg zie www.hudson.info/nl/en (Adviezen Steentijd-Bronstijd).
De ook kaartbijlagen 1, 2 en 4 en tekst van RAAP-rapport 2607.
rood: vlakken naar behoud, bij ingrepen groter dan 50 m2
waardevol onderzoek - rooiterrein/plantsoen, bij ingrepen groter dan 50 m2
waardevol onderzoek - dobben, bij ingrepen groter dan 500 m2
waardevol onderzoek - nappes, bij ingrepen groter dan 50 m2
kartelend onderzoek 1, bij ingrepen groter dan 500 m2
kartelend onderzoek 2, bij ingrepen groter dan 2500 m2
kartelend onderzoek 3, bij ingrepen groter dan 5000 m2
quickscan, bij ingrepen groter dan 5000 m2
geen onderzoek noodzakelijk
overig
beeldbl. naast onderzoekswaardige onderliggende bloc, ook onderzoek naar beeldbeferenteren bij ingrepen groter dan 5000 m2, dit beeldbeferenteren is afhankelijk van aard ingreep.
mogelijke overlijd naast onderzoekswaardige onderliggende bloc, ook onderzoek naar voorbeferenteren bij ingrepen groter dan 2500 m2, dit voorbeferenteren is afhankelijk van aard ingreep.
geen bestemmingsplangebied
RAAP

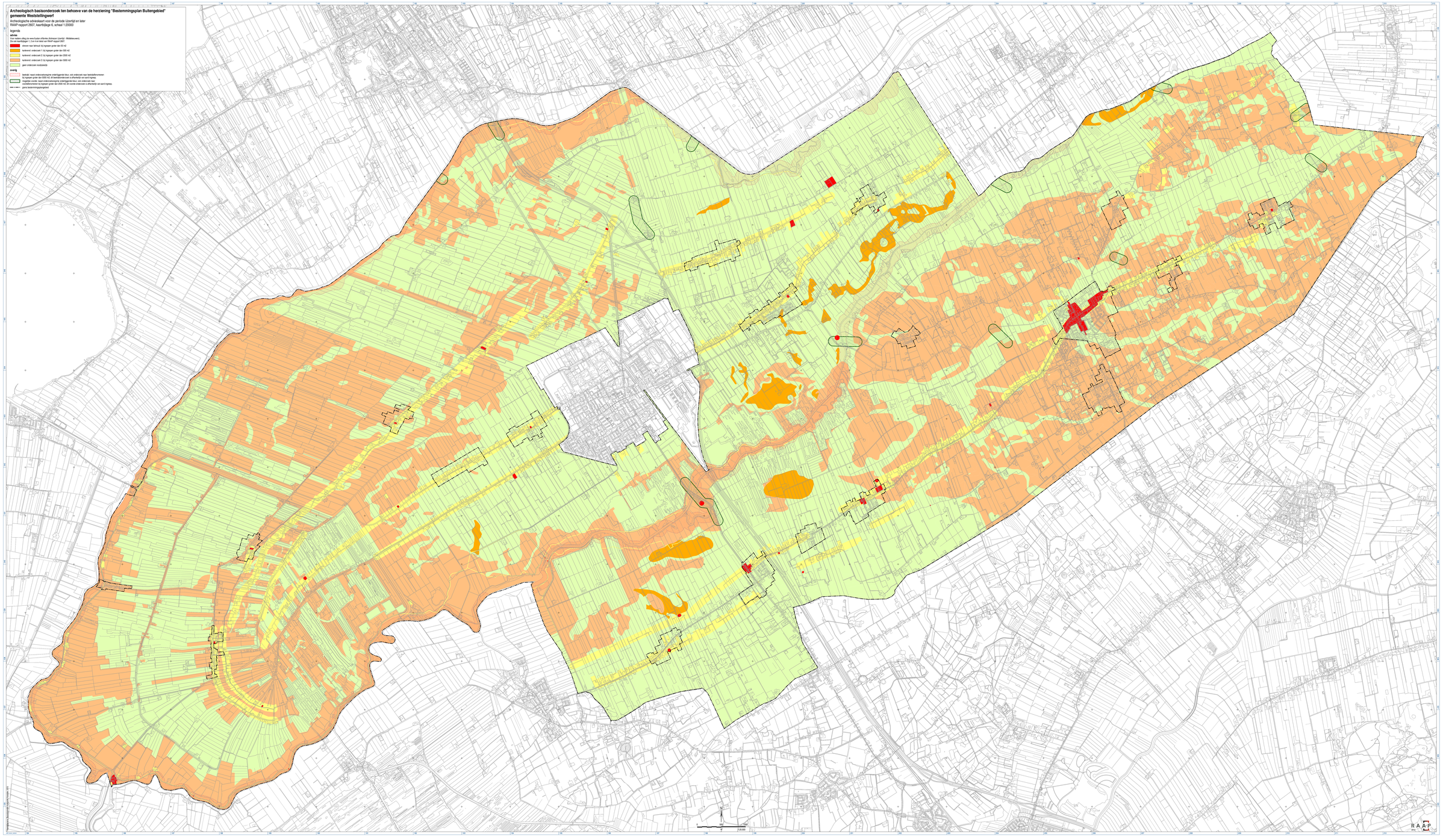
Archeologisch basisonderzoek ten behoeve van de herziening "Bestemmingsplan Buitengebied"
gemeente Weststellingwerf
Archeologische adviseskaart voor de periode IJzertijd en later
RAAP-rapport 2607, kaartbijlage 6, schaal 1:20000
legenda
advies
Voor bedrijven uitleg zie www.hyaxi.nl/terrein (Advisoor-IJzertijd - Middeleeuwen).
Zie ook kaartbijlagen 1, 2 en 4 en rand van RAAP-rapport 2607.
kleinere naar behoud, bij ingrepen groter dan 50 m2
kartering onderzoek 1 bij ingrepen groter dan 500 m2
kartering onderzoek 2 bij ingrepen groter dan 2000 m2
kartering onderzoek 3 bij ingrepen groter dan 5000 m2
geen onderzoek noodzakelijk
overig
bestaan naast onderzoekmogelijke onderliggende lokaal, ook onderzoek naar bewaarbeheersmaten
bij ingrepen groter dan 2000 m2, dit voorde onderzoek is afhankelijk van aard ingreep.
mogelijke vondst, naast onderzoekmogelijke onderliggende lokaal, ook onderzoek naar voorbeheersmaten bij ingrepen groter dan 2000 m2, dit voorde onderzoek is afhankelijk van aard ingreep.
geen bestemmingsplangebied
RAAP

Bijlage 5:
Beeldkwaliteitsplan Cultuurhistorisch waardevolle gebieden

gemeente
Weststellingwerf

Mooi hè? Weststellingwerf!

BEELDKWALITEITPLAN CULTUURHISTORISCH WAARDEVOLLE GEBIEDEN

GEMEENTE WESTSTELLINGWERF

HOOFDSTUK 1
WAAROM DIT BEELDKWALITEITPLAN 03

HOOFDSTUK 2
DE DRIE CULTUURHISTORISCH WAARDEVOLLE GEBIEDEN 05
- SCHEENE E.O. 06
- WEST- EN OOSTVIERDEPARTEN 14
- HET RODE DORP 20

BIJLAGEN
INSPIRATIEBEELDEN HOOFDGEBOUW
SORTIMENTSLIJST BEPLANTING

gemeente Weststellingwerf
BügelHajema Plek voor Ideeën

1. WAAROM DIT BEELDKWALITEITPLAN

Dit beeldkwaliteitplan hoort bij het bestemmingsplan Buitengebied en heeft uitsluitend betrekking op drie cultuurhistorisch waardevolle gebieden in het plan. In het bestemmingsplan is bepaald dat u moet zorgdragen voor een goede afstemming op de specifieke kenmerken en kwaliteiten wanneer u het hoofdgebouw (woning) wilt uitbreiden of een bijgebouw op uw erf wilt plaatsen. De gemeente Weststellingwerf hecht veel waarde aan het behouden van deze karakteristieke kenmerken en kwaliteiten van de bebouwing en erven in deze gebieden. In dit beeldkwaliteitplan vindt u antwoord op de vraag wat de gemeente verstaat onder een goede uitbreiding van een woning. Met dit beeldkwaliteitplan helpt de gemeente Weststellingwerf u bij het opstellen van een plan voor deze uitbreiding.

Beeldkwaliteitplan geeft aanwijzingen

Het beeldkwaliteitplan geeft duidelijke algemene aanwijzingen voor een goede uitbreiding van uw woning of het realiseren van een bijgebouw op uw erf. Tevens geeft het beeldkwaliteitplan algemene aanwijzigingen voor een goede inpassing van uw erf. Als u met behulp van deze aanwijzingen een plan opstelt, dan kunt u ervan uitgaan dat er meer draagvlak is voor uw ontwikkelingen, zowel bij de gemeente als bij de buren en dorpsgenoten.

Beeldkwaliteitplan stelt ook eisen

In het bestemmingsplan Buitengebied wordt verwezen naar dit beeldkwaliteitplan. Het beeldkwaliteitplan maakt zelfs formeel onderdeel uit van het bestemmingsplan Buitengebied en vormt een aanvulling op de gemeentelijke welstandsnota. Waar in de regels van het bestemmingsplan wordt verwezen naar een goede inpassing van nieuwe ontwikkelingen, vormt dit beeldkwaliteitplan het beoordelingskader. Dat betekent dat de gemeente bij het beoordelen van de uitbreiding van het hoofdgebouw, situering van het bijgebouw, alsmede de landschappelijke inpassing van het erf dit beeldkwaliteitplan zal gebruiken om vast te stellen of uw voorstel voor inpassing goed genoeg is.

Overleg met de gemeente

Als u bouwplannen heeft in één van de drie cultuurhistorisch waardevolle gebieden (zie kaart pagina 5) en daarover eens wilt overleggen, dan nodigen wij u van harte uit om deze plannen aan ons voor te leggen. Wij kijken dan graag samen met u of en hoe uw idee kan worden verwezenlijkt, voordat u de plannen al helemaal uitwerkt. Om u voor te bereiden op dit overleg of wanneer u zich eerst eens wilt verdiepen in de bedoelingen van de gemeente, dan bent u met het doornemen van dit beeldkwaliteitplan op de goede weg.

Hoe zit dit beeldkwaliteitplan in elkaar?

In het bestemmingsplan Buitengebied zijn drie cultuurhistorisch waardevolle gebieden onderscheiden, te weten:

1. Scheene e.o.;
2. Oost- en Westvierdeparten;
3. Het Rode dorp.

De aanwezige kenmerken en kwaliteiten zijn richtinggevend voor de mogelijkheden om een hoofdgebouw of bijgebouw te veranderen en te voorzien van een goede landschappelijke inpassing. Per aanvraag wordt beoordeeld of deze ruimtelijke kwaliteit aanwezig is op het erf. Indien geen sprake is van ruimtelijke kwaliteit op het erf dan gaat dit beeldkwaliteitplan niet op.
Om dit toe te lichten wordt per gebied ingegaan op de kenmerken en kwaliteiten. Vervolgens komen de handreikingen aan de orde. Om te laten zien hoe die handreikingen gebruikt kunnen worden, zijn enkele voorbeelden uitgewerkt.

Op de kaart hiernaast zijn de drie gebieden aangegeven. Kijk waar uw erf is gelegen en blader naar het hoofdstuk waarin het gebied is beschreven. Neem even de tijd om de kenmerken van het erf en de bebouwing door te lezen. En kijk dan vervolgens bij de diverse voorbeelden van bouwplannen. Wanneer u de leesaanwijzingen in de tekst opvolgt, dan heeft u aan het eind van het boekje een goed beeld wat de gemeente onder ‘ruimtelijke kwaliteit’ verstaat.

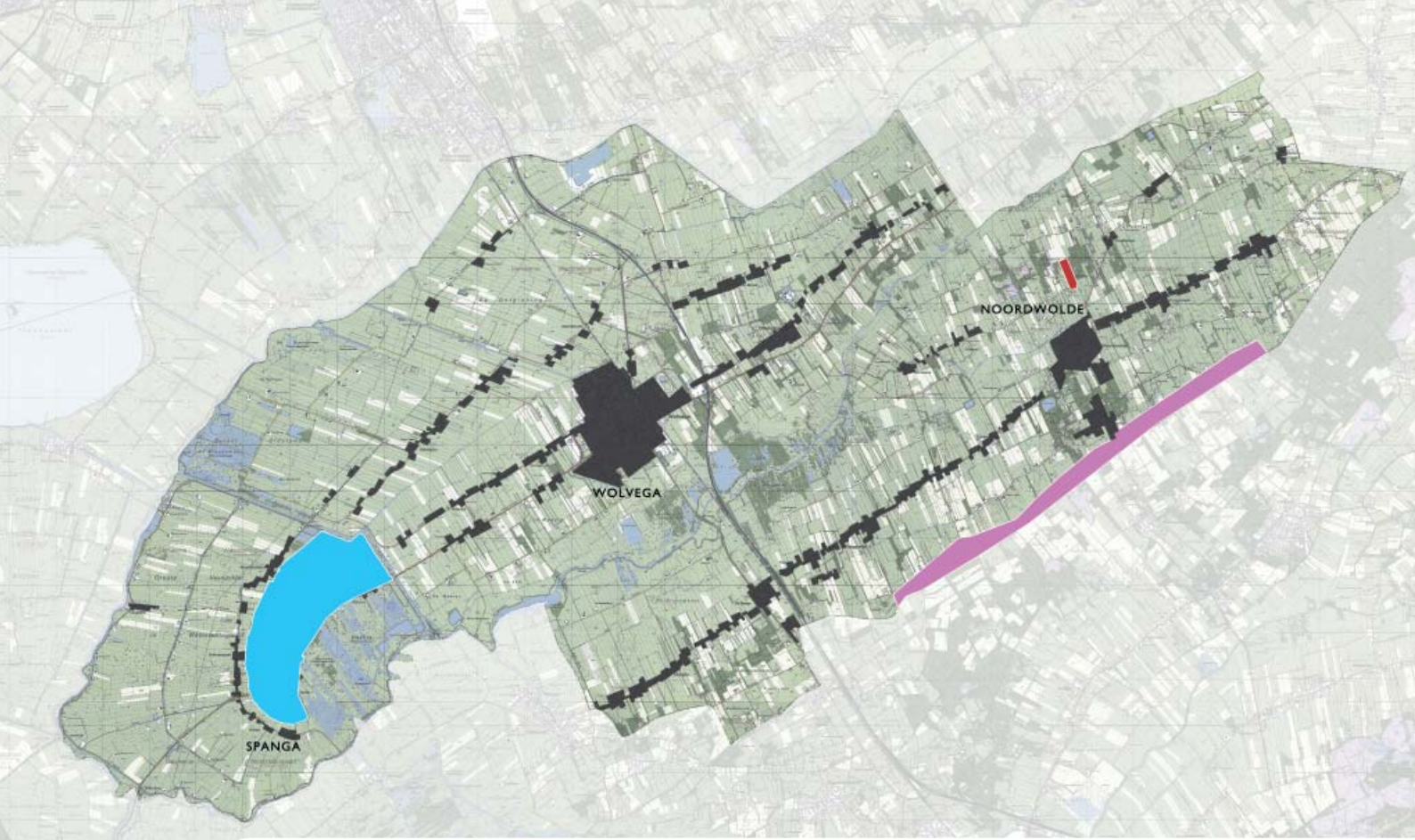

2. DE DRIE CULTUURHISTORISCH WAARDEVOLLE GEBIEDEN

In het bestemmingplan buitengebied van de gemeente Weststellingwerf worden drie cultuurhistorisch waardevolle gebieden onderscheiden. Op de kaart zijn deze drie aangegeven:

- Scheene e.o.
- Oost- en Westvierdeparten
- Het Rode dorp

Hierna wordt per gebied beschreven wat de belangrijkste kenmerken van het huidige erf en de bebouwing zijn en welke aandachtspunten en handreikingen belangrijk zijn om mee te nemen bij uw plannen.

SCHEENE E.O.

Deze paragraaf is voor u van belang wanneer uw erf zich in de Scheene e.o. bevindt.

GEBIEDSBESCHRIJVING

Dit karakteristieke gebied is een deel van de in 1847 opgerichte Grote Veenpolder met bijbehorende betrekkelijk gave infrastructuur in de vorm van dijken, vaarten, paden, sluizen, poldermolens, bruggen, Amerikaanse windmotoren en voormalige veenarbeiderswoningen. De veenpolder is een laaggelegen gebied. Vanaf de aangelegde dijken is het laagveengebied ontgonnen in lange smalle opstrekkende kavels. Op de kop van deze kavels kwam bebouwing. Zo groeiden er langgerekte linten met daaraan gelegen de erven. De vervening vond weinig planmatig en zonder regelmaat plaats. Dit geldt ook voor de drooglegging van de polder dat vanaf 1928 plaatsvond. In het gebied liggen nog petgatencomplexen in verschillende stadia van het verlandingsproces. Centraal in de gebied ligt de Scheene, een waterweg die deels van natuurlijke oorsprong is en bij de vervening geschikt is gemaakt als transportkanaal. Aan beide kanten van de Scheene liggen drooggemalen, in cultuur gebrachte gronden en petgatencomplexen. Door de hoge waterstand en de vele sloten is het water bepalend in het beeld. Op de kruising van de Helomavaart en de Scheene ligt een sluis met daarbij enige bebouwing. Aan het Tjongerpaad en aan het Scheenepad zijn nog enkele voormalige veenarbeiderswoningen gesitueerd.

Dit karakteristieke gebied is van bijzondere historische betekenis omdat de ontwikkelingen die in dit gebied hebben plaatsgevonden: vervening, gedeeltelijke droogmaling en in cultuur brengen, nog heel goed herkenbaar zijn. De gaafheid van de in het gebied gesitueerde objecten en complexen is wisselend. De veenarbeiderswoningen zijn vaak grondig verbouwd tot recreatiewoningen, waarbij de massa en de hoofdvorm soms bewaard zijn gebleven.

KARAKTERISTIEKEN ERF

- De opzet van het erf is opstrekkend, rechthoekig tot vierkant.
- De erven liggen vrijwel haaks op of evenwijdig aan het lint en/ of water en liggen incidenteel vrij in het land en voegen zich in het verkavelingspatroon van sloten.
- Er is een duidelijk voorerf met woning aan het lint of water en achtererf met bijgebouwen.
- Vaak (dichte) randbeplanting rondom het erf van bomen en struiken.
- Op het voorerf enkele bomen en soms hagen.
- Erven vaak rondom begrensd door sloten.

KARAKTERISTIEKEN BEBOUWING

- De kleinschalige veenarbeiderswoningen liggen in linten aan de doorgaande wegen en paden, enkele woningen zijn gericht op het water of vrij gelegen in het land.
- Het hoofdgebouw is met de zadelkap haaks op het lint/ water geplaatst of soms evenwijdig. Meestal is sprake van een asymmetrische zadelkap.
- Bebouwing in wisselende rooilijn, vrij dicht op de weg.
- Bijgebouwen liggen op het achtererf, achter of naast het hoofdgebouw en zijn veelal ondergeschikt.
- Bijgebouwen zijn overwegend uitgevoerd met een zadelkap met de nokrichting haaks, dan wel evenwijdig aan het hoofdgebouw.
- De kleurstelling en het materiaalgebruik van de bebouwing is traditioneel met aardetinten.

AANDACHTSPUNTEN

Als gemeente waarderen we de openheid van de veenpolders. We zetten in op een goede beplanting van de erven, zodat ze zich als groene eilanden in de openheid blijven manifesteren. Het onderscheid tussen representatief voorerf en achtererf is in sommige situaties vervaagd. Onze inzet is erop gericht om dat onderscheid juist weer te accentueren door het voorerf open en groen te houden en op het achtererf de nieuwe bebouwing te situeren. Daarnaast zijn de voormalige kleinschalige veenarbeiderswoningen van cultuurhistorische waarde. Nieuwe ontwikkelingen dienen de karakteristieken van deze woningen te respecteren en te versterken. In het gebied komen hoofdgebouwen voor die haaks danwel evenwijdig aan het lint/ water staan. Deze twee situaties zijn daardoor beide uitgewerkt.

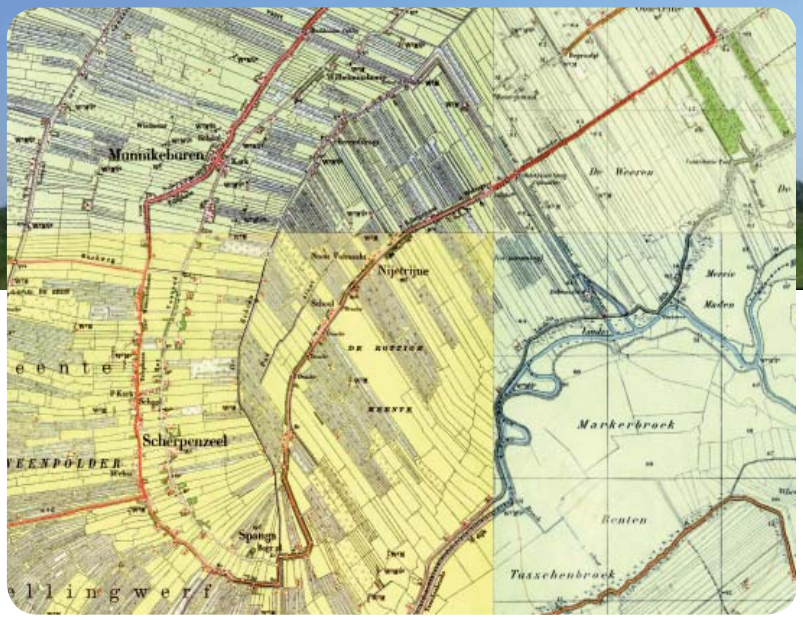

1910

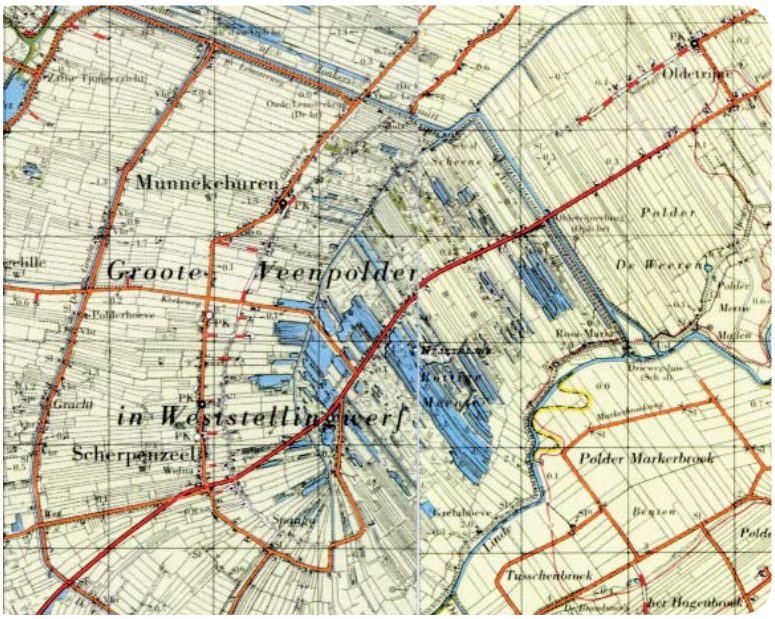

1960

2004

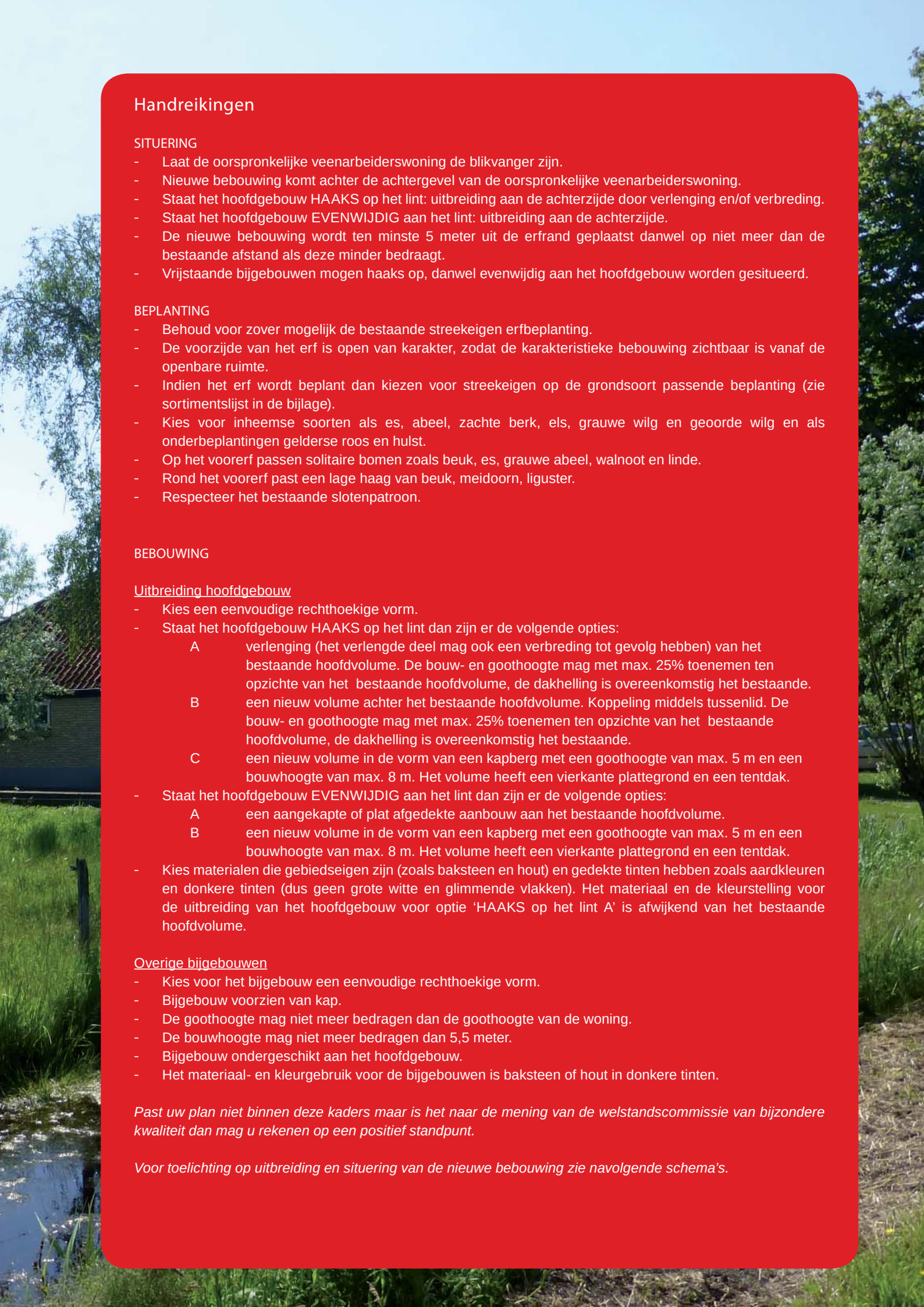

Handreikingen

SITUERING

- Laat de oorspronkelijke veenarbeiderswoning de blikvanger zijn.
- Nieuwe bebouwing komt achter de achtergevel van de oorspronkelijke veenarbeiderswoning.
- Staat het hoofdgebouw HAAKS op het lint: uitbreiding aan de achterzijde door verlenging en/of verbreding.
- Staat het hoofdgebouw EVENWIJDIG aan het lint: uitbreiding aan de achterzijde.
- De nieuwe bebouwing wordt ten minste 5 meter uit de erfrand geplaatst danwel op niet meer dan de bestaande afstand als deze minder bedraagt.
- Vrijstaande bijgebouwen mogen haaks op, danwel evenwijdig aan het hoofdgebouw worden gesitueerd.

BEPLANTING

- Behoud voor zover mogelijk de bestaande streekeigen erfbeplanting.
- De voorzijde van het erf is open van karakter, zodat de karakteristieke bebouwing zichtbaar is vanaf de openbare ruimte.
- Indien het erf wordt beplant dan kiezen voor streekeigen op de grondsoort passende beplanting (zie sortimentslijst in de bijlage).
- Kies voor inheemse soorten als es, abeel, zachte berk, els, grauwe wilg en geoorde wilg en als onderbeplantingen gelderse roos en hulst.
- Op het voorerf passen solitaire bomen zoals beuk, es, grauwe abeel, walnoot en linde.
- Rond het voorerf past een lage haag van beuk, meidoorn, liguster.
- Respecteer het bestaande slotenpatroon.

BEBOUWING

<u>Uitbreiding hoofdgebouw</u>

- Kies een eenvoudige rechthoekige vorm.
- Staat het hoofdgebouw HAAKS op het lint dan zijn er de volgende opties:
  - A verlenging (het verlengde deel mag ook een verbreding tot gevolg hebben) van het bestaande hoofdvolume. De bouw- en goothoogte mag met max. 25% toenemen ten opzichte van het bestaande hoofdvolume, de dakhelling is overeenkomstig het bestaande.
  - B een nieuw volume achter het bestaande hoofdvolume. Koppeling middels tussenlid. De bouw- en goothoogte mag met max. 25% toenemen ten opzichte van het bestaande hoofdvolume, de dakhelling is overeenkomstig het bestaande.
  - C een nieuw volume in de vorm van een kapberg met een goothoogte van max. 5 m en een bouwhoogte van max. 8 m. Het volume heeft een vierkante plattegrond en een tentdak.
- Staat het hoofdgebouw EVENWIJDIG aan het lint dan zijn er de volgende opties:
  - A een aangekapte of plat afgedekte aanbouw aan het bestaande hoofdvolume.
  - B een nieuw volume in de vorm van een kapberg met een goothoogte van max. 5 m en een bouwhoogte van max. 8 m. Het volume heeft een vierkante plattegrond en een tentdak.
- Kies materialen die gebiedseigen zijn (zoals baksteen en hout) en gedekte tinten hebben zoals aardkleuren en donkere tinten (dus geen grote witte en glimmende vlakken). Het materiaal en de kleurstelling voor de uitbreiding van het hoofdgebouw voor optie ‘HAAKS op het lint A’ is afwijkend van het bestaande hoofdvolume.

<u>Overige bijgebouwen</u>

- Kies voor het bijgebouw een eenvoudige rechthoekige vorm.
- Bijgebouw voorzien van kap.
- De goothoogte mag niet meer bedragen dan de goothoogte van de woning.
- De bouwhoogte mag niet meer bedragen dan 5,5 meter.
- Bijgebouw ondergeschikt aan het hoofdgebouw.
- Het materiaal- en kleurgebruik voor de bijgebouwen is baksteen of hout in donkere tinten.

Past uw plan niet binnen deze kaders maar is het naar de mening van de welstandscommissie van bijzondere kwaliteit dan mag u rekenen op een positief standpunt.

Voor toelichting op uitbreiding en situering van de nieuwe bebouwing zie navolgende schema’s.

Groene erven met kleinschalige voormalige veenarbeiderswoningen

Op het voorerf kleinschalige oorspronkelijke veenarbeiderswoning met daarachter recente uitbreiding

Veelal (dicht) beplante erven in het open landschap

Toelichting voorbeelderf - Bebouwing HAAKS op het lint en/ of waterloop

De afbeeldingen hiernaast zijn voorbeelden waarin een verandering op het erf is ingepast, rekening houdend met de handreikingen. Eerst is het bestaande voorbeelderf weergegeven. Vervolgens laten we zien hoe voorkomende ontwikkelingen op een erf op een goede manier op het erf kunnen worden ingepast.

Daarbij streven we bij de inpassing naar:

1. *Een goede uitbreiding van het hoofdgebouw op het erf;*
2. *Een goede positionering van de bijgebouwen;*
3. *Een goede landschappelijke inpassing van het erf.*

In de voorbeelden hebben we daar uitvoering aan gegeven aan de hand van de volgende ontwerpuitgangspunten:

- *We maken onderscheid tussen het representatieve voorerf en het achtererf. Het voorerf versterken we door een royaal voorerf te maken en deze open en groen te houden en op het achtererf de nieuwe bebouwing te plaatsen.*
- *We laten de oorspronkelijke veenarbeiderswoning in het oog springen, door nieuwe bebouwing altijd achter deze woning te plaatsen.*
- *Nieuwe erfbeplanting rondom het achtererf dient streekeigen en op de grondsoort passend te zijn.*

BESTAAND ERF

UITBREIDING EN INPASSING VAN HET HOOFDGEBOUW

- uitbreiding van het hoofgebouw door verlenging en verbreding
- uitbreiding heeft dezelfde nokrichting en dakhelling
- bij voorkeur erf omringd door sloten

- uitbreiding achter het hoofdgebouw op het achtererf door koppeling met tussenlid; uitbreiding heeft dezelfde nokrichting en dakhelling
- bij voorkeur erf omringd door sloten

- uitbreiding door kapberg achter het bestaande volume
- uitbreiding heeft tentdak
- het erf wordt bij voorkeur omringd door sloten

Toelichting voorbeelderf - Bebouwing EVENWIJDIG aan lint en/ of water

De afbeeldingen hiernaast zijn voorbeelden waarin een verandering op het erf is ingepast, rekening houdend met de handreikingen. Eerst is het bestaande voorbeelderf weergegeven. Vervolgens laten we zien hoe voorkomende ontwikkelingen op een erf op een goede manier op het erf kunnen worden ingepast.

Daarbij streven we bij de inpassing naar:

1. *Een goede uitbreiding van het hoofdgebouw op het erf;*
2. *Een goede positionering van de bijgebouwen;*
3. *Een goede landschappelijke inpassing van het erf.*

In de voorbeelden hebben we daar uitvoering aan gegeven aan de hand van de volgende ontwerpuitgangspunten:

- *We maken onderscheid tussen het representatieve voorerf en het achtererf. Het voorerf versterken we door een royaal voorerf te maken en deze open en groen te houden en op het achtererf de nieuwe bebouwing te plaatsen.*
- *We laten de oorspronkelijke kleinschalige bebouwing (veenarbeiderswoning) in het oog springen, door nieuwe bebouwing altijd achter deze bebouwing te plaatsen.*
- *Nieuwe erfbeplanting rondom het achtererf dient streekeigen en op de grondsoort passend te zijn. Het erf wordt bij voorkeur rondom begeleid door sloten.*

BESTAAND ERF

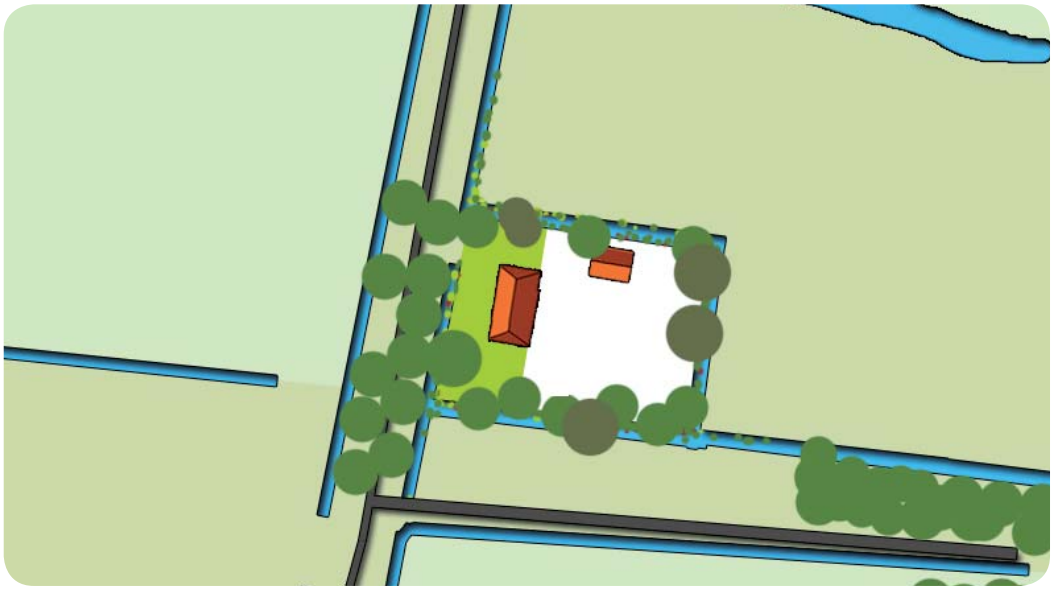

UITBREIDING EN INPASSING VAN HET HOOFDGEBOUW

- uitbreiding door verlenging van het hoofgebouw binnen de contouren van de zijdelingse gevelgrenzen.
- uitbreiding is plat afgedekt of aangekapt met een lichte dakhelling.
- het erf wordt bij voorkeur omringd door sloten

- uitbreiding door kapberg achter het bestaande volume.
- uitbreiding heeft tentdak.
- het erf wordt bij voorkeur omringd door sloten

WEST- EN OOSTVIERDEPARTEN

Deze paragraaf is voor u van belang wanneer uw erf zich in de West- en Oostvierdeparten bevindt.

GEBIEDSBESCHRIJVING

Het landschap van de hoogveenontginningen waarin de Oost- en Westvierdeparten zijn gelegen kenmerkt zich door open gebieden die door sterk beplante wegen worden ingekaderd. De erven liggen als beplante clusters aan deze wegen. De meeste perceelsgrenzen worden door sloten gevormd. De Oost- en Westvierdeparten loopt evenwijdig aan de grens met Drenthe en Overijssel en is een lange, rechte weg. In de tijd van de turfgraverij liep langs deze weg een vaart die de Steggerdavaart, de Vinkegavaart en de Noordwoldervaart met elkaar verbond. Om van deze dwarsvaart gebruik te mogen maken moest pacht betaald worden: éénvierde deel (part) van de hoeveelheid per schip vervoerde turf. In de negentiende eeuw, toen de turfwinning beëindigd was, werd de grond aan weerskanten van Vierdeparten aangekocht door de “Koloniën van Weldadigheid”. Die organisatie was in 1818 opgericht om de armoede in de steden te bestrijden. In het grensgebied van Drenthe, Friesland en Overijssel, werden landbouwkolonies gesticht, waar de “behoeftigen” aan het werk konden, met als doel dat ze uiteindelijk op eigen benen zouden komen te staan. De Vierdeparten was onderdeel van de ‘vrije’ Kolonie Frederiksoord/Wilhelminaoord/ Willemsoord. De koloniehuisjes in Wilhelminaoord werden hier iets groter dan de huisjes die een paar jaar eerder in Frederiksoord waren aangelegd. De oppervlakte van 2,4 ha bleek te klein en werd vergroot tot 2,8 ha per koloniehuisje.

De bebouwing in dit karakteristieke gebied bestaat uit lintbebouwing langs de Oost- en Westvierdeparten op blokvormige erven. De nokrichting van de hoofdgebouwen staat loodrecht ten opzichte van de weg. Tussen de erven is steeds zicht op het erachter gelegen landschap mogelijk. De hoofdgebouwen van de erven staan in een wisselende rooilijn en de bebouwing op het erf staat haaks dan wel evenwijdig ten opzichte van elkaar.

KARAKTERISTIEKEN ERF

- De opzet van het erf is vierkant (blokvormig) en rechthoekig.
- De erven liggen haaks op of evenwijdig aan de rechte wegen.
- Compact erf met woning aan de weg en achtererf met bijgebouwen.
- Vaak (dichte) randbeplanting rondom het erf van bomen en struiken.
- Op het voorerf enkele bomen en soms hagen.
- Erven veelal begrensd door greppels of sloten.

KARAKTERISTIEKEN BEBOUWING

- Kleinschalige koloniehuisjes.
- Het hoofdgebouw met zadelkap is haaks op de weg geplaatst. Meestal is sprake van een asymmetrische kap.
- Bebouwing in wisselende rooilijn, dicht op de weg.
- Bijgebouwen liggen op het achtererf, achter of naast het hoofdgebouw en zijn veelal ondergeschikt .
- Bijgebouwen zijn overwegend uitgevoerd met een kap met de nokrichting haaks danwel evenwijdig aan het hoofdgebouw.
- De kleurstelling en het materiaalgebruik van de bebouwing is traditioneel met aardetinten.

AANDACHTSPUNTEN

De hoogveenontginningen in Weststellingwerf bevatten ook kenmerken van de heideontginningen. Het onderscheid met andere landschappen is daarmee aan het vervagen. Als gemeente willen we de specifieke kenmerken van de hoogveenontginningen benadrukken. We stimuleren daarom brede perceelsbeplantingen rond het hele erf, zodat de erven als groene clusters worden benadrukt. Op veel erven is sprake van compacte opzet van het erf en zijn de bijgebouwen dicht op hoofdgebouw gebouwd. Dat past bij het beeld waarin het onderscheid tussen representatief voorerf en achtererf is vervaagd. Onze inzet is erop gericht om dat onderscheid juist weer te accentueren door het voorerf open en groen te houden. Daarnaast zijn de voormalige kleinschalige koloniehuisjes van cultuurhistorische waarde. Nieuwe ontwikkelingen dienen de karakteristieken van deze huisjes te respecteren en te versterken.

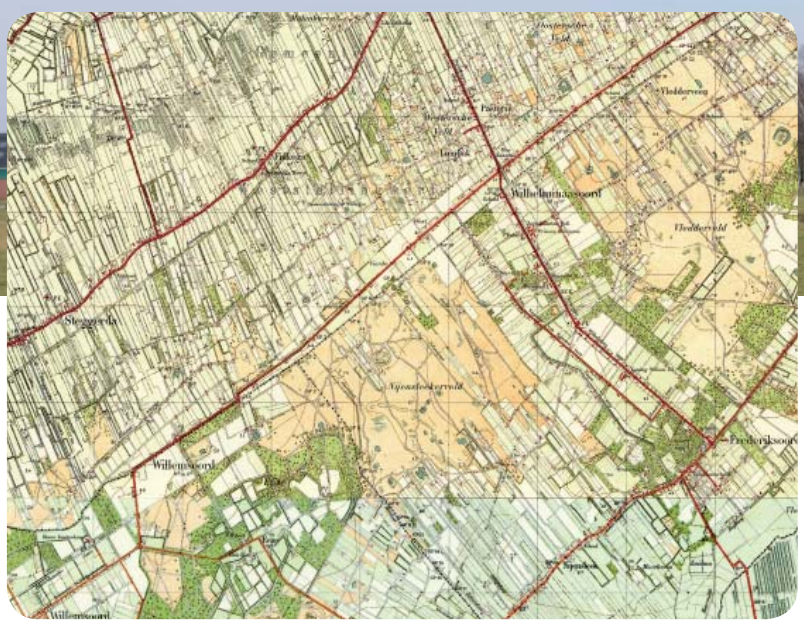

1910

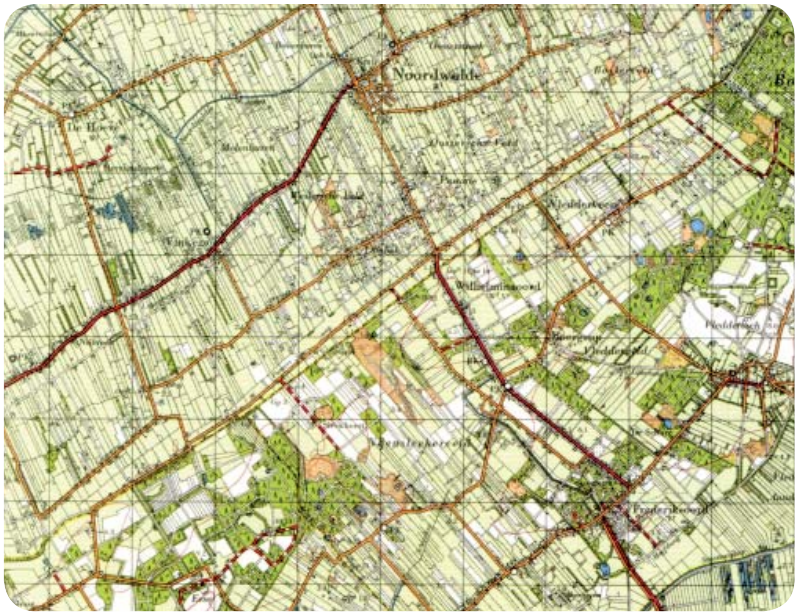

1960

2004

Handreikingen

SITUERING

- Laat het oorspronkelijke koloniehuisje de blikvanger zijn.
- Nieuwe bebouwing komt op het achtererf en wordt ten minste 6 meter achter de voorgevelrooilijn van het oorspronkelijke koloniehuisje geplaatst.
- Uitbreiding van de oorspronkelijke koloniehuisje door verlenging of door verbreding naast de oorspronkelijke koloniehuisje.
- De nieuwe bebouwing wordt ten minste 5 meter uit de erfrand geplaatst danwel op niet meer dan de bestaande afstand als deze minder bedraagt.
- Plaats de uitbreiding van het hoofdgebouw in dezelfde richting als het bestaande koloniehuisje.
- Vrijstaande bijgebouwen mogen haaks op, danwel evenwijdig aan het huisje worden gesitueerd.

BEPLANTING

- Behoud voor zover mogelijk de bestaande streekeigen beplanting.
- De voorzijde van het erf is open van karakter, zodat de karakteristieke bebouwing zichtbaar is vanaf de openbare ruimte.
- Indien het erf wordt beplant dan kiezen voor streekeigen op de grondsoort passende beplanting (zie sortimentslijst in de bijlage).
- Kies voor lagere en nattere delen inheemse soorten als es en els.
- Kies voor houtsingels bomen als eik en ruwe berk met een onderbegroeiing van meidoorn, sleedoorn, hazelaar en hulst.
- Op het voorerf passen solitaire bomen zoals beuk, eik, walnoot en linde.
- Rond het voorerf past een haag van beuk, meidoorn, liguster.
- Respecteer het bestaande slotenpatroon.

BEBOUWING

<u>Uitbreiding hoofdgebouw</u>

- Kies een eenvoudige rechthoekige vorm.
- Uitbreiding van het hoofdgebouw volgens de volgende opties:
  - A verlenging (het verlengde deel mag ook een verbreding tot gevolg hebben) van het bestaande hoofdvolume. De bouw- en goothoogte mag met max 25% toenemen ten opzichte van het bestaande hoofdvolume, de dakhelling is overeenkomstig het bestaande en heeft ten minste een lage gootlijn aan de zijde van het landschap.
  - B een nieuw volume achter (B1) of naast het bestaande hoofdvolume (B2). Koppeling middels tussenlid. De bouw- en goothoogte mag met max 25% toenemen ten opzichte van het bestaande hoofdvolume, de dakhelling is overeenkomstig het bestaande en heeft ten minste een lage gootlijn aan de zijde van het landschap.
- Kies materialen die gebiedseigen zijn (zoals baksteen en hout) en gedekte tinten hebben zoals aardkleuren en donkere tinten (dus geen grote witte en glimmende vlakken). Het materiaal en de kleurstelling voor de uitbreiding van het hoofdgebouw voor optie ‘A' is afwijkend van het bestaande hoofdvolume.

<u>Overige bijgebouwen</u>

- Kies voor het bijgebouw een eenvoudige rechthoekige vorm.
- Bijgebouw voorzien van kap.
- De goothoogte mag niet meer bedragen dan de goothoogte van de oorspronkelijke koloniehuisje.
- De bouwhoogte mag niet meer bedragen dan 5,5 meter.
- Bijgebouw ondergeschikt aan het hoofdgebouw.
- Het materiaal- en kleurgebruik voor de bijgebouwen is baksteen of hout in donkere tinten.

Past uw plan niet binnen deze kaders maar is het naar de mening van de welstandscommissie van bijzondere kwaliteit dan mag u rekenen op een positief standpunt.

Voor toelichting op uitbreiding en situering van de nieuwe bebouwing zie navolgende schema's.

Meer afschermende beplanting kan hier zorgen voor betere inpassing van de bebouwing.

Afschermende beplanting aan meerdere zijden van het erf.

De hoofdvorm van de koloniehuisje is goed herkenbaar. De erfranden verdienen een meer landelijke en groene uitstraling.

Toelichting voorbeelderf

De afbeeldingen hiernaast zijn voorbeelden waarin een verandering op het erf is ingepast, rekening houdend met de handreikingen. Eerst is het bestaande voorbeelderf weergegeven. Vervolgens laten we zien hoe voorkomende ontwikkelingen op een erf op een goede manier op het erf kunnen worden ingepast.

Daarbij streven we bij de inpassing naar:

1. *Een goede uitbreiding van het hoofdgebouw op het erf;*
2. *Een goede positionering van de bijgebouwen;*
3. *Een goede landschappelijke inpassing van het erf.*

In de voorbeelden hebben we daar uitvoering aan gegeven aan de hand van de volgende ontwerpuitgangspunten:

- *We maken onderscheid tussen het representatieve voorerf en het achtererf. Het voorerf versterken we door een royaal voorerf te maken en deze open en groen te houden en op het achtererf de nieuwe bebouwing te plaatsen.*
- *We laten de oorspronkelijke kleinschalige bebouwing (koloniehuisje) in het oog springen, door nieuwe bebouwing altijd achter het huisje te plaatsen.*
- *Nieuwe erfbeplanting rondom het achtererf dient streekeigen en op de grondsoort passend te zijn.*

BESTAAND ERF

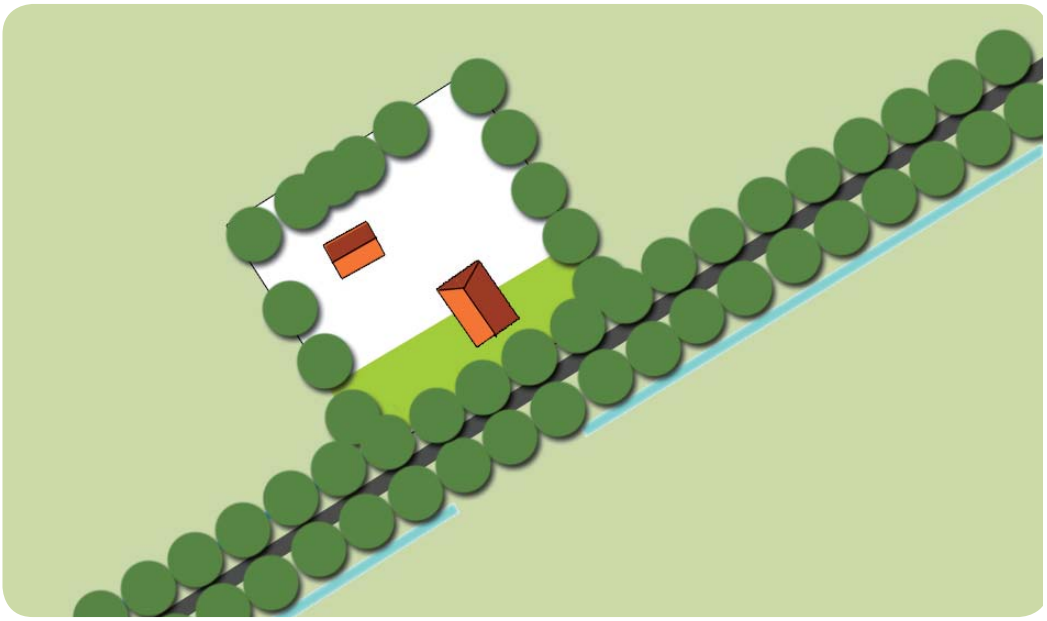

MOGELIJKHEDEN UITBREIDING EN NPASSING VAN HET HOOFDGEBOUW

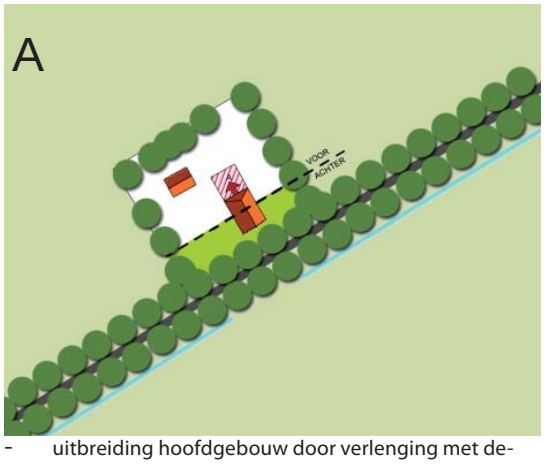

- uitbreiding hoofdgebouw door verlenging met dezelfde nokrichting en dakhelling

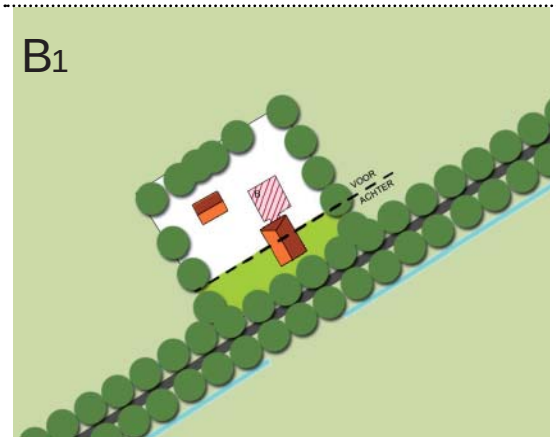

- uitbreiding hoofdgebouw door verlenging en verbreding met lostaand gekoppeld bijgebouw met dezelfde dakhelling en met dezelfde nokrichting
- een lage goothoogte richting het landschap

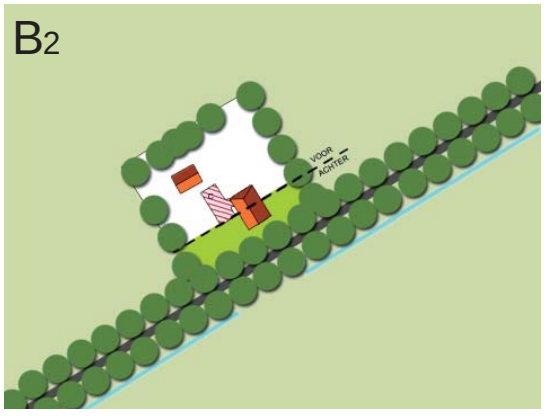

- uitbreiding hoofdgebouw door een tussenlid gekoppeld bijgebouw met sprong zijwaarts naast het oorspronkelijke koloniehuisje
- uitbreiding met dezelfde dakhelling en nokrichting als het hoofdgebouw, tussenlid is plat afgedekt
- een lage goothoogte richting het landschap

HET RODE DORP

Deze paragraaf is voor u van belang wanneer uw erf zich in het Rode dorp bevindt.

GEBIEDSBESCHRIJVING

Tot aan het begin van de 20e eeuw wordt een groot deel van de zandgronden bedekt met heide. Met de opkomst van de industrialisatie is daar verandering in gekomen en is op grote schaal de heide ontgonnen. De heideontginningen waarin het Rode Dorp is gelegen wordt gekenmerkt door een rechthoekige verkaveling met een afwisseling van landbouwgrond en bospercelen. In 1919 besloot de Woningstichting Weststellingwerf in Noordwolde 22 arbeiderswoningen op een stuk heidegrond op de Meenthe ten noorden van het dorp Noordwolde te bouwen. Daarvoor werd 11 hectare heidegrond aangekocht. Het Rode Dorp is een rechte straat met aan beide zijden, op min of meer gelijke afstand van elkaar gelegen, identieke woningen. Aan het begin van de straat zijn twee woningen in de loop van de tijd afgebroken zodat het Rode Dorp nu uit 20 woningen bestaat. De woningen zijn opgetrokken in bruinrode baksteen en hebben een krimp. De woningen hebben een zadeldak en zijn gedekt met rode Friese pannen. Het gebied is karakteristiek vanwege het relatief grote aantal bij elkaar gelegen woningen een bijzonder voorbeeld van bouwen voor arbeiders in het buitengebied. In het kader van de sociale woningbouw in het buitengebied of kleine dorpen werden over het algemeen in veel kleinere groepen gebouwd.

De bebouwing van het Rode Dorp vormt een duidelijk herkenbaar geheel als gevolg van de situering aan een weg en het half open, half gesloten karakter van het omliggende gebied. De aanleg van het gebied is bewaard gebleven net als de hoofdvorm en de situering van de woningen. De woningen zijn vaak in detail gewijzigd. Achter een aantal woningen zijn in de loop van de tijd kleine bijgebouwen geplaatst. Er heeft in de directe omgeving geen nieuwbouw plaatsgevonden.

KARAKTERISTIEKEN ERF

- De opzet van het erf is blokvormig tot vierkant.
- De erven liggen haaks op of evenwijdig aan de rechte weg.
- Compact erf met woning aan de weg en op het achtererf de bijgebouwen.
- Vaak open randbeplanting rondom het erf van bomen en struiken en hagen.
- Op het voorerf enkele bomen en soms hagen.

KARAKTERISTIEKEN BEBOUWING

- De kleinschalige bebouwing ligt aan de rechte weg.
- Het hoofdgebouw met krimp is haaks op de weg geplaatst en is uitgevoerd met een zadeldak.
- Bebouwing staat in een rechte rooilijn, dicht op de weg.
- Bijgebouwen liggen achter het hoofdgebouw en zijn ondergeschikt.
- De bijgebouwen zijn veelal uitgevoerd met een zadelkap met de nokrichting haaks danwel evenwijdig aan het hoofdgebouw.
- De kleurstelling en het materiaalgebruik van de hoofdgebouwen is traditioneel met rode aardetinten.

AANDACHTSPUNTEN

De heideontginningen zijn een relatief jong landschap. Door de rationele verkaveling en ontginning is een duurzame robuuste landschappelijke structuur ontstaan, die we als gemeente als basis willen vasthouden voor de toekomst. We zetten daarom in op een verdere versterking van deze structuur. Stevige erfbeplantingen passen daarin. Op veel erven is sprake van compacte opzet van het erf en zijn de bijgebouwen dicht op het hoofdgebouw gebouwd. Dat past bij het beeld waarin het onderscheid tussen representatief voorerf en achtererf is vervaagd. Onze inzet is erop gericht om dat onderscheid juist weer te accentueren door het voorerf open en groen te houden. Daarnaast zijn de voormalige kleinschalige arbeiderswoningen van cultuurhistorische waarde. Nieuwe ontwikkelingen dienen de karakteristieken van deze woningen te respecteren en te versterken.

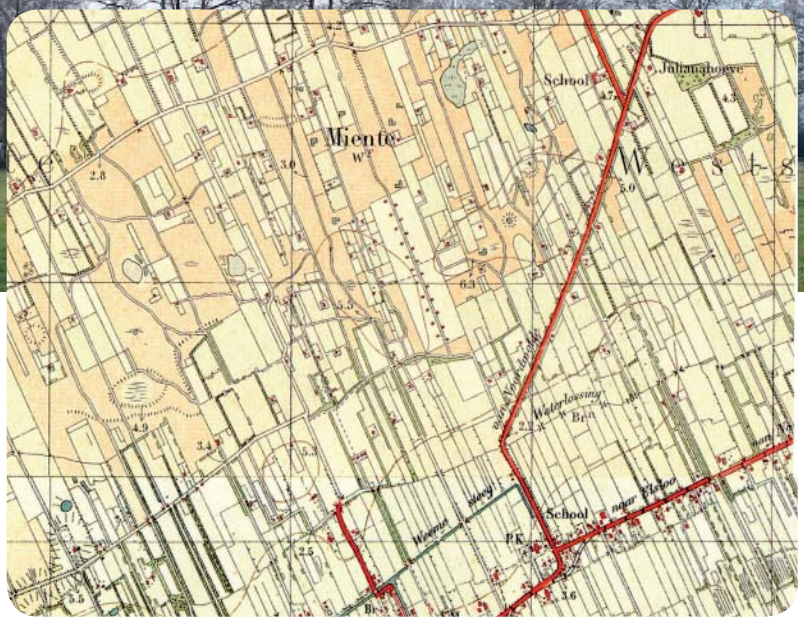

1910

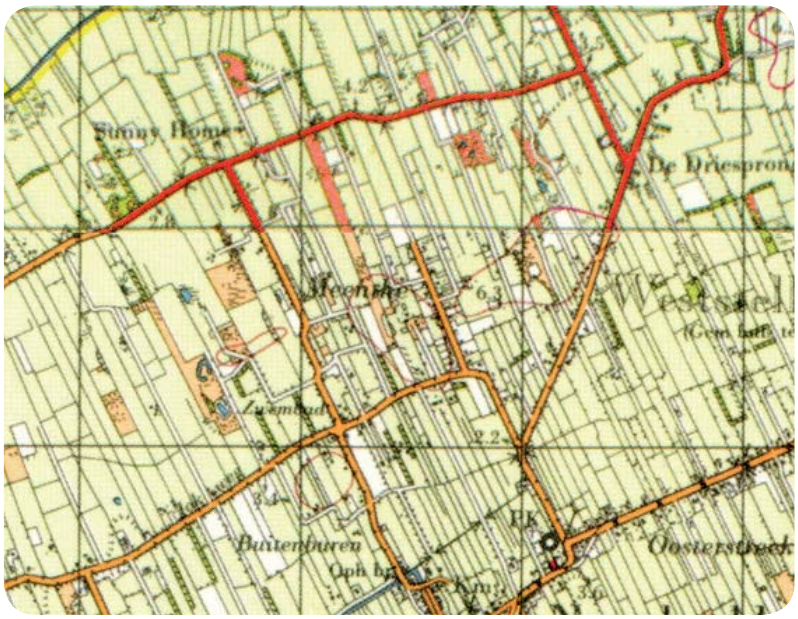

1960

2004

Handreikingen

SITUERING

- Laat de oorspronkelijke woning de blikvanger zijn.
- Nieuwe bebouwing wordt achter de achtergevellijn van de oorspronkelijke woning geplaatst.
- Uitbreiding van het hoofdgebouw aan de achterzijde door verlenging en/ of verbreding
- De nieuwe bebouwing wordt ten minste 5 meter uit de erfrand geplaatst danwel op niet meer dan de bestaande afstand als deze minder bedraagt.
- Plaats de uitbreiding van het hoofdgebouw in dezelfde richting als de bestaande woning.
- Vrijstaande bijgebouwen mogen haaks op, danwel evenwijdig aan de woning worden gesitueerd.

BEPLANTING

- Behoud voor zover mogelijk de bestaande streekeigen erfbeplanting.
- Kies voor een singelbeplanting aan weerszijden van het achtererf en een transparante afscherming ter hoogte van het voorerf. Indien het achtererf zichtbaar is vanaf de openbare ruimte deze ook inplanten met een singel.
- Kies voor inheemse soorten als eik en ruweberk en onderbeplantingen als meidoorn, sleedoorn, hazelaar en hulst (zie sortimentslijst in de bijlage).
- Op het erf passen solitaire bomen zoals beuk, eik, walnoot, linde.
- Rond het voorerf past een haag van beuk, meidoorn, liguster.

BEBOUWING

<u>Uitbreiding hoofdgebouw</u>

- Kies een eenvoudige rechthoekige vorm.
- Uitbreiding van het hoofdgebouw volgens de volgende opties:
  - A verlenging van het bestaande hoofdvolume. De bouw- en goothoogte mag niet meer bedragen dan de bestaande goot- en bouwhoogte van de oorspronkelijke woning, de dakhelling is overeenkomstig het bestaande.
  - B een nieuw volume achter het bestaande hoofdvolume. Koppeling middels tussenlid. De bouw- en goothoogte mag niet meer bedragen dan de bestaande goot- en bouwhoogte van de oorspronkelijke woning, de dakhelling is overeenkomstig het bestaande.
- Het materiaal voor de ‘verlenging’ van de hoofdvorm bestaat geheel uit glas, zodat het oorspronkelijke volume zichtbaar blijft.
- Het materiaal- en kleurgebruik voor het ‘nieuwe volume’ bestaat uit hout met een donkere tint.

<u>Overige bijgebouwen</u>

- Kies voor het bijgebouw een eenvoudige rechthoekige vorm.
- Bijgebouw voorzien van kap.
- De goothoogte mag niet meer bedragen dan de goothoogte van de oorspronkelijke woning.
- De bouwhoogte mag niet meer bedragen dan 5,5 meter.
- Bijgebouw ondergeschikt aan het hoofdgebouw.
- Het materiaal- en kleurgebruik voor de bijgebouwen is baksteen of hout in donkere tinten.

Past uw plan niet binnen deze kaders maar is het naar de mening van de welstandscommissie van bijzondere kwaliteit dan mag u rekenen op een positief standpunt.

Voor toelichting op uitbreiding en situering van de nieuwe bebouwing zie navolgende schema’s.

De woning is de blikvanger, het achtererf oogt wat rommelig.

Goede inpassing erf met afschermende beplanting aan verschillende zijden en haag op het voorerf.

De woningen zijn opgetrokken in bruinrode baksteen, hebben een zadeldak met krimp en zijn gedekt met rode Friese pannen.

Toelichting voorbeelderf

De afbeeldingen hiernaast zijn voorbeelden waarin een verandering op het erf is ingepast, rekening houdend met de handreikingen. Eerst is het bestaande voorbeelderf weergegeven. Vervolgens laten we zien hoe voorkomende ontwikkelingen op een erf op een goede manier op het erf kunnen worden ingepast.

Daarbij streven we bij de inpassing naar:

1. *Een goede uitbreiding van het hoofdgebouw op het erf;*
2. *Een goede positionering van de bijgebouwen;*
3. *Een goede landschappelijke inpassing van het erf.*

In de voorbeelden hebben we daar uitvoering aan gegeven aan de hand van de volgende ontwerpuitgangspunten:

- *We maken onderscheid tussen het representatieve voorerf en het achtererf. Het voorerf versterken we door een royaal voorerf te maken en deze open en groen te houden en op het achtererf de nieuwe bebouwing te plaatsen.*
- *We laten de oorspronkelijke kleinschalige arbeiderswoningen in het oog springen, door nieuwe bebouwing altijd achter het koloniehuisje te plaatsen.*
- *We kiezen voor een erfbeplanting in de vorm van een singels rondom het achtererf. Het voorerf mag opener zijn met hagen en solitairen.*

BESTAAND ERF

UITBREIDING VAN HET HOOFDGEBOUW

- uitbreiding hoofdgebouw door verlenging,
- de uitbreiding heeft dezelfde dakhelling en nokrichting als het hoofdgebouw
- singelbeplanting op de zijdelingse erfrand
- enkele solitaire bomen en hagen op het voorerf

- uitbreiding hoofdgebouw door een tussenlid gekoppeld bijgebouw met zijwaartse sprong
- de uitbreiding heeft dezelfde dakhelling en nokrichting als het hoofdgebouw en heeft een lage gootlijn aan de zijde van het landschap
- singelbeplanting op de zijdelingse erfrand, indien achtererf zichtbaar is vanaf de openbare ruimte dan ook achtererfgrens voorzien van een singelbeplanting.
- enkele solitaire bomen en hagen op het voorerf

BIJLAGEN

INSPIRATIEBEELDEN HOOFDGEBOUW
SORTIMENTSLIJST

INSPIRATIEBEELDEN HOOFDGEBOUW

Referentiebeeld voor glazen uitbreiding in verlenging hoofdvorm in het Rode Dorp

Goede keuze van materiaal in gedekte tinten

Referentiebeeld voor hooizolder, goed materiaal- en kleurgebruik

Uitbreiding in dezelfde dakhelling als de oorspronkelijke veenarbeiderswoning, goede keuze van materialen in gedekte tinten

Goede detaillering; uitbreiding in overeenstemming met het 'voorhuis'

Goede keuze uitbreiding in materialen en tinten, dakhelling is niet afgestemd op de oorspronkelijke veenarbeiderswoning op het voorerf

SORTIMENTSLIJST BEPLANTING

Verklaring	
landschapstype:	
geschikt	x
minder geschikt	o
niet geschikt	
vochtbehoefte:	
groot	+
matig	o
weinig	-

NL naam	Wetenschappelijke naam	Rode Dorp	Westen Oostvierdepartenen	Scheene e.o.	Hoofdhoutsoort	Struik	Vochtbehoefte	
Houtsingels met bomen en struiken:								
Berk, ruwe	Betula pendula	x	o	o	x		-	
Berk, zachte	Betula pubescens	o	x	x	x		+	
Eik, zomer	Quercus robur	x	x	o	x		-	
Es, gewone	Fraxinus excelsior		o	x	x		+	
Els, zwarte	Alnus glutinosa	o	x	x	x		+	
Gelderse roos	Viburnum opulus	x	x	x		x	o	percentage max 5%
Hazelaar	Corylus avellana	x	x	x		x	+	
Hulst	Ilex aquifolium	x	x	x		x	+	in groepen van 3/5
Kardinaalsmuts	Euonymus europaeus	o	o	o		x	o	percentage max 2%
Kers, zoete	Prunus avium	x				x	o	percentage max 2%
Lijsterbes	Sorbus aucuparia	x	x	o		x	o	percentage max 2%
Meidoorn, eenstijlige	Crataegus monogyna	x	x	x		x	+	
Populier, grauwe abeel	Populus canescens			x	x		+	
Roos, honds	Rosa canina	x	x			x	o	percentage max 2%
Sleedoorn	Prunus spinosa	x	x	x		x	o	
Sporkehout/vuilboom	Rhamnus frangula	x	x	x		x	+	percentage max 2%
Veldesdoorn	Acer campestre	x		o		x	-	
Vogelkers (inheems)	Prunus padus			x		x	+	percentage max 5%
Wilg, bittere	Salix purpurea	o	o	o		x	+	percentage max 5%
Wilg, bos	Salix caprea	x	x	x		x	+	percentage max 5%
Wilg, geoorde	Salix aurita	o	x	x		x	+	percentage max 5%
Wilg, grauwe	Salix cinerea	o	x	x		x	+	percentage max 5%
Laan- of solitaire bomen:								
Berk ruwe	Betula pendula	x	o	o			-	
Berk zachte	Betula pubescens	o	x	x			+	
Beuk	Fagus sylvatica	x	x	x			o	goede laanboom
Eik, zomer	Quercus robur	x	x	o			-	goede laanboom
Els, zwarte	Alnus glutinosa	o	x	x			+	
Es, gewone	Fraxinus excelsior		o	x			+	
Linde, grootbladige	Tilia platyphyllos	x	x	x			-	goede laanboom
Linde, hollandse	Tilia x vulgare	x	x	x			-	goede laanboom
Linde, kleinbladig	Tilia cordata	x	x	x			-	
Okkernoot	Juglans regia "Buccaneer"	x	x	x			o	
Paardekastanje	Aesculus hippocastanum	x	x	x			+	weinig toepassen ziekte
Populier, grauwe abeel	Populus canescens cv's			x			+	
Walnoot, zwarte	Juglans nigra	x	x	x			o	
Hoogstam fruitbomen	appel, peer en pruim	x	x	o				
Hagen:								
Beuk	Fagus sylvatica	x	x	x			o	
Hulst	Ilex aquifolium	x	x	o			+	
Liguster, wilde	Ligustrum vulgare	x	x	x			o	
Meidoorn, eenstijlige	Crataegus monogyna	x	x	x			+	
Haagbeuk	Carpinus betulus	o	o	o			-	
Veldesdoorn	Acer campestre	o	o	o			-	
Bijzondere solitaire bomen voorerf:								
Beuk, bruine	Fagus sylvatica 'Atropunicea'	x	x	x			o	
Es, goud	Fraxinus excelsior 'Allgold'			x			+	
Moerbei, zwarte	Morus nigra	x	x	x			-	
Wilg , knot	Salix alba 'Liempde'			x			+	
Heesters voorerf								
Boerenjasmijn	Philadelphus species	x	x	x		x	o	
Hortensia	Hydrangea macrophylla cv's	x	x	x		x	+	
Krent	Amelanchier lamarckii	x	x	x		x	-	
Ribes, rode	Ribes sanguineum	x	x	x		x	o	
Sering	Syringa cv's	x	x	x		x	o	

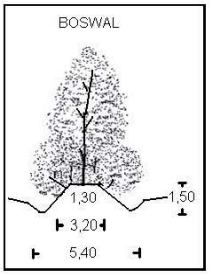

Boswal
te planten in 4 rijen onderlinge afstand van 50 cm
de buitenste rijen 100 % heesters in de rij plantafstand van 100 cm
de middelste rijen 100 % boomvormers zigzag in de rij om de 200 cm

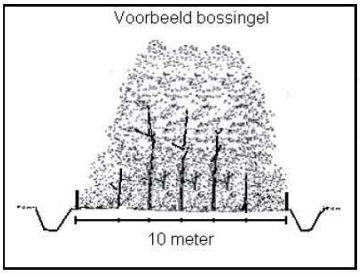

Bossingel
Planten 5 rijen, plantafstand tussen de rij 1,50 m in driehoeksverband
Afstand buitenste rij en afrastering of sloot is 2,0 m.
Buitenste 2 rijen bestaan uit 100% struiken. De middelste 3 rijen bestaan uit 90 % boomvormers en 10 % struiken

COLOFON

OPDRACHTGEVER
Gemeente Weststellingwerf

OPDRACHTNEMER
BügelHajema Adviseurs

november 2013

PROJECTNUMMER
267.00.00.06.12.02

BugelHajema Adviseurs
Balthasar Bekkerwei 76
8914 BE Leeuwarden
T (058) 215 25 15
www.bugelhajema.nl

Bijlage 6:
Concept-werkprotocol flora en fauna

Bijlage 3. Concept-werkprotocol flora en fauna

Jaarlijks zal voorafgaand aan het opbouwen van de operavoorzieningen een werkprotocol flora en fauna worden opgesteld. Hieronder staat de conceptversie van dit protocol. Het eigenlijke protocol dient jaarlijks te worden opgesteld op basis van de een uit te voeren terreininspectie. Deze terreininspectie dient daags voor de opbouwwerkzaamheden door een deskundige te worden uitgevoerd. Onder een deskundige verstaat men iemand a) opgeleid aan hbo of universiteit met als zwaartepunt Nederlandse ecologie, of b) werkzaam bij een ecologisch adviesbureau, of c) iemand aantoonbaar actief op het gebied van soortenmonitoring, of d) iemand aantoonbaar actief op het gebied van soortenbescherming en aangesloten bij en werkzaam voor een bestaande organisatie als de KNNV, SOVON, Staatsbosbeheer of Natuurmonumenten.

- De opbouwwerkzaamheden en de uitvoering van de opera vinden uitsluitend plaats in de maanden juli – augustus – september.
- Opbouwwerkzaamheden en de uitvoering van de opera vinden overdag plaats en niet na zonsondergang.
- Bezoekers van de opera wordt er op gewezen de paden niet te verlaten, om verstoring van dieren en vertrapping van kwetsbare vegetatie te voorkomen.
- Bij versterking van geluid bij de uitvoering van de opera wordt gewerkt met een laag volume en een brongeluid van maximaal gemiddeld 90 / Piek 100 dB op één meter afstand van bron.
- Wanneer men de oeverzone wil betrekken bij de opera dan wordt deze eerst geïnspecteerd op aanwezigheid van holten die gebruikt kunnen worden door waterspitsmuis. Plekken waar waterspitsmuis aanwezig is of zou kunnen zijn worden niet gebruikt voor de opera.
- Aanwezige waterzuringplanten worden aangegeven op kaart, gemarkeerd en ontzien bij het gebruik van de opera.
- Aanwezige voortplantingslocaties van ringslang (broedhopen, locaties met eieren of jonge dieren) worden eveneens gemarkeerd, op kaart aangegeven en bij de werkzaamheden ontzien door in de nabijheid hiervan geen activiteit te ontplooien.
- Wanneer broedende vogels aanwezig zijn, dan worden nestlocaties gemarkeerd en aangegeven op een kaartje van de uitvoeringslocatie. Bij de opbouw van de voorzieningen, het uitvoeren van de opera en afbraakwerkzaamheden wordt de broedlocatie ontzien door nabij deze broedlocatie geen activiteiten te ontplooien.
- Het opgestelde werkprotocol wordt overlegd aan de betrokken medewerkers van de opera en daarnaast worden medewerkers in het terrein geïnstrueerd en gewezen op de aanwezige beperkingen.

Colofon

Opdrachtgever
Gemeente Weststellingwerf

Bestemmingsplan
BügelHajema Adviseurs b.v.

Projectnummer
267.00.00.06.06

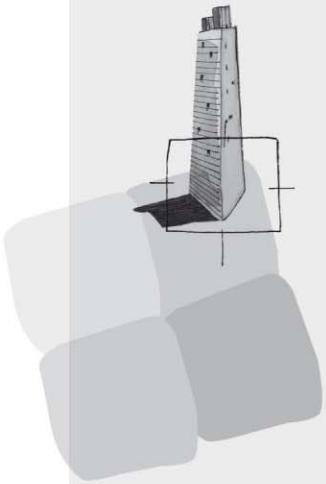

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordening en Milieu BNSP
Balthasar Bekkerwei 76
8914 BE Leeuwarden
T 058 215 25 15
F 058 215 91 98
E leeuwarden@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort